

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 687

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Burdur Milletvekili Hasan Hami Yıldırım ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül ile 50 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Demirçalı ve İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in; İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in; Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun; Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet Gümüş'ün; Manisa Milletvekili Hasan Ören ve 2 Milletvekilinin; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ile 2 Milletvekilinin; Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkereleri (1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

● 1/1006 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı7
- Genel Gerekçesi7
- Madde Gerekçeleri10

● 2/1449 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı18
- Genel Gerekçesi19
- Madde Gerekçeleri19
- Metni20

● 2/1511 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı21
- Genel Gerekçesi21
- Madde Gerekçeleri22
- Metni23

● 2/1664 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı24
- Genel Gerekçesi24
- Madde Gerekçeleri25
- Metni26

● 2/1670 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı27
- Genel Gerekçesi27
- Madde Gerekçeleri27
- Metni28

● **2/1691 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı29
- Genel Gerekçesi29
- Metni30

● **2/1788 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı31
- Katılma Yazısı31
- Genel Gerekçesi31
- Madde Gerekçeleri32
- Metni33

● **2/2068 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı34
- Genel Gerekçesi34
- Metni35

● **2/2182 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı36
- Genel Gerekçesi36
- Metni38

● **2/2183 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı40
- Genel Gerekçesi40
- Metni41

● **2/2205 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	42
- Genel Gerekçesi	42
- Madde Gerekçeleri	42
- Metni	43

● **2/2235 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	44
- Genel Gerekçesi	44
- Madde Gerekçeleri	45
- Metni	46

● **2/2295 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	47
- Genel Gerekçesi	47
- Madde Gerekçeleri	47
- Metni	48

● **2/2534 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	49
- Genel Gerekçesi	49
- Madde Gerekçeleri	50
- Metni	51

• 2/2541 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	52
- Genel Gerekçesi	52
- Metni	53
• 2/2546 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	55
- Katılma Yazıları	55
- Genel Gerekçesi	56
- Madde Gerekçeleri	62
- Metni	86
• Alt Komisyon Raporu	120
• Muhalefet Şerhleri	129
• Alt Komisyon Metni	167
• Alt Komisyon Metnine Ekli Listeler	187
• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu	189
• Muhalefet Şerhleri	198
• Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi	247
• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı Tezkeresi	248
• Tasarı Metni	249
• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	264
• Tasarı Metnine Ekli Listeler	289
• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	290

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1061-4941

9/12/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/11/2014 tarihinde kararlaştırılan "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/1006)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

İş sağlığı ve güvenliği, çalışanların sağlıklı ve güvenli ortamlarda çalışabilmeleri için büyük önem arz etmektedir. Bu öneme binaen 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Ancak zaman içinde, ilk defa müstakil bir kanunla düzenlenen iş sağlığı ve güvenliği kurallarının uygulanmasında karşılaşılan bazı problemlerin yasal düzenleme ile çözülmesi ve diğer kanunlarda yer alan bazı hükümlerin İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunuyla uyumlaştırılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bu saiklerden hareketle hazırlanan Tasarı ile; iş güvenliği uzmanları ile işyeri hekimlerinin bağımsız görev yapabilmelerine ilişkin güvenceleri arttırılmakta, işyerinde işverenin, iş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin sorumluluk sınırları net olarak belirlenmekte, işyeri hekimlerinin veya iş güvenliği uzmanlarının görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle haklarının kısıtlanması veya iş sözleşmelerinin sona erdirilmesi halinde iş güvencesi tazminatı getirilerek etki altında kalmadan

görevlerini yerine getirmeleri sağlanmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre işin durdurulması kararı verilen yerlerde gereğinin yapılabilmesi için kolluk kuvvetlerine açık yetki verilmekte ve durdurulan işyerlerinde durdurma kararına aykırı olarak çalışma yaptıran işverenlere hapis cezası getirilmektedir. Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının etkinliğinin artırılması için idari yaptırımların kademelendirilmesi, yaptırım mercii, bu yaptırımların uygulanması ve tahsil edilen idari para cezalarının iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinde kullanılabilmesine imkân sağlayan düzenleme yapılmaktadır.

Diğer taraftan, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde etkinliğin sağlanması amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde yer alan İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürlüğü, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı olarak yeniden yapılandırılmaktadır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yapılan değişiklik ile, özellikle iş güvenliği uzmanı olabilecekleri mezun eden fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği dersleri zorunlu okutulacak ders olarak belirlenmektedir.

Öte yandan, yapı denetim kuruluşlarının denetimlerindeki yerlerde iş sağlığı güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını etkin şekilde denetlemeleri sağlanmakta, ayrıca yapı müteahhitlerine de iş sağlığı ve güvenliği önlemleri yönünden sorumluluk getirilerek iş sağlığı güvenliği önlemlerinin alınmasında etkinlik sağlanmaktadır. Ayrıca, Kamu İhale Kanununa tabi işlerde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yükümlülüklerin sözleşmede yer alması sağlanmaktadır.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda yapılan değişiklikle, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının etkinleştirilmesi ve mesleki yeterlilik belgeli çalışmanın özendirilmesi için çeşitli teşvikler öngörülmektedir. Bu çerçevede tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup Bakanlıkça çıkarılan tebliğlerde belirtilen mesleklerde mesleki yeterlilik belgesi sınavları ve belge masraflarının ilgili maddelerde öngörüldüğü şekilde İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması öngörülmektedir. Ayrıca üç yıl içerisinde ölümlü veya sürekli ya da geçici iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerleri için prim indirimi teşviki getirilmekte, iş kazası meydana gelen işyerleri için ise primlerin artırılması öngörülmektedir.

Karaman ilinin Ermenek ilçesinde 28/10/2014 tarihinde yaşanan iş kazasının sosyal ve ekonomik etkilerinin giderilebilmesi amacıyla kaza tarihi itibarıyla sigortalı olanlar ile hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine İşsizlik Sigortası Fonundan ödeme yapılması ve Manisanın Soma ilçesinde meydana gelen iş kazası sonrası hayatını kaybeden sigortalı ve hak sahiplerine sağlanan imkânların bu iş kazasında hayatını kaybeden sigortalı ve hak sahiplerine de sağlanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

4857 sayılı İş Kanununda yapılan değişikliklerle maden işyerlerinde çalışma süreleri yeniden düzenlenmekte, 4857 sayılı Kanunda açıkça belirtilmediği için uygulamada tereddütlere neden olan mazeret izni süreleri açıkça belirlenmekte ve uzaktan çalışmaya ilişkin kurallar düzenlenmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yapılması öngörülen değişiklikle, 506 sayılı Kanun kapsamındaki sandıkların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir tarihini belirleme yetkisi Bakanlar Kuruluna bırakılmakta ayrıca bu kapsamdaki tüzel kişiliklerin kuruma olan borçları ile ilgili ortak olmayan temsilcilerin sorumlulukları düzenlenmektedir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu, ulusal ve uluslararası meslek standartlarını temel alarak, teknik ve mesleki alanlarda ulusal yeterliliklerin esaslarını belirlemek; denetim, ölçme ve değerlendirme, belgelendirme ve sertifikalandırmaya ilişkin faaliyetleri yürütmek için gerekli ulusal yeterlilik sistemini kurmak ve işletmek üzere 5544 sayılı Kanunla 2006 yılında kurulmuştur. 7/7/2010 tarihli ve 2010/660 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kabul edilen İstihdam ve Meslekî Eğitim İlişkisinin Güçlendirilmesi Eylem Planı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının koordinasyonunda Mesleki Yeterlilik Kurumunun sekretaryasında yürütülmektedir. 11/10/2011 tarihli ve 665 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulması, yönetimi ve uygulanması görevi Mesleki Yeterlilik Kurumuna verilmiştir. Yüksek Planlama Kurulunun 6/5/2014 tarih ve 2014/4 sayılı Kararı ile kabul edilen Ulusal İstihdam Stratejisinin eğitim ve istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi politika eksenindeki çalışmalar Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yürütülecektir. Ulusal İstihdam Stratejisi ve Eylem Planlarında Mesleki Yeterlilik Kurumunun idari ve mali kapasitesinin güçlendirilmesine ilişkin yasal düzenleme yapılacağı kabul edilmektedir. Yine iş sağlığı ve güvenliği kapsamında tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesinin zorunlu hale getirilmesine yönelik yasal çalışma başlatılması nedeniyle kurumsal kapasitenin artırılması amaçlanmaktadır. Onuncu Kalkınma Planının Temel ve Mesleki Becerileri Geliştirme Programı Mesleki Yeterliliklerin Artırılması bileşeni kapsamında yürütülecek olan Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulması, hayat boyu öğrenmenin teşviki, eğitim akreditasyonu gibi görevler Mesleki Yeterlilik Kurumuna tevdi edilmiştir. 62 nci Hükümet Programında eğitim ve istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi bağlamında ulusal meslek standartlarının hazırlanması gibi temel çıktılar Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından hazırlanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Mesleki Yeterlilik Kurumunun bir araya gelerek oluşturacağı Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin yönetimi ve uygulanması kapsamında oluşturulması gereken Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Koordinasyon Kurulu, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Kurulu, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Sekretaryası ve İstişare Meclisi gibi alt organları koordine etmek, kapsamlı ve sürekli görevleri ifa etmek üzere Kurum bünyesinde ayrı bir Daire Başkanlığı oluşturulması hedeflenmiştir. Diğer taraftan, Kurum hizmetlerinde kalitenin artırılması ve denetimlerin sağlanması amacıyla Denetim Dairesi Başkanlığı kurulması hedeflenmiştir. Öte yandan, Sayıştay Başkanlığının, Kurumun strateji ve muhasebe birimlerinin yapısının 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ve ilgili mevzuatına uygun olmadığı yönündeki tespiti çerçevesinde, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı kurulması öngörülmektedir. Ayrıca; gerek Kanun gerekse üst politika belgeleri ile Kuruma verilen görevlerin etkili bir şekilde yerine getirilebilmesi, uygulamada tespit edilen sorunların giderilerek asli görevlerini yerine getirebilir bir yapıya kavuşturulabilmesi amacıyla Kurumun kapasitesinin artırılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır. Diğer taraftan, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarında etkinliğin sağlanabilmesi için, çok tehlikeli ve tehlikeli işlerden Bakanlıkça belirlenenler için mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu getirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, işverenlere teknik rehberlik ve danışmanlık yapacak olan işyeri hekimleri ile iş güvenliği uzmanlarının görevlerini yerine getirirken herhangi bir etkiye maruz kalmaması ve iş sağlığı ve güvenliğine dair yakın ve hayati tehlike arz eden noksanlıkların giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınmasında ihmal gösteren işverenlerin Bakanlığa bildirilmesi durumunda hak mahrumiyeti yaşamamaları amaçlanmıştır. Yakın ve hayati tehlike arz eden durumları bildirmeyen iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimlerine yaptırım uygulanması hükme bağlanmıştır. Diğer yandan görevlerini yapmalarından dolayı sözleşmesi sonlandırılan veya hak kaybına uğratılanlara, yargı yerince maddede belirtilen miktarda tazminata hükmedileceği, ayrıca sözleşmeye konu olan kanunlardaki haklarının saklı kalacağı ve işe iade taleplerinin de buna dâhil olduğu öngörülmüştür. Öte yandan, öncelikle maden ve yapı işlerinden başlanmak üzere sektörel düzenleme ile ilgili usul ve esasların Bakanlık tarafından belirlenmesi düzenlenmiştir.

Madde 2- Madde ile; işçilerin, 6331 sayılı Kanunda yer alan iş sağlığı ve güvenliğine dair yükümlülüklerini eksiksiz olarak yerine getirmesi amaçlanmıştır. İşverene; yükümlülüklerini yerine getirmeyen işçilere yazılı olarak hatırlatma, tekrarı halinde ise haklı fesih yetkisi getirilmiştir.

Madde 3- Madde ile, kontrol ve denetimler için görevlendirilen personele ödenecek harcırah miktarı düzenlenmiştir.

Madde 4- Madde ile; işyerlerinde işin durdurulması kararının kolluk kuvvetleri marifetiyle uygulanması ve işin durdurulması kararına uymayarak işyerinde durdurulan işi devam ettiren ve bu şekilde yasal düzenlemelere aykırı davranarak çalışanların can güvenliğini tehlikeye atan işveren veya işveren vekillerinin caydırıcı bir şekilde cezalandırılması amaçlanmıştır. Ayrıca üretim ve/veya imalat planlarına, iş programlarına aykırı hareket edilerek herhangi bir teknik gelişme veya işgücü arttırımı gibi iyileştirmeleri belirten yeni bir planlama yapmadan çalışanların sağlığı ve güvenliğini tehlikeye sokacak şekilde üretim artışının zorlaması, işin durdurulma sebebi sayılmıştır.

Madde 5- Madde ile; ölümlü iş kazası meydana gelen maden işyerlerinde işverenin kusurunun mahkeme kararı ile tespiti halinde, işverenin iki yıl süre ile kamu ihalelerinden yasaklanması öngörülmüş ve bu sayede kamudan iş alan işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini almakta titiz davranmalarının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 6- İş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri Sosyal Güvenlik Kurumuna yapıldığından madde ile, buna ilişkin yaptırımların da doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygulanması sağlanmıştır. Caydırıcılık açısından madde kapsamında uygulanacak idari para cezalarının miktarlarının, işyerlerinin yer aldığı tehlike sınıfı ve çalışan sayısı gözönünde bulundurularak belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışanlarına standartlara uygun olmayan veya CE belgesi taşımayan kişisel koruyucu donanım kullandıran işverenlere; acil durdurmayı gerektirecek eksikliklerin bulunması halinde işverenlere, yer altı maden işletmelerinde çalışanların buldukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmayan işverenlere idari para cezası getirilmiştir. Çalışan başına uygulanması öngörülen idari para cezalarında ise herhangi bir arttırima gidilmemiştir. Ayrıca bu Kanuna göre uygulanacak idari para cezalarının Bakanlık tarafından çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinde kullanılmasına yönelik düzenlemeye gidilmiştir. Bu amaçla ihtiyaç duyulan ödeneğin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulması öngörülmüştür.

Madde 7- Madde ile, çok tehlikeli işler sınıfında yer alan başta maden ve yapı olmak üzere işyerlerinde acil durdurmayı gerektiren hususların yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

Madde 8- Madde ile; çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme ve tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin (C) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüklerine ilişkin sürelerin ikişer yıl uzatılması amaçlanmıştır.

Öte yandan, 6331 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yapılan sınavlar sonucu hak kayıplarının önüne geçilmesi için ayrıca düzenlemeye gidilmiştir.

Madde 9- Madde ile; maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirme yükümlülüğünü yerine getiren işverenlere geriye dönük idari para cezası uygulanmaması, verilen süre içerisinde gereğini yapmayan işverenlere ise Bakanlık kayıtlarına göre idari para cezası uygulanması öngörülmüştür.

Madde 10- Asgari geçim indiriminin mükellefin üçüncü çocuğu için % 10, sonrakiler için % 5 olarak uygulanması ile evli, eşi çalışmayan ve üç çocuklu bir çalışanın asgari ücret üzerinden gelir vergisi oranında asgari geçim indiriminden yararlanabilmesi amaçlanmıştır.

Madde 11- İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürlüğünün İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına dönüştürülmesi nedeniyle madde ile; başkan, başkan yardımcıları ve laboratuvar müdürlerinin özlük haklarına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Madde 12- Madde ile, 6331 sayılı Kanuna göre mezunları iş güvenliği uzmanı olabilen fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği derslerinin zorunlu olarak okutulmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 13- 2942 sayılı Kanun gereği, anlaşma sağlanamayan taşınmazların maliklerine karşı anılan Kanunun 10 uncu maddesi uyarınca idarece “bedel tespit ve taşınmazın idare adına tescili” talebiyle yerel mahkemelerde açılan davalarda, yargılama sırasında tespit edilen bedelin malik adına bloke edilmesi üzerine idare adına tescile karar verilmektedir. Tescil hükmü kesin olup bedel için taraflar temyize gidebilmektedirler. Mahkeme kararının idare lehine bozulması durumunda ödenen kamulaştırma bedelinden indirilen tutar faizi ile birlikte malikten istenmektedir. Ancak kamulaştırma nedeniyle kendi tasarrufu dışında tamamen mahkemenin takdiri ile belirlenen bedeli almış olan malikler karar kesinleşinceye kadar geçen süreçte bu bedelin tamamını harcamakta, Yargıtay tarafından bedelin düşürülmesi halinde gelir kaynağı olan taşınmazı kamulaştırılan malik bedeli geri ödeyememektedir. Çoğu zaman bu alacağın tahsili de mümkün olmamaktadır. Madde ile, iyi niyetli vatandaşın faiz borcundan kurtularak asıl borcu ödeyebilmesine imkân sağlanmıştır.

Madde 14- Madde ile, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına ilişkin olarak iptal ve ihdas edilen kadrolara yönelik düzenleme yapılmıştır.

Madde 15- Madde ile, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına ilişkin 3146 sayılı Kanunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Madde 16- Madde ile, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına ilişkin 3146 sayılı Kanunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Madde 17- Madde ile, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına ilişkin geçiş hükümlerine yer verilmiştir.

Madde 18- Madde ile; 3194 sayılı Kanunda yer almasına rağmen tanımlarda düzenlenmeyen “şantiye şefinin” tanımlanması amaçlanmıştır.

Madde 19- 3194 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin beşinci fıkrasında; proje müellifinin, fenni mesullerin ve şantiye şeflerinin kayıtlarına işlenmek üzere meslek odalarına iletilmesi öngörülen yapıya ilişkin bilgiler, gerek meslek odalarının kullanımına açık olan İçişleri Bakanlığının yürütücüsü olduğu ve yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgelerinin elektronik ortamda düzenlendiği Adrese Dayalı Kayıt Sistemi ve Mekânsal Adres Kayıt Sisteminde tutulduğundan, gerekse Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yürütülen Müteahhit ve Müellif Bilişim Sisteminde tutulacağından bürokrasiyi azaltmak amacıyla, anılan fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 20- Madde ile, yapı müteahhitlerinin belgelendirilmesi, denetlenmesi, şantiye şefliği zorunluluğu ile 3194 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinin (e) bendinde sayılanların yanında hangi şantiye şeflerinin iş güvenliği uzmanlığı görevini yürüteceğinin belirlenmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesinde Bakanlığa yetki verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 21- Madde ile, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanının özlük hakları düzenlenmiştir.

Madde 22- Madde ile 4447 sayılı Kanuna iki ek madde eklenmiştir.

Ek 3 üncü madde ile; Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi nitelikli işgücünün istihdam edilerek iş sağlığı ve güvenliği ortamının geliştirilmesi, iş kazalarının azaltılması, çalışanların istihdamda tutulması ve verimliliğin artırılması amacıyla işgücünün sınav ve belgelendirme yükünün azaltılması öngörülmüştür.

On ve daha az çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin işverenlerine 6331 sayılı Kanununun 7 nci maddesi kapsamında iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sağlanması için % 2 olarak tahsil edilecek kısa vadeli sigorta kolları priminin % 1,6 sı teşvik olarak verilmektedir. Ek 4 üncü madde ile; ondan fazla çalışanı bulunan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ciddi sonuçlar doğuran iş kazalarının azaltılması hedeflenmiş ve ödül ceza sistemi getirilmiştir. İş sağlığı ve güvenliğine önem veren, üç yıl boyunca ölümlü veya sürekli ya da geçici iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinde işsizlik sigortası işveren payının düşürülerek teşvik uygulanması, ancak ölümlü iş kazası meydana gelen işyerlerinde bu oranın artırılarak uygulanması öngörülmüştür. İş kazasını bildirmeyen işverenin cezasının on katı olarak uygulanması ve daha önce yararlandığı teşviklerin faizi ile geri alınması, ayrıca bu işverenlerin beş yıl boyunca teşvikten yararlanamaması düzenlenmiştir.

Madde 23- Karaman ili Ermenek ilçesi Güneyyurt beldesinde linyit madenciligi alanında faaliyette bulunan maden ocağında, 28/10/2014 tarihinde yaşanan iş kazasının sosyal ve ekonomik etkilerinin giderilebilmesi amacıyla madde ile, kaza tarihi itibarıyla sigortalı olanlar ile hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine İşsizlik Sigortası Fonundan ödeme yapılması amacıyla düzenleme yapılmıştır.

Madde 24- Şanlıurfa İline bağlı Ceylanpınar İlçesi merkezinde üzerinde kurulu olduğu bölgede bulunan taşınmazların yani bu Belediyenin belediye sınırları içerisinde ve ayrıca belediye mücavir alan sınırları içinde yer alan taşınmazların büyük bölümü Hâzineye ait olup, bu taşınmazların üzerinde eskiden beri birçok vatandaşımız tarafından ev, işyeri ve benzeri bina ve yapılar yapılarak kullanılmaktadır. Ancak, üzerinde kendilerine ait ev, işyeri ve benzeri bina ve yapılar bulunan ve uzun yıllardan beri kullanılmayan bu taşınmazların tapuları kendilerine ait olmadığı için, bu vatandaşlarımız ile Devletimiz arasında bir çok idari ve hukuki ihtilaf çıkmış, davalar açılmış ve vatandaşlarımızın mülkiyet sorunları çözülemediği için sosyal sorunlar çıkmış ve mağdur olmuşlardır.

Belirtilen hususlar da dikkate alınarak, 4706 sayılı Kanuna eklenen bu geçici madde ile;

- Şanlıurfa İli, Ceylanpınar İlçesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan ve beşyüz hektardan çok büyük olan alanın; İlçe merkezini oluşturduğu, ilçe merkezinde de, bir tarafının Suriye sınırı, diğer üç tarafının ise Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ait arazilerle çevrili olması sebebiyle vatandaşlarımızın iskan için başka alternatif alanlar ve taşınmazlar da bulunmadığı dikkate alınarak, kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilan edilmesi,

- Bu alan sınırları içinde yer alan ve imar planında eğitim ve sağlık alanına ayrılanlar ile fiilen kamu hizmetlerinde kullanılanlar hariç olmak üzere Hâzineye ait olan ve kullanıcısı bulunan taşınmazların; öteden beri vatandaşlarımız tarafından kullanılageldiği, üzerlerindeki yapı ve muhdesatların vatandaşlarımıza ait olduğu, eskiden beri yapılageldiği ve hangi tarihte yapıldıklarının kesin olarak tespit edilmesinin mümkün olmadığı da dikkate alınarak, öncelikle kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine, bu vatandaşlarımızın fakir ve ödeme güçlüğü içerisinde bulunduğu da gözönünde bulundurularak satış tarihindeki harca esas değeri üzerinden ve 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen uygun ödeme koşullarıyla doğrudan satılmak ya da rayiç bedeli karşılığında genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere bedelsiz olarak Ceylanpınar Belediyesine devredilmesi,

- Ceylanpınar Belediyesince harca esas değerleri üzerinden hak sahiplerine doğrudan satılan veya rayiç bedeli karşılığında genel hükümlere göre değerlendirilen yani satılan taşınmazların satış bedellerinin; bu taşınmazların büyük bölümünün Belediyece harca esas değerleri üzerinden hak sahiplerine doğrudan satılan taşınmazlar olduğu dikkate alınarak, bu satış bedellerinin tamamının alıcıları tarafından Bakanlıkça belirlenecek saymanlık hesabına yatırılması ve ayrıca, aynı sebeple de, alıcılardan tahsil edilen bu satış bedellerinden Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına göre pay ayrılması ve satış bedellerinin tamamının genel bütçeye gelir kaydedilmesi,

- Ceylanpınar Belediyesine bu taşınmazların kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine yapılacak satışlarda bu Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen ödeme koşulları ile yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkrası hükümlerinin uygulanması, ancak üzerlerinde yapı ve muhdesat bulunan taşınmazlardaki muhdesatların da vatandaşlarımıza ait olduğu, önceden beri yapılageldiği ve hangi tarihte yapıldıklarının kesin olarak tespit edilmesinin mümkün olmadığı da dikkate alınarak, bu yapı ve tesisler hakkında 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin son fıkrası hükmünün uygulanmaması yani bu taşınmazların satışlarında, üzerlerindeki yapı ve tesislerin bedeli dikkate alınmaksızın satış tarihindeki harca esas değerleri üzerinden satılması,

- Bu madde ile kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilan edilen bahis konusu alanlar hakkında 5393 sayılı Belediye Kanununun 73 üncü maddesinin bu madde hükümlerine aykırı olmayan hükümlerinin uygulanabilmesinin sağlanması,

suretiyle; Ceylanpınar İlçemizde yaşayan vatandaşlarımız ile Devletimiz arasında çıkan idari ve hukuki ihtilafların sona erdirilmesi ve vatandaşlarımızın mülkiyet sorunlarının çözülerek mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 25- Madde ile, yapı denetim kuruluşları, işyerinde, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına ve onaylanmış yapı projesine uygun olarak çalışmalarını yaptığını denetlemek, iş sağlığı ve güvenliği yönünden gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmekle görevlendirilmiştir.

Madde 26- Madde ile, 4708 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta öngörülen esaslara göre yükümlülüklerini yerine getirmeyen yapı denetim kuruluşlarına uygulanacak idari yaptırımlar belirlenmiştir.

Madde 27- Madde ile, ihaleli işlerde iş sağlığı ve güvenliğine dair yükümlülüklerin ihale öncesinde belirlenerek işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerini de maliyet unsuru olarak hesaba katmaları ve tekliflerinde dikkate almaları amaçlanmıştır.

Madde 28- Madde ile; çalışma mevzuatının, değişen ekonomik koşulları takip eden dinamik bir yapıya kavuşturulması amacıyla “uzaktan çalışma” kavramı tanımlanmış ve karşılıklı yükümlülükler belirlenmiştir.

Bilgi çağının sağladığı kolaylıklar, çalışma hayatında köklü değişiklikler yaratmaya başlamıştır. Günümüzde merkezi işyeri ve işçinin işyerine bağımlılığı olgusu, yerini hızlanan teknolojik gelişmeler sonucunda işyerinin merkeziyetçi yapıdan uzaklaşmasına ve çalışmaların daha bağımsız olmasına bırakmıştır.

Uzaktan çalışmanın ortaya çıkışı bilgisayar teknolojisinin ve haberleşme ağlarının gelişimi ile olmuştur. Günümüzde uzaktan çalışma; bilgisayar-elektronik, bankacılık, sigorta, haberleşme, basın-yayın ve ticaret sektöründe görülmektedir. Ayrıca internet ağının ve mobil telefon kullanımının artması uzaktan çalışmayı daha da gerekli kılmıştır.

Uygulamada var olan ancak yasal dayanağı olmayan bu atipik çalışma biçimi, tarafların uzlaşmasını zorlaştırmakta ve yargısal bazı sorunların yaşanmasına neden olmaktadır. Madde ile, iş mevzuatımızda çağdaş çalışma ilişkileri normları ile sosyal ve ekonomik değişimlere uyum sağlayan çalışma modellerinden biri olan uzaktan çalışmanın, işçilerin hak kayıplarını önleyecek şekilde mevzuatımızda yer almasını sağlamak amaçlanmıştır.

Madde 29- Kanun ile, çalışma süresinden sayılan haller dahil, yer altında çalışan maden işçilerine haftada iki gün hafta tatili sağlanması amacıyla günlük çalışma süresi en çok yedibuçuk saat, haftalık çalışma süresi ise en çok otuzyedibuçuk saat olarak belirlendiğinden, bu değişikliğe uyum sağlanması amacıyla madde ile, 4857 sayılı Kanunda gerekli değişiklik yapılmıştır.

Madde 30- Madde ile, çalışma süresinden sayılan haller dahil, yer altında çalışan maden işçilerinin günlük çalışma süresi en çok yedibuçuk saat, haftalık çalışma süresi ise en çok otuzyedibuçuk saat olarak belirlenmiştir. Böylece, bu işçilere yedi günlük bir zaman dilimi içinde kesintisiz en az kırksekiz saat hafta tatili sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca, “yer altındaki çalışma süresi” ibaresi “çalışma süresi” olarak değiştirilerek, haftalık otuzyedibuçuk saati yer üstünde kırkbeş saate tamamlama imkânı ortadan kaldırılmıştır.

Madde 31- 4857 sayılı Kanunda işçilerin eşlerinin doğum yapması, aile bireylerinin ölümü gibi durumlarda izin verilmesi yönünde bir düzenleme bulunmamakta, fakat aynı Kanunda bu hallerde verilecek izinlerin yıllık izin bakımından çalışılmış gibi sayılan haller arasında ve hafta tatili ücretine hak kazanmak için gereken sürenin hesabında çalışılmış gibi dikkate alınması gerektiği belirtilmektedir. Madde ile, işverenler ve işçiler bakımından uygulamada sorun yaratan mazeret izinleri konusu açıklığa kavuşturulmuştur. Ayrıca, 5763 sayılı Kanunla mülga olan 65 inci maddenin uygulama imkânı kalmayan cezai hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

Öte yandan madde ile, 4857 sayılı Kanuna bir ek madde eklenerek; işçinin evlenmesi, eşinin doğum yapması veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü durumunda üç gün ücretli izin verileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, engelli veya süregelen hastalığı olan çocuklarının hastalıkları ile ilgilenmelerini temin etmek amacıyla işçi olan anne veya babaya bir yıl içinde on güne kadar ücretli izin verilmesi hüküm altına alınmıştır.

Madde 32- Madde ile, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir tarihini belirleme yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesi amaçlanmıştır.

Madde 33- 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanuna göre yurtdışına gönderilen ve öğrenimini başarıyla tamamlayarak yurda dönenlerden yükümlü bulunduğu mecburi hizmet süresini tamamlamış olanlara, yurtdışında resmî öğrenci olarak geçirmiş oldukları öğrenim sürelerinin onsekiz yaşının tamamlanmasından sonraki döneme ait olan kısmı için borçlanma hakkı verilmiştir. Bu haktan anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi statüsündeki sigortalılardan 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa göreve başlayanlar herhangi bir müracaat süresi şartı aranmadan faydalanmakta iken, 2008 yılı Ekim ayı başından önce memuriyete başlamış olanlar için üç aylık müracaat süresi şartı aranmıştır. Madde ile, bunlar için de müracaat süresi şartının kaldırılması amaçlanmıştır.

Madde 34- Madde ile, 13/5/2014 tarihinde Manisanın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazası sonrası hayatını kaybeden sigortalı ve hak sahiplerine sağlanan imkânların, 28/10/2014 tarihinde Karaman ilinin Ermenek ilçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden sigortalı ve hak sahiplerine de sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 35- Madde ile, 5510 sayılı Kanunun geçici 61 inci maddesi kapsamındaki şirketlerin müşterek ve müteselsil sorumluluğu bulunan kanuni temsilci ve üst düzey yönetici veya yetkililerinden, sermaye sahibi olmayan kanuni temsili ve üst düzey yönetici veya yetkililerinin Kurum alacaklarından kaynaklanan sorumluluklarının kaldırılması amaçlanmıştır.

Madde 36- Madde ile; Mesleki Yeterlilik Kurumu Yönetim Kuruluna verilmiş olan iki temel görevin Kurulun görevleri arasında sayılması amaçlanmıştır.

Madde 37- Mesleki Yeterlilik Kurumunun yetkilendirdiği kuruluşlarca yapılan mevcut sınavlarda yeterli izleme ve denetim yapılabildiği için kalite güvencesi tam sağlanmıştır. Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgelerinin iş yaşamında zorunlu hale getirilmesiyle milyonlarca kişinin sınav ve belgelendirmesi yapılacaktır. Madde ile, Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgelerinin kalite güvencesinin aynı şekilde sürdürülebilmesi amacıyla Denetim Dairesi Başkanlığının kurulması amaçlanmıştır.

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulması, yönetimi ve uygulanması görevi 5544 sayılı Kanunun 23/A maddesi ile Mesleki Yeterlilik Kurumuna verilmiştir. Madde ile ayrıca; Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin yönetimi ve uygulanması kapsamında oluşturulması gereken Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Koordinasyon Kurulu, Kurulu, Sekreteryası ve İstişare Meclisi gibi alt organları koordine etmek, kapsamlı ve sürekli görevleri ifa etmek üzere zaruret arz eden Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığının kurulması amaçlanmıştır.

Madde 38- Madde ile, Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanlığının görevleri yeniden belirlenmiştir.

Madde 39- Madde ile, Denetim Dairesi Başkanlığının ve Türkiye Yeterlilik Çerçevesi Dairesi Başkanlığının görevleri düzenlenmiştir.

Madde 40- Sayıştay Başkanlığının mevcut strateji ve muhasebe birimlerinin yapısının 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına uygun olmadığı yönündeki tespiti çerçevesinde, madde ile; “stratejik planlama”, “bütçe ve performans programı”, “muhasebe-kesin hesap ve raporlama” ile “iç kontrol” faaliyetlerinin ayrı alt birimler tarafından yürütülmesi amacıyla Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı kurulması ve böylece 5018 sayılı Kanuna uyum sağlanması amaçlanmıştır.

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının strateji geliştirme birimlerine ait olan görevlerden arındırılması, insan kaynakları ve bilgi işlem dâhil diğer destek hizmetlerine ilişkin görevlere göre adlandırılması öngörülmüştür.

Madde 41- Madde ile, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri belirlenmiştir.

Madde 42- Madde ile, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri belirlenmiştir.

Madde 43- 5544 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin mevcut üçüncü fıkrasında sadece meslek standartlarının yenilenmesi ile ilgili düzenleme yer almaktayken; madde ile, birbirleriyle ilişkili olan ulusal meslek standartları ve ulusal yeterliliklerin güncellenmesi ve iptaline ilişkin hususların birlikte düzenlenmesi ve eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 44- Madde ile, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulması ve yürütülmesinde ilgili bakanlık ve kurumların etkin bir şekilde yer alması ile uygulamada karşılaşılan eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 45- Madde ile, Mesleki Yeterlilik Kurumu faaliyetleri için istihdam edilmelerine ihtiyaç duyulan istatistik, matematik ve aktüerya bölümlerinden mezun olanların uzman yardımcısı ile yönetici olabilmelerine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 46- Madde ile, ulusal mesleki yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonuna ilişkin gelirlerin gelir kalemleri içerisinde gösterilmesi amaçlanmıştır.

Madde 47- Madde ile, ulusal mesleki yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonuna ilişkin giderlerin gider kalemleri içerisinde gösterilmesi amaçlanmıştır.

Madde 48- Madde ile Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi nitelikli işgücünün istihdam edilerek iş sağlığı ve güvenliği ortamının geliştirilmesi, iş kazalarının azaltılması ve verimliliğin artırılması hedefi ile mevcut çalışanların mağdur edilmeden Mesleki Yeterlilik Kurumu mesleki yeterlilik belgesi alabilmeleri için gerekli sürenin verilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca madde ile Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarına gerekli idari düzenlemeleri yapmaları için süre verilmiş, maddenin birinci fıkrasında belirtilen kurallara uymadan çalışan istihdam eden işverenler ve işveren vekilleri için idari yaptırım düzenlenmiştir.

Madde 49- 665 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanununda değişiklik yapılarak Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulması, yönetimi ve uygulanması görevi Mesleki Yeterlilik Kurumuna verilmiştir. Kapsamlı, yoğun ve sürekli görevleri içeren görevleri ile iş sağlığı ve güvenliği eylem planı kapsamında üstlenilen görevlerin yerine getirilebilmesi ve Kurumun faaliyetlerinin etkinleştirilmesi için madde ile, ihtiyaç duyulan 107 pozisyon ilavesi ve pozisyonların ihtiyaca göre dağılımının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 50- Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine göre her ülkenin ulusal düzeyde bir tek ulusal yeterlilikler çerçevesinin olması öngörülmektedir. Bu çerçeveler ülkelerin adıyla ifade edildiğinden madde ile, uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amacıyla bu değişiklik yapılmıştır.

Madde 51- 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda, Resmî Gazete'nin Başbakanlıkça yayımlanacağı belirtilmekte, ancak bunun hangi usulle yapılacağına dair hüküm bulunmamaktadır. Madde ile, Resmî Gazete'nin basılı ve internet ortamında yayımlanması yasal düzenlemeye bağlanmıştır. Uygulamada ortaya çıkan hukuki sorunların ve belirsizliklerin giderilmesi amacıyla internet ortamında yayımlanan Resmî Gazete ile basılı nüsha arasında farklılık olması hâlinde basılı nüshanın esas alınması öngörülmüştür. Öte yandan, uygulamada ilanların vatandaşlarca genellikle internet ortamında takip edildiği gözönünde bulundurularak, hizmet maliyetlerinin azaltılması ve harcamalarda tasarrufa gidilmesi amacıyla Resmî Gazete'de yayımlanacak ilanların sadece internet ortamında duyurulması düzenlenmiştir.

Madde 52- Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, 3056 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde “Makamca verilen benzeri görevleri yapmak” hükmü kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanan kurum yönetmelikleri ve alt düzenleyici işlemleri incelemekte ve onay alınmasına ilişkin işlemleri gerçekleştirmektedir. Madde ile; ilgili mevzuatı uyarınca Resmî Gazete’de yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilen yönetmelik, tebliğ ve diğer düzenleyici işlemlerin incelenmesinin Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilmesi hükme bağlanmıştır. Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan yönetmeliklerin incelenmesi işlemleri ise mevcut durumda olduğu gibi Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmeye devam edilecektir.

Madde 53- 6552 sayılı Kanununun 11 inci maddesi ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında gerçekleştirilecek personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında, 6552 sayılı Kanunun yayımı tarihinden dört ay sonra başlamak üzere, ihale öncesi ilgili kurumlardan (Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı) uygun görüş alınma yükümlülüğü getirilmiştir. Uygun görüş verecek kurumlarda bu konuyla ilgili gerekli teknik altyapı hazırlıklarının tamamlanabilmesi için 6552 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarının yürürlük tarihinin değiştirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 54- Yürürlük maddesidir.

Madde 55- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

<i>H. Hami Yıldırım</i>	<i>Sait Açba</i>	<i>Aydın Şengül</i>
Burdur	Afyonkarahisar	İzmir
<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Recep Özel</i>
Denizli	Ankara	Isparta
<i>Mehmet Doğan Kubat</i>	<i>Hakan Çavuşoğlu</i>	<i>Mehmet Metiner</i>
İstanbul	Bursa	Adıyaman
<i>Şirin Ünal</i>	<i>Muhyettin Aksak</i>	<i>Osman Kahveci</i>
İstanbul	Erzurum	Karabük
<i>Nureddin Nebati</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Yılmaz Tunç</i>
İstanbul	Kırıkkale	Bartın
<i>Adnan Yılmaz</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Sevim Savaşer</i>
Erzurum	Bursa	İstanbul
<i>Dilek Yüksel</i>	<i>İlhan İşbilen</i>	<i>Fatoş Gürkan</i>
Tokat	İzmir	Adana
<i>Ali Aydınlioğlu</i>	<i>Zeyid Aslan</i>	<i>İlknur İnceöz</i>
Balıkesir	Tokat	Aksaray
<i>Ömer Selvi</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>	<i>Suat Önal</i>
Niğde	Adana	Osmaniye
<i>Hasan Ali Çelik</i>	<i>Soner Aksoy</i>	<i>Alpaslan Kavaklıoğlu</i>
Sakarya	Kütahya	Niğde
<i>Harun Tüfekci</i>	<i>Bilal Uçar</i>	<i>Ahmet Kutalmış Türkeş</i>
Konya	Denizli	İstanbul
<i>Muzaffer Yurttaş</i>	<i>İsmail Güneş</i>	<i>Mehmet Cemal Öztaylan</i>
Manisa	Uşak	Balıkesir
<i>Özlem Yemişçi</i>	<i>Mine Lök Beyaz</i>	<i>H. Bayram Türkoğlu</i>
Tekirdağ	Diyarbakır	Hatay
<i>Hüseyin Üzülmez</i>	<i>Ali İhsan Yavuz</i>	<i>Mustafa Akış</i>
Konya	Sakarya	Konya
<i>Fatih Şahin</i>	<i>Tülay Babuşcu</i>	<i>Ruhi Açıkgöz</i>
Ankara	Balıkesir	Aksaray
<i>Gökcen Özdoğan Enç</i>	<i>Nesrin Ulema</i>	<i>Aydın Bıyıklıoğlu</i>
Antalya	İzmir	Trabzon
<i>Kemalettin Aydın</i>	<i>A. Emin Önen</i>	<i>Nurcan Dalbudak</i>
Gümüşhane	Şanlıurfa	Denizli
	<i>Gülşay Samancı</i>	
	Konya	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1449)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

20/6/2012 tarihinde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 3. Maddesi birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “iş güvenliği uzmanı” tanımının aynı fakültelerden benzer eğitimleri alarak mezun olmalarına rağmen, bu meslek mensuplarını kapsamakta, bazılarını dışarda bırakmaktadır. Esasen mevcut düzenleme “mühendis, mimar veya teknik elemanı” kapsadığı hükme bağlanmıştır. Esasen burada kastedilen bütün mühendislik, mimarlık veya mühendislik-mimarlık fakültesi mezunlarıdır. Ancak mevcut tanım, yazım şekli itibarıyla bu genel anlamı yansıtmamaktadır. Mesela iç mimar, şehir plancısı, şehir ve bölge plancısı, endüstri, ürünleri tasarımcısı, endüstriyel tasarımcı, peyzaj mimarı gibi ünvanlara sahip meslek mensupları dışarıda bırakılmaktadır. Bu durum sık sık yargıya taşınmakta, farklı yargı kararlarıyla belirsizlik artmaktadır. Bu nedenle, eşitlik ilkesine aykırı olan ve mağduriyete yol açan bu hükmün değerlendirilmesi ve kastedilen kapsayıcılığı haiz bir düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1: Maddede iş güvenliği uzmanlığı tanımı kapsamında mühendis, mimar veya teknik elemanlar sayılırken, adı geçen meslek mensuplarıyla aynı fakülteden mezun olan iç mimar, şehir plancısı, şehir ve bölge plancısı, endüstri ürünleri tasarımcısı, endüstriyel tasarımcı, peyzaj mimarı gibi ünvanlara sahip meslek mensupları dışarıda bırakılmaktadır. Düzenleme ile söz konusu eşitsizlik giderilmektedir.

MADDE 2: Yürürlük maddesidir.

MADDE 3: Yürütme maddesidir.

BURDUR MİLLETVEKİLİ HASAN HAMİ YILDIRIM VE İZMİR MİLLETVEKİLİ
AYDIN ŞENGÜL İLE 50 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

(2/1449)

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - 20/6/2012 tarih ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“f) İş güvenliği uzmanı: İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip mühendislik veya mimarlık eğitimi yeren fakültelerin mezunlarını veya teknik elemanı,”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 3. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Ali Demirçalı

Adana

Gürsel Tekin

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1511)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun yeniden düzenlenmesi ile birlikte, işletmelerin uzmanlar tarafından verilecek eğitimlerle bilgilendirilmesi amaçlanmış, yasa ve mevzuat hakkında hem işyeri, hem de işçiler ile ilgili alınacak tedbir ve davranışlar, iş güvenliği uzmanları tarafından denetlenmeye başlamıştır.

Kanun, kimlerin iş güvenliği uzmanı olabileceğini düzenlerken “iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip mühendis, mimar veya teknik elemanı” ifadesine yer vermiştir.

Ancak iş güvenliği uzmanlığını, tek başına teknik sınıfa giren mesleklerle sınırlı tutmamız, çağımızın iş yaşamı ve çalışma koşulları gerçeğini bilmediğimiz anlamına gelmektedir. Çünkü çalışan sağlığı ve güvenliği alanında, teknik ve mühendislikten kaynaklanan risklerin önemi her geçen gün artsa da, diğer yandan örgütlenme, sosyal ilişkiler, sosyal süreçler gibi birçok konu, çalışanların sağlık ve güvenliği üzerinde önemli etkiler yaratmaktadır.

Yukarıda örnek olarak verilen sosyal konular, teknik elemanların eğitim konuları ve uzmanlıkları arasında bulunmamaktadır. Teknik bir elamanının “çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörler” konusundaki uzmanlıkları doğal olarak sınırlıdır. Bu gibi konularda sosyal bilimler alanında eğitim almış kişiler daha etkili olabilecektir.

Çalışma koşulları bakımından, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü mezunları önemli bir konumdadır. Çalışan sağlığı ile güvenliğine ilişkin hukuksal, sosyal, ekonomik, insani unsurlar, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümlerinin müfredatında fazlasıyla bulunmaktadır. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Mezunlarının bu olanaktan dışlanması yerinde ve doğru bir karar değildir.

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Mezunlarının, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı yetiştirme-eğitme belgesi de bulunmaktadır. Uzmanlık Eğitimi veren eğitim kurumlarında hocalık yapan bu kişilerin, eğitim verdikleri işi yapma hakkının kendilerine tanınmaması doğru değildir. Asıl işleri bu olan uzman kişilere alanlarında çalışma yapmalarını engellemek hakkaniyet ölçülerine de uymamaktadır.

Sonuç olarak, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 3. Maddesinde değişiklik yapıldığı takdirde, çalışan sağlığını yalnızca teknik ve mühendislik meselesi olmaktan çıkarıp, sosyal yönden incelenen bir alan haline de getirmiş olacağız.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 3. Maddesinde değişiklik yapıldığı takdirde, çalışan sağlığını yalnızca teknik ve mühendislik meselesi olmaktan çıkarıp, sosyal yönden incelenen bir alan haline getirmiş olacağız. İş Sağlığı ve Güvenliği alanında, uzmanlık eğitimi veren kişilerin, eğitim verdikleri işi yapma hakkı da kendilerine tanınmış olacak.

MADDE 2. Yürürlük maddesidir.

MADDE 3. Yürütme maddesidir.

ADANA MİLLETVEKİLİ ALİ DEMİRÇALI VE İSTANBUL MİLLETVEKİLİ GÜRSEL TEKİN'İN
TEKLİFİ (2/1511)

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İş güvenliği uzmanı: İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip mühendis, mimar veya teknik elemanı, Çalışma Ekonomisi ve Endüstriyel İlişkiler Bölümü mezunları,”

MADDE 2. Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasının İş Güvenliği Uzmanı Görevlendirme Yükümlülüğüne İlişkin Geçici 4. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

21.6.2013

A. Levent Tüzel

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1664)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası 30.06.2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmış ve 30.12.2012 tarihinden bu yana da yürürlüktedir. Ancak, hala işverenlerin ve kamu otoritesinin alması gereken önlemleri almaması nedeniyle işçiler beşer, onar iş cinayetlerine kurban gitmektedir. İş kazalarında hayatını kaybeden işçi sayısı her yıl artmaktadır. 2008 yılında iş kazalarında hayatını kaybeden işçi sayısı 865 iken, 2009 yılında 1.171'e, 2010 yılında 1.444'e, 2011 yılında 1.700'e ulaşmıştır.

İş kazalarının çoğunluğu 50 nin altında çalışan bulunan işyerlerinde meydana gelmektedir. 2006 yılında meydana gelen iş kazalarının % 60'ı, 2007 yılında meydana gelen iş kazalarının % 62'si, 2008 yılında meydana gelen iş kazalarının % 61'i, 2009 yılında meydana gelen iş kazalarının % 64'ü, 2010 yılında meydana gelen iş kazalarının % 57'si, 2011 yılında meydana gelen iş kazalarının % 53'ü, 50 nin altında işçi çalıştıran işyerlerinde meydana gelmektedir.

Meydana gelen her iş kazasında, işyerinden kaynaklanan teknik ya da idari problemler kadar Bakanlığın işçi sağlığı ve iş güvenliğine yaklaşımının da sorunlu olduğunu göstermektedir. Kamu erkinin temel görevi olan işçi sağlığı ve güvenliğinin alınmasını sağlamak ve denetlemek görevi tam olarak yerine getirildiği söylenemez. Bakanlığın almadığı her önlem, tedbirsizlik ve denetimsizlik nedeniyle fabrikalar, madenler, sanayi atölyeleri toplu işçi mezarlığı haline gelmektedir. Kamu adına yasama faaliyeti yürüten organın bu duruma seyirci kalması kabul edilemez.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın, işçi sağlığı ve güvenliği yönünden işyerlerinin ancak, % 5'ini denetleyebildiği bir ortamda, Kamu otoritesinin sorumluluğu, tüm işyerlerinde iş güvenliği uzmanı çalıştırılması hükmünün yasal koşullarını sağlamaktır. Aksi, işverenleri bir süre daha masraftan ve kanuni yükümlülükten kurtarır, ancak Kamu otoritesini elinde bulunduran siyasi iktidarı ve Bakanlığın sorumluluktan kurtarmayacaktır.

Bilindiği üzere, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasının 8. Maddesine göre belirtilen tehlike sınıflarına göre, çalışan sayısına bakılmaksızın işyerlerinde iş güvenliği uzmanı bulundurulması yükümlülüğü, tehlikeli ve çok tehlikeli işyerleri için 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Ancak, A ve B sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı sayısı ihtiyacı karşılayacak sayıda değildir. Bu gerekçe gösterilerek, işyerinde iş güvenliği uzmanı bulundurma yükümlülüğünü ıleri bir tarihe ötelemek yerine, fiilen çalışan veya mesleki tecrübesi bulunan, sosyal güvenlik uzmanı sertifikası almış olanların görevlendirilmesi daha uygundur.

Kaldı ki, Bakanlık iki yıldır Mühendisleri bu alana yönlendirip büyük masraflar karşılığında (Kurs Ücreti:2000TL+KDV, Bakanlığa ödenen belge ücreti: 300 TL), sınavlarda başarılı olanların aldıkları iş güvenliği uzmanı sertifikalarını kullanma olanağı sağlamak gerekir. Böylece, bir taraftan ellinin altında işçi çalıştıran işyerlerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği bakımından yeni bir adım atılmış olacak, diğer yandan iş bekleyen binlerce mühendise ve iş güvenliği uzmanına istihdam sağlanacaktır.

Tüm bu gerekçelerle, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasının, İş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğüne ilişkin geçici 4. Maddesinde, fiilen çalışan iş güvenliği uzmanlarının hizmette geçen süreleri, iş tecrübeleri gözetilmek suretiyle, tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde görevlendirilebilmeleri amacıyla değişiklik öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasının “İş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğüne” ilişkin geçici 4. maddesi değiştirilmiştir. Yasada öngörülen A ve B sınıfı iş güvenliği uzman sayısı ihtiyaca cevap verecek düzeye gelene kadar, fiilen çalışan iş güvenliği uzmanlarının en az üç yıl olmak üzere hizmette geçen sürelerine göre değişecek şekilde tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde görevlendirilebilmeleri sağlanmıştır. 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe girecek olan, işverenin tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde iş güvenliği uzmanı bulundurma yükümlülüğü kanun güvencesine alınmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ABDULLAH LEVENT TÜZEL'İN TEKLİFİ

(2/1664)

**6331 SAYISI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YASASINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

Madde 1 - 6331 Sayısı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasının “İş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğüne ilişkin geçici 4. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tehlike sınıfları tebliğinde belirlenen sektörlerde kendi mesleğinde çalışmış olmak kaydıyla, C sınıfı iş güvenliği uzmanlarından 3 yıllık mesleki tecrübeye sahip olanlar, tehlikeli sınıfta bulunan işyerlerinde; 5 yıllık mesleki tecrübeye sahip olanlar ile B sınıfı iş güvenliği uzmanları, kanunun yürürlük tarihinden itibaren 7 yıl süreyle çok tehlikeli sınıftaki işyerlerinde çalıştırılabilir.”

Madde 2 - Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 3 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Hakkında Değişiklik Teklifim gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Nursel Aydoğan

Diyarbakır

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1670)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

20 Haziran 2012 tarihinde Türkiye’de ilk İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası çıkarılmış ve kanunun yıllar içinde tüm çalışanları kapsamıyla çalışma hayatında çok büyük bir gelişme yaşanmıştır. Ancak 14 Haziran 2013 tarihinde Meclise sunulan Torba Kanunu içerisinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun yürürlüğü ile ilgili olarak 2 ila 49 çalışanı bulunan işyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında görülen sorunlar gerekçesiyle kanunun yürürlüğü ertelenmek istenmektedir.

Konu ile ilgili olarak yıllardır bir türlü iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin kimler tarafından nasıl verileceği konusu Danıştay’dan ve kısır tartışmalardan kurtarılamamıştır. Yönetmeliklerde zamanında yapılacak değişiklikler ile sorunun aşılabileceği net bir şekilde ortadayken farklı bir çözüm yolu denenmek istenmiş ancak uygulamada bir çözüme kavuşturulamamıştır.

Demokratik bir hukuk devleti gereği, tüm sosyal tarafların özellikle sahada çalışan İş Sağlığı ve Güvenliği profesyonellerinin ve örgütlerinin görüşleri dikkate alınmalı ve İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda bir an önce daha adil ve sağlıklı çözümlere gidilerek bir sonuca ulaşılmalıdır. Bu sebeple ilgili kanunda yapılacak küçük bir değişiklikle tüm bu sorunların önündeki engeller kaldırılmış olacak ve ayrıca daha kapsamlı ve demokratik bir çözüm gerçekleştirilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İş kazalarının büyük ölçüde önlenmesini sağlayacak şekilde yapılan düzenlemede tehlike sınıfları tebliğinde belirlenen sektörlerde kendi mesleğinde çalışmış olan C sınıfı iş güvenliği uzmanlarından beş yıl çalışmış olanlar dört yıl tehlikeli sınıfta 8 yıl çalışmış olanların beş yıl süreyle çok tehlikeli sınıfta çalışabilmeleri amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürütme Maddesidir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ NURSEL AYDOĞAN'IN TEKLİFİ

(2/1670)

**6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU HAKKINDA DEĞİŞİKLİK
TEKLİFİ**

MADDE 1- Tehlike sınıfları tebliğinde belirlenen sektörlerde kendi mesleğinde çalışmış olan C sınıfı iş güvenliği uzmanlarından beş yıl çalışmış olanlar dört yıl tehlikeli sınıfta, 8 yıl çalışmış olanların beş yıl süreyle çok tehlikeli sınıfta çalışabilirler.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30.06.2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu'nun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1691)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE:

Mobbing bir işyerinde çalışan bir kişinin bir başka kişiyi veya kişileri sistematik olarak rahatsız edici, ahlak dışı söz ve davranışlarla taciz etmesidir. Ülkemizde çalışanların korkulu rüyası haline gelen işyerindeki mobbing (psikolojik taciz) vakalarında son on yılda yaşanan artışlar dikkat çekici boyutlara ulaşmıştır.

Psikolojik taciz çoğunlukla üst düzey yönetim kademesinde çalışanlar tarafından uygulanmakta ve üst düzey yöneticilerde bir meslek hastalığı olarak görülmektedir. Psikolojik tacizin insanlar üzerinde olumsuz etkileri bulunmaktadır. İnsanların mesleki bütünlük ve benlik duygusunu zedelemenin yanı sıra, psikolojik tacize maruz kalan kişi kendine güven duygusunu yitirerek toplumdan soyutlanmaktadır. Bunun yanı sıra psikolojik taciz, ağlama, uyku bozuklukları, depresyon, yüksek tansiyon, panik atak ve kalp krizine kadar giden sağlık sorunları yaratabilmektedir.

Geçtiğimiz yıl 30.06.2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu çıkarılmış fakat bu kanun işyerlerinde yaşanan psikolojik taciz olaylarının önlenmesi bakımından yetersiz kalmıştır. Nitekim 6331 sayılı kanunun 3 üncü maddesinde fiziksel sağlığın korunması maddeleri düzenlenmiş fakat psikolojik sağlıkla ilgili herhangi bir düzenleme yapılmamıştır. Bu kanun teklifi ile psikolojik sağlık konusu, İş Kanununa eklenmekte ve 4 üncü maddede yapılan değişiklikle işverenlerin, çalışanların psikolojik sağlığını göz önünde tutmaları amaçlanmıştır. Diğer taraftan, 7 nci maddede yapılan değişiklikle psikolojik taciz yapan işverenlere yaptırım uygulaması getirilmekte ve 17 nci maddede yapılan değişiklikle çalışanlar için psikolojik taciz farkındalık eğitimleri verilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kanun teklifi ile psikolojik tacizi önlemek konusunda yetersiz kalan İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu'na bir takım eklemeler yapılarak ülkemizde psikolojik tacizin önlenmesi ve psikolojik tacize uğrayanların haklarının korunması amaçlanmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ RAHMİ AŞKIN TÜRELİ’NİN TEKLİFİ

(2/1691)

**İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 30/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“t) İş sağlığı: Çalışanın psikolojik ve fiziksel sağlığı ile çalışma koşullarının her yönüyle sağlıklı olması halini,”

MADDE 2- 6331 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Çalışana görev verirken, çalışanın psikolojik ve fiziksel sağlığı ile güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.

MADDE 3- 6331 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Çalışanına psikolojik taciz yapan, yapıldığını bildiği halde önlemeyen işverenlerden tespit tarihine kadar yapılan ödemeler Sosyal Güvenlik Kurumunca yasal faizi ile tahsil edilir ve bu durumdaki işverenler beş yıl süreyle sağlanan destekten faydalanmazlar. Çalışanların işyerinde psikolojik tacize maruz kaldığının tespitine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 4- 6331 sayılı Kanunun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(8) İş sağlığı kapsamında; psikolojik tacizin tanımı, yöntemleri, çalışanlara verilir. Buna ilişkin eğitimlerin kapsamı ve süresi, çalışanların görev ve sorumlulukları ve psikolojik tacize uygulanacak yaptırımlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

08.10.2013

Mahmut Tanal

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1788 Esas Sayılı İlişkin Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Sezgin Tanrıku

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1788)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görevli iş güvenliği uzmanlarının nitelikleri, eğitimleri ve belgelendirilmeleri, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenleyen yönetmelik 29 Aralık 2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8. maddenin 7. Fıkrasına göre; “Kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuata göre çalıştırılan işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olma niteliğini haiz personel, gerekli belgeye sahip olmaları şartıyla asli görevlerinin yanında, belirlenen çalışma süresine riayet ederek çalışmakta oldukları kurumda veya ilgili personelin muvafakati ve üst yöneticinin onayı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilecek personele, görev yaptığı her saat için (200) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı tutarında ilave ödeme, hizmet alan kurum tarafından yapılır. Bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz. Bu durumdaki görevlendirmeye ilişkin ilave ödemelerde, günlük mesai saatlerine bağlı kalmak kaydıyla, aylık toplam seksen saatten fazla olan görevlendirmeler dikkate alınmaz.”

İş Sağlığı ve Güvenliği uzmanları işyerlerinde; rehberlik, risk değerlendirmesi, çalışma ortamı gözetimi, eğitim, bilgilendirme, ilgili birimlerle işbirliği yapmakla görevlidirler. Uzmanlar çalıştıkları işyerlerinde denetim görevi üstlenmektedirler. Bu görevi yerine getirirken işveren-işçi ilişkisi dışında kalıp işyerini objektif değerlere göre değerlendirmek ve uygun olmayan durumları Bakanlığı raporlamak zorundadırlar. Ancak uzmanların ücretlerinin işveren tarafından karşılanması çalışan - işveren ilişkisi kurulmasına meydan oluşturmakta olup, bu ilişki neticesinde iş sağlığı ve güvenliği uzmanının işverene sadakatle bağlı olması durumunu ortaya çıkartmaktadır. Ücretini aldığı işyerini denetleyen uzman işini kaybetme tehdidini hissederek işyerini objektif olarak denetleyip, gözetleyip, gerektiği hallerde aleyhe rapor yazamamaktadır.

İş sağlığı ve güvenliği sisteminin objektif işlemesi ve işlerliğinin tam olması için işyerlerinde görev yapan iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının ücretlerinin Devlet tarafından oluşturulacak bir fondan ödenmesi sağlanmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İş sağlığı ve güvenliği sisteminin objektif işlemesi ve işlerliğinin tam olması için işyerlerinde görev yapan iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının ücretlerinin Devlet tarafından oluşturulacak bir fondan ödenmesi amacıyla kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MAHMUT TANAL'IN TEKLİFİ

(2/1788)

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8. maddesinin 7. Fıkrasının 2. Cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu şekilde görevlendirilecek personele, görev yaptığı her saat için (200) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı tutarında ilave ödeme, Bakanlık tarafından yapılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ek'te sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ahmet Kenan Tanrıkulu

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/2068)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GEREKÇE

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile 01 Ocak 2014 tarihinden itibaren riskli işletme sınıfında yer alan berber, kasap, ayakkabı tamircisi, hamam-saunalar, lunaparklar ve dişçi gibi iş yerleri, iş güvenliği uzmanı, hekim ve yardımcı sağlık personeli çalıştırmak zorunda bırakılmıştır. Daha önce 50'den fazla çalışanı olan işletmeler için zorunlu olan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 1 Ocak 2014'ten itibaren en az 1 çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıftaki işletmeleri de kapsayacak şekilde düzenlenmiştir.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 6'ncı maddesi ile işverenlere getirilen iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirme yükümlülüğü, 5'ten az çalışanı olan bazı işkollarında mağduriyet yaratmıştır.

Bu mağduriyet nedeniyle 2 Ağustos 2013 tarihli 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 56'ncı maddesiyle, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda yer alan bazı yükümlükler ertelenmiştir.

Ancak 6495 sayılı Kanun ile ertelen süre 01 Ocak 2014 tarihi olması nedeniyle mağduriyet tekrar yaşanmaya başlamış; 5'ten az çalışanı olan başta berberler, kasaplar ve ayakkabı tamircileri olmak üzere 6331 Sayılı Kanun kapsamı içine alınan işyerleri ciddi sıkıntı içine girmişlerdir.

Bugün devlete ödemek zorunda kaldığı vergi, harç, prim vb. gibi ödemelerini dahi binbir güçlük kazanmaya çalışan esnaf ve sanatkârimız, iş güvenliği uzmanı, doktor gibi çok büyük külfet getirecek yükü kaldıramayacak durumdadır.

Diğer yandan yaklaşık 1,4 milyon işyerinin bulunduğu Türkiye'de yapılan araştırmalara göre; 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili yönetmeliklere göre bugün itibarı ile C sınıfı iş güvenliği uzmanı ihtiyacı 6 bin, B sınıfı iş güvenliği uzmanı ihtiyacı 6 bin, ve A sınıfı iş güvenliği uzmanı ihtiyacının da 7 bin kişi civarında olduğu tespiti yapılmıştır. Yetersiz sayıdaki iş güvenliği uzmanlarının denetimleri de aksayacak ve iş güvenliği ile sağlığı konusunda beklenen sonuçlar alınamayacaktır.

Bu yüzden Kanun Teklifimiz ile 01 Ocak 2014'te en az 1, en çok 5 çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıftaki işletmelerin (berber, ayakkabı tamircisi, kasap vb.) bu yükümlülüklerini, kendilerini bu süreçte hazırlayabilmeleri ve iş hayatının ihtiyacı olan iş güvenliği uzmanı sayısının artırılabilmesi için 01 Ocak 2016 tarihine ertelenmesi öngörülmüştür.

İZMİR MİLLETVEKİLİ AHMET KENAN TANRIKULU’NUN TEKLİFİ

(2/2068)

**6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUN’DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 6331 sayılı Kanun’un 38’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) 6 ve 7 nci maddeleri;

1) 4857 sayılı İş Kanunu’nun mülga 81’inci maddesi kapsamında çalışanlar hariç kamu kurumları ile 50’den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/7/2016 tarihinde,

2) 5’ten fazla, 50’den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/1/2014 tarihinde,

3) 1 ile 5 arasında çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/7/2016 tarihinde,

4) Diğer işyerleri için yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra,”

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“22/05/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanunu ve 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Haydar Akar

Kocaeli

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2182)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Madencilik, doğası gereği içerdiği riskler nedeniyle dünyanın en ağır işkollarından olup bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetimi gerektirmektedir. Son otuz (30) yıldır devletin küçültülmesi, kamunun faaliyet alanının daraltılması ve iktisadi etkinlik ve verimliliğin sağlayacağı savı ile uygulanmaya çalışılan girişimler sonucu, ülkemizde madencilik sektörü yarı yarıya küçültüldüğü gibi, nesillerin bilgi birikimi de darmadağın edilmiştir.

Ülkemizde madencilik kuruluşlarındaki mevcut birikimin reddedilerek, madencilik üretimlerinin yetersiz, donanımsız ve deneyimsiz kişi ve kuruluşlara bırakılması kazaların da artmasına neden olmaktadır. Yoğun birikim ve deneyime sahip kurum ve kuruluşlar yerine, üretimin teknik ve alt yapı olarak yetersiz, deneyim ve uzmanlaşmanın olmadığı kişi ve şirketlere bırakılması iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin hızla terk edilmesine neden olmuştur. Buna bir de kamusal denetimin ve yaptırımın yetersizliği de eklenince facialar birbiri ardına gelmeye başlamıştır. Bugün dünyada madencilik sektöründe meydana gelen en çok ölümlü kaza Türkiye’de olmaktadır.

Türkiye’de maden kazalarında ölen işçi sayısının her geçen yıl arttığı görülmektedir. 2008 yılında 48 maden çalışanı iş kazası sonucu yaşamını yitirirken, bu sayı 2009 yılında 92’ye, 2010 yılında 105’e çıkmış ve 2011 yılında 93 iken 2012 yılında 81, 2013 yılında 95 işimiz hayatını kaybetmiştir. Bazı işçilerimizin ise hala toprak altında olduğu gerçeği de ortadadır. Oysa bilimsel veriler iş kazalarının %98’inin önlenabilir olduğunu göstermektedir.

17 Mayıs 2010’da Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Karadon Müessesesi Müdürlüğü maden ocağında taşeron firma tarafından sürdürülen galeri açma çalışmaları sırasında meydana gelen grizu patlamasında 30, 7 Ocak’ta TTK Kozlu Müessesesi Müdürlüğü maden ocağında meydana gelen metan gazı püskürmesi ve sonrasında göçükte de 8 madencinin yaşamını yitirmesi taşeronlaşma ve sosyal devletin ortadan kaldırılarak çalışanların güvencesizlik içine itilmesinin sonuçlarının göstergesidir.

2011 yılı Sayıştay Raporu'nda, Kozlu'da yapılan incelemelerde iş güvenliği önlemlerinin ve çalışma koşullarının yeterli olmadığı, kaza olmamasının büyük bir tesadüf olduğu uyarısına yer verilmesine rağmen gerekli tedbirler alınmamış ve yine aynı taşeron firmanın aynı koşullarda işe devam etmesiyle bu kaza meydana gelmiştir. Son yıllardaki toplu iş cinayetlerinin meydana geldiği maden işyerlerine baktığımızda kazaların meydana gelmesinde dikkat çeken şeylerin başında kazaların taşeronların işlettiği veya iş yaptığı ocaklarda olmasıdır. Maden ocaklarında taşeron demek insan hayatı üzerinden tasarruf demektir. Toplu iş cinayetlerine yol açmak demektir sürekli ve yerinde denetim isteyen işyerleridir.

Madenler tabii servet kaynakları olarak yer almakta ve Anayasamızın 168. maddesine göre de Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunmaktadır. Yani kamu mallarıdır. Dolayısı ile madenlerin aranması ve işletilmesi hakkı devlete aittir. Ancak; taşeronlaşma gibi yanlış uygulamalar, kamu kurum ve kuruluşlarında uzun yıllar sonucu elde edilmiş bilgi ve deneyim birikimini yok etmiştir.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun düzenlemesi ile birlikte, işletmelerin uzmanlar tarafından verilecek eğitimlerle bilgilendirilmesi amaçlanmış, yasa ve mevzuat hakkında hem işyeri, hem de işçiler ile ilgili alınacak tedbir ve davranışlar, iş güvenliği uzmanları tarafından denetlenmeye başlanmıştır.

Ancak bazı hususların yasada eksik ve açık kalmasından dolayı hala bu konuda gerekli adımlar atılamamış ihmal ve tedbirsizliklerden kaynaklı birçok kaza meydana gelmiş, bu kazalarda ciddi ölüm ve yaralanmalara sebep olunmuştur.

6331 sayılı Kanununun 8. Maddesinde belirtilen 'işyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları' kamu adına çalışıp, işyerinde hayati tehlike arz eden durumun düzeltilmesi için önce işvereni uyarmakta daha sonra bu sorunların düzeltilmediği takdirde Bakanlığın ilgili birimlerine bildirir denmektedir.

Ancak bu bildirimlerin belirli periyotlar da hem işverene hem de Bakanlığa bildirilmesi önem arz etmekle birlikte yine aynı maddede belirtilen "Çalışanın ölümü veya maluliyetiyle sonuçlanacak şekilde vücut bütünlüğünün bozulmasına neden olan iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde ihmali tespit edilen işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının yetki belgesi askıya alınır." denilmektedir. Oysa iş kazası veya meslek hastalıklarının iş güvenliği uzmanları tarafından daha önce işverene bildirilmiş olması halinde sorumluluk ve yükümlülük işverene ait olmaktadır.

Bu kanun teklifi ile yukarıda belirtmiş olduğum olumsuzlukların önüne geçilerek maden sektöründe taşeronlaşma uygulamasının sonlandırılması ve 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 8. Maddesinde yapılacak düzenleme ile bu sorunların önüne geçilip daha düzenli ve sağlıklı bir kontrol mekanizması sağlanmış olacaktır.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ HAYDAR AKAR'IN TEKLİFİ

(2/2182)

**22/05/2003 TARİHLİ VE 4857 SAYILI İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Maden iş kolunda faaliyet gösteren işletmelerde alt işveren marifetiyle işçi çalıştırılmaz.”

MADDE 2- 4857 Sayılı Kanunun 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir. Ancak yer altı işlerinde çalışan işçiler için çalışma süresi hafta da en fazla otuzaltı saat olup günlük çalışma süresi altı saatten fazla olamaz.”

MADDE 3- 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 8'inci Maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları; görevlendirildikleri işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene ve Bakanlığın ilgili birimlerine dokuzuncu fıkra da belirtildiği şekilde bildirilir, bildirilen hususlardan hayati tehlike arz eden konular giderilene kadar işverenin belirtilen konu hakkındaki faaliyeti durdurulur.”

MADDE 4- 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 8'inci Maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(3) Hizmet sunan kuruluşlar ile işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları ve işveren, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesindeki ihmallerinden dolayı Bakanlığa karşı sorumludur.

MADDE 5- 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 8. Maddesinin dördüncüsü fıkrası “meydana gelmesinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının daha önce işverene ve Bakanlığa bildirimde bulunmaması halinde ihmali tespit edilen işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının yetki belgesi askıya alınır.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 6331 Sayılı Kanun'un 26. Maddesinin b, c, ç, d, e, f, g, ğ, h, ı, j, k, l, m bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) 6'ncı maddesinin birinci fıkrası gereğince belirlenen nitelikte iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi görevlendirmeyen işverene görevlendirmedeği tespit edildiğinde uyarı uygulanır. Birinci uyarıda işverenin iki gün faaliyetlerini durdurma cezası, İşveren yükümlülüklerini yerine getirmemeye devam ederse işverenin faaliyetleri bu yükümlülüklerini yerine getirene kadar durdurulur. 6'ncı maddenin (b), (c), (d) bentlerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene de aynı hükümler uygulanır.

c) 8'nci maddesinin birinci ve altıncı fıkralarına aykırı hareket eden işverene her bir ihlal için, görevi yerine getirmesi kısıtlanan iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının maaşının 10 katı ceza uygulanır.

ç) 10'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre risk değerlendirmesi yapmayan veya yaptırmayan işverene, bu maddenin (b) fıkrasındaki hükümler aynen uygulanır.

d) 11 ve 12'nci maddeleri hükümlerine aykırı hareket eden işverene, bu maddenin (b) fıkrasında belirtilen hükümler aynen uygulanır.

e) 16'ncı maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene, bilgilendirilmeyen her bir çalışan için, en düşük ücretle çalışan personelinin maaşının beş katı ceza uygulanır. Bu ceza işverenin yükümlülüklerinin yerine getirmedeği tespit edildiğinde her seferinde iki katı artırılarak uygulanır.

g) 16'ncı maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene, bilgilendirmesi yapılmayan her bir çalışan için en düşük ücretle çalışan personelinin maaşının beş katı ceza uygulanır. Bu ceza işverenin yükümlülüklerinin yerine getirmedeği tespit edildiğinde her seferinde iki katı artırılarak uygulanır.

ğ) 17'nci maddesinin bir ila yedinci fıkralarında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene, her bir çalışan için en düşük ücretle çalışan personelinin maaşının beş katı ceza uygulanır. Bu ceza işverenin yükümlülüklerinin yerine getirmedeği tespit edildiğinde her seferinde iki katı artırılarak uygulanır.

h) 18'inci maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene her bir aykırılık için ayrı ayrı beşbin Türk Lirası,

ı) 20'nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene beşbin Türk Lirası, üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene uyarı cezası ile birlikte onbin Türk Lirası,

j) 23'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen bildirim hükümlerini yerine getirmeyen yönetimlere onbin Türk Lirası,

k) 24'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda, ölçüm, inceleme ve araştırma yapılmasına, numune alınmasına veya eğitim kurumları ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kontrol ve denetiminin yapılmasına engel olan işverenin faaliyetleri yükümlülüklerini yerine getirene kadar Bakanlıkça durdurulur.

l) 25 inci maddesinde belirtilen yükümlülükler göre işyerinin bir bölümünde veya tamamında verilen durdurma kararına uymayarak durdurulan işi yönetmelikte belirtilen şartları yerine getirmeden devam ettiren işveren konu ile ilgili faaliyetlerinden men edilerek el çektirilir. Altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene ihlale uğrayan her bir çalışanın maaşının 10 katı Türk Lirası, aykırılığın devam ettiği her ay için aynı miktar,

m) 29 uncu maddesinde belirtilen; büyük kaza önleme politika belgesi hazırlamayan işveren, güvenlik raporunu hazırlayıp Bakanlığın değerlendirmesine sunmadan işyerini faaliyete geçiren, işletilmesine Bakanlıkça izin verilmeyen işyerini açan veya durdurulan işyerinde faaliyete devam eden işverene de (L) bendinin ilk fıkrasındaki hüküm uygulanır.

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20/06/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ektedir.

Gereği için bilgilerinize sunarım.

Haluk Ahmet Gümüş

Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2183)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Soma’da bir kapalı maden ocağında meydana gelen facia ile 301 işçimizin hayatını kaybetmesi, pek çok işçinin yaralanması ve ülke genelini yasa boğan üzüntüler yaşanması ile gündeme gelen madencilik sektörünün riskleri ve kapalı maden ocaklarında olası bir durumda işçilerin sığınabilecekleri yaşam odaları olması gerekliliği gündeme gelmiştir.

İnsan hayatından daha değerli hiçbir maden olmaması ve kaybedilen canların hiçbir şekilde telafisi bulunmaması nedeniyle ülkemizdeki maden ocaklarının standartlarının iş güvenliği ve işçi sağlığı şartlarını en az gelişmiş ülkelerdeki kadar sağlaması gerekmektedir.

Bu bağlamda, acil durumlarda işçilerin sığınabilecekleri yeterli sayıda yaşam odaları bulunmalı ve bu odalar mutlaka yüksek standartlarda olmalıdır.

Yaşam odalarının yeterli düzeyde, sayıda ve acil durumlarda ulaşılacak mesafelerde olması da çok önemlidir.

Kanun teklifi ile iş riski çok yüksek olan kapalı sistem maden ocaklarında olası her tür komplikasyona karşı işçilerin sığınabilecekleri yaşam odalarının zorunlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ HALUK AHMET GÜMÜŞ'ÜN TEKLİFİ

(2/2183)

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20/06/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa 37 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Kapalı maden ocaklarında, çalışan her 40 kişiye 1 tane düşecek şekilde koruma sağlayan, çalışma ortamına güvenli ulaşım mesafesinde konumlandırılan, her birinin içerisinde 30 günün üzerinde yaşanabilen. kişi başı günlük en az 2 bin kalori yiyecek ve 1 litre içme suyu bulunan, telefon bağlantısı, oksijen deposu, klima, elektrik için batarya sistemi, karbondioksit temizleme filtreleri ile ilk yardım çantaları ihtiva eden yaşam odalarının bulunması zorunludur.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun teklifimiz ve gerekçeleri ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini Saygılarımızla arz ederiz.

Hasan Ören

Manisa

Sakine Öz

Manisa

Özgür Özel

Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2205)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

13 Mayıs 2014 tarihinde Soma’da meydana gelen ve 301 işçinin hayatını kaybettiği maden kazası kömür ocaklarında iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin yeterince alınmadığını ve denetimlerin eksik yapıldığını ortaya çıkarmıştır.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile bu kanuna dayanılarak çıkarılan Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinin, kazaları önlemede yeterli olmadığı görülmüştür.

Ülkemizde sadece kömür ve linyit ocaklarında 2011 yılında 9217, 2012 yılında ise 8.828 kaza meydana gelmiştir. 2010-2012 yılları arasında 293 madenci kazalarda yaşamını yitirmiştir. Ölümlü kazaların nedeni iş güvenliği tedbirlerinin tam olarak alınmamasıdır.

İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğine göre “ÇOK TEHLİKELİ” sınıfta yer alan taş kömürü ve linyit madenciliği sektöründe iş sağlığı ve güvenliği için belirlenen her türlü tedbirin eksiksiz alınması ve alınmadığı durumlarda işletmenin doğrudan kapatılmasının yasa hükmü haline getirilmesi gerekmektedir.

Kanun teklifimiz ile iş sağlığı ve güvenliği şartlarını taşımayan işyerlerinde işin durdurulması yasa ile hüküm altına alınmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Kanun teklifi ile maden işyerlerinde iş güvenliği tedbirlerinin tam olarak alınması sağlanacaktır.

MADDE 2- Bu madde yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Bu madde yürütme maddesidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ HASAN ÖREN VE 2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ
(2/2205)

**6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 25. Maddesine aşağıdaki 2 nci fıkra eklenmiş ve sonraki fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) Maden işyerleri, çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye atmayacak şekilde tasarlanır, inşa edilir, teçhiz edilir, işveren, her türlü iş sağlığı güvenliği tedbirlerini almakla yükümlüdür. İşveren bir tehlike anında çalışanların çalışma yerlerini en kısa zamanda ve güvenli bir şekilde terk edebilmeleri için uygun kaçış ve kurtarma araçlarını sağlar ve kullanıma hazır bulundurur. Mevzuatta belirtilen çalışma ve iş sağlığı ve güvenliği şartlarını sağlamayan maden işyerlerinde iş durdurulur.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğinin “işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından yer aldığı tehlike sınıfları listesinde” değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

12.06.2014

Mahmut Tanal

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2235)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

18 Nisan 2014 Tarihli ve 28976 Sayılı Resmî Gazete yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğinin işyerlerinin tehlike sınıfları listesinin NACE Rev 2 Altılı Kod numarası “S” alt başlığı ile 96.02 olan, NACE Rev_2 Altılı Tanım başlığı ve Diğer Hizmet Faaliyetleri altında yer alan maddesinde aşağıdaki ibareler yer almaktadır.

96.02	Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetleri	Tehlike Sınıfı
96.02.01	Güzellik salonlarının faaliyetleri (cilt bakımı, kaş alma, ağda, manikür, pedikür vb.nin bir arada sunulduğu salonlar) (sağlık bakım hizmetleri hariç)	Tehlikeli
96.02.02	Erkekler için kuaför ve berber işletmelerinin faaliyetleri	Tehlikeli
96.02.03	Kadınlar için kuaför işletmelerinin faaliyetleri	Tehlikeli
96.02.04	Sadece manikür ve pedikür hizmeti sunan salonların faaliyetleri	Tehlikeli
96.02.05	Sadece ağdacılık hizmeti sunan salonların faaliyetleri	Tehlikeli

Söz konusu listede işyerlerinin tehlike sınıfları belirlenmiştir. Ancak 96.02 NACE kodlu “Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetleri” başlığı ile verilen 96.02.01, 96.02.02, 96.02.03, 96.02.04 ve 96.02.05 NACE kodlu işyeri faaliyetleri “Tehlikeli” sınıfına tabi tutulmuştur.

Kuaförlük ve diğer güzellik salonları, düşük bütçeli ve esnaf niteliği taşıyan işletmelerdir. Bu işletmelerde işçiler, işletmenin içerisinde görev almakta olup işlerinin seyahat gereği bulunmamaktadır. Bu iş yerlerinde işçiler gereğince basit elektronik cihazlar kullanmakta olup genellikle elleri ile işlerini yapmaktadır. Bu işyerlerinde çalışan işçilerin yaptıkları işler insan sağlığı değil güzellik ve bakım üzerine olup, kullandıkları malzemeler piyasada satış serbestisi bulunan ve herkesin ulaşabileceği ürünlerdir.

Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetleri çoğunlukla az işçi çalıştırmaktadır, esnaf niteliğinde işletmelerdir ve gelir düzeyleri düşüktür.

“Tehlikeli” işyeri faaliyetleri ise kanunen belli yükümlülüklerle tabi tutulmaktadır. Bu yükümlülükler ve cezaları aşağıdaki gibidir.

1. İş güvenliği uzmanı çalıştırmamak (Ocak-Haziran Her Ay 5.601 TL) 33.606 TL
2. İşyeri hekimi çalıştırmamak (Ocak-Haziran Her Ay 5.601 TL) 33.606 TL
3. Yardımcı sağlık personeli çalıştırmamak (Ocak - Haziran Her Ay 2.800 TL) 16.800 TL
4. Risk değerlendirmesi yapmamak veya yaptırmamak (2014 yılı Ocak - Haziran Dönemi için ilk ay 3.316 TL, aykırılığın devam ettiği her ay için 5.041 TL) 28.566 TL
5. İş sağlığı ve güvenliğiyle (İSG) ilgili önlem almamak, 2.240 TL
6. Acil Durum Planı yapmamak (Aykırılığın devam ettiği her ay için 6.720 TL)
7. Çalışanların sağlık gözetimine tabi tutulmasının sağlanmaması (İşçi başına 1.120 TL) 2.240 TL
8. Çalışanların yapacakları işe uygun olduğuna dair sağlık raporu olmadan çalıştırılması (Her çalışan için 1.120 TL) 2.240 TL
9. Çalışanları İSG konusunda bilgilendirmemek (İşçi başına 1.120 TL) 2.240 TL
10. Çalışanları İSG konusunda eğitime tabi tutmamak (İşçi başına 1.120 TL) 2.240 TL
11. Çalışan temsilcisi seçmemek (1.120 TL)
12. Bu cezaların yanında 25’i aşkın yönetmeliğin uyulmayan her hükmü için 1.120 TL

İşbu kanun teklifime konu “Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetlerini yerine getiren işletmelerin bu yükümlülüklerin tamamını yerine getirmesi neredeyse imkansız olup, işbu nedenle ödemekle yükümlü olacakları ceza tutarlarını karşılamaları da çok zordur.

Nitekim 15/8/2009 tarihli ve 27320 sayılı Resmî Gazete’de 96.02 NACE kodlu “Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetleri” “Az Tehlikeli” işler kapsamında iken 26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin işyeri tehlike sınıfları tebliğinde değişiklik yapılmasına dair tebliğ” ile “Tehlikeli” faaliyetler kapsamına sokulmuştur. Bu değişiklik “Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetleri”ni yerine getiren işletmeleri ekonomik olarak zor durumda bırakacak ve birçok işyerinin kapanmasına sebebiyet verecektir.

Bu nedenlerle “Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetlerinin “Tehlikeli” işler kapsamından çıkartılarak “Az Tehlikeli” işler kapsamına alınması amacıyla söz konusu kanun teklifi düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin işyeri tehlike sınıfları Tebliğinde değişiklik yapılmasına dair tebliğ ile “işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından yer aldığı tehlike sınıfları listesinde”, “Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetleri”nin “Tehlikeli” işler kapsamından çıkartılarak “Az Tehlikeli” işler kapsamına alınması planlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MAHMUT TANAL'IN TEKLİFİ (2/2235)

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN İŞYERİ TEHLİKE SINIFLARI
TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 18 Nisan 2014 Tarihli ve 28976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğinin ekinde yer alan ek-1 ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

EK-1

96.2	Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetleri	Tehlike Sınıfı
96.02.1	Güzellik salonlarının faaliyetleri (cilt bakımı, kaş alma, ağda, manikür, pedikür vb.nin bir arada sunulduğu salonlar) (sağlık bakım hizmetleri hariç)	Az Tehlikeli
96.02.2	Erkekler için kuaför ve berber işletmelerinin faaliyetleri	Az Tehlikeli
96.02.3	Kadınlar için kuaför işletmelerinin faaliyetleri	Az Tehlikeli
96.02.4	Sadece manikür ve pedikür hizmeti sunan salonların faaliyetleri	Az Tehlikeli
96.02.5	Sadece ağdacılık hizmeti sunan salonların faaliyetleri	Az Tehlikeli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Erkan Akçay

Manisa

Oktay Vural

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2295)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Yeraltında istihdam edilen iş güvenliği uzmanlarının istihdam, sosyal ve mali hakları işverenin iki dudağı arasında.

Yeraltında istihdam edilen iş güvenliği uzmanları, iş güvenliği konusunda gerekli tedbirleri almaya çalıştığı zaman üretimi yavaşlattığı gerekçesiyle prim sistemiyle çalışan taşeronlarla tartışmaya girmektedir. Öncelikli hedefi üretim olan işyeri sahipleri, iş yeri güvenliği konusunda gerekli tedbirleri almaya çalıştığı için taşeronlarla tartışan iş güvenliği uzmanlarının iş akitlerine son vermektedir.

Bu nedenle; istihdamı ile sosyal ve mali hakları işverenin iki dudağı arasında olan iş güvenliği uzmanları, en ufak bir ihmalin onlarca kişinin hayatına sebep olduğu yeraltı işlerinde gerekli iş güvenliği önlemlerini almakta zorlanmaktadır.

Yeraltı işlerinde iş güvenliğini artırabilmek amacıyla, yeraltı işlerinde çalışan iş güvenliği uzmanlarının istihdam, aylık, çalışma koşulları, mali ve sosyal haklarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden karşılanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Yeraltında istihdam edilen iş güvenliği uzmanlarının aylıklarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden karşılanması ve bu kapsamda istihdam edilen iş güvenliği uzmanlarının aylık miktarı, çalışma koşulları, mali ve sosyal hakları ve diğer ilgili hususların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ ERKAN AKÇAY VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/2295)

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - 20/6/2012 tarih ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(9) Bu kanun kapsamında yeraltında istihdam edilen iş güvenliği uzmanlarının aylıkları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden karşılanır. Bu kapsamda istihdam edilen iş güvenliği uzmanlarının aylık miktarı, çalışma koşulları, mali ve sosyal hakları ve diğer ilgili hususlar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

2.12.2014

Mahmut Tanal

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2534)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Sanayinin ihtiyacı olan ucuz enerji üretiminin sağlanması ve bu enerjinin sürekli ve güvenilir olması bakımından, yerli maden kaynaklarımızın kullanılması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Enerji ve madencilik sektörlerimizde, daha önce özelleştirilen diğer sektörlerde olduğu gibi, var olan devlet tekellerinin yerini yerli ya da yabancı özel tekellerin alması gelecekteki enerji güvenliğimizi risk altına sokacaktır.

Maden sektöründe yasal mevzuatın uygulanması ve uygulamaların denetlenmesi bakımından, mevcut idari yapıların yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar bulunmaktadır. Bu durum sektöre yatırım yapmak isteyen girişimcileri caydırıcı bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Yine, maden işçilerimiz bu sebeple hayatını kaybetmektedir. Maden Kanunu ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nu uygulamakla görevli kuruluşların etkin denetim yapması ve yükümlülüklerin artırılarak ciddi yaptırımlar düzenlenmesi gerekmektedir.

Ülkemiz iş kazaları ve meslek hastalıkları açısından ne yazık ki dünyada üçüncü sırada yer almaktadır. Kömür madenciliğinde ölümlerle sonuçlanan iş kazalarında ise birinci sıradadır. Bu tablonun değişmesi için etkili bir denetim ve yaptırım gerekliliği ortadadır. Ancak, maden ocaklarının sağlıklı ve güvenli ortamlara kavuşturulabilmesi için yetersiz olduğu genel kabul gören devlet denetiminin yanı sıra yerinde ve sürekli denetimi sağlayacak mekanizmanın artırılması gerekmektedir.

İşsizliğin önlenmesinde ve istihdam yaratılmasında çok önemli bir işlevi olan madencilik sektörü ve kömür madenciliğinde özelleştirmeye birlikte istihdam kayıpları, çalışma şartlarının gerilemesi, iş kazası artışları, sosyal hak ve ücretlerin azalması daha önceki sayısız özelleştirme uygulamalarının neredeyse doğal sonucu olarak gözlemlenmiş ve tecrübelerimizle sabittir.

Taşeronların işlettiği yer altı maden ocakları toplu ölümlü iş kazalarının en sık yaşandığı işletmelerdir. En son Karaman'ın Ermenek ilçesi'nde su baskını sonucu 18 işçi kömür ocağında mahsur kalmış ve hayatını kaybetmiştir. Yine Karaman'ın Ermenek ilçesi Güneyyurt beldesindeki madende yaşanan su baskınında mahsur kalan işçileri kurtarma çalışmaları devam ettiği sırada göçük meydana gelmiş ve su tahliyesinin durduğu öğrenilmiştir.

Ermenek'te yaşanan su baskını kesinlikle bir doğal afet değildir. Su patlamasına yol açan hidrostatik basınç fay arkasındaki su birikmesi sonucu oluşmamıştır. Ana etken, eski imalat bölgesine yıllar içerisinde birikmiş sulardır. Zaman içinde basınç eşik değerini aşarak zayıflayan topuktan çalışma alanlarında aniden su baskınına neden olmuştur. Eğer kontrol sondajları gerekli sıklıkta ve metrajlarda yapılmış olsaydı bu birikme suların direnaja boşaltılabileceği tespit edilmiştir.

Bu sebeple maden ocaklarında gaz ve su boşaltım sistemlerinin bulunması hukuki bir düzlemde zorunlu hale getirilmelidir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maden ocaklarında yaşanan kazaların önüne geçebilmek adına maden işletmelerinde gaz ve su boşaltım sistemlerinin zorunlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MAHMUT TANAL'IN TEKLİFİ (2/2534)

**6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20.06.2012 tarihli ve 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanununun 25 inci maddesinin 1. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşyerindeki bina ve eklentilerde, çalışma yöntem ve şekillerinde veya iş ekipmanlarında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan bir husus tespit edildiğinde; bu tehlike giderilinceye kadar, hayati tehlikenin niteliği ve bu tehlikeden doğabilecek riskin etkileyebileceği alan ile çalışanlar dikkate alınarak, işyerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulur. Ayrıca çok tehlikeli sınıfta yer alan maden, metal ve yapı işleri ile tehlikeli kimyasallarla çalışılan işlerin yapıldığı veya büyük endüstriyel kazaların olabileceği işyerlerinde, risk değerlendirmesi yapılmamış, gaz ve su boşaltım sistemi kurulmamış olması durumlarında iş durdurulur.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

M. Sezgin Tanrıkulu
İstanbul

Özgür Özel
Manisa

Veli Ağbaba
Malatya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2541)	
ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizde son yıllarda adeta toplu katliamlara dönüşen işçi ölümlerinin engellenmesi için 6331 Sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu'nun 3. Maddesinde bu kanunun uygulanmasında tanımı yapılanlara "İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi" eklenmesi amaçlanmaktadır. Patronların hırsı ve ihmâl politikaları neticesinde her yıl yüzlerce can yitip gitmektedir. Daha geçtiğimiz günlerde Soma'da 301 maden işçisini kar hırsı ve ihmalkarlığa kurban verdik. Çağdaş devlet idarelerinde her şeyden önce iş güvenliği ve işçi sağlığı temel alınır, bizde ise maalesef kar oranı dikkate alınmaktadır. Soma'da, Mecidiyeköy'de ve Ermenek'te yaşanan bu facialar bize "İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi" müessesesinin önemini ve gerekliliğini yeniden hatırlatmıştır. Anayasada ilkeleri arasında sosyal devlet yer alan Türkiye Cumhuriyeti idaresi bu konuda gerekli hassasiyeti göstermeli ve "İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi" müessesesi bir an önce hayata geçirilmelidir.

"İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi" işçilerin çalışma saatleri ve çalışma saatleri dışındaki yaşamlarında sorunları ile ilgilenen, işçilerin karşılaştıkları sorunların çözülmesinde öneriler getirecek, işçiler için sosyal yaşam alan oluşturulmasını sağlayacak, işçilerle birebir iletişimde bulunarak sağlık dâhil tüm sorunların ortaya çıkarılması, çözüme kavuşturulmasını sağlayacak kişilerdir.

"İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi" sisteminde her bir İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi aylık olarak hazırlayacakları raporları işveren, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Mecliste grubu bulunan siyasi partilere göndereceklerdir.

Üniversitelerin Psikoloji, Sosyoloji, hukuk Yönetim Bilişim Sistemleri, Maliye, Kamu Yönetimi, İşletme, İktisat, Ekonometri, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri, Sağlık Kurumları İşletmeciliği, kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Ticaret ve mühendislik bölümlerinden mezun olanlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından KPSS sınav sonuçlarına göre 1 yıllık eğitim programından geçirilir ve "İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi" unvanını elde ederler.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU İLE
2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/2541)

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“t) “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi”: İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanında iş yerlerinde görevlendirilmek üzere Bakanlık kadrolarında istihdam edilen teknik personeli,”

MADDE 2- 6331 sayılı Kanunun 20 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 20/A maddesi eklenmiştir.

“İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi”

MADDE 20/A - (1) “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi”, işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, çalışanların ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesine nezaret eder.

(2) “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi”, 30 ve daha fazla işçi çalıştıran şirketlere atanırlar.

(3) Bakanlık, 8 inci madde kapsamında belirlenecek iş yeri tehlike sınıflarına göre iş yerlerinde çalışmak üzere yeterli sayıda “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi” atar. Maden ve inşaat sektörleri ile diğer çok tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinde istihdam edilecek “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi” sayısı, diğer iş yerlerinde görevlendirilen “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi” sayısının üç katı oranında artırılır.

(4) “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi” Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından, üniversitelerin psikoloji, sosyoloji, hukuk, yönetim bilişim sistemleri, maliye, işletme, iktisat, ekonometri, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri, sağlık kurumları işletmeciliği, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, uluslararası ticaret bölümleri, mühendislik bölümlerinden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki yükseköğretim kurumları mezunları arasından Kamu Personeli Seçme Sınavındaki başarıya göre değerlendirilmeye alınır ve bir yıllık eğitim programından sonra İşçi Sağlığı ve Güvenlik Temsilcisi unvanını elde ederler. “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi”, Bakanlığın iş sağlığı ve güvenliği uzmanı kadrolarının sahip olduğu özlük haklarından aynen yararlanırlar.

(5) “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi” iki ayda bir hazırlayacağı raporu işveren ve Bakanlığa gönderir. Bakanlık, raporlarla ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde grubu bulunan siyasi partilere ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna değerlendirme raporu gönderir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 3- Bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetveli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölümüne eklenmiştir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDASI UYGUN GÖRÜLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST KADRO ADEDİ</u>	<u>TUTULU KADRO ADEDİ</u>	<u>TOPLAMI</u>
GİH	“İşçi Sağlığı ve Güvenliği Temsilcisi”	9	20000	-	20000
	TOPLAM		-		20000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçeleri ektedir.

Gereğini arz ederim.

M. Akif Hamzaçebi

İstanbul

CHP Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

CHP Grup Başkanlığımızın 28.11.2014 tarih ve 1646 sayılı, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılmak istiyorum. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Umut Oran

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili ve CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi'nin 2/2546 Esas Numaralı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyoruz.

Gereğini arz ederiz.

Süleyman Çelebi

İstanbul

Özgür Özel

Manisa

Kadir Gökmen Öğüt

İstanbul

Aytuğ Atıcı

Mersin

Hülya Güven

İzmir

Nurettin Demir

Muğla

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR

(2/2546)

ESAS	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

13 Mayıs 2014’te Manisa’nın Soma ilçesindeki Eynez Maden Ocağı’nda gerçekleşen ve en az 301 yurttaşımızın ölümü ile sonuçlanan Soma Faciası, tüm dikkatleri bir kez daha ölümlü iş kazalarına çevirmiştir.

Ölümlü iş kazaları sayısında Türkiye OECD ülkeleri arasında ikinci, Avrupa ülkeleri arasında ise birinci sırada yer almaktadır.

Uluslararası Çalışma örgütü (ILO) verileri, son 10 yılda tüm ülkelerde iş kazalarının sayısı azalırken, Türkiye’de artmaya devam ettiğini ortaya koymaktadır. Maden kazalarında adı sık duyulan Dünyanın en büyük maden üreticisi Çin, aldığı önlemlerle 1 milyon ton başına düşen ölüm oranını 2008’de 1.27’ye, ABD 0.2’ye kadar düşürürken, Türkiye’de bu oran 7.22’ye çıkmış bulunmaktadır.

İş kazaları yoğun olarak maden, metal, makine, mobilya, tekstil, nakliyat ve inşaat sektörlerinde yaşanmakta; ölüm oranlarında ise maden, inşaat, nakliyat, metal, mobilya sektörü gibi bir sıralama karşımıza çıkmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu istatistiklerine göre, 2009 yılında 64.316 iş kazasında 1171 insanımız hayatını kaybederken, 2010 yılında 62.903 iş kazasında 1454 insanımız, 2011 yılında 69.227 iş kazasında 1710 insanımız, 2012 yılında ise 74.871 iş kazasında 745 insanımız yaşamını yitirmiştir.

20.6.2012 tarihli Ve 6331 sayılı iş sağlığı ve Güvenliği Kanunu 2012 yılında yürürlüğe girmiş olmasına rağmen, “İş Cinayetleri Almanacağı 2013”e göre 2013 yılında iş kazalarında en az 1235 kişi hayatını kaybetmiş bulunmaktadır.

Madenlerde meydana gelen kaza/facialara ilişkin bir tablo aşağıdadır.

1983 SONRASI MADEN KAZALARI

YER	TARİH	NEDENİ	ÖLÜ SAYISI
TTK/Armutçuk/kömür	07 Mart 1983	Grizu patlaması	103
TTK/Kozlu/kömür	10 Nisan 1983	Grizu patlaması	10
Yeni çelteK/Amasya/kömür	14 Temmuz 1983	Grizu patlaması	5
TTK/Kozlu/kömür	31 Ocak 1987	Göçük	8
TTK/Amasra/kömür	31 Ocak 1990	Grizu patlaması	5
Y. ÇELTEK/Amasya/kömür	07 Şubat 1990	Grizu patlaması	68
TTK/Kozlu/kömür	03 Mart 1992	Grizu patlaması	263
Yozgat/Sorgun/kömür	26 Mart 1995	Grizu patlaması	37
Erzurum/Aşkale/kömür	08 Ağustos 2003	Grizu patlaması	8
Karaman/Ermenek/kömür	22 Kasım 2003	Grizu patlaması	10
Çorum/Bayat/kömür	09 Ağustos 2004	Grizu patlaması	3
Kastamonu/ Küre/metal	08 Eylül 2004	Yangın	19
Kütahya/Gediz/kömür	21 Nisan 2005	Grizu patlaması	18
Balıkesir/Dursunbey/kömür	02 Haziran 2006	Grizu patlaması	17
Bursa/M.kemalpaşa/kömür	10 Aralık 2009	Grizu patlaması	19
Balıkesir/Dursunbey/kömür	23 Şubat 2010	Grizu patlaması	13
TTK/Karadon/kömür	17 Mayıs 2010	Grizu patlaması	30
Edirne/Keşan/kömür	07 Temmuz 2010	Yangın	3
TTK/Zonguldak/Kozlu/kömür	08 Ocak 2013	Grizu patlaması	8
TTK/Manisa/Soma/kömür	13 Mayıs 2014	Grizu patlaması	301
Karaman/Ermenek/kömür	28 Ekim 2014	Sel baskını (8 işçi ise halen toprak altında olup ulaşılamamıştır)	10
TOPLAM	21		966

Tablo incelendiğinde;

- 1983-2014 Ekim dönemindeki 31 yılda aynı anda 3'ten fazla emekçinin öldüğü 21 adet maden kazasının meydana geldiği;
- Bu kazalarda toplam 966 emekçinin yaşamını yitirdiği;
- Kazalardan biri metal madeninde bant yangını, biri kömür madeninde sel baskınından kaynaklanırken, diğer 19 adedinin kömür madeninde, 18'inin metan temelli grizu patlamasından birinin ise göçükten kaynaklandığı;
- Kazalarda yaşamını kaybeden 966 emekçiden 947'sinin kömür madenlerinde yaşamını kaybettiği;
- Kömür madenlerinde kazaya yol açan metan gazına özel bir önem verilmesi gerektiği;
- Aynı işyerinde (Zonguldak/Kozlu) 30 yıl içinde 4 defa iş kazası meydana gelmesi ve bunun 3'ünün metan gazı kaynaklı grizu patlamasına bağlı iş kazası olmasının iş güvenliği ve işçi sağlığı önlemlerinin önemsenmediğinin en önemli somut göstergesi olduğu;
- Soma faciasının son 31 yılın en büyük maden kazası olduğu;

gerçekleri ortaya çıkmaktadır.

Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, Soma Faciasında hayatını kaybedenler için *"Bu madenciliğin fitratında var."* diyedursun, iş kazalarının temelinde, daha çok kazanç hırsının en temel insan hakkı olan "yaşam hakkı"nın önüne geçerek iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin bir maliyet unsuru olarak değerlendirilmesi, denetimlerin öngörüldüğü şekilde yapılmayıp yetersiz kalması ve yaptırım eksikliği yatmaktadır.

Bu çerçevede, alınması gereken önlemler bağlamında CHP'nin kamu kesiminde taşeron sisteminin kaldırılmasına ilişkin verdiği çok sayıdaki yasa teklifini komisyonlarda engelleyen siyasi iktidar, Soma Faciasına maruz kalanlar için bazı ufak tefek iyileştirmeleri ileri sürerek taşeron sistemini kamu kesimine her yönüyle yerleştirmek amacıyla Soma Faciasını fırsata çevirmiştir. Anayasa'sında "sosyal

hukuk devleti" ilkesine yer veren ve bu ilkeye değiştirilmezlik atfeden bir Cumhuriyette bunun kabul edilmesi mümkün değildir.

Maden kazalarının temelinde; üretim teknolojisinin geriliği, yoğun emek kullanımına dayalı üretim, peşkeş çekilen madenlerin İktidar yandaşı işletmecilerinin dizginlenemez kar hırsı ve denetimsizlik yatmaktadır.

Çağımızın modern üretim ve güvenlik teknolojileri bağlamında Türkiye'deki iş kazaları, Batı'nın artık geride bıraktığı vahşi kapitalist döneme özgü bir anlayışla iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinden fedakarlık etmek suretiyle üretim maliyetlerini düşürme gibi bir anlayıştan kaynaklandığından ölümler büyük bir oranda iş kazası değil, adeta iş cinayetleridir.

Çalışmayı, üretmeyi, alın terini, vahşi kapitalizmin çalışanları ölüme götüren karanlık bir yolu olmaktan çıkarmak ve sosyal devlet ilkesinin gerektirdiği adil, eşitlikçi ve hakkaniyetli bir dünyada güven içinde insanca yaşamayı sağlamanın bileşeni haline getirmek zorundayız.

Bu amaçla Teklifimizle özetle;

- Kamu kesiminde taşeron sistemine son verilmesi ve taşeron firmalarda çalışanlar ile kamu kesiminde geçici işçi pozisyonunda çalışanların çalıştıkları kurumların sürekli işçi ve memur kadrolarına atanmalarının sağlanması;
- Kapalı maden ocaklarında, çalışanların en az otuz gün geçirebilecekleri yaşam odaları kurulması;
- Açık maden ocaklarında çalışan işçilere asgari ücretin en az iki katı, kapalı maden ocaklarında çalışan işçilere ise asgari ücretin en az ikibuçuk katı tutarında çıplak ücret ödenmesi;
- Yeraltı işlerinde çalışanların çalışma süresinin, yolda geçecek süreler dahil haftada 37.5 ve günde 7.5 saat olarak belirlenerek fazla çalışmanın yasaklanması;

- Yeraltı işlerinde zorunlu nedenlerle yapılacak fazla çalışmalar için fazla çalışma ücretinin, normal çalışma ücretinin en az %150 artırılması suretiyle ödenmesi,
- İş kazası ve meslek hastalığından dolayı sürekli iş göremezlik geliri bağlanan sigortalıya iş göremezlik gelirin, aylık kazancının %70'inden %90'ına, sürekli iş göremez sigortalı bir başkasının yardımına muhtaç ise aylık kazancının %100'ünden %120'sine çıkarılması;
- İş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölenler ile iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerin, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı ise hak sahiplerine bağlanan gelirin, sigortalının aylık kazancının %70'i oranından %90'ı oranına; ölümü iş kazası veya meslek hastalığından başka nedenlere bağlı ise sigortalının aylık kazancının %70'i oranından %80'i oranına çıkarılması;
- 5510 sayılı Kanununun (4-1/a) maddesine göre işçi ve (4-1/c) maddesine göre kamu görevlisi olanlardan iş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölenlerin mirasçıları ile meslekte kazanma gücünü kaybedenlere en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) 10 katı (7.134.- TL) ile 100 katı (73.148.- TL) arasında tazminat ödenmesi ve ödenen tazminatın yarısının Hazine'den, diğer yarısının ise işverenden karşılanması;
- Yaşamını iş kazasında kaybedenlerin mirasçılarına bedelsiz sosyal konut verilmesi;
- İş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölenlerin eşi veya çocuklarından birinin, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birinin Devlet memurluğuna sınavsız alınması;
- Tazminat ödeme, sosyal konut verme ve Devlet memurluğuna sınavsız alma uygulamalarının 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden başlatılması;

- Yeraltı maden işlerinde çalışanların emeklilik haklarının yeraltı maden işlerinin insan sağlığını tehdit eden ve iş kazasına açık olan özellikleri gözetilerek; sigortalı olarak en az 20 yıldır çalışma ve en az 4500 gün prim ödeme şartlarına bağlanıp, yaş sınırı şartının kaldırılması ve 8100 prim ödeme günü üzerinden emekli aylığı bağlanması;
- Çalışma hayatını işçi sağlığı ve güvenliği açısından denetlemek üzere idari ve mali özerkliğe sahip bağımsız bir "İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu" kurularak denetim zafiyetinin önüne geçilmesi;
- Yeraltı maden ocaklarında çalışacakların üç aylık uygulamalı eğitimden sonra maden ocaklarında çalıştırılması;
- Havza madenciliğine geçilmesi;
- Sendikal özgürlüklerin önündeki engellerin kaldırılması;
- Maden İşleri Genel Müdürlüğünün güçlendirilmesi,
- İş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli yatırımların yapılmadığı işletmelerin işletme izinlerinin kaldırılarak üretimde bulunmalarına izin verilmemesi;

öngörülmektedir.

Madde Gerekçeleri

Madde 1- Teklifin 1. maddesiyle 15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanununun (Mülga) 34 üncü maddesi yeniden düzenlenerek, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile orman sınırları dışına çıkarılan taşınmazların satış, kira, ecrimisil veya mülkiyetin gayri ayni hak tesisinden elde edilen gelirlerin yüzde yirmibeşi ile 4857 sayılı İş Kanununun 38 nci maddesine göre işçi ücretlerinden kesilen ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı adına Türkiye'de kurulu bulunan mevduat kabul etme yetkisine haiz bankalarda açılan hesaba yatırılan ücret kesme cezası paralarının yüzde ellisinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığında açılacak bütçe içi özel hesaba gelir kaydedilmesi; bu hesapta toplanan paralarla Çevre ve Şehircilik Bakanlığının mülkiyetini iş kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçılarına devretmek üzere diğer kanunlardaki sınırlamalarla bağlı olmaksızın sosyal konut yapması, yaptırması veya satın alması öngörülmektedir.

Madde 2- Teklifin 2. maddesiyle 7269 sayılı Kanuna eklenen geçici 24. maddeyle ise mülkiyeti iş kazasında hayatını kaybedenlerin mirasçılarına devredilecek sosyal konut uygulamasının, iş kazası sonucu yaşamını 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren kaybeden kişilerin mirasçılarından başlatılması amaçlanmaktadır.

Madde 3- Anayasa'nın 128. maddesinin birinci fıkrasında, devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği kuralına yer verilmiş; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu da bu Anayasal kural çerçevesinde düzenlenmiştir.

Nitekim 657 sayılı Kanunun "İstihdam şekilleri" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında, Anayasal kuralın uzantısı olarak, *"Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür."* denilmiştir.

Ancak, 1980'lerle başlayan ekonominin kuralsızlaştırılması ve kamu hizmetlerinin piyasalaştırılması sürecine, kamu hizmeti üretme süreçlerinin de eklenmesiyle, kamu hizmetlerine ilişkin Anayasal kurallar çiğnenmeye başlanmıştır. Bu bağlamda, 657 sayılı Kanunun "Tesis edilen sınıflar" başlıklı 36 nci maddesinin "VIII Yardımcı Hizmetler Sınıfı" bölümüne 28.3.1988 tarihli ve 318 sayılı KHK'nin 1. maddesiyle, *"Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerden hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi, tesisatın bakım ve işletilmesi ve benzeri nitelikteki hizmetlerin üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi mümkündür."* hükmü; "III- Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri" bölümüne ise 10.7.2003 tarihli ve 4924 tarihli Kanunun 11. maddesiyle, *"Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir."* hükmü eklenerek, kamu hizmeti üretim sürecindeki piyasalaştırma, temizlik hizmetlerinden başlamış, devamında ise hastane hizmetlerinin taşeronlaştırılmasına uzanmıştır. Devamında yapılan düzenlemelerle Yardımcı Hizmetler sınıfının görev alanına giren tüm hizmetler taşeronlara açılmanın yanında taşeronlaştırma belediyelerin zabıta hizmetlerinden itfaie hizmetlerine kadar uzanmıştır.

657 sayılı Kanunun "Dört istihdam şekli dışında personel çalıştırılmıyacağı" başlıklı 5. maddesine eklenen ikinci fıkrayla, 657 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşlarda kamu hizmeti üretme süreçlerinin piyasalaştırılmasına ve taşeron sistemine son vermek amacıyla, 657 sayılı Kanunun 36. maddesinde tesis edilen hizmet sınıflarına dahil memurların görev alanına giren veya bu personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerin, hizmet satın alınması yoluyla gördürülemeyeceği; yüklenici veya alt yükleniciler eliyle yürütülmesi amacıyla ihaleye çıkılamayacağı, bu amaçla sözleşme yapılamayacağı ve her ne surette olursa olsun ödemede bulunulamayacağı kural altına alınmakta; üçüncü fıkrayla, diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Madde 4- Madde ile 657 sayılı Kanunun 36. maddesinin "VIII Yardımcı Hizmetler Sınıfı" bölümüne 28.3.1988 tarihli ve 318 sayılı KHK'nin 1. maddesiyle eklenen, *"Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerden hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi, tesisatın bakım ve işletilmesi ve benzeri nitelikteki hizmetlerin üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi mümkündür."* hükmü ile "III- Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri" bölümüne 10.7.2003 tarihli ve 4924 tarihli Kanunun 11. maddesiyle eklenen, *"Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir."* hükmünün yürürlükten kaldırılarak, kamu hizmetlerinin Anayasa'nın 128. maddesinin öngördüğü şekilde kamu görevlileri eliyle görülmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 5- İş kazası ve meslek hastalıkları sonucu yaşamın kaybedilmesi, bir Türkiye gerçeğidir ve maruz kalanlar da toplumun korunmaya muhtaç en yoksul kesimleridir. Ailenin geçimini sağlamaya çalışan kişinin ölümüyle geride kalanları çok daha zor şartlar beklemekte, muhtaç duruma düştüklerinden hayata tutunarak ayakta kalabilmeleri mutlak anlamda ekonomik ve sosyal yardımları gerektirmektedir.

Anayasanın 2. maddesinde sosyal devlet ilkesine yer verilmiştir. Sosyal devlet, insan haklarını en geniş ölçüde sağlayarak güvence altına alan, eylem ve işlemlerinde toplumsal gerekleri ve toplum yararını gözeten, kişi ve toplum yararı arasında denge kuran, toplumsal dayanışmayı en üst düzeyde gerçekleştiren, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak eşitliği ve sosyal adaleti sağlayan, çalışma hayatının gelişmesi için önlemler alarak çalışanları koruyan, sosyal güvenlik sorunlarını çözmeyi yüklenmiş ve milli gelirin sosyal sınıflar/katmanlar arasında adil dağıtımını amaç edinmiş devlettir. Güçsüzleri güçlülere ezdirmemek ilkesi, herkesi ve öncelikli de toplumun korunmaya muhtaç yoksul kesimlerini sağlıklı, mutlu ve güven içinde yaşatmayı gerektirir.

4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren iş kazası ve meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin geride bıraktıklarının hayata tutunabilmelerine sosyal devlet olmanın gerektirdiği katkıyı sağlamak üzere, 657 sayılı Kanunun 50. maddesine eklenen üçüncü fıkra ile eş ve çocuklarından en

azından biri, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden biri lehine pozitif ayrımcılık yapılması amaçlanmaktadır.

Bu amaçla madde ile iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından bir tanesinin, eş ve çocuğu olmayanların ise kardeşlerinden birinin 657 sayılı Kanunun 41 inci maddesindeki öğrenim şartı ile 48 inci maddesindeki genel ve özel şartları taşımaları kaydıyla sınav şartı aranmaksızın Devlet memurluğuna atanmaları öngörülmektedir.

Madde 6- 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 42. madde ile 657 sayılı Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınması suretiyle yürütülen işlerde (personel taşıma işleri hariç) çalışan taşeron firma işçilerinin çalıştıkları kamu idareleri ile kurum ve kuruluşlarının kadrolarına atanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Kadroya atanmada, maddenin yürürlüğe girdiği tarihin 90 gün öncesine kadar 2014 yılında en az 90 gün çalışmış olma şartı getirilmektedir. Şartı taşıyanların maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren çalıştırıldıkları kuruma başvurmaları halinde, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile eğitim durumları ve hizmet sözleşmelerindeki pozisyonları dikkate alınarak kurumların Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri ile Yardımcı Hizmetler Sınıfına, bunlardan belediye zabıtası, itfaiye eri ve bunların yardımcıları olarak çalışanlar ise Genel İdare Hizmetleri sınıfına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ve kadro şartı aranmaksızın atamaları yapılacaktır.

Ataması yapılanların 657 sayılı Kanuna tabi kurumlarda hizmet alımı suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınarak intibakları yapılacak ve atandıkları tarihten itibaren maaşları intibaklarının yapıldığı derece ve kademe üzerinden ödenecek, ataması yapılanların kadrolarına ilişkin bilgiler kurumlarınca 90 gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümüne kurumlar itibariyle eklenecektir.

Madde 7- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 43. madde ile 657 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ile kurum ve kuruluşlarında 2013 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla süreyle çalışan ya da 2012 veya 2013 yıllarında aynı şartlarda çalışıp da askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağlık sorunları nedeniyle iş sözleşmeleri askıda kalanlar dahil geçici işçilerden; şantiye, atölye, tesis, park, bahçe, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde fiilen çalışanların, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (D) fıkrası uyarınca sürekli işçi kadrolarına; kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarında fiilen genel idare esaslarına göre asli ve sürekli kamu hizmetlerinin yürütülmesinde çalışanların ise bu Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası uyarınca memur kadrolarına atanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Sürekli işçi kadrolarına atanana mevcut ücretlerine 2014 yılı ve sonraki yıllarda toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışı uygulanacak ancak bu uygulama toplu iş sözleşmesi yapıncaya kadar devam edip, toplu iş sözleşmesi yapıncaya toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre mali ve sosyal hakları ödenecektir.

Memur kadrolarına atanacaklardan fiilen yönetim, icra, büro ve benzeri işleri yapanlar, Bu Kanunun 36 ncı maddesindeki Genel İdare Hizmetleri Sınıfına; fiilen yardımcı hizmetlere ilişkin görevleri yapanlar ise bünyesine göre bu ve benzeri mahiyette işleri yapanlar Yardımcı Hizmetler Sınıfına atanacak; ancak en az lise derecesinde mesleki okullardan mezun olanlar, teknisyen, tekniker, yüksek tekniker, mühendis vb. mesleki unvanlarıyla Teknik Hizmetler Sınıfına atanacaklardır.

Memur kadrolarına atanana geçici işçi statüsünde geçirdikleri süreler değerlendirilerek intibakları yapılacak ve maaşları atandıkları tarihten itibaren intibaklarının yapıldığı derece ve kademe üzerinden ödenip ve geçici işçi statüsünde geçirdikleri sürelerle ilişkin olarak fark ödemesi yapılmayacaktır.

Sürekli işçi veya memur kadrolarına atanacaklar için öncelikle ilgili idare, kurum ve kuruluşların mevcut boş işçi veya memur kadroları kullanılır. Sürekli işçi ve memur kadrolarının yetmemesi halinde 90 gün içinde ataması yapılan kadrolara ilişkin bilgiler işçiler için Maliye Bakanlığına, memurlar için ise Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek sürekli işçi vizesi ve memur kadrolarının ihdası sağlanacaktır.

Maddenin uygulanmasında ortaya çıkacak sorunları çözmek için ise işçiler açısından Maliye Bakanlığı, memurlar açısından Devlet Personel Başkanlığı yetkili olacaktır.

Madde 8- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 44. madde ile 657 sayılı Kanunun 50. maddesine eklenen üçüncü fıkranın 10/6/2003 tarihinden itibaren iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından biri, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden biri için de uygulanması öngörülmektedir.

Başlangıç olarak 10.6.2003 tarihinin esas alınmasının nedeni iş kazaları ve meslek hastalıklarında bu tarihten itibaren görülen artıştır. 4857 sayılı İş Kanunu 10.6.2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 9.12.2003 tarihli ve 25311 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği ile 4 Aralık 1973 tarih ve 77583 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü yürürlükten kaldırılmış; İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğini de Danıştay 10. Dairesi 16.05.2006 tarihli ve E.2004/1942, K.2006/3007 sayılı kararıyla iptal etmiştir. Dolayısıyla, 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren Türkiye'de işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda mevzuat boşluğu doğmuş ve bu durum iş kazaları ve meslek hastalıklarını tetikleyen bir işlev görmüştür.

Madde 9- 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga 42. maddesinin yeniden düzenlenmesiyle, 657 sayılı Kanun kapsamında yasaklanan taşeron sisteminin KİT'lerde de yasaklanması amaçlanmaktadır. Buna göre, kamu iktisadî teşebbüsleri, müessese ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların ana faaliyet alanına giren işlerinin, rödovans sözleşmesi, kiralama sözleşmesi, hizmet satın alınması ve benzeri yollarla yüklenici veya alt yükleniciler eliyle yürütülmesi yasaklanmakta; bu amaçla ihaleye çıkılamayacağı, sözleşme yapılamayacağı, ödemede bulunulamayacağı ve gelir elde edilemeyeceği açıkça belirtilmekte ve buna ilişkin yapılan sözleşmeler

hükümsüz sayılmaktadır. Ayrıca, diğer Kanunların bu maddeye aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı kurala bağlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Personel İhtiyacı" başlıklı mülga 43. maddesi madde başlığı ile birlikte yeniden düzenlenerek kamu iktisadî teşebbüsleri, müessese ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların ana faaliyet alanlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınması, rödovans sözleşmesi, kiralama sözleşmesi veya benzeri yollarla yüklenici veya alt yükleniciler aracılığıyla yürütülen işlerde çalışan taşeron işçilerinin, çalıştıkları KİT, müessese ve bağlı ortaklıkların sürekli işçi kadrolarına atanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 11- Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün taşra teşkilatı olmadığı ve il özel idarelerine de işlevsel görevler verilmediği için maden sektörü bütünüyle Ankara'dan yönetilmek durumunda kalmaktadır. Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün bölge müdürlükleri şeklinde teşkilatlanarak hizmette yerleşmenin sağlanması yoluyla sektörel verimlilik ve etkinliğin artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madenlerin verimli işletilmesi, bilimsel ve teknolojik gelişmelerden faydalanan işletmecilik anlayışı ve mühendislik hizmetleriyle mümkündür. Ülkemizdeki "havza" niteliğindeki sahalar, belli belirsiz rezerv parçaları üzerinden üretim hedefleri konularak 5-10 yıllığına ihale edilmekte; ihaleleri alan firmalar ise kısa ihale süreleri içinde teknoloji ve güvenlik alanında gerekli yatırımları yapmadan işletmeciliğe başlamak durumunda kalmaktadırlar.

Aynı Havzada bulunan madenlerin bütüncül bakış açısı ile planlanması ve üretilmesi, mücavir alanlarda önceki yıllarda yapılan imalatların birbirini nasıl etkileyeceğinin bilinmesi, sahanın tektoniğinin etkileşimleri (deprem, HES, imalat vb.)

ve buna göre üretim planlamalarının yapılması iş güvenliği ve üretim verimliliği açısından önem taşımaktadır. Geniş rezerv alanlarının doğal olarak belirlenmiş sınırlar yerine, yapay olarak oluşturulmuş sektörlere bölünmesi, iş güvenliği ve işletme verimliliği açısından yanlış ve sorunlu bir yaklaşımdır. Son yıllarda yaşanan kazalarda bu yanlışlıkların etkisi büyüktür. Elbistan, Soma, Ermenek iş kazalarının bir nedeni de havza madenciliği yapılmamasıdır.

Havza madenciliği ile üretim verimliliği artacak, havzaya kurulacak tesisler ekonomiye daha fazla katma değer sağlayacaktır. Üretilen madenlerin uç ürüne dönüşmesi için teşvikler kolaylaşacaktır.

Bu gerekçelerle kaynak kaybının önlenmesi, madenlerimizin daha verimli üretilmesi ve değerlendirilmesi ile işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin bütüncül bir yaklaşımla ele alınabilmesi için havza madenciliğine geçilmesi öngörülmektedir.

Madde 13- Teklifin 13. maddesiyle 3213 sayılı Maden Kanununun “Madenlerin işletmeye alınması” başlıklı (Mülga) 28. maddesi madde başlığı ile birlikte değiştirilmektedir. Değişiklikle maden işlerinde çalışmanın zorluğu, yıpratıcılığı ve insan sağlığını etkilemesi nedenleriyle IV. Grup maden çıkarılan işyerlerinden açık maden ocaklarında çalışan işçilere ödenecek çıplak ücret miktarının asgari ücretin iki katından, kapalı maden ocaklarında çalışan işçilere ödenecek çıplak ücret miktarının ise ikibuçuk katından az olmaması; bu kapsamdaki işçilere ödenen çıplak ücretin hesabına bireysel veya toplu iş sözleşmesi sonucu ödenmesi gereken diğer mali ve sosyal hakların dahil edilmemesi kurullaştırılmaktadır.

Madde 14- 3213 sayılı Maden Kanununun 29. maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkra ile kapalı maden ocaklarına çalışanların en az otuz gün geçirebilecekleri yaşam odaları kurulması zorunluluğu getirilmektedir.

Yaşam odalarının çalışanlara göre sayısının, kapasitesinin ve standartları ile içlerinde bulunması zorunlu yaşamsal malzeme ve teknik donanımların neler olacağı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının uygun görüşü üzerine Enerji ve Tabii

Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmeliğinde gösterilmesi öngörülmektedir.

Madde 15- İş güvenliği uzmanı ve vardiya mühendisi gibi sorumlulukları yerine getirenler ile işletme müdürlüğü yapan kişilerin aynı zamanda teknik nezaretçilik ve/veya daimi nezaretçilik görevlerini yürütmelerinin önünde hukuki bir engel bulunmamaktadır. Bu durumda denetimi yapan ve yapılan uyarıları yerine getirmek ve önlemleri almak zorunda olan kişilerin aynı kişiler olması, istismara açık bir alan yaratarak iş kazalarına davetiye çıkarmaktadır. Bu durumların önüne geçilebilmesi için maddeye ruhsat sahasında görev yapan teknik nezaretçi ve daimi nezaretçiye bu görevleri dışında başka bir görev verilemeyeceği kurallaştırılmaktadır.

Madencilik sektörü, özellikle de yer altı madenciliği çalışma şartları bakımından en zor ve en riskli sektör olarak nitelenmektedir. Yaşanan iş kazası ve ölümler ve bu bağlamda 301 kişinin yaşamını yitirdiği Soma kazası ile 18 kişinin yaşamını yitirdiği Ermenek kazası bunun açık göstergesidir.

Teknik nezaretçi ve daimi nezaretçiler denetim görevlerini çok zor ve sıkıntılı süreçlerde yerine getirmeye çalışmaktadırlar. Çoğu zaman ücretlerini alamamakta, ruhsat sahibi tarafından denetleyecekleri sahalara götürülmemekte ve görevlerini teknik gereklerine uygun şekilde yapamamaktadırlar. Ücretini alma şansına sahip olanlar çok düşük ücretlerle görev yapmakta, her an azledilme korkusuyla yaşamakta ve işsizliğin yoğun olduğu bir ortamda yaşama tutunmaya çalışmaktadırlar. Teknik nezaretçi ve daimi nezaretçiler sorumluluklarının sonucu olarak yaşanan her iş kazası sonrasında, hukuki kovuşturma geçirmekte ve çoğunlukla mahkum olmaktadır. Yaşanan son Soma kazasında 5 maden mühendisi hayatını kaybetmiş, 6 maden mühendisi ise tutuklanmıştır. Yine daha önceki iş kazaları nedeniyle çok sayıda nezaretçi mahkum olmuş ve meslekten men edilmiştir. Kağıt üzerinde görünen yetkilerini kullanamayan ve bu nedenle görevini tam olarak yerine getiremeyen nezaretçilerin görevlerini daha bağımsız ve teknik gereklerine uygun şekilde yerine getirebilmeleri temel bir zorunluluktur.

Maden Kanunu'nda nezaretçi, işletmelerin teknik ve emniyet yönünden nezaretini yapan sorumlu ve yetkili maden mühendisi olarak tanımlanmıştır. Bu denli

önemli bir görevi yerine getiren nezaretçilerin görevlerini layıkıyla yerine getirebilmeleri için ruhsat sahibinden asgari bağımsızlıklarının sağlanması gerekmektedir. Bu görevin uygun şekilde yapılması ise madencilik faaliyetlerinin mevzuata uygun yürütümü açısından azımsanamayacak değerdedir.

Ruhsat sahibi ile nezaretçi arasındaki ilişki basit bir işçi - işveren ilişkisinin ötesinde madenin üretim süreci ve üretiminden, verilen beyanlara kadar teknik ve emniyet yönünden yürütülen bir görevdir. Nezaretçinin görevinin özelliği gereği, işverene karşı mesleki bağımsızlığının korunabilmesi için nezaretçilik ücretlerinin Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunun özel hesabına yatırılması ve ücretlerinin bu hesaptan ödenmesi amaçlanmıştır. Asgari nezaretçilik ücretini Maden Mühendisleri Odasının görüşü alınmak kaydı ile Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunun belirlemesi öngörülmüştür.

Nezaretçilerin görevini yerine getirirken mesleki bağımsızlıkları ile iş güvencelerinin sağlanabilmesi amacı ile 4857 sayılı İş Kanununa atıf yapılarak iş akitlerinin feshedilmesi kurala bağlanmış; hak arama yolları belirtilmiş ve ruhsat sahibini caydırıcı yaptırımlar öngörülmüştür.

Madde 16- Teklif ile yeraltında fazla çalışma 4857 sayılı İş Kanununun 42 ve 43. maddelerindeki zorunlu hallerle sınırlandırılmakta ve zorunlu hallerde yapılacak fazla çalışmanın ücreti yeniden belirlenmektedir. 4857 sayılı Kanunda fazla çalışma ücreti tüm işlerde normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli artırılması suretiyle ödenmektedir. Teklif edilen değişiklikle, fazla çalışma süresinin tespitinde haftalık 37.5 saat yanında günlük 7.5 saat olağan çalışma süresi esas alınmış ve dolayısıyla haftalık 37.5 saati geçmemekle birlikte günlük 7.5 saati aşan çalışmalar da fazla çalışma kapsamına alınarak fazla çalışma ücretinin normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde yüzellisinden az olamayacağı kurala bağlanmıştır.

Madde 17- 4857 sayılı İş Kanununun 63. maddesinin birinci fıkrasının değiştirilen ikinci cümlesi ile haftalık ve günlük çalışma süresine yeraltı işlerinde istisnai düzenleme getirilmektedir. Buna göre yeraltı işlerinde çalışma süresi, haftada

otuzyedibuçuk ve günde yedibuçuk saatten fazla olamayacak ve dolayısıyla yeraltı işlerinde günde yedibuçuk ve haftada otuzyedibuçuk saat çalışan aynı işçilerin yerüstü işlerinde çalıştırılmalarının da önüne geçilecektir.

Madde 18- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortasında haklar” başlıklı 16. maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere eklenen (f) bendi ile iş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen veya meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalı için “tazminat” ödenmesi öngörülmektedir.

Bilindiği üzere 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre, iç güvenlik ve asayişin korunması veya kaçakçılığın men, takip ve tahkiki veya trafik ve yol güvenliğini sağlama konularında görevlendirilen askeri personel, emniyet personeli, MİT personeli, hakim-savcılar, mülki idare amirleri, orman muhafaza ve gümrük muhafaza memurları ile görevli diğer kamu görevlisi ve kişilerden ve bunların yaptıkları görevler nedeniyle saldırıya maruz kalan eş, fûru, ana-baba ve kardeşlerinden ölenlere, en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) 100 katı tutarında, hayatını başkasının yardım ve desteğiyle sürdürebilecek şekilde malûl olanlara 200 katı, diğer sakatlananlara ise 25 ila 75 katına kadar nakdi tazminat ödenmekte ve bunların emekli aylıkları %25 artırılarak ödemeye bağlanmaktadır.

Bu ödemelerin temelinde toplumsal yaşamda kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması amacı bağlamında iç güvenlik ve asayişin korunması ile kaçakçılıkla mücadelenin önem ve önceliği yatmaktadır.

Maddi yaşam ve uygarlığın temelinde ise çalışma, üretme ve alın teri yatmaktadır. İş kazası veya meslek hastalığı sonucunda ölüm veya meslekte kazanma gücünün kaybedilmesi, kişinin en temel insani özelliği olan üretme gücünü ortadan kaldırarak kişi ile ailesinin insan onuruna yaraşır bir hayat sürdürmelerini tehdit etmektedir.

Bu bağlamda, İş kazası veya meslek hastalığı sonucunda ölenlerin hak sahipleri ile meslekte kazanma gücünü kaybedenlere tazminat ödenerek karşılığının Hazine ve işverenlerden tahsil edilecek olması, bir yandan Devlet ile işverenlere iş

sağlığı ve güvenliği önlemlerinin eksiksiz uygulanmasını sağlayarak insan yaşamı ve üretkenliğine gereken önemin verilmesi yolunda teşvik edici olurken; diğer yandan ölenlerin, üretme gücünü kaybedenlerin ile ailelerinin, üretme gücünün kaybından kaynaklanan yoksulluk ve yoksunluklarına bir nebze de olsa are olacaktır.

Madde 19- 5510 sayılı Kanunun 19. maddesinin üçüncü fıkrasında, sürekli iş göremezlik gelirinin, sigortalının mesleğinde kazanma gücünü kaybı oranına göre hesaplanacağı; tam iş göremezlik durumunda sigortalıya 17. maddeye göre hesaplanan aylık kazancının %70'i oranında gelir bağlanacağı; sigortalı başka birinin sürekli bakımına muhtaç ise gelir bağlama oranının %100 olarak uygulanacağı kurallarına yer verilmiştir.

5510 sayılı Kanunun "Yaşlılık aylığının hesaplanması" başlıklı 29. maddesinin üçüncü fıkrasında, aylık bağlama oranının, sigortalının malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi geçen toplam prim ödeme gün sayısının her 360 gün için %2 olarak uygulanacağı ve aylık bağlama oranının %90'ı geçemeyeceği belirtilmiştir.

Buna göre yaşlılık aylığında aylık bağlama oranı en fazla %90 iken, beklenmeyen olağanüstü bir durum olan iş kazası ve meslek hastalığından dolayı tam iş göremez duruma düşmüş ve dolayısıyla iradesi dışında üretme gücünü tamamıyla kaybetmiş kişilerin tam iş göremezlik gelirinin aylık kazancının %70'i ile sınırlandırılması adil ve hakkaniyete uygun değildir.

Bu itibarla, yapılan değişlikle tam iş göremezlik durumunda sigortalıya aylık kazancının %90'ı oranında gelir bağlanması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4. maddesinde, görev malullüğü aylığının %25 artırılarak ödenmesi kurallaştırılmıştır. Iř kazası ve meslek hastalığı sonucu başka birinin sürekli yardımına ihtiyaç duyan sigortalılar da malul sayılacağından bunların gelir bağlanma oranının da aylık kazançlarının %100'nden %120'ye çıkarılması adaletin ve hakkaniyetin gereğidir.

Madde 20- 5510 sayılı Kanununun 20. maddesinin yeniden düzenlenmesiyle yapılan değişikliklerle;

- İş kazası ve meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölen sigortalının hak sahiplerine bağlanacak gelirin, sigortalının aylık kazancının %70'inden %90'ına çıkarılması;

- İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla oranda kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerin, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı ise hak sahiplerine bağlanacak gelir aylık kazancının %70'inden %90'ına; başka nedenlere bağlı ise aylık kazancının %70'inden %80'ine çıkarılması;

- 5510 sayılı Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında istihdam edilen işçi ve memurlardan iş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölen veya meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalılar için en yüksek devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarı esas alınarak tazminat ödenmesi; bu tazminatın ölen sigortalının mirasçılarına miras hükümlerine göre en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) **80 katı** ($9500 \times 0,076998 = 731,48 \text{ TL} \times 80 \text{ katı} = \mathbf{58.518 \text{ TL}}$); meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla oranda kaybetmiş olup da hayatını başkasının yardım ve desteği olmadan sürdüremeyecek derecede malû olanlara **100 katı** ($731,48 \times 80 = \mathbf{73.148 \text{ TL}}$), diğerlerine **50 katı** ($731,48 \times 50 = \mathbf{36.574 \text{ TL}}$); meslekte kazanma gücünü %50'nin altında kaybedenlere ise Sosyal Güvenlik Kurumunca derecesine göre 10 katı (7.314 TL) ila 45 katı (32.916 TL) aralığında belirlenecek tutarda ödenmesi; ödenen tazminattan damga vergisi hariç başka kesinti yapılmaması; ödenen tazminatın yarısının Hazineden, diğer yarısının işverenden tahsil edilmesi; bu tazminatın mahkemelerce karar verilecek tazminatla ilişkilendirilmemesi; 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre tazminat ödenenlerin bu fıkra ile sağlanan haklardan yararlanamaması;

öngörülmektedir.

Madde 21- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. maddesinin altıncı fıkrasında, Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı

işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalıların 55 yaşında emekli olabilmeleri öngörülmüştür.

Ancak, bu düzenleme Türkiye gerçekleri ile bağdaşmamaktadır.

Türkiye’de insan sağlığını tehdit eden işlerin başında yeraltı maden işleri gelmektedir. İş kazası riski bir yana, yeraltı maden işlerinde 10 yıldan fazla çalışanların maruz kaldıkları zehirli gaz, sis ve tozlar emekçilerin ciğerlerini mahvederek solunun sistemi kaynaklı meslek hastalıklarına yol açmakta ve yeraltı maden işlerinde çalışanların ömürlerini ortalama yaşam süresinin gerisine çekmektedir.

Bu itibarla maddede yapılan değişiklikle en az 20 yıldan beri sigortalı olmak şartı korunurken, farklı olarak;

* 55 yaş şartının kaldırılması;

* 7200 gün prim ödeme şartının 4500 güne düşürülmesi;

* En az 20 yıl sigortalı çalışma şartının tamamının veya en az 10 yılının Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirilip 4500 günlük sigorta primin en az 2250 gününün Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olması;

* Ödenen sigorta primi üzerinden değil, 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığı bağlanması;

öngörülerek, maden işyerlerinin yeraltı işlerinde çalışan emekçilerin emekliliklerinin Türkiye gerçeklerine ve maden işlerinin özelliklerine göre “yaşam hakkı” önceliği gözetilerek düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 22- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 9. maddesinin beşinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı sayılanlara yaşlılık aylığının bağlanmasında istisnai düzenlemelere yer verilmiştir.

Fıkranın (a) bendine göre, en az 20 yıldan beri Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli çalışan ve bu işlerde en az 5000 gün prim ödeyen sigortalılara yazılı talepleri halinde yaş şartı aranmaksızın yaşlılık aylığı bağlanırken; (b) bendine göre ise en az 25 yıldan beri Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde, yeraltı münavebeli işlerinde çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün prim ödeyen sigortalılara da yaş şartı aranmaksızın 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığı bağlanmaktadır.

Fıkranın (a) ve (b) bentlerinin, 5510 sayılı Kanununun 28. maddesinin altıncı fıkrasında yapılması öngörülen değişikliklerle uyumlaştırılması için (a) ve (b) bentlerinin yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.

Fıkranın;

(a) bendinde yapılan değişiklikte, 506 sayılı Kanuna göre sigortalı olanlardan en az 20 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4500 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü,

(b) bendinde yapılan değişiklikte ise en az 25 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü,

Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olanlara, Kuruma yazılı olarak başvurmaları üzerine yaş şartı aranmaksızın 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığı bağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 23- 10.9.2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanununun 63. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici 59. maddenin birinci fıkrasında, *"13/5/2014 tarihinde Manisa ilinin Soma ilçesinde meydana gelen maden kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu*

Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.” denilirken; üçüncü fıkrasında ise *“Birinci fıkrada belirtilen nedenlerden dolayı ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.”* denilerek madde ile sağlanan haklar Soma faciasında yaşamını yitirenlerin geride bıraktıkları ile sınırlanmıştır.

Düzenlemenin temelinde Soma maden kazası sonrasında ortaya çıkan toplumsal duyarlılığı bastırma arayışı yatmaktadır. Düzenlemenin Soma maden kazası ile sınırlandırılarak “Soma maden kazasında yaşamını yitirenler” ile “Zonguldak’taki maden kazalarında yaşamını yitirenler” veya “Ermenek maden kazasında yaşamını yitirenler” arasında ayırım yapılması, Anayasa ve hukukun evrensel kurallarına aykırılık taşımaktadır.

Bu itibarla maddenin birinci fıkrasındaki, *“13/5/2014 tarihinde Manisa ilinin Soma ilçesinde”* ifadesi, *“10/6/2003 tarihinden itibaren linyit ve taşkömürü işyerlerinde”* şeklinde değiştirilerek, fıkra ile sağlanan haklardan 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren linyit ve taşkömürü işyerlerindeki kazalarda yaşamını yitirenlerin geride bıraktıklarının yararlanması ve böylece düzenlemenin evrensel hak ve adalet ölçütleri ve Anayasanın “sosyal devlet”, “hukuk devleti” ve “kanun önünde eşitlik” ilkeleriyle uyumlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan, Teklifin 5. Maddesiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 50. Maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen üçüncü fıkra ile 10.6.2003 tarihinden itibaren iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından bir tanesi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birinin sınav şartı aranmaksızın doğrudan Devlet memurluğuna atanması öngörüldüğünden, 5510 sayılı Kanunun geçici 59. Maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 24- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici 61. madde eklenerek 5510 sayılı Kanunun 20. maddesinde yapılması

öngörülen değişikliklerle sağlanan emeklilik ve tazminat haklarının geçmişe yönelik uygulanması amaçlanmaktadır.

22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu 10.6.2003 tarih ve 25134 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 9.12.2003 tarihli ve 25311 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği ile 4 Aralık 1973 tarih ve 7/7583 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, Anılan Yönetmeliği Danıştay 10. Dairesi 16.05.2006 tarihli ve E.2004/1942, K.2006/3007 sayılı kararıyla iptal etmiştir. Dolayısıyla, 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren Türkiye’de işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda mevzuat boşluğu doğmuş ve bu durum iş kazalarının asıl sebeplerinden biri olmuştur.

Bu itibarla, geçici 53. maddenin uygulaması 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden başlatılmış ve yaşlılık aylığı ve tazminattan kaynaklanan fark tutarlarının tamamının Hazineden karşılanması öngörülmüştür.

Madde 25- Teklifin bu maddesiyle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 2. maddesinin (2) numaralı fıkrasına 10.9.2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 15. maddesiyle eklenen “*Denizyolu taşımacılığı yapan araçların uluslararası seyrüsefer halleri*”ni İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun kapsamı dışına çıkaran (e) bendinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir. Böylece, “*Denizyolu taşımacılığı yapan araçların uluslararası seyrüsefer halleri*” de İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında olacaktır.

Madde 26- Teklifin en önemli özelliklerinden biri çalışma hayatını iş sağlığı ve güvenliği açısından denetlemek üzere bağımsız bir kurulun görevlendirilmesidir. Bu amaçla Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu ve bunun karar organı olarak Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu kurulması öngörüldüğünden 6331 sayılı Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3. maddesinde buna ilişkin düzenlemeye gidilmekte; Kanundaki, “Kurul” olarak tanımlanan işyeri kurulu ile kurulması öngörülen Ulusal Kurum ve Ulusal Kurul’un karıştırılmaması için tanımları yapılmaktadır.

Madde 27- Çalışma yaşamını iş sağlığı ve güvenliği açısından denetlemek üzere Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu kurulması öngörüldüğünden, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına verilen iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin görevlerin Ulusal Kurum tarafından yapılmasını teminine yönelik olarak değişiklikler yapılmaktadır.

Madde 28- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 6. maddesi değiştirilerek; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini sunacak ortak sağlık ve güvenlik birimleri, iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin öncelikle Ulusal Kurum'a başvurması; Ulusal Kurum'un başvuranlardan yetki belgesi olan ve belirlenen nitelikleri taşıyanları listeleterek uygun yöntemlerle kamuoyuna duyurması öngörülmekte ve maddenin devamında işverenlerin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin görevleri sıralanmaktadır.

Öte yandan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarına iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini 4734 sayılı Kanuna göre ihale ile alma yanında Sağlık Bakanlığına ait döner sermayeli kuruluşlardan doğrudan temin edebilme esnekliği sağlanmaktadır.

Madde 29- İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesinde kritik personel olan işyeri hekimi ile iş güvenliği uzmanının mesleki bağımsızlığı ile hizmetin niteliği arasında önemli bir bağ olduğu bütün tarafların kabulüdür..

İdari, mali ve sosyal baskılarla mesleğinin gereğini yerine getirmesinde zorluklarla karşılaşan söz konusu personelin işini mesleki standartlara ve hukuka uygun şekilde yapabilmesi işçi sağlığının korunması bakımından hayati öneme sahiptir. Bu konu öylesine önemlidir ki, uluslararası sözleşmelerde mesleki bağımsızlığın önemine vurgu yapılarak, mesleki bağımsızlığı sağlayabilecek düzenlemelerin ülkelerde yapılması gereğinde birleşilmiştir.

Daha somut ifadelendirmek gerekirse, ILO'nun 161 sayılı sözleşmesi ve 112 sayılı tavsiye kararında mesleki bağımsızlığın sağlanması gerektiğine işaret edilerek,

işyeri hekiminin mesleki bağımsızlığının tam olarak sağlanması için özellikle işe alınması ve işten çıkarılmasının özel statüye bağlanması gerektiği vurgulanmıştır.

Aynı şekilde yargı kararlarında da "...haksız işten çıkarmaları önleyici ve mesleki bağımsızlığı sağlayıcı düzenlemelere yer verilmediği, işyeri hekiminin görevine son vermede işverenin fesih yetkisinin her koşulda varlığının kabul edildiği, işyeri hekiminin görevine son verilmesi halinde tabip odasına bildirim yapılması gerektiği halde bildirim koşuluna yer verilmediği için..." Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkartılmış bulunan İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin kimi maddeleri hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

Bu çerçevede, iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının mesleki bağımsızlıklarının en önemli unsuru olan iş güvencesi, işçi sağlığı ve güvenliği ile doğrudan ilgili olduğundan, iş güvencelerinin diğer çalışanlardan daha sıkı kurullarla korunmasını sağlamaya yönelik kurallar öngörülmüştür.

Madde 30- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda işyerleri düzeyinde kurulması öngörülen "kurul" ile bu Teklifte kurulması öngörülen "Ulusal Kurul" arasında anlam karışıklığına yol açmamak için 6331 sayılı Kanunda yer alan "kurul" ibareleri "işyeri kurulu" şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 31- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesinde iş kazaları ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirim düzenlenmiş; bildirim Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılması öngörülmüş ve maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri belirleme görevi ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına verilmiştir. Teklif ile çalışma yaşamını iş sağlığı ve güvenliği açısından denetleme görevi Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumuna verildiğinden, iş kazası ve meslek hastalığı bildirimlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu yanında Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumuna da yapılması ve maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri Sağlık Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşünü alarak Ulusal Kurumun belirlemesi öngörülmektedir.

Madde 32- Yeraltı maden işleri insan yaşamını tehdit eden riskler taşıyan özellikli işlerdendir. Bunun için buralarda çalışacakların karşılaşılabilecekleri risklere karşı uygulamalı eğitimden geçirilerek muhtemel riskler ile üretim süreçleri açısından bilinçlendirilmeleri gerekmektedir. Teklif ile bu eğitimin süresinin üç ay olması, Ulusal Kurumun denetim ve gözetimi altında yapılması, eğitim süresinin çalışmadan sayılması ve bu eğitimi almayanların yeraltı maden işlerinde çalıştırılmaması kurallaştırılmaktadır.

Madde 33- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na eklenen 21/A maddesiyle, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunun tüzel kişiliğe haiz ve idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu idaresi olarak kuruluşu; bağımsızlığı; görev alanına ilişkin bilgi ve belgelere erişimi; teşkilatı; İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu Başkan, başkan yardımcısı ve üyelerinin kaynağı, kontenjan esasları, nitelikleri, seçim usulü, görev süreleri, görevden el çektirilme ve görevden alınmaları, Ulusal Kurumun toplantı ve karar nisabı; Ulusal Kurum ve Ulusal Kurulun görevleri, Ulusal Kurul üyeliği ile bağdaşmayacak işler; İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişlerinin kaynağı, nitelikleri, mesleğe girişte uygulanacak sınav usulleri, Ulusal Kurum Başkan ve üyeleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişleri ve diğer personelin özlük hakları, Ulusal Kurumun gelir kaynakları ve bütçesi ve diğer hususlar ayrıntılı ve tartışmaya yer vermeyecek bir şekilde düzenlenmektedir.

Madde 34- Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunun bir an önce kurularak faaliyete geçmesini teminen 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na geçici 9. madde eklenmesi öngörülmektedir. Maddeye göre Ulusal Kurul, bu Kanunun Resmi Gazetede yayımını takip eden otuz gün içinde seçilecek, Ulusal Kurul'un seçimini takiben altmış gün içinde de Ulusal Kurum faaliyete geçecektir. Ulusal Kurumun her türlü giderleri, gelirleri ile karşılanacak aşamaya gelinceye kadar da genel bütçeden sağlanacak yardımlardan finanse edilecektir.

Madde 35- Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu ilk defa bu kanunla kurulmakta ve bir an önce göreve başlaması öngörülmektedir. Kurumun asıl görevi

çalışma yaşamını iş sağlığı ve güvenliği açısından denetlemek olduğu ve bu görevini İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişleri eliyle yürüteceği için, kendi müfettişlerini yetiştirinceye kadar görevlerini yerine getirebilmesi, diğer kurumlardan iş sağlığı ve güvenliği denetimlerini yapabilecek denetim elemanları ile uzmanların Kuruma kazandırılmasıyla mümkündür.

Bu amaçla 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na eklenen geçici 10. maddede, Ulusal Kurumun çalışma yaşamını iş sağlığı ve güvenliği açısından denetleyebilmesi için, denetim görevini yürütebilecek meslek kesimlerinin nitelikleri belirlenmiş ve bunların Ulusal Kuruma İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişi olarak geçişlerinin esas ve usulleri düzenlenmiştir.

Madde 36- Ulusal Kurumun kadroları dört ayrı listede oluşturularak 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı cetvelin Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu bölümüne eklenmesi öngörülmüştür.

Madde 37- Bu Kanunla kurulan Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunun 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvele düzenleyici ve denetleyici kurum olarak eklenmesi öngörülerek bütçe rejimi de açıklığa kavuşturulmuştur.

Madde 38- Türkiye'nin Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununu, onaylayarak usulüne göre yürürlüğe koyduğu uluslararası sözleşmelerle uyumlu hale getirmesi gerekmektedir. ILO'nun 87 sayılı Sözleşmesinde, stajyer ve çırakların sendika üyesi olmaları elzem olarak görülmüş ve 97 sayılı Sözleşmesinde ise alt işveren işçilerinin sendika üyesi olmalarının engellenmemesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bu amaçla 6356 sayılı Kanunun 17. Maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle stajyer ve çırakların sendika üyesi olmalarının önündeki engel kaldırılırken; (4) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, bir işyerinde yardımcı işlerde çalışan işçiler ile o işyerinde çalışan alt işveren işçilerinin, işyerinin girdiği işkolunda kurulu bir sendikaya üye olabilmelerinin önü açılmaktadır.

Madde 39- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 25. maddesinin (5) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, işçinin sendikal nedenlerden dolayı iş sözleşmesinin feshedilmesi halinde İş Kanununun 21. maddesinde öngörülen tazminattan yararlanmasını engelleyen düzenlemenin Kanundan çıkarılarak adaletin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 40- 6356 sayılı Kanunun 27. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, işyeri sendika temsilcileri ile baş temsilcisine, fıkradaki görevlerine ek olarak işyerinde yasalara aykırı uygulamaları ilgisine göre bu Kanunla kurulması öngörülen Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumuna ve/veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirme görevi verilmektedir.

Madde 41- Çalışma hayatının en önemli sorunlarından biri, aynı işverenin aynı iş kolunda çalışan işçileri arasında asıl işveren işçisi-alt işveren işçisi durumuna göre farklı uygulama ve ücret politikalarının uygulanmasıdır. Alt işveren ya da taşeron uygulaması, üretim maliyetlerini düşürmenin bileşeni haline getirilmiş ve düşük işçi ücretleri, üretim maliyetlerini düşürmenin tek yolu olmuştur. Aynı iş kolunda aynı işi yapanlar arasında farklı ücretlendirme politikası, Anayasa'nın 55. maddesindeki "ücrette adalet sağlanması" ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Bu itibarla, 6356 sayılı Kanunun 39. maddesine eklenen (5) numaralı fıkrayla, aynı işkolunda çalışmak koşuluyla alt işverenin işçilerinin asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden taraf işçi sendikasına üye olmak veya dayanışma aidatı ödemek koşuluyla yararlanmaları; (6) numaralı fıkrasıyla, asıl işveren alt işveren ilişkisinin mahkeme kararıyla geçersiz sayılması halinde asıl işverenin işçisi kabul edilen alt işveren işçilerinin, kararın kesinleşmesinden önceki tarihe ilişkin olarak üyelik veya dayanışma aidatı ödeme koşulu aranmaksızın asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden aynen yararlandırılmaları ve tüm bunların gerçekleşmesi için ise (7) numaralı fıkrasıyla, toplu iş sözleşmelerine, o işyerinde çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesinden yararlanma haklarını kısıtlayıcı düzenlemelerin konulmaması kural haline getirilmektedir.

Madde 42- 6356 sayılı Kanununun 41. maddesinde, toplu sözleşme yapma hakkına ikili bir baraj sistemi getirilmiştir. Maddenin birinci fıkrasına göre, işçi sendikasının toplu sözleşme yapma yetkisini elde edebilmesi için (i) kurulu bulunduğu iş kolunda çalışan işçilerin en az yüzde birinin üyesi olması ve (ii) toplu sözleşme işyeri düzeyinde yapılacak ise işyerinde çalışanların yarısından fazlasının, toplu sözleşme işletme düzeyinde yapılacak ise işletmede çalışanların yüzde kırkının üyesi olması gerekmektedir.

İşçilerin örgütlenmesinin nihai amacının toplu iş sözleşmesi yapmak olduğu göz önüne alındığında, toplu sözleşme yapma hakkına getirilen bu çifte ve çok yüksek barajın, işçilerin sendikal hak arama özgürlüğüne büyük bir darbe vurma amacını taşıdığı inkar edilemez bir gerçeklik düzeyine taşınmaktadır. ILO'nun 98 sayılı Sözleşmesiyle uyum sağlanabilmesi için işkolu barajının tamamen kaldırılması ve işyeri barajının da makul seviyeye düşürülmesi gerekmektedir.

Sendikal hak arama özgürlüğünün önündeki çifte barajın kaldırılarak ILO'nun 98 sayılı Sözleşmesiyle uyumun sağlanabilmesi için, 6356 sayılı Kanununun 41. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişikliklerle, işkolu barajı tamamen kaldırılmakta, işyeri barajı işyeri ve işletme düzeyinde yüzde otuza düşürülmekte ve diğer fıkraları da buna uyumlu hale getirilmektedir.

Madde 43- Teklifin 43. maddesiyle işkolu barajı kaldırıldığından yetki itirazında sistem değişikliğine gidilmekte ve 6356 sayılı Kanununun 43. maddesinde yapılan değişikliklerle yetkili sendikanın dava yoluyla belirlenmesinden işyerinde sendika üyesi işçiler arasında oylama yapılması yoluyla belirlenmesi modeline geçilmesi öngörülmektedir.

Madde 44- Anayasa'nın 54. maddesinin yedinci fıkrasındaki, "*Siyasî amaçlı grev ve lokavt, dayanışma grev ve lokavtı, genel grev ve lokavt, işyeri işgali, işi yavaşlatma, verim düşürme ve diğer direnişler yapılamaz.*" yasağı, 12.9.2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanununun 2. maddesiyle yürürlükten kaldırılmasına rağmen, sendikal hak ve özgürlükler arasında yer alan hak grevi, dayanışma grevi ve genel grev Anayasayla uyumlu şekilde 6356 sayılı Kanuna taşınmadığı gibi 6356 sayılı Kanunun

58. maddesinin (2) numaralı fıkrasında kanuni grev tanımlanıp (3) numaralı fıkrasında “*Kanuni grev için aranan şartlar gerçekleşmeden yapılan grev kanun dışıdır.*” denilerek, “hak grevi, dayanışma grevi ve genel grev” Anayasaya aykırı bir şekilde yasayla kanun dışı ilan edilmiştir.

Sendikal hak ve özgürlüklerin Anayasa'nın öngördüğü şekilde hayata taşınması ve ILO Sözleşmeleriyle uyumun sağlanması için 6356 sayılı Kanunun 58. Maddesinin (3) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, işçilerin, ekonomik ve sosyal durumlarını korumak ve geliştirmek amacıyla hak grevi, dayanışma grevi ve genel grev yapma hakkına sahip oldukları yasa kuralı haline getirilmiştir.

Madde 45- 6356 sayılı Kanunun “Grev ve lokavt yasakları” başlıklı 62. maddesinde yapılan değişikliklerle, grev ve lokavt yasakları, Anayasal kurallara, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ILO Sözleşmelerine uygun olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 46- Yürürlük maddesidir.

Madde 47- Yürütme maddesidir.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ'NİN TEKLİFİ
(2/2546)

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanununun (Mülga) 34. maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Madde 34- Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile orman sınırları dışına çıkarılan taşınmazların satış, kira, ecrimisil veya mülkiyetin gayri ayni hak tesisinden elde edilen gelirlerin yüzde yirmibeşi ile 4857 sayılı İş Kanununun 38 nci maddesine göre işçi ücretlerinden kesilen ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı adına Türkiye’de kurulu bulunan mevduat kabul etme yetkisine haiz bankalarda açılan hesaba yatırılan ücret kesme cezalarının yüzde ellisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığında açılacak bütçe içi özel hesaba gelir kaydedilir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bu hesapta toplanan gelirlerle mülkiyeti iş kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçılarına devredilmek üzere diğer kanunlardaki sınırlamalarla bağlı olmaksızın sosyal konut yapar, yaptırır veya satın alır.”

MADDE 2- 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki geçici 24. madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 24- Bu Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası, 10.6.2003 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar iş kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçıları hakkında da uygulanır.”

MADDE 3- 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 5. maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunun 36 ncı maddesinde tesis edilen hizmet sınıflarına dahil personelin görev alanına giren veya bu personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, hizmet satın alınması yoluyla gördürülemez; yüklenici veya alt yükleniciler eliyle yürütülmesi amacıyla ihaleye çıkılamaz, bu amaçla sözleşme yapılamaz, her ne surette olursa olsun ödemede bulunulamaz.

Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 4- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. maddesinin “III - SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI:” bölümüne 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanunun 11. maddesiyle eklenen paragraf ile “VIII - YARDIMCI HİZMETLER SINIFI:” bölümüne 28.3.1998 tarihli ve 318 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1. maddesiyle eklenen ikinci fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 50. maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

“10.6.2003 tarihinden itibaren iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından bir tanesi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi bu Kanunun 41 inci maddesindeki öğrenim şartı ile 48 inci maddesindeki genel ve özel şartları taşımaları kaydıyla sınav şartı aranmaksızın bu Kanunun 36 ncı maddesindeki hizmet sınıflarına öğrenim durumlarına göre yerleştirilirler. Bu Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlara yerleştirme işlemi isteklilerin başvurusu üzerine yılda bir kez Devlet Personel Başkanlığı tarafından yapılır.”

MADDE 6- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici 42. madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 42- Bu Kanunun kapsamında olan genel bütçeye dahil kamu idareleri, özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları, düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri (köylere hizmet

götürme birlikleri hariç), müessese, işletme (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve bağlı kuruluşlarında, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıklarında, özel kanunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım olarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınması suretiyle yürütülen (personel taşıma işleri hariç) işlerde; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihin 90 gün öncesine kadar 2014 yılında fiilen en az 90 gün çalışanlardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içinde çalıştıkları kurumlara yazılı olarak başvuranlar; Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile eğitim durumları ve hizmet sözleşmelerindeki pozisyonları esas alınarak, bu Kanunun 36. maddesindeki Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri ile Yardımcı Hizmetler Sınıfına, bunlardan belediye zabıtası, itfaiye eri ve bunların yardımcıları olarak çalışanlar ise Genel İdare Hizmetleri sınıfına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ve kadro şartı aranmaksızın atanırlar.

Bunların eğitim durumları itibarıyla atanabilecekleri memuriyete giriş derece ve kademelerine, bu Kanuna tabi kurum ve kuruluşlarda hizmet alımı suretiyle geçirdikleri sürenin her yılı bir kademe ve her üç yılı bir derece sayılmak ve yükselebilecekleri derece ve kademeleri geçmemek suretiyle eklenerek intibakları yapılır.

Bunların atandıkları tarihten itibaren maaşları, intibaklarının yapıldığı derece ve kademe üzerinden ödenir ve hizmet alımı suretiyle geçirdikleri sürelerle ilişkin olarak fark ödemesi yapılmaz.

Ataması yapılanların kadrolarına ilişkin bilgiler kurumlarınca 90 gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümüne kurumlar itibarıyla eklenir.”

MADDE 7- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici 43. madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 43- Bu Kanunun kapsamında olan genel bütçeye dahil kamu idareleri, özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları, düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, il özel idareleri ve belediyeler

ile bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri (köylere hizmet götürme birlikleri hariç), müessese, işletme (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve bağlı kuruluşlarında, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıklarında, özel kanunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım alarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında, 2013 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla süreyle çalışan ya da 2012 veya 2013 yıllarında aynı şartlarda çalışıp da askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağlık sorunları nedeniyle iş sözleşmeleri askıda kalanlar dahil geçici işçilerden; şantiye, atölye, tesis, park, bahçe, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde fiilen çalışanlar, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (D) fıkrası uyarınca sürekli işçi kadrolarına; kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarında fiilen genel idare esaslarına göre asli ve sürekli kamu hizmetlerinin yürütülmesinde çalışanlar ise bu Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası uyarınca memur kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ve kadro şartı aranmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içinde atanırlar.

Sürekli işçi kadrolarına atanarlara toplu iş sözleşmesi yapılıncaya kadar, mevcut ücretlerine 2014 yılı ve sonraki yıllarda toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışı uygulanır.

Memur kadrolarına atanacaklardan fiilen yönetim, icra, büro ve benzeri işleri yapanlar, Bu Kanunun 36 ncı maddesindeki Genel İdare Hizmetleri Sınıfına; fiilen her türlü yazı ve dosya dağıtma ve toplama, müracaat sahiplerini karşılama ve yol gösterme, hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işleri ile tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapan veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi ana hizmetlere yardımcı mahiyetteki görevler ile kurumun özel bünyesine göre bu ve benzeri mahiyette işleri yapanlar Yardımcı Hizmetler Sınıfına; en az lise derecesinde mesleki teknik okullardan mezun olanlar, mesleki unvanlarıyla Teknik Hizmetler Sınıfına atanırlar.

Memur kadrolarına atanmaların eğitim durumları itibariyle atanabilecekleri memuriyete giriş derece ve kademelerine, bu Kanuna tabi kurum ve kuruluşlarda geçici işçi pozisyonlarında geçirdikleri sürenin her yılı bir kademe ve her üç yılı bir derece sayılmak ve yükselebilecekleri derece ve kademeleri geçmemek suretiyle

eklenerek intibakları yapılır. Bunların atandıkları tarihten itibaren maaşları, intibaklarının yapıldığı derece ve kademe üzerinden ödenir ve geçici işçi statüsünde geçirdikleri sürelerle ilişkin olarak fark ödemesi yapılmaz.

Sürekli işçi veya memur kadrolarına atanacaklar için öncelikle ilgili idare, kurum ve kuruluşların mevcut boş işçi veya memur kadroları kullanılır. Sürekli işçi kadrolarının yetmemesi halinde ataması yapılan kadrolara ilişkin bilgiler 90 gün içinde Maliye Bakanlığına bildirilerek ilgili mevzuat hükümlerine göre sürekli işçi kadroları vize edilir; memur kadrolarının yetmemesi halinde ataması yapılan kadrolara ilişkin bilgiler ilgili idare, kurum veya kuruluşlarca 90 gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümüne kurumlar itibariyle eklenir.

Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkacak sorunları çözmeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.”

MADDE 8- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici 44. madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 44- Bu Kanunun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü, 10/6/2003 tarihinden itibaren iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından biri, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden biri için de uygulanır.”

MADDE 9- 8.6.1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin “İstihdam Şekilleri” başlıklı mülga 42. maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Madde 42- Kamu iktisadî teşebbüsleri, müessese ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) ile 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların; ana faaliyet alanına giren işleri, rödovans sözleşmesi, kiralama sözleşmesi, hizmet satın alınması ve benzeri yollarla yüklenici veya alt yükleniciler eliyle yürütülemez; bu amaçla ihaleye

çıkılamaz, sözleşme yapılamaz, ödemede bulunulamaz, gelir elde edilemez. Buna ilişkin olarak yapılan sözleşmeler hükümsüzdür. Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 10- 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin “Personel İhtiyacı” başlıklı mülga 43. maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“İşçi İhtiyacının Karşlanması

Madde 43- *Kamu İktisadî Teşebbüsleri, müessese ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) ile 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların ana faaliyet alanlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınması, rödovans sözleşmesi, kiralama sözleşmesi veya benzeri yollarla yüklenici veya alt yükleniciler aracılığıyla yürütülen işlerde; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihin 90 gün öncesine kadar 2014 yılında fiilen en az 90 gün çalışanlardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içinde çalıştıkları kurumlara yazılı olarak başvurular; Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile pozisyonları esas alınarak ilgili Kamu İktisadi Teşebbüsü, müessese ve bağlı ortaklıklarının veya özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların sürekli işçi kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanırlar.*

Sürekli işçi kadrolarına atanacak işçiler için öncelikli olarak ilgili Kamu İktisadi Teşebbüsü, müessese ve bağlı ortaklıklarının veya özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların mevcut boş sürekli işçi kadroları kullanılır. Sürekli işçi kadrolarının yeterli olmaması hâlinde, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bunlar için sürekli işçi kadroları vize edilir.

Sürekli işçi kadrolarına atanarlara toplu iş sözleşmesi yapıncaya kadar, mevcut ücretlerine 2014 yılı ve sonraki yıllarda toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışı uygulanır.”

MADDE 11- 19.2.1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 23. maddesine aşağıdaki ikinci fıkra eklenmiştir.

“Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Bakanlığın uygun gördüğü yerlerde bölge müdürlükleri kurabilir.”

MADDE 12- 4.6.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa 6. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 6/A maddesi eklenmiştir.

“Havza Madenciliği

MADDE 6/A- *İşletilebilirlik sınırları belirlenen ve havza niteliğindeki maden rezervlerinin plan, proje, etüt ve işletmecilik işlemleri havzanın ilgili ve etkilenen farklı ruhsat sahipleri ve işletmecilerinin koordinasyonu içerisinde yürütülür; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün koordinatörlüğünde oluşturulacak Havza Kurulları ve atanacak Havza yöneticisi tarafından denetlenir.*

Havza sınırlarının belirlenmesi, etüt edilmesi, planlanması ve denetlenmesi ile ilgili tüm işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe giren yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 13- 3213 sayılı Maden Kanununun “Madenlerin işletmeye alınması” başlıklı (Mülga) 28. maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“IV. Grup madenlerde çalışan işçilere ödenecek en az ücret

Madde 28- *Bu Kanunun 2. maddesinde sayılan IV. Grup maden çıkarılan işyerlerinden açık maden ocaklarında çalışan işçilere ödenecek çıplak ücret 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesi uyarınca belirlenen asgari ücretin iki katından, kapalı maden ocaklarında çalışan işçilere ödenecek çıplak ücret ise ikibuçuk katından az olamaz. Bu kapsamdaki işçilere ödenecek çıplak ücretin hesabına*

bireysel veya toplu iş sözleşmesi sonucu ödenmesi gereken diğer mali ve sosyal haklar dahil değildir.”

MADDE 14– 3213 sayılı Maden Kanununun 29. maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki ikinci fıkra eklenmiş ve fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Kapalı maden ocaklarında, çalışanların en az otuz gün geçirilebilecekleri yaşam odaları kurulması zorunludur. Yaşam odalarının çalışanlara göre sayı, kapasite ve standartları ile içlerinde bulunması zorunlu yaşamsal malzeme ve teknik donanımlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının uygun görüşü alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmeliğinde gösterilir.”

MADDE 15- 3213 sayılı Maden Kanununun 31. maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesindeki *“Bakanlıkça”* ibaresi *“Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunca”* şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ruhsat sahasında görev yapan teknik nezaretçi ve daimi nezaretçiye bu görevleri dışında başka bir görev verilemez.”

“Teknik nezaretçi ve/veya daimi nezaretçiler düzenledikleri tutanak ve raporların bir nüshasını üç iş günü içinde Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumuna gönderirler.

Ruhsat sahibi tarafından teknik nezaretçi ve daimi nezaretçiye ödenmesi gereken ücret, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunun özel hesabına yatırılır ve nezaretçilere ücretleri bu hesaptan ödenir. Ruhsat sahibinin ücreti yatırmaması veya teknik nezaretçi ve/veya daimi nezaretçi olmadan veya nezaret gerçekleştirilmeden üretim yapılması hallerinde, ruhsat teminatı irad kaydedilerek faaliyeti Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu tarafından durdurulur. Ücretin yatırılması, nezaretçi istihdamı, üretimin nezaretçi gözetiminde yapılması ve teminatın yenilenmesi durumunda faaliyete izin verilir. Teknik nezaretçi ve daimi nezaretçi ücreti her sene

Maden Mühendisleri Odasının görüşü alınarak Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunca belirlenecek asgari nezaretçi ücretinden az olamaz.

Ruhsat sahibi, teknik nezaretçi ve/veya daimi nezaretçinin iş sözleşmesini, 4857 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesinde belirtilen haller dışında haklı bir neden olmadıkça ve nedenini yazılı olarak açık bir şekilde belirtmedikçe feshedemez. Teknik nezaretçi ve/veya daimi nezaretçi, fesih bildirimının tebliğinden itibaren bir ay içinde yetkili iş mahkemelerinde dava açabilir. Dava basit yargılama usulüne göre sonuçlandırılır. Mahkemece verilen kararın temyizi halinde Yargıtay kesin olarak karar verir.

Teknik nezaretçi ve/veya daimi nezaretçinin işe iadesine karar verilirse fesih geçersiz sayılır ve fesih tarihi ile kararın kesinleşme tarihi arasındaki ücret ve diğer hakları yasal faiziyle birlikte ödenir. Kararın kesinleşmesinden itibaren altı iş günü içinde teknik nezaretçi ve/veya daimi nezaretçinin işe başvurması şartıyla, altı iş günü içinde işe başlatılmaması halinde, iş sözleşmesinin devam ettiği kabul edilerek ücret ve diğer hakları, bir yıldan az olmamak üzere, iş sözleşmesi süresince ödenmeye devam edilir. Ödenmemesi halinde ruhsat teminatı irad kaydedilerek faaliyeti Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu tarafından durdurulur. Ücretin yatırılması ve teminatın yenilenmesi durumunda faaliyete izin verilir.”

MADDE 16- 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41. maddesinin dokuzuncu ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 42 inci ve 43 üncü maddelerinde sayılan haller dışında yer altında çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılamaz.”

“Yer altında çalışan işçilere, bu Kanunun 42 inci ve 43 üncü maddelerinde sayılan hallerde günlük yedibuçuk ve haftalık otuzyedibuçuk saati aşan çalışma süresinin her bir saati için ödenecek fazla çalışma ücreti, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde yüzelliden az olmamak üzere artırılması suretiyle ödenir.”

MADDE 17- 4857 sayılı İş Kanununun 63. maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yeraltı işlerinde çalışma süresi, haftada en çok otuzyedibuçuk saat olup, günlük yedibuçuk saati geçemez.”

MADDE 18- 31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 16. maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (f) bendi eklenmiştir.

“f) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen veya meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalı için tazminat ödenmesi.”

MADDE 19- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 19. maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesindeki “%70’i” ibaresi “%90’ı” şeklinde, üçüncü cümlesindeki “%100” ibaresi, “%120’si” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 20. maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hak sahiplerine gelir bağlanması, evlenme ve cenaze ödenekleri ile tazminat ödenmesi

MADDE 20- İş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölen sigortalının hak sahiplerine, 17 nci madde gereğince tespit edilecek aylık kazancının %90’ı, 55 inci maddenin ikinci fıkrasına göre güncellenerek 34 üncü madde hükümlerine göre gelir olarak bağlanır.

İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla oranda kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerin, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı ise birinci fıkraya göre belirlenen tutar, bağlı değil ise 17 nci madde gereğince tespit edilecek aylık

kazancının %80'i, 34 üncü madde hükümlerine göre hak sahiplerine gelir olarak bağlanır.

İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerin, ölümün iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmaması halinde sigortalının almakta olduğu sürekli iş göremezlik geliri, 34 üncü madde hükümlerine göre hak sahiplerine gelir olarak bağlanır.

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanların hak sahiplerine gelir bağlanabilmesi için, kendi sigortalılığından dolayı, genel sağlık sigortası dahil prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması zorunludur.

Gelirin başlangıcı, kesilmesi ve yeniden bağlanmasında 34 üncü ve 35 inci maddeler uygulanır.

37 nci madde hükümlerine göre hak sahiplerine cenaze ve evlenme ödeneği verilir.

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında olanlardan iş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölen veya meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalılar için en yüksek devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarı esas alınarak;

- a) Ölen sigortalının mirasçılarına miras hükümlerine göre 80 katı,
- b) Meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla oranda kaybedenlerden hayatını başkasının yardım ve desteği olmadan sürdüremeyecek derecede malûl olanlara 100 katı, diğerlerine 50 katı,
- c) Meslekte kazanma gücünü %50'nin altında kaybedenlere Sosyal Güvenlik Kurumunca derecesine göre 10 katı ila 45 katı aralığında belirlenecek tutarda,

tazminat ödenir ve tazminat damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tabi tutulmaz. Bu tazminatın yarısı Kurumca Hazine'den diğer yarısı ise işverenden tahsil edilir ve mahkemelerce hükmedilecek tazminat tutarıyla ilişkilendirilemez. 3.11.1980

tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında olanlar bu fıkra ile sağlanan haklardan yararlanamaz.”

MADDE 21- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“En az 20 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4500 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olanlar, ikinci fıkranın (a) bendindeki yaş şartı aranmaksızın 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığına hak kazanırlar.”

MADDE 22- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 9. maddesinin beşinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) En az 20 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4500 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olanlara, yazılı talepleri halinde 28 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığı bağlanır.”

“b) En az 25 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olanlara da 28 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığı bağlanır.”

MADDE 23- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa 10.9.2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 63. maddesi ile eklenen geçici 59. maddenin birinci fıkrasındaki “13/5/2014 tarihinde Manisa ilinin Soma ilçesinde” ifadesi, “10/6/2003 tarihinden itibaren linyit ve taşkömürü işyerlerinde” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici 61. madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 61- Bu Kanunun 20. maddesi hükümleri, hak sahiplerinin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları halinde 10/6/2003 tarihinden itibaren uygulanır. Bu maddenin uygulanmasında işverenlerden tahsil edilecek tutarlar da Hazineden karşılanır.”

MADDE 25- 20.6.2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 2. maddesinin (2) numaralı fıkrasına 10.9.2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 15. maddesiyle eklenen (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 26- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (k) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (p) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (r) ve (s) bentleri eklenmiştir.

“(k) İşyeri Kurulu: iş sağlığı ve güvenliği işyeri kurulunu,”

“(r) Ulusal Kurum: Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunu,”

“(s) Ulusal Kurul: Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunu,”

MADDE 27- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f), (ı), (m) ve (ş) bentlerinde yer alan “Bakanlıkça” ibareleri, “Ulusal Kurumca” şeklinde değiştirilmiş; 8. maddesinin (2) numaralı fıkrasına “bu husus Bakanlığın yetkili birimine” ifadesinden sonra gelmek üzere “ve Ulusal

Kuruma” ibaresi eklenmiş; (5) numaralı fıkrasının ikinci cümlesindeki *“Bakanlık”* ibaresi *“Ulusal Kurum”* şeklinde, 9. maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki *“Bakanlıkça”* ibaresi *“Ulusal Kurumca”* şeklinde, 15. maddesinin (4) numaralı fıkrasındaki *“Bakanlıkça”* ibaresi *“Ulusal Kurumca”* şeklinde, 24. maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki *“Bakanlıkça”* ibaresi *“Ulusal Kurumca”* şeklinde, (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesindeki *“Bakanlık”* ibaresi *“Ulusal Kurum”* şeklinde, (2) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesindeki *“Bakanlıkça”* ibaresi *“Ulusal Kurumca”* şeklinde, (3) numaralı fıkrasındaki *“Bakanlıkça”* ibaresi *“Ulusal Kurumca”* şeklinde değiştirilmiş; 25. maddesinin (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesine *“ilgili mülki idare amirine ve”* ifadesinden sonra gelmek üzere *“Ulusal Kurum ile”* ifadesi eklenmiş; 26. maddesinin (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesindeki *“Çalışma ve İş Kurumu il müdürünce”* ibaresi *“Ulusal Kurulca”* şeklinde, 27. maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki *“Bakanlık”* ibaresi *“Ulusal Kurum”* şeklinde, 30. maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki *“Bakanlıkça”* ibaresi *“Ulusal Kurumca”* şeklinde, 31. maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki *“Bakanlıkça”* ibaresi *“Ulusal Kurumca”* şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 28- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 6. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6- (1) *Bu Kanun kapsamındaki iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütecek yetkili ortak sağlık ve güvenlik birimleri, iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli Ulusal Kurum’a başvurur. Ulusal Kurum başvuranlardan yetki belgesi olan ve belirlenen nitelikleri taşıyanları listeleyerek uygun yöntemlerle kamuoyuna duyurur.*

(2) *Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;*

a) *Ulusal Kurum’ca yayımlanan listeden tehlike sınıfı ve çalışan sayısını dikkate alarak tercih ettiği ortak sağlık ve güvenlik birimi veya çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı, tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde en az (B) sınıfı, az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (C) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı ile bütün tehlike sınıflarında yer alan işyerlerinde işyeri hekimi ve on ve daha fazla*

çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde işyeri hemşiresi ve diğer sağlık personeliyle hizmet sözleşmesi yapar. Çalışanı 50 ve daha fazla olan tehlikeli ve çok tehlikeli olan işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği birimi kurulması veya iş sağlığı ve güvenliği hizmetinin ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden alınması zorunludur. Hizmet sözleşmesinin imzalanmasından itibaren bir hafta içinde sözleşme bedelini Ulusal Kurum'un özel hesabına yatırır ve banka dekontu ile birlikte hizmet sözleşmesinin bir nüshasını Ulusal Kurum'a gönderir. Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 10'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Ulusal Kurum'ca ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.

b) Yeraltı maden işlerinde görevlendirdiği teknik nezaretçi ve daimi nezaretçileri Ulusal Kuruma bildirir.

c) Hizmet aldığı kişi veya ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin ve denetime yetkili kamu idareleri ve görevlilerinin ve yeraltı maden işlerinde görevlendirdiği teknik nezaretçi ve daimi nezaretçilerin görevlerini yerine getirmelerini sağlamak amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar.

d) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerini yürütenler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlar.

ç) Hizmet aldığı kişi veya ortak sağlık ve güvenlik birimleri ile denetime yetkili kamu idarelerinin ve yeraltı maden işlerinde görevlendirdiği teknik nezaretçi ve daimi nezaretçilerin yazılı olarak bildirdikleri iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuattan kaynaklanan tedbirleri yerine getirir.

d) Çalışanların sağlık ve güvenliğini etkilediği bilinen veya etkilemesi muhtemel konular hakkında; hizmet aldığı kişi veya ortak sağlık ve güvenlik birimleri ile yetkili kamu idarelerini, başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanları ve bunların işverenlerini bilgilendirir.

(3) 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini Sağlık Bakanlığına ait döner sermayeli kuruluşlardan doğrudan alabilecekleri gibi Ulusal Kurum'ca yayımlanan listede yer alanlar arasından 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde de alabilirler.

(4) Kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuata göre çalıştırılan işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olma niteliğine haiz personel, gerekli belgeye sahip olmaları ve üst yöneticinin görevlendirmesine muvafakat etmeleri şartıyla asli görevlerinin yanında, belirlenen çalışma süresine riayet ederek çalışmakta oldukları kurumda görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilecek personele görev yaptığı her saat için (300) gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpımı tutarında ilave ödeme yapılır. Bu ödemeden Damga Vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz. Bu görevlendirmede personelin yapacağı fazla çalışma bakımından İş Kanunundaki sınırlamalara uyulur.

(5) İşyeri hekimlerinin işyeri sağlık ve güvenlik birimleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde görevlendirilmelerinde 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 5. maddesine göre gerekli onayın alınması gerekir.”

MADDE 29- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa 8. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A maddesi eklenmiştir.

“İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının iş güvencesi

MADDE 8/A- (1) İşveren, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının hizmet sözleşmelerini haklı bir neden olmadıkça ve nedenini yazılı olarak açık bir şekilde belirtmedikçe feshedemez. İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı, fesih bildirimimin tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde dava açabilir.

(2) Dava basit yargılama usulüne göre sonuçlandırılır. Mahkemece verilen kararın temyizi hâlinde Yargıtay kesin olarak karar verir.

(3) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının hizmetinin devamına karar verilirse fesih geçersiz sayılarak fesih tarihi ile kararın kesinleşme tarihi arasındaki ücret ve diğer hakları yasal faiziyle birlikte ödenir. Kararın kesinleşmesinden itibaren altı iş günü içinde işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının işe başvurması şartıyla, altı iş günü içinde hizmet vermelerinin sağlanmaması hâlinde, hizmet sözleşmesinin devam ettiği kabul edilerek ücreti ve diğer hakları, bir yıldan az olmamak üzere, hizmet sözleşmesi süresince ödenmeye devam edilir.

(4) İşveren, yazılı rızası olmadıkça işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının işyerini değiştiremez veya işinde esaslı tarzda değişiklik yapamaz. Aksi hâlde değişiklik geçersiz sayılır.

(5) Bu madde hükümleri işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı istihdam eden ortak sağlık ve güvenlik birimi işverenine karşı da uygulanır.”

MADDE 30- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 13. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesindeki “kurula” ibaresi “işyeri kuruluna”, “kurulun” ibaresi “işyeri kurulunun” şeklinde; ikinci cümlesindeki “Kurul” ibaresi “İşyeri kurulu” şeklinde; (2) numaralı fıkrasındaki “Kurul” ibaresi “İşyeri kurulu” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 31- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile (4) numaralı fıkrasındaki “Sosyal Güvenlik Kurumuna” ifadeleri, “Ulusal Kurum ile Sosyal Güvenlik Kurumuna” şeklinde değiştirilmiş; (5) numaralı fıkrası ise aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşü alınarak Ulusal Kurumca belirlenir.”

MADDE 32- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 17. maddesinin (5) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(5) Yeraltı maden işlerinde çalışmak için ilk defa işe gireceklere maruz kalınabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili hususlarda usul ve esasları Ulusal Kurumca belirlenen ve Ulusal Kurum'un gözetim ve denetiminde yapılan üç ay süreli hizmet içi uygulamalı eğitim verilir. Eğitim süresi çalışmadan sayılır ve bu eğitimi almayanlar yer altı maden işlerinde çalıştırılmaz. Diğer tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili Ulusal Kurumca belirlenen yeterli bilgi ve talimatları içeren eğitimin

alındığına dair belge olmaksızın, başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar işe başlatılamaz.”

MADDE 33- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na 21. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 21/A maddesi eklenmiştir.

“Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu

MADDE 21/A- (1) *İş Sağlığı ve güvenliği konusunda bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve malî özerkliğe sahip, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile ilişkili, merkezi Ankara’da olan Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu kurulmuştur.*

(2) *Ulusal Kurum, görevlerini yerine getirirken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Ulusal Kurumun görevlerini yerine getirmesine müdahale edemez; emir ve talimat veremez.*

(3) *Ulusal Kurum, görevlerinin yerine getirilmesinde resmi ve özel bütün kurum, kuruluş ve kişilerden görev alanına giren her türlü belge ve bilgiyi isteyebilir; kayıtlara erişebilir; görevlendirdiği İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişleri eliyle her türlü işletme, işyeri ve tesisler ile görev alanına giren vakıaları yerinde ve işlem ve olayın her safhasında inceleyebilir. Belge ve bilgilerin istenilen süre içinde verilmesi ve incelemeyi kolaylaştıracak önlemlerin alınması zorunludur.*

(4) *Ulusal Kurum; Ulusal Kurul, Başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.*

(5) *Ulusal Kurul; en çok üyeye sahip üç işçi sendikaları konfederasyonu ile en çok üyeye sahip üç kamu görevlileri sendikaları konfederasyonunun her birinin seçeceği birer üye; Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türkiye Barolar Birliği ve Yüksek Öğretim Kurulu’nun seçeceği birer üye; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu’nun göstereceği ikişer aday arasından Bakanlar Kurulu’nun seçeceği birer üye olmak üzere on dokuz üyeden oluşur.*

(6) *Türk Tabipleri Birliği tarafından seçilecek üyenin en az altı yıllık öğrenim veren tıp fakültelerinden; Türkiye Barolar Birliği tarafından seçilecek üyenin en az dört yıllık öğrenim veren hukuk fakültelerinden; Türkiye Ziraat Odaları Birliği tarafından seçilecek üyenin en az dört yıllık öğrenim veren ziraat fakültelerinden; Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından seçilecek üyelerin en az dört yıllık öğrenim veren mimarlık ve mühendislik fakültelerinden; işçi sendikaları konfederasyonları, kamu görevlileri sendikaları konfederasyonları, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Yüksek Öğretim Kurulu ve Bakanlar Kurulu tarafından seçilecek üyelerin en az dört yıllık öğrenim veren hukuk, iktisat, siyasal bilgiler, işletme, iktisadi ve idari bilimler, mimarlık ve mühendislik ve ziraat fakülteleri ile en az altı yıllık öğrenim veren tıp fakültelerinden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmaları ve mezuniyetten sonra meslekleriyle ilgili alanlarda kamu ve/veya özel sektörde en az 30 yıl çalışmaları veya doçent ve üzeri akademik kariyere sahip olmaları şarttır.*

(7) *Ulusal Kurul üyelerinin görev süresi beş yıldır. Bir üye bir defadan fazla seçilebilir. Ulusal Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak ciddi hastalık veya engellilik nedeniyle iş görememeleri veya seçilmeye ilişkin şartları kaybetmeleri halinde üyeler, Ulusal Kurulun salt çoğunluğunun kararı ve seçimlerindeki usule göre süresi dolmadan görevden el çektilir. Üyelerin görevi kötüye kullanma veya yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm olmaları halinde görevden alınmaları ise Başbakan'ın onayıyla olur. Görevden alma veya süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma nedeniyle boşalan üyeliklere bir ay içerisinde yukarıda belirtilen kontenjan ve esaslar dahilinde yeniden seçim yapılır.*

(8) *Ulusal Kurul, Ulusal Kurum'un karar organıdır. Ulusal Kurul Başkanı ile başkan yardımcısı üyeler tarafından seçilir. Ulusal Kurul Başkanı Ulusal Kurumun da başkanıdır. Ulusal Kurumun genel yönetim ve temsili ile Ulusal Kurulca alınan kararların yürütülmesi başkan tarafından yerine getirilir. Başkanın izin, hastalık, yurt içi veya yurt dışı görevlendirme ve görevden alınma hallerinde başkan yardımcısı başkana vekâlet eder.*

(9) *Ulusal Kurul üyeleri, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda üyeliklerinin devamı süresince görevlerini tarafsız, dürüst ve hukuka uygun olarak yerine getireceklerine dair yemin etmedikçe göreve başlayamazlar. Yemin için yapılan başvuru Yargıtay'ca acele işlerden sayılır. Ulusal Kurul Başkan, başkan yardımcısı ve üyeleri, görevleri nedeniyle işledikleri ve kendilerine karşı işlenen suçlar bakımından Devlet memuru sayılır.*

(10) *Ulusal Kurul, başkanın veya başkanın bulunmadığı durumda başkan yardımcısının çağrısı üzerine üye tam sayısı ile toplanır ve çoğunlukla karar alır. Oyların eşit olması halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. İzin, rapor, geçici görevlendirme veya boşalan üyeliğe henüz seçim yapılmaması hallerinde en az onbeş üye ile toplanılabilir ve toplantıya katılanların çoğunluğuyla karar alınır. Üyeler oy ve kararlarından sorumludur ve çekimser oy kullanamaz.*

(11) *Ulusal Kurul Başkan, başkan yardımcısı ve üyeleri;*

a) *Asli görevlerini aksatmamak kaydıyla telif ücreti karşılığı bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ücret karşılığı ders verebilir. Bunlar dışında hakemlik ve bilirkişilik yapamaz; özel bir kanuna dayanmadıkça resmi veya özel hiçbir görev alamaz; demek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz; ticaretle uğraşamaz; serbest meslek faaliyetinde bulunamazlar.*

b) *Göreve başlama ve görevden ayrılma tarihlerini izleyen bir ay içinde ve görevleri devam ettiği sürece her yıl genel mal beyanında bulunmak zorundadır.*

c) *Kendilerini ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıklarını ilgilendiren kararlarla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.*

ç) *Sağlık raporu, izin ve geçici görevlendirme gibi mazeret halleri dışında bir takvim yılında en fazla yedi toplantıya katılmayabilirler.*

Bu fıkradaki kurallara uygun hareket etmeyenler üyelikten çekilmiş sayılır.

(12) *Ulusal Kurum;*

a) *Türkiye'nin onaylayarak usulüne göre yürürlüğe koyduğu Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO) Sözleşmeleri ve tavsiye kararları ile bu Kanun ve diğer*

kanunlarda yer alan hükümler çerçevesinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin ikincil mevzuatı hazırlamak, ulusal politika ve programlar ile standart ve normları belirlemek;

b) İşyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önlemek ve koruyucu hizmetleri yürütmek üzere görevlendirilecek işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları ve diğer sağlık görevlileri ile sağlık ve güvenlik birimlerinin iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili nitelikleri ile eğitim ve belgelendirme usul ve esaslarını belirlemek; eğitimlerin verilmesini ve sertifikalandırmanın yapılmasını sağlamak;

c) İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı, diğer teknik ve sağlık personeli ile işçilere eğitim vermek için kamu kurum ve kuruluşlarını, üniversiteleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren şirketler ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerini yetkilendirmek, gerektiğinde yetkilerini iptal etmek, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının eğitim sonundaki sınavlarını yapmak veya yaptırmak, belgelerini vermek;

ç) İş sağlığı ve güvenliği hizmeti vermek isteyenlerden belirlenen nitelikleri taşıyanları listeleyerek uygun yöntemlerle kamuoyuna duyurmak;

d) İşverenler ile hizmet sunucuları arasında yapılacak iş sağlığı ve güvenliği hizmet sözleşmesi ile yeraltı maden işlerinde işverenler ile teknik nezaretçi ve daimi nezaretçi arasında yapılacak bireysel iş sözleşmesinin esas ve usullerini belirlemek; tehlike grubu ve çalışan sayısına göre tip sözleşmeler hazırlamak ve asgari tarife ve ücretleri belirlemek; imzalandıktan sonra işverenlerce gönderilen hizmet sözleşmeleri ile bireysel iş sözleşmelerini incelemek; hizmet sözleşmesi bedellerinin yüzde ikisini kestikten sonra kalanını hizmet sunucularına ödemek;

e) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik işyerindeki çalışmalarını incelemek; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sözleşme esaslarına göre etkin, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla gerekli önlemleri almak ve denetimleri yapmak;

f) Teknik nezaretçiler ile hizmet sunucuları tarafından iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenlenen ve bir örneği Ulusal Kuruma gönderilen raporları incelemek, değerlendirmek, gerekli yaptırımları uygulamak ve hizmet sunucularını denetlemek;

g) İş sağlığı ve güvenliği alanında ölçüm, analiz, teknik kontrol, risk analizi ve değerlendirmesi ile eğitim hizmetlerini yapmak ve bu tür hizmetler ile danışmanlık ve uzmanlık hizmeti verecek gerçek ve tüzel kişi ve kuruluşların niteliklerini belirlemek, yetki vermek, yetkilerini iptal etmek, kontrol ve denetimlerini sağlamak;

(ğ) İş sağlığı ve güvenliği konusunda bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak, yetkileri kullanmak;

(h) Çalışma hayatını iş sağlığı ve güvenliği açısından denetlemek;

(ı) Bu Kanunun 25. ve 26. maddelerindeki yetkileri kullanmak ve yaptırımları uygulamak;

(i) İş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmaları yapmak ve bunlara ilişkin istatistikleri derlemek ve yayınlamak;

görevlerini yapar.

(13) Ulusal Kurumun görev ve yetkilerinin gerektirdiği hizmet birimleri, daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşur. Bunların teşkilatları ile görev ve yetkileri Ulusal Kurum tarafından hazırlanacak yönetmelikte gösterilir. Ulusal Kurum hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişleri ve diğer personel eliyle yürütülür. Bunların atamaları Ulusal Kurum Başkanı tarafından yapılır. Ulusal Kurum, Ulusal Kurul kararıyla bölge teşkilatı kurabilir.

(14) Ulusal Kurum çalışma hayatını iş sağlığı ve güvenliği açısından denetleme görevini İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişleri eliyle yürütür.

(15) İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişleri, müfettiş yardımcılığından yetişir. İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettiş Yardımcısı sınavına girebilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. maddesinin birinci fıkrasının (A) bendindeki şartları taşımak; giriş sınavının yapıldığı tarihte otuzbeş yaşını doldurmamış olmak; en az dört yıllık öğrenim veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler, mimarlık ve mühendislik ve ziraat fakülteleri ile en az altı yıllık öğrenim veren tıp fakültelerinden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak ve sağlık durumu

itibariyle yurdun her köşesinde görev yapmaya ve yolculuk koşullarına elverişli olmak gerekir.

(16) İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettiş Yardımcılığı giriş sınavı; eleme sınavı, yazılı sınav ve sözlü sınavdan oluşur. Eleme ve yazılı sınavlar, Ulusal Kurum ile imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılır. Eleme sınavı; yüzde otuz yabancı dil (İngilizce, Fransızca veya Almanca), yüzde kırk alan bilgisi, yüzde otuz genel kültür ve genel yetenek sorularından oluşur ve test usulüne göre yapılır. Eleme sınavı sonucunda, yetmiş puandan az olmamak üzere en yüksek puandan başlayarak sınav ilanında belirtilen kadronun beş katına kadar aday yazılı sınava çağrılır.

(17) Yazılı sınav; zorunlu olan iktisat, maliye ve hukuk ile seçimlik olan (a) çalışma ilişkileri (iş, toplu iş ve sosyal güvenlik mevzuatı), (b) mühendislik bilimleri, (c) tıp bilimleri konularından oluşur. Yazılı sınav sonucunda, yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlayarak eleme sınavı ilanında belirtilen kadronun yüzde elli fazlasına kadar aday sözlü sınava çağrılır.

(18) Ulusal Kurum Başkanı tarafından görevlendirilecek beş kişilik komisyon tarafından yapılacak sözlü sınavda, adayın seçimlik sınav konularındaki bilgisi, bilgilerini ifade edişindeki yetkinliği, genel kültürü ve temsil kabiliyeti komisyonunun her bir üyesi tarafından puan verilmek suretiyle değerlendirilerek verilen puanların aritmetik ortalaması alınır ve bu ortalama ile eleme ve yazılı sınav puanları toplamının aritmetik ortalamasına göre yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlayarak en fazla eleme sınavı ilanında belirtilen kadro sayısı kadar adayın atama işlemi yapılır.

(19) İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettiş Yardımcılığına giriş sınavı esas ve usulleri, mesleki eğitimde verilecek teorik ve uygulamalı dersler ile staj şekli, şartları ve süresi, eğitim ve staj sonundaki sınav usulleri ve diğer hususlar ile İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişlerinin çalışma esas ve usulleri Ulusal Kurumca hazırlanacak yönetmelikte düzenlenir.

(20) Aylık, ödenek, zam, tazminat, ek ödeme ve diğer her türlü mali, sosyal, emeklilik ve diğer hakları yönünden Ulusal Kurul Başkanı, Bakanlık Müsteşarının; Başkan Yardımcısı ve üyeler, müsteşar yardımcısının; Ulusal Kurum daire

başkanları, genel müdür yardımcısının; İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişleri, 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 20. maddesinin ikinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen grup başkanlıklarında görevlendirilen vergi müfettişlerinin; diğer personel ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda Devlet memurları için hizmet sınıfı, kadro ve görev unvanlarına göre öngörülen özlük haklarına sahiptir. İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişleri ile diğer personele, Ulusal Kurulun kararı ile en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) yüzde 200'üne kadar ayrıca ek ödeme yapılabilir.

(21) Ulusal Kurul üyeliklerine seçilenlerin Kurulda görev yaptıkları sürede eski görevleriyle olan ilişkileri kesilir. Ancak kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetme dışındaki herhangi bir nedenle görevlerinin sona ermesi, görevden ayrılma isteğinde bulunması veya görev sürelerinin dolması durumunda otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları halinde ilgili bakan veya atamaya yetkili diğer makamlar tarafından mükteseplerine uygun bir kadroya atanırlar. Belirtilen atama yapılırken Ulusal Kurul üyelerinin Ulusal Kurumda geçirdikleri süreler makam veya hâkim sınıfından olup da yüksek hâkimlik tazminatını almaya başladıktan sonra seçilenler için yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde geçmiş olarak değerlendirilir. Ulusal Kurumda görev alanlar görevden ayrılma isteğinde bulunmaları halinde, durumları daha önce tâbi oldukları Kanun hükümlerine göre hizmetlerinde değerlendirilmek suretiyle mükteseplerine uygun bir kadroya, yetkili makamlarca atanır. Bu hükümler akademik unvanların kazanılmasına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla üniversitelerden gelen personel hakkında da uygulanır.

(22) Mükteseplerine uygun bir kadroya atamaları gerçekleşinceye kadar süresi dolması sebebiyle görevi sona eren Ulusal Kurul Başkan ve üyelerine almakta oldukları aylık ücret ile sosyal hak ve yardımların Ulusal Kurum tarafından yapılmasına devam olunur. Mükteseplerine uygun kadrolara atanarlara, atama yapıldığı tarih itibarıyla Ulusal Kurum tarafından ödemede bulunulmasına son verilir. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan Ulusal Kurul üyeliğine seçilip süresi dolması sebebiyle görevi sona erenlere herhangi bir göreve veya işe başlayıncaya kadar, görevlerinin sona erdiği tarihte almakta oldukları aylık ücret ile sosyal hak ve

yardımların Ulusal Kurum tarafından yapılmasına devam olunur. Ulusal Kurum tarafından bu fıkra kapsamında yapılacak ödemeler üç ayı geçemez.

(23) İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişliği hariç olmak üzere Ulusal Kurumun görev alanı ile ilgili konularda genel bütçeye dahil daireler ile özel bütçeli idareler ve kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışanlar kurumlarının muvafakatı ile Ulusal Kurumda görevlendirilebilir. Bu personel, kurumlarından maaşsız izinli sayılır ve aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî ve sosyal hak ve yardımları ile her türlü özlük hakları Ulusal Kurum bütçesinden ödenir. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır, terfileri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır. Üniversite öğretim elemanları uzmanlıklarına uyan işler için, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 38. maddesine göre Ulusal Kurumda görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilecek personel sayısı toplam kadro sayısının % 20'sini aşamaz.

(24) Ulusal Kurumun gelirleri;

a) İş sağlığı ve güvenliği hizmet sözleşmesi bedellerinin yüzde ikisinden,

b) Eğitim, kurs, seminer, yetkilendirme ve sertifikalandırma ücretleri ile hizmet bedellerinden,

c) İşçi sendikaları konfederasyonları, kamu görevlileri sendikaları konfederasyonları ve işveren sendikaları konfederasyonlarının bir önceki yıl brüt gelirleri toplamından aktarılacak yüzde bir oranındaki paydan,

ç) Bir önceki yıl iş kazası ve meslek hastalığı bakımından kısa vadeli sigorta kolları için toplanan prim tutarının yüzde ikisinden,

d) Genel bütçeden yapılacak yardımlardan,

e) Faiz, komisyon ve diğer gelirlerden,

oluşur.

(25) Ulusal Kuruma ait gelirler T.C. Merkez Bankası veya Türk bankalarından birisi nezdinde açılacak bir hesapta toplanır; ödemeler bu hesaptan yapılır. Ulusal Kurumun mal ve varlıkları Devlet malı sayılır; haczedilemez ve rehnedilemez. Ulusal

Kurumun tahsil edilemeyen gelirleri 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre mal sandıklarınca tahsil edilerek bir ay içerisinde Ulusal Kurum hesaplarına aktarılır.

(26) Ulusal Kurumun giderleri Ulusal Kurul kararıyla yürürlüğe giren yıllık bütçeyle yapılır. Bütçe yılı takvim yılıdır. Bütçe, bütçe yılının başlamasından önceki otuz gün içinde hazırlanır. Ulusal Kurumun hesapları ile gelir ve harcamalarına ilişkin iş ve işlemleri, Sayıştay denetimine tâbidir.”

MADDE 34- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na aşağıdaki geçici 9. madde eklenmiştir.

“Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumunun kurulması

GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu Kanunun 21/A maddesinde belirtilen Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu, bu Kanunun Resmi Gazetede yayımlandığı tarihi takip eden otuz gün içinde seçilir. Ulusal Kurul, Kanunda yer alan görevleri yerine getirmek üzere seçildiği tarihi izleyen altmış gün içinde Ulusal Kurum teşkilatını oluşturarak bu tarihe kadar Ulusal Kurumun faaliyete geçmesini sağlar. Ulusal Kurumun her türlü giderleri, gelirleri ile karşılanacak aşamaya gelinceye kadar, genel bütçeden sağlanacak yardımlardan finanse edilir.”

MADDE 35- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na aşağıdaki geçici 10. madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde;

a) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişleri ile kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelden, bu Kanunun 21/A maddesinin (15) numaralı fıkrasında sayılan yükseköğretim kurumlarını bitirerek mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda göreve atanmış olanlar;

b) *Ulusal Kurumun görev alanı ile ilgili dallardan olmak kaydıyla en az lisansüstü eğitimini tamamlamış üniversite öğretim elemanları,*

c) *Tıp fakülteleri ile mimarlık ve mühendislik fakültelerinde lisans eğitimi yapmış olanlardan en az yedi yıl, lisans eğitimi müteakip yine bu dallardan herhangi birinde lisansüstü eğitim yapmış olanlardan ise en az beş yıl süre ile kamu kurum ve kuruluşlarında kendi görev alanıyla ilgili konularda çalışmış olanlar,*

Kırkbeş yaşından gün almamış ve iş sağlığı ve güvenliği konularında araştırma, inceleme, uygulama, danışma veya denetleme konularında çalışmış olmaları koşuluyla kurumlarının muvafakatı alınmak suretiyle, Ulusal Kurul kararıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişi olarak atanabilirler.”

MADDE 36- Ekli (1) Sayılı Listede, (2) Sayılı Listede, (3) Sayılı Listede ve (4) Sayılı Listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı cetvelin Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu bölümüne eklenmiştir.

MADDE 37- (1) 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı cetvele aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“10) Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu”

MADDE 38- 18.10.2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 17. maddesinin (1) ve (4) numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) On beş yaşını dolduran ve bu Kanun hükümlerine göre işçi sayılanlar ile stajyer ve çıraklar, işçi sendikalarına üye olabilir.”

“(4) Bir işyerinde yardımcı işlerde çalışan işçiler ile o işyerinde çalışan alt işveren işçileri de, işyerinin girdiği işkolunda kurulu bir sendikaya üye olabilir.”

MADDE 39- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 25. maddesinin (5) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Sendikal nedenlerden dolayı iş sözleşmesinin feshi halinde işçi, 4857 sayılı İş Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasındaki otuz işçi ve altı aylık çalışma süresi koşulu aranmaksızın 20 ve 21 inci madde hükümlerine göre dava açma hakkına sahiptir. İş sözleşmesinin sendikal nedenle feshedildiğinin tespit edilmesi hâlinde, 4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre işçinin başvurusu, işverenin işe başlatması veya başlatmaması şartlarına bağlı olmaksızın işçinin bir yıllık ücret tutarından az olmamak üzere sendikal tazminata hükmedilir. İşçinin 4857 sayılı İş Kanununun yukarıdaki hükümlerine göre dava açmaması ayrıca sendikal tazminat talebini engellemez.”

MADDE 40- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 27. maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(3) İşyeri sendika temsilcileri ve baş temsilcisi; işyeri ile sınırlı olmak kaydı ile işçilerin dileklerini dinlemek ve şikâyetlerini çözümlmek, işçi ve işveren arasındaki işbirliğini, çalışma barışını ve uyumunu sağlamak, işçilerin hak ve çıkarlarını gözetmek, iş kanunları ile toplu iş sözleşmelerinde öngörülen çalışma şartlarının uygulanmasına yardımcı olmak ve kanunlara aykırı uygulamalar halinde durumu ilgisine göre Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumuna ve/veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirmekle görevlidir.”

MADDE 41- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 39. maddesine (4) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(5) Aynı işkolunda çalışıyor olmak koşuluyla alt işverenin işçileri asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden taraf işçi sendikasına üye olmak veya dayanışma aidatı ödemek koşuluyla yararlanırlar.”

“(6) Asıl işveren alt işveren ilişkisinin mahkeme kararıyla geçersiz sayılmasıyla asıl işverenin işçisi kabul edilen alt işveren işçileri, kararın kesinleşmesinden önceki

tarihe ilişkin olarak üyelik veya dayanışma aidatı ödeme koşulu aranmaksızın asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden yararlandırılır.”

“(7) Toplu iş sözleşmelerine, o işyerinde çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesinden yararlanma hakkını kısıtlayıcı düzenlemeler konulamaz.”

MADDE 42- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 41. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41- (1) İşçi sendikası, toplu iş sözleşmesinin kapsamına girecek işyerinde veya işletmede başvuru tarihinde çalışan işçilerin en az yüzde otuzunun kendi üyesi bulunması halinde bu işyeri veya işletme için toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir. İşyeri veya işletmede birden çok sendikanın yüzde otuz veya fazla üyesinin olması durumunda başvuru tarihinde en çok üyeye sahip sendika toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir. İşletme toplu iş sözleşmeleri için işyerleri bir bütün olarak dikkate alınır ve yüzde otuz çoğunluk buna göre hesaplanır.

(2) Bir işveren sendikası, üyesi işverenlere ait işyeri veya işyerleri, sendika üyesi olmayan bir işveren ise kendi işyeri veya işyerleri için toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir.

(3) Bakanlık, yetkili sendikanın belirlenmesinde kendisine gönderilen üyelik ve üyelikten çekilme bildirimleri ile Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan işçi bildirimlerini esas alır.”

MADDE 43- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 43. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 43 - (1) Kendilerine 42 nci madde uyarınca gönderilen tespit yazısını alan işçi veya işveren sendikaları veya sendika üyesi olmayan işveren, taraflardan birinin veya her ikisinin yetki şartlarına sahip olmadığı veya kendisinin bu şartları taşıdığı yolundaki itirazını, nedenlerini de göstererek yazının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren altı işgünü içinde Bakanlığa yapabilir.

(2) İtiraz üzerine Bakanlık, üç işgünü içinde işyerinde veya toplu sözleşme işletme düzeyinde imzalanacak ise işletmede yetkili sendikayı belirlemek üzere oylama yapma kararı alır ve kararı aldığı tarihten itibaren 15 gün içinde oylamayı yapar. Bakanlık, işyerinde veya işletmede yapacağı oylamayı tarih ve saatini de belirterek yetki başvurusunda bulunan sendikaya, işyerinde örgütlü sendikalara veya toplu sözleşme işletme düzeyinde yapılacak ise işletmede örgütlü sendikalara ve işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene bir yazıyla bildirir.

(3) Oylamayla ilgili hazırlıklar, Bakanlık tarafından yürütülür ve oylama için gerekli olan her türlü araç ve gereçler Bakanlık tarafından temin edilir.

(4) Oylama nedeniyle resmi görevlilere ödenecek ücretler ve yapılacak diğer her türlü harcamalar itiraz eden taraflarca karşılanır. İtiraz eden taraf, harcamaları karşılamak üzere Bakanlıkça belirlenen tutarı Bakanlığın göstereceği hesaba yatırarak alındı belgesini itiraz başvurusuna eklemeyi ise itiraz başvurusu geçersiz sayılır.

(5) Oylamaya yetki başvurusu tarihinde işyerinde çalışan sendika üyesi işçiler katılır. Oylamaya işveren vekilleri katılmaz. İşveren veya vekilleri, sendika üyesi işçilerin oylamaya katılmamasını sağlamaya veya oy kullanmasını engellemeye yönelik açık veya gizli, doğrudan veya dolaylı faaliyetlerde bulunamaz.

(6) Oylama sonucunda, işyerinde veya işletmede çalışan sendika üyesi işçilerin yarısından fazlasının oyunu alan sendika, yetkili sendika olarak belirlenir. Oylamaya ikiden fazla sendikanın katılması ve ilk oylamada hiçbir sendikanın yarısından fazla oy alamaması halinde, aynı gün içinde, en çok oy alan iki sendikanın katılacağı ikinci tur oylamaya geçilir. İlan edilen sonuçlara göre, oyların fazlasını alan sendikaya yetki belgesi verilir.

(7) Oylamada uyulacak usul ve esaslar, gizli oy açık sayım esası gözetilerek Bakanlık tarafından, işçi sendikası konfederasyonlarının görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.

(8) Oylama sonuçlarına, oylamanın yapıldığı tarihten itibaren 3 işgünü içinde, işyerinin veya oylama işletme düzeyinde yapılmış ise işletmenin bulunduğu yer itibarıyla yetkili iş mahkemesinde itiraz olunabilir. Mahkeme, itirazı 6 işgünü içinde evrak üzerinden kesin olarak karara bağlar.

MADDE 44- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 58. maddesinin (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) İşçiler, ekonomik ve sosyal durumlarını korumak ve geliştirmek amacıyla hak grevi, dayanışma grevi ve genel grev yapma hakkına sahiptir.”

MADDE 45- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 62. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 62- (1) *Can ve mal kurtarma işlerinde, cenaze ve defin işleri ile mezarlıklarda, şehir şebeke suyu ve itfaiye işleri ile hastanelerin yoğun bakım ve acil servislerinde grev ve lokavt yapılamaz.*

(2) *Bakanlar Kurulu, doğal afet yaşanan yerler ile genel hayatı önemli ölçüde etkileyen doğa olaylarının gerçekleştiği yerlerde ve savaş ve seferberlik hallerinde, bu durumların devamı süresince yürürlükte kalmak kaydıyla gerekli gördüğü işyerlerinde grev ve lokavtı yasaklayabilir. Yasağın kalkmasından itibaren altmış gün içinde altı işgünü önce karşı tarafa bildirilmek kaydıyla grev ve lokavt uygulamasına devam edilir.*

(3) *Başladığı yolculuğu yurt içindeki varış yerlerinde bitirmemiş deniz, hava, demir ve kara ulaştırma araçlarında grev ve lokavt yapılamaz.”*

MADDE 46- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 47- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURUMU

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GIH	Ulusal Kurum Başkanı	1	1	1
GIH	Ulusal Kurum Başkan Yardımcısı	1	1	1
GIH	Ulusal Kurum Üyesi	1	17	17
	Toplam Kadro Adedi		19	19

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURUMU

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Başmüfettişi	1	500	500
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Başmüfettişi	2	400	400
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişi	3	250	250
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişi	4	200	200
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişi	5	150	150
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişi	6	125	125
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettişi	7	125	125
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettiş Yardımcısı	8	125	125
GIH	İş Sağlığı ve Güvenliği Müfettiş Yardımcısı	9	125	125
	Toplam Kadro Adedi		2000	2000

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURUMU

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GIH	Daire Başkanı	1	7	7
GIH	Şube Müdürü	1	18	18
GIH	Şef	3	18	18
GIH	Şef	4	20	20
GIH	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	3	20	20
GIH	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	4	25	25
GIH	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	5	30	30
GIH	Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	6	35	35
GIH	Memur	3	25	25
GIH	Memur	4	25	25
GIH	Memur	5	25	25
GIH	Memur	6	30	30
GIH	Memur	7	35	35
GIH	Memur	8	40	40
GIH	Memur	9	45	45
GIH	Memur	10	50	50
TH	Mimar-Mühendis	1	10	10
TH	Mimar-Mühendis	2	5	5
TH	Mimar-Mühendis	3	5	5
AH	Avukat	1	10	10
AH	Avukat	2	7	7
AH	Avukat	3	5	5
AH	Avukat	4	5	5
AH	Avukat	5	5	5
	Toplam Kadro Adedi		500	500

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU : ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURUMU

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GIH	Hukuk Müşaviri	1	1	1
GIH	Başkanlık Müşaviri	1	10	10
GIH	Basın Müşaviri	1	1	1
	Toplam Kadro Adedi		12	12

Alt Komisyon Raporu

Esas No. 1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691,
2/1788, 2/2068, 2/2205, 2/2182, 2/2183, 2/2235, 2/2295,
2/2534, 2/2541, 2/2546

27/1/2015

TBMM Başkanlığınca tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ve İçişleri Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/1006 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 6.1.2015 tarihli 32'nci toplantısında;

- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU ile 2 Milletvekilinin 2/2541 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'ın 2/2534 esas sayılı 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ ile 7 Milletvekilinin 2/2546 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- İzmir Milletvekilinin Oktay VURAL ve Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'ın 2/2295 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'ın 2/2235 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- Balıkesir Milletvekili Haluk Ahmet GÜMÜŞ'ün 2/2183 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılması Dair Kanun Teklifi,
- Kocaeli Milletvekili Haydar AKAR'ın 2/2182 esas sayılı 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Dair Kanun Teklifi,
- Manisa Milletvekili Hasan ÖREN'in 2/2205 esas sayılı 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılması Dair Kanun Teklifi,
- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'nun 2/2068 esas sayılı 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- İstanbul Milletvekili Mahut TANAL'ın 2/1788 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin 2/1691 esas sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- Diyarbakır Milletvekili Nursel AYDOĞAN'ın 2/1670 esas sayılı 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'in 2/1664 esas sayılı 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,
- İstanbul Milletvekili Gürsel TEKİN ve Adana Milletvekili Ali DEMİRÇALI'nın 2/1511 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi,

• Burdur Milletvekili Hasan Hami YILDIRIM ve İzmir Milletvekili Aydın ŞENGÜL'ün 2/1449 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

ile birleştirilmiş ve görüşmelerde, 1/1006 esas sayılı Kanun Tasarısı'nın esas alınması kabul edilmiştir.

Görüşmeler sırasında, konunun daha ayrıntılı olarak ele alınmasını sağlamak amacıyla dokuz üyeden oluşan bir alt komisyon kurulması kararlaştırılmıştır. Alt Komisyon üyelerine; Kayseri Milletvekili İsmail TAMER, Adıyaman Milletvekili Salih FIRAT, Kastamonu Milletvekili Mustafa Gökhan GÜLŞEN, Kilis Milletvekili Fuat KARAKUŞ, Manisa Milletvekili Muzaffer YURTTAŞ, İstanbul Milletvekili Süleyman ÇELEBİ, Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL, Samsun Milletvekili Cemalettin ŞİMŞEK ve Mersin Milletvekili Ertuğrul KÜRKCÜ seçilmiştir. Alt komisyon üyeleri, Kayseri Milletvekili İsmail TAMER'i alt komisyon başkanlığına seçmişlerdir.

Alt komisyonun 7, 14, 15, 21 ve 22 Ocak 2015 tarihli toplantılarında; Başbakanlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Devlet Personel Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye İş Kurumu, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Karayolları Genel Müdürlüğü, Kamu İhale Kurumu, Türk Tabipleri Birliği, Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Jeoloji Mühendisleri Odası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Maden İşçileri Sendikası, Genel Maden İşçileri Sendikası, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Kamu-Sen, Türk Sanayici ve İşadamları Derneği, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği, Kömür Üreticileri Derneği ve Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği temsilcileri katılım sağlamış ve görüşmelere esas Kanun Tasarısı'nın tümü ile maddelerine ilişkin görüşlerini ayrıntılı olarak dile getirmişlerdir.

Birleştirilen Kanun Tasarısı ve tekliflerinin maddeleri üzerinde gerçekleştirilen görüşmeler kapsamında, 1/1006 esas sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 21, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51 ve 55'inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarı'nın çerçeve 1'inci maddesinde yapılan değişikliklerle; işverene teknik rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının, -acil durdurmayı gerektiren veya yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı ve benzeri yakın ve hayati tehlike arz eden durumları işverene yazılı olarak bildirmesine karşın işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmadığı hâllerde- Bakanlığın yetkili birimlerine yapacağı bildirim üzerine işveren tarafından sözleşmesine son verilmesi durumunda hak kazanacağı tazminat miktarı bir yıllık "sözleşme ücreti" olarak belirginleştirilmekte, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının, haksız bildirimde bulunduğu mahkeme kararıyla saptanması durumunda belgesinin altı ay süreyle askıya alınması yaptırımı getirilmekte, son olarak Bakanlığa yapılan bildirimler hakkında işyerinde çalışanların da bilgilendirilmesine yönelik bir düzenleme yapılmaktadır.

Çerçeve 2'nci maddede yapılan değişikliklerle, iş sözleşmesinin işverence haklı nedenle feshine dayanak oluşturması öngörülen işçi yükümlülüklerinin kapsamı "kişisel koruyucu donanım kullanmaması, makine ve teçhizatın koruyucusunu etkisiz hale getirmesi ve iş ile ilgili güvenlik kurallarına uymaması" hususları ile sınırlanmakta ve bunlara ilişkin üç ayrı yazılı uyarıda bulunulmuş olması, haklı nedenle feshin gerek-koşulları arasında belirlenmektedir.

Çerçeve 3'üncü maddede yapılan değişiklik ile iş sağlığı ve güvenliği denetimlerinde görevlendirilenlerden denetim işlerine öngülenen harcırah hükümlerinden yararlandırılacakların kapsamına, iş sağlığı ve güvenliği uzman ve uzman yardımcılarının yanı sıra "mühendis, fizikçi, kimyager, biyolog ve tabipler" in de dâhil edilmesi öngörülmektedir. Böylece, iş sağlığı ve güvenliği denetimlerinin daha etkin ve verimli olarak gerçekleştirilmesi hedefi doğrultusunda, bu denetimde görev alan kişilerin 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası kapsamında harcırah alarak denetim yapan kamu kurum ve kuruluşlarındaki diğer personelle eşit haklara sahip olması, görevlerini yerine getirirken uygun şartlarda çalışabilmelerinin sağlanması ve aynı kuruma bağlı olarak denetim görevini yürüten kişiler arasındaki çalışma barışının gözetilmesi amaçlanmıştır; bu noktada söz konusu harcırah kapsamına İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü görevlisi olarak denetim yapan uzman ve uzman yardımcılarının yanında teknik ve sağlık personelinin de eklenmesi öngörülmüştür.

Çerçeve 5'inci maddede yapılan değişiklik, maden işyerlerinde ölümlü iş kazalarının yaşanması durumunda, kusurlu işverenlere karşı uygulanması öngörülen kamu ihalesinden yasaklama yaptırımının kusur oranına bağlı olarak esnek bir niteliğe kavuşturulmasını amaçlamaktadır. Buna göre, söz konusu durumlarda, Tasarı'da belirlenen iki yıl süreyle kamu ihalelerinden yasaklama biçimindeki tek tip yaptırım yerine, durumun özelliğine ve işverenin kusur oranına bağlı olarak mahkemenin takdir edeceği "iki yıla kadar" süreyle kamu ihalelerinden yasaklama yaptırımı esas alınmaktadır.

Çerçeve 6'ncı maddeye ilişkin kabul edilen değişiklik önergesi ile; işin durdurulmasını gerektiren hâllerde uygulanacağı belirtilen idari para cezalarının iki farklı yaptırıma meydan vermemesi açısından yeniden düzenlemeye gidilmiş; 6331 sayılı Kanunun 26'ncı maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinin uygulanmasında görülen tereddütlerin giderilmesi yönünde değişiklik yapılmış, tehlike sınıfı ve çalışan sayısına göre uygulanması planlanan idari para cezalarında sadeleştirmeye gidilmiş, idari para cezalarından elde edilen gelirin, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinde harcanması bağlamında, ülkemizde eksikliği görülen iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitim ve araştırma-geliştirme projelerine de yönlendirilebilmesinin yasal dayanağı hazırlanmıştır.

Çerçeve 9'uncu maddeye bağlı Geçici 9'uncu maddede yapılan değişiklik ile, iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen işverenlere, idari para cezası uygulanmaması için tanınan süre üç aydan altı aya çıkarılmış, ayrıca geriye dönük idari para cezası uygulanmasına yönelik hüküm madde metninden çıkarılmıştır. Aynı çerçeve maddeye bağlı, Geçici 10'uncu maddede ise, daha önce çerçeve 6'ncı maddede yapılan değişikliğe bağlı olarak göndermede bulunulan bent adı düzeltilmiştir. Mevzuat hazırlama usul ve esaslarına uygun olarak Çerçeve 9'uncu maddeye bağlı geçici maddeler, iki ayrı çerçeve maddeye bağlanmış; Geçici 9'uncu madde çerçeve 9'uncu ve geçici 10'uncu madde çerçeve 10'uncu maddeye bağlanmıştır.

Çerçeve 14'üncü maddeye ilişkin kabul edilen değişiklik önergesi ile; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığının Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı şeklinde yapılandırılmasına bağlı olarak, buna uygun kadro iptal ve ihdas düzenlemeleri yapılmakta, ayrıca Tasarı'nın yasallaşması durumunda artacak olan iş yükünün azaltılması amacıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin personel sayısı artırılabilmektedir. Tasarı'nın çerçeve 14'üncü maddesi, alt komisyon metninde çerçeve 15'inci madde olarak yer almaktadır.

Tasarıya eklenen ve 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda değişiklik öngören üç yeni madde ile Bakanlık bünyesinde yer alan Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı olarak yapılandırılmış, görevleri arasına Bakanlık tarafından hazırlanacak mevzuatın

Avrupa Birliği müktesebatına uygunluk açısından incelenmesi ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Programına katkı sunulması alınmış ve bu değişikliklere paralel olarak ilgili Kanunda ibare düzeltmeleri yapılmıştır. Yeni maddeler alt komisyon metninde ereve 16, 18 ve 23'nc maddeler olarak yer almıştır. Yine aynı Kanunda değişiklik yapılmasını ve geçici madde eklenmesini öngören iki yeni madde ile sürekli görevle yurt dışına atanacak personelini şartları yeniden düzenlenmiş ve Bakanlığın yurt dışı birimlerinin personel ihtiyaının karşılanması amacıyla Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanı kadrolarına yapılacak atamanın usulü belirlenmiştir. Bu maddeler alt komisyon metninde 19 ve 22'nci maddeler olarak yer almıştır.

ereve 17'nci maddedeki değişiklik, ereve 14'üncü maddede yapılan koşutluk içermekte olup çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesindeki Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığının personeli ile taşınır ve taşınmaz mallarının Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığına aktarılmasına ilişkin geçiş hükümlerinin madde metnine eklenmesini öngörmektedir. Söz konusu madde, alt komisyon metninde ereve 21'inci madde olarak yer almıştır.

Tasarı'nın 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununa "şantiye şefi" tanımının eklenmesini öngören ereve 18'inci maddesi, bu yöndeki düzenlemeye özellikle meslek örgütlerinin karşı çıkması, sadece mühendisleri içeren bir tanıma ihtiyaç duyulması ve ilgili değişikliğe başka bir tasarıda yer verilmesinin planlanması gerekçesiyle; yine 3194 sayılı Kanun'da yer alan yapıya ilişkin bilgilerin meslek odalarına verilmesi uygulamasının kaldırılmasını öngören ereve 19'uncu maddesi, düzenleme ile Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin yapıya ilişkin bilgileri alamayacak olmasının sakıncalı olabileceği ve ilgili değişikliğe başka bir tasarıda yer verilmesinin planlanması gerekçesiyle; yapı müteahhitlerine uygulanacak idari müeyyideler ile iş güvenliği uzmanlığını yürütecek şantiye şeflerinin belirlenmesini Bakanlığın yönetmelik ile belirlemesine ve yönetmelik hazırlarken "meslek kuruluşlarından" görüş alması ibaresinin genelleştirilerek "ilgili kurum ve kuruluşların" şeklinde değiştirilmesine olanak tanıyan ereve 20'nci maddesi, şantiye şefine iş güvenliği uzmanlığını yürütme görevi verilmesinin iş güvenliği uzmanının bağımsızlığına aykırı olacağı ve yönetmeliklerin hazırlanması aşamasında meslek kuruluşlarından görüş alınmamasının demokratik usullerle bağdaşmayacağı gerekçesiyle Tasarı metninden çıkarılmıştır.

27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye ek madde eklenmesini öngören yeni madde ile 4857 sayılı İş Kanunu ile 926 sayılı Kanun hariç olmak üzere, tabi oldukları personel kanununa bakılmaksızın Başbakanlık, bakanlıklar ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların; yönetici kadrolarında bulunan personelin görevden alındığında veya görev süresi sona erdiğinde atanacakları kadroların belirlenmesi amacıyla, yapılacak atamalar için uygun boş kadro bulunmaması hâlinde, bunların atamalarına ilişkin olarak Başbakanlık Merkez Müşavirliği kadroları ihdas edilmiş; kurumların kadro cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş ve bu şekilde ihdas edilmiş sayılan kadroların boşalması hâlinde, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılması ngrlmş ve son olarak ihdas edilen Başbakanlık Merkez Müşaviri kadrosunun özlük hakları düzenlenmiştir. Yeni madde alt komisyon metninde ereve 24'üncü madde olarak yer almıştır.

25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile işsizlik sigortası primi ödeyen işsizlere sunulacak aktif işgücü hizmetlerinin kapsamını genişletmek ve çeşitlendirmek amacıyla sigortalı işsizlere bu kapsamda kurs ve programlar verilmesi, İş ve İşçi Bulma Kurumunun görevleri arasına alınmış; sözleşmeli pozisyonlarda istihdam edilen Kurum personeline ödenen ücret ve diğer ödemelerin, memur kadrolarına geirilmelerinden sonra da fiilen Fondan yapılmaya devam edilmesi nedeniyle ilgili maddeye bu husus eklenerek açıklık getirilmiştir. Yeni madde alt komisyon metninde ereve 26'nci madde olarak yer almıştır. Yine aynı Kanuna geçici madde eklenmesini öngören yeni madde ile 4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde öngörülen

sigorta primi teşvikinden yararlanma şartlarından, işe alındıkları işyerinden bildirilen prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak çalıştırma şartının kontrolünün her bir sigortalı için her ay yapılmasının uygulamada sorunlar oluşturması ve bu kontrolü sağlıklı yapamayan işverenler için teşviklerin iptal edilerek geriye dönük prim borcu çıkarılması nedeniyle ortaya çıkan mağduriyetin giderilmesi amacıyla ortalama sigortalı sayısı yanlış hesaplanmış olsa da işverenlerin söz konusu sigorta primi desteğinden usulüne uygun olarak yararlandıkları varsayılmıştır. Yeni madde alt komisyon metninde 30'uncu madde olarak yer almıştır.

Alt komisyon metninde çerçeve 28'inci madde olarak yer alan Tasarı metninin çerçeve 22'nci maddesine bağlı Ek 4'üncü maddede yapılan değişiklik, çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışmanı bulunan ve üç yıl içerisinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinde çalışanların işsizlik sigortası işveren payının teşvik olarak indirimli ödenmesine yönelik hükmün yeniden düzenlenmesine yöneliktir. Bu bağlamda, madde kapsamında belirlenen teşvik yasağı ile ilgili hükümler açıklığa kavuşturulmaya çalışılmış; işveren için, işyerinde yaşanan ölümlü veya sürekli iş göremezlik ile sonuçlanan iş kazası nedeniyle teşvik uygulamasına son verilmesi durumunda, yeniden teşvikten yararlanabilmesinin koşulları belirlenerek bu konuda var olan belirsizlik giderilmiş; yine, idari para cezası ile teşvikten yasaklamanın bir arada uygulanmasına yönelik yaptırım sistemi yerine yalnızca teşvikten yasaklamaya dönük yaptırım sisteminin esas alınmasına yönelik değişiklik yapılmıştır.

Çerçeve 23'üncü maddede kabul edilen değişiklik önergesi, Karaman ili Ermenek ilçesi Güneyyurt beldesi Cenne mevkiinde 28/10/2014 tarihinde maden kazasının meydana geldiği işyerinde aynı tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlar ile bunlardan hayatını kaybedenlerin 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlara göre, altı ay süre ile İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yapılması öngörülen aylık ödemenin brüt asgari ücret tutarı yerine brüt asgari ücretin iki katı tutarında yapılmasını hükme bağlamakta; ayrıca aynı mevkiide faaliyette bulunan ve 6331 sayılı Kanunun 25'inci maddesi uyarınca kapalı olan kazanın gerçekleştiği işyeri dışındaki diğer maden işyerlerinde çalışan 28/10/2014 tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ödenmeyen net ücretleri ile ilgili yapılacak ödemelerin kapsamını netleştirmekte ve ödeme süresini çalışanlar lehine olmak üzere altı aydan üç aya indirmektedir. Tasarı'nın çerçeve 23'üncü maddesi, alt komisyon metninde çerçeve 29'uncu madde olarak yer almaktadır.

Tasarı'nın Şanlıurfa İli, Ceylanpınar İlçesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan ve Ceylanpınar Belediyesine bedelsiz devri öngörülen Hazineye ait taşınmazlara ilişkin çerçeve 24'üncü maddesinde yapılan değişiklik ile bu taşınmaz sahiplerinden daha önce kendisine tapu tahsis belgesi verilenler madde kapsamına dâhil edilmiş; ayrıca Ceylanpınar Belediyesince devralınan bu taşınmazların ilgililerine yapılacak satışlarda alıcılar tarafından yatırılacak satış bedellerinin tahsil edilen kısımlarından Ceylanpınar Belediyesine pay verilmesi temin edilmiş ve Belediyenin öncelikle arazinin kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine yapılacak satışlarında satış bedellerini satış tarihindeki harca esas değerler yerine bu değerlerin yüzde yirmi fazlası olarak uygulamasına olanak tanınmıştır. Söz konusu madde, alt komisyon metnine çerçeve 31'inci madde olarak geçmiştir.

19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskan Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile Ceylanpınar Tarım İşletmesinin arazileri üzerinde yerleşik hayata geçen fakir ve göçer olan hak sahiplerine söz konusu arazilerin bedelsiz olarak verilerek değerlendirileceği konusunda açık düzenleme yapılmış; bu konuda uygulamada tereddüt yaşanmaması amacıyla Hazine adına yapılacak tapu tescili "hak sahiplerine verilmek üzere" şartına bağlanmıştır. Yeni madde alt komisyon metninde 32'nci madde olarak yer almıştır.

Tasarı'nın 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen esaslara göre yükümlülüklerini yerine getirmeyen yapı denetim kuruluşlarına uygulanacak idari yaptırımları belirleyen çerçeve 26'ncı maddesinde yapılan değişiklik ile her ne kadar teminat alınması gereken hâllerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 34 üncü maddesinde sayılan değerlerin teminat olarak kabul edilmesi genel kabul görmekteyse de maddede Bakanlıkça alınacak teminatlar nakit para, banka teminatı veya hazine bonusu olarak sayıldığından ve nakit para ifadesinden yabancı paraların da anlaşılabilceği, banka teminatı ifadesinin yetersiz kalacağı, katılım bankalarının belirtilmediği, maddenin bu hâli ile devlet tahvillerini ve gelir ortaklığı senetleri gibi Hazine Müsteşarlığınca çıkarılan diğer değerleri kapsamadığı dikkate alınarak, teminat türlerini sayma şeklinde belirtmek yerine Bakanlıkça teminat alınacağı ifade edilmekte ve alınacak teminatların türü, tutarı, iadesi ve irat kaydedilmesine ilişkin hususların Yönetmelikle belirlenmesine olanak tanınmaktadır. Ayrıca teminat olarak kabul edilecek değerler, gelir kaydedildiğinden veya ilgisine iadesine kadar Devlet hesaplarında emanet olarak kaydedilip muhafaza edildiğinden emanetteki bu değerlerin, teslim ettiren idare tarafından kullanılması mümkün bulunmadığından bu yöndeki ibare madde metninden çıkarılmıştır. Tasarı'nın çerçeve 26'ncı maddesi, alt komisyon metninde çerçeve 34'üncü madde olarak yer almaktadır.

Tasarı'nın, uygulamada var olan ancak yasal dayanağı bulunmayan “uzaktan çalışma”yı bir çalışma biçimi olarak düzenleyen çerçeve 28'inci maddesinde (alt komisyon metninin 36'ncı maddesi) yer alan “uzaktan çalışma” tanımı değiştirilerek işçinin işyeri dışında, evinde ya da başka bir mekânda bilgisayar teknolojisi ve haberleşme ağlarını kullanarak iş edimini sunmasına vurgu yapan yeni bir tanım yapılmış ve böylece madde açıklığa kavuşturulmuştur.

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile; yürürlükteki mevzuata göre gece çalışmalarının yedi buçuk saat ile sınırlandırılmasının özellikle sağlık ve güvenlik sektörü işyerlerinde, işçiler açısından çeşitli sorunlara neden olduğu gerekçesiyle; işçilerin gece çalışmalarının yedi buçuk saati geçemeyeceğine dair hükme, sanayiden sayılmayan işler açısından bir istisna getirilmesi öngörülmüş ve bu kapsamdaki işyerlerinde işçinin, yazılı onayının alınması şartıyla, yedi buçuk saatten daha fazla çalıştırılabileceği düzenlenmiştir. Yeni madde alt komisyon metninde çerçeve 40'ıncı madde olarak yer almıştır. Yine aynı Kanunda değişiklik öngören iki yeni madde ile çocukların; sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde çalıştırılabilmesini yasal statüye kavuşturmak ve çalışma saatlerini düzenlemek amacıyla on dört yaşını doldurmamış çocukların sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde yazılı sözleşme yapmak ve her bir faaliyet için ayrı ayrı izin almak şartıyla çalıştırılabileceği, yaşlara göre çalışma saatlerinin belli sınırları aşamayacağı ve bu alanda ilgili kurumların görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yönetmelik çıkarılacağı düzenlenmiştir. Yeni maddeler alt komisyon metninde çerçeve 41 ve 42'nci maddeler olarak yer almıştır.

8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile Anayasa Mahkemesinin 18/1/2014 tarihli ve 28886 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 18/6/2013 tarihli ve 2012/147 Esas, 2013/78 Karar sayılı iptal kararı esas alınarak, 8/9/1999 tarihinde iştirakçilik koşulu aranmaksızın bu tarihten önceki bir tarihte iştirakçiliği bulunanlara da aynı koşullarda emekli aylığı bağlanması amacıyla düzenleme yapılmıştır. Yeni madde alt komisyon metninde çerçeve 43'üncü madde olarak yer almıştır.

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik öngören iki yeni madde ile Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerlerin hepsine genel sağlık sigortası (GSS) primi yatırılacağı için prim oranlarının aktüeryal denge de gözetilmek suretiyle yeniden belirlenmesi amacıyla prime esas kazançlarının %13,5'i olan oranı %5,5 olarak değiştirilmiş; İŞKUR kursiyerlerinden

hâlihazırda GSS'li olanların primlerinin ödenmemesini öngören madde mevcut uygulamasında tüm kursiyerlerin hak sahipliklerinin her gün kontrol edilmesini gerektirmesi ve bu durumun hem SGK'ye aşırı iş yükü getirmesi hem de sigortalıların sonraki süreçte mükerrer ödeme nedeniyle borca muhatap olması nedeniyle ilgili ibare madde metninden çıkarılarak; tüm İŞKUR kursiyerlerinin, çalışanlarda olduğu gibi GSS primlerinin ödenmesi sağlanmıştır. Yeni maddeler alt komisyon metninde çerçeve 45 ve 46'ncı maddeler olarak yer almıştır.

Tasarı'nın çerçeve 34'üncü maddesinde (alt komisyon metninin 48'inci maddesi) yapılan değişiklik ile; 13/5/2014 tarihinde meydana gelen Soma maden kazasında hayatını kaybedenlere tanınan hakların, 28/10/2014 tarihinde Ermenek ilçesinde meydana gelen kazada hayatını kaybedenlere de tanınmasını öngören düzenleme, söz konusu hakların her iki maden kazasının meydana geldiği tarihler arasında maden ocaklarının yeraltı işlerinde meydana gelen diğer iş kazalarında hayatını kaybedenlere de tanınmasına olanak sağlayacak biçimde genişletilmiştir.

13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile trafik kazaları nedeniyle ilgililere sunulan sağlık hizmet bedellerinin Sağlık Uygulama Tebliğinde (SUT) yer alan hükümler doğrultusunda karşılanmasına olanak tanıyacak yasal dayanak oluşturulması amacıyla, bu tür hizmetlerin genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmeti geri ödeme usul ve esasları çerçevesinde sağlanacağı hüküm altına alınmıştır. Yeni madde alt komisyon metninde çerçeve 50'nci madde olarak yer almıştır.

Tasarı'nın çerçeve 48'inci maddesinde (alt komisyon metninin 64'üncü maddesi) yapılan değişiklik ile, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup Kurumca standardı yayımlanan ve Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde çalıştırılacaklar için aranan mesleki yeterlilik belgesine sahip olma zorunluluğuna ilişkin geçiş süresi koşulunun sekiz aydan on iki aya çıkarılması; ayrıca, mesleki eğitim almayan çalışana istihdam eden işverene uygulanan cezaların çalışan başına uygulandığı dikkate alındığında cezaların katlanarak artacağı gerekçesiyle Tasarıda "bin" Türk Lirası olarak öngörülen idari para cezası "beş yüz" Türk Lirası olarak değiştirilmesi öngörülmüştür.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile Türkiye İş Kurumu tarafından aktif işgücü hizmetleri kapsamında düzenlenen meslek eğitim kurslarının azami altı ay, programların ise azami dokuz ay olduğu dikkate alınarak yılın ikinci yarısında bu kapsamda yapılacak işler ve sözleşmelerin devam etmesini temin etmek ve Kuruma verilen görevlerin etkin ve verimli bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla bir malî yıl içinde tamamlanamayan kurs ve programlar için ertesi yıla geçen yüklenmeye girişilebilmesine olanak tanınmıştır. Yeni madde alt komisyon metninde çerçeve 67'nci madde olarak yer almıştır.

14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda değişiklik öngören yeni madde ile avukat, mali müşavir ve noterlere tanınan hakların mühendis ve mimarlara da tanınarak haklarda eşitlik sağlanması amacıyla mühendis ve mimar meslek mensuplarınca açılacak bürolara 3572 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır. Yeni madde alt komisyon metninde çerçeve 69'uncu madde olarak yer almıştır.

4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statülerine Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna ek madde eklenmesini öngören yeni madde ile kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan sürekli işçilerin engelli olması veya yakınlarının ağır engelli

olmaları hâlinde kurum içinde görev yerlerinin değiştirilmesine imkan sağlanması amacıyla, kurum ve kuruluşların teşkilat yapıları ve sürekli işçi kadro imkânları dikkate alınarak, bu tür taleplerin yerine getirileceği düzenlenmiştir. Yeni madde alt komisyon metninde 70'inci madde olarak yer almıştır.

31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile yangın gözetleme kuleleri, ekip binaları ve yangın harekât merkezlerinde istihdam edilen işçilerin günlük çalışma saatleri dışında kalan zamanlarda dinlenme ve sosyal ihtiyaçlarının ücretsiz olarak karşılandığı sosyal tesis ve lojmanlarda geçirdikleri sürelerin çalışma süresinden sayılmaması amacıyla düzenleme yapılmıştır. Yeni madde alt komisyon metninde çerçeve 71'inci madde olarak yer almıştır.

13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin bir ek maddesinin çıkarılmasını ve aynı Kanununa geçici bir madde eklenmesini öngören değişiklik önergesi ile Maliye Bakanlığında Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülen görevlerin Personel Genel Müdürlüğü eliyle yürütülmesinin uygulamada daha sağlıklı sonuçlar vereceği gerekçesiyle, Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığı kapatılmış ve buradaki personelin geçişine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Söz konusu yeni madde ihdasına dair önerge metni, kanun yapım tekniğine uygunluğu sağlamak amacıyla iki ayrı çerçeve madde olarak yapılandırılmış ve alt komisyon metninde çerçeve 72 ve 73'üncü maddeler olarak yer almıştır.

Resmî Gazetede yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilen yönetmelik, tebliğ ve diğer düzenleyici işlemlerin Anayasaya, kanunlara, genel hukuk kurallarına, kalkınma plan ve programları ile Hükümet Programına uygunluğu açısından incelenmesinin Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne gerçekleştirilmesini hükme bağlayan çerçeve 52'nci madde, söz konusu düzenlemenin meslek odalarının düzenleyici işlemlerinin Hükümet programına uygunluğunun denetlenmesinin yolunu açacağı ve Anayasaya aykırılık oluşturacağı gerekçesiyle Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Tasarı'nın 53'üncü maddesinde (alt komisyon metninin çerçeve 74'üncü maddesi) yapılan değişiklik ile 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanun gereğince personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında, ihale öncesi uygun görüş vermesi öngörülen ilgili kurumların (Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı) bu yükümlülüklerini yerine getirmede gerekli teknik altyapı hazırlıklarını tamamlayabilmesi için söz konusu Kanunun ilgili hükmünün yürürlük tarihinin değiştirilmesine ilişkin hüküm, maddenin yazımı itibarıyla yanlış anlaşılmalara sebep olmaması ve kanun yapım tekniğine uygun hâle getirilmesi amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

Tasarı'nın yürürlük maddesinde yapılan değişiklik ile evli, eşi çalışmayan ve üç çocuklu çalışanların asgari ücret üzerinden gelir vergisi oranında asgari geçim indiriminden yararlanabilmesine olanak tanıyan çerçeve 11'inci maddenin yürürlüğü, mükellefler ve meslek mensupları açısından hesaplamada kolaylık sağlanabilmesi amacıyla Kanunun yayımını takip eden ay başından; 13/5/2014 tarihinde Soma'da meydana gelen maden kazasında hayatını kaybedenlere tanınan hakların, Ermenek ilçesinde meydana gelen kazayı da kapsayacak şekilde 28/10/2014 tarihine kadar maden ocaklarının yeraltı işlerinde meydana gelen iş kazalarında hayatını kaybedenlere de tanınmasını amaçlayan çerçeve 48'inci maddenin yürürlüğü ise 13/5/2014 tarihinden itibaren geçerli olacak biçimde yeniden düzenlenmiştir.

Alt Komisyonun kabul ettiği metin, alınan yetki kapsamında düzeltmeye tabi tutulmuştur. Düzeltme kapsamında, numaraları yeniden düzenlenen maddelerin alt komisyon metnindeki yerlerini gösterir çizelge ekte sunulmuştur.

Alt Komisyon Raporumuz; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna arz olunur.

EK: KANUN TASARISINDAKİ MADDELERİN ALT KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİNDEKİ YERLERİNİ GÖSTERİR ÇİZELGE

1/1006 esas sayılı Kanun Tasarısındaki Madde Numaraları	Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metindeki Madde Numaraları	1/1006 esas sayılı Kanun Tasarısındaki Madde Numaraları	Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metindeki Madde Numaraları
1-8	1-8		41 (Yeni Madde)
9	9		42 (Yeni Madde)
	10		43 (Yeni Madde)
10	11		44 (Yeni Madde)
11	12		45 (Yeni Madde)
12	13	32	46
13	14	33	47
14	15	34	48
	16 (Yeni Madde)	35	49
15	17		50 (Yeni Madde)
	18 (Yeni Madde)	36	51
	19 (Yeni Madde)	37	52
16	20	38	53
17	21	39	54
	22 (Yeni Madde)		55
	23 (Yeni Madde)	40	56
18	Tasarı metninden çıkarıldı	41	57
19		42	58
20		43	59
	24 (Yeni Madde)	44	60
21	25	45	61
	26 (Yeni Madde)	46	62
22	27	47	63
	28	48	64
23	29	49	65
	30 (Yeni Madde)	50	66
24	31		67 (Yeni Madde)
	32 (Yeni Madde)	51	68
25	33		69 (Yeni Madde)
26	34		70 (Yeni Madde)
27	35		71 (Yeni Madde)
28	36		72 (Yeni Madde)
29	37		73 (Yeni Madde)
31	38	52	Tasarı metninden çıkarıldı
30	39	53	74
	40 (Yeni Madde)	54	75
		55	76

Başkan

İsmail Tamer

İstanbul

Üye

Salih Fırat

Adıyaman

Üye

Süleyman Çelebi

İstanbul

(Muhalefet şerhimiz var)

Üye

Mustafa Gökhan Gülşen

Kastamonu

(Son toplantıya katılmadı)

Üye

Fuat Karakuş

Kilis

Üye

Özgür Özel

Manisa

(Muhalefet şerhimiz var)

Üye

Muzaffer Yurttaş

Manisa

Üye

Ertuğrul Kürkcü

Mersin

(Son toplantıya katılmadı)

(Muhalefet şerhim eklidir)

Üye

Cemalettin Şimşek

Samsun

(Muhalefet şerhimiz var)

MUHALEFET ŞERHİ

I. KANUN TASARISININ GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

“İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI” başlıklı 55 maddeden oluşan torba yasa tasarısı, 9 Aralık 2014 tarihinde, TBMM’ye sunulmuştur. Sözde iş kazalarının önlenmesinde etkili olacağı belirtilen söz konusu yasa tasarısı, TBMM’ye sunulmasının hemen ardından Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna sevk edilmiştir. 6 Ocak 2015 tarihinde başlayan Komisyonda Komisyon Başkanlığınca söz konusu kanun tasarısıyla ilişkili görülen diğer kanun teklifleri birleştirilmiş ve Alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Alt Komisyon çalışmalarına 7 Ocak günü başlamış ve çalışmalar 22 Ocak tarihine kadar devam etmiştir.

Diğer taraftan, söz konusu kanun tasarısı Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna asli komisyon olarak gelirken Adalet Komisyonu, Plan ve Bütçe, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, İçişleri Komisyonu olmak üzere dört alt komisyona da tali komisyon olarak gitmiştir. Bununla birlikte, kanun tasarısı tali komisyonlarda görüşülmemiş olup, sadece Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşülmüştür. Bu durum AKP iktidarının yasama faaliyetlerini nasıl ciddiye almadığının somut bir örneğini oluşturmaktadır.

Yapılan Alt komisyon çalışmalarında, Alt Komisyon Başkanı ve Komisyonun AKP üyesi milletvekilleri, toplum yararına ve ihtiyaçlarına uygun bir düzenleme yapma gayesinin dışında partilerinin ve bürokrasinin ihtiyaçlarına yönelik Anayasa’ya ve hukuk sistematığına aykırı birçok düzenleme yaparken muhalefet partili milletvekillerinin en makul ve haklı önerilerini bile çoğunluklarıyla reddetmişlerdir.

55 madde olarak Alt Komisyona gelen torba yasa tasarısı, alt komisyon çalışmaları sırasında 76 maddeye çıkmıştır. Esas komisyon çalışmalarında madde sayısının nereye

varacağı meçhuldür. Alt Komisyonda muhalefet partili milletvekillerinin önermeleri reddedilirken, AKP'li milletvekilleri tarafından verilen önermeler çoğunlukçu bir anlayış ile oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Söz konusu yasa tasarısı niteliği itibarıyla, TBMM'ye sevk edilmeden önce 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile anayasal bir kurum olan Ekonomik ve Sosyal Konsey'e sunulmamış, ayrıca ilgili sivil toplum örgütleri ve sendikalarla da paylaşılmamıştır. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu tarafından sivil toplum örgütleri görüşmeler esnasında toplantılara çağırılmış, ancak söz konusu Yasa Tasarisından etkilenecek toplumsal kesimlerin görüşleri alt komisyonda zaman zaman şeklen dinlenmiş, ancak hiç dikkate alınmamıştır.

Diğer taraftan, ilgili kanun tasarısı ile birleştirilen kanun teklifleriyle yapılan düzenlemelerin çalışma yaşamına, bütçeye ve yurttaşların temel, ekonomik hak ve özgürlüklerine ciddi etkileri bulunacağı açıktır. Bununla birlikte, söz konusu düzenlemelerin Merkezi Yönetim Bütçesi üzerindeki mali etkileri ile çalışma yaşamına etkilerinin ne olacağı Alt Komisyonda ısrarlı sorularımıza rağmen açıklanmamış olması büyük bir eksiklik olarak gözükmektedir.

İş Sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesine, işçileri koruyucu tedbirlerin alınması ve işçilerinin çalışma koşullarını kısmen iyileştiren ve kimsenin itirazının olmayacağı değişiklikleri, Çalışma Bakanlığı'nın kendi ihtiyaçları, çalışma yaşamını esnekleştirmeyi hedefleyen maddeler ile seçim yatırımı olarak tanımlanabilecek düzenlemelerle aynı paket içinde sunulması toplumsal açıdan kanayan bir yara haline gelmiş ölümlü iş kazalarının önlenmesine yönelik diyet önermek, kurnazlığın da ötesinde insafsızlık ve vicdansızlık olarak değerlendirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu bürokrasisinin işleyişiyle ilgili birçok düzenlemenin de bu yasa tasarısının içine eklenerek, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarını bertaraf etme anlayışı da siyasi iktidarın yasaları ne için ve kimin için yaptığını açıkça ortaya koymuştur.

AKP pek çok benzemez düzenlemeyi bir pakete koymuştur. Paketteki meslek odalarının özerkliğini zedeleyici düzenlemelerle AKP'nin kendi ihtiyaçlarına ilişkin seçim yatırımı niteliğinde olan ve iş sağlığı ve güvenliğiyle hiçbir ilişkisi olmayan düzenlemelerine itiraz edilmesini, iş sağlığı ve güvenliği konusunda yapılacak iyileştirmelere karşı çıkıyormuş

gibi bir algı yaratılarak, bu yolla Anayasaya aykırı olan düzenlemelere karşı olanlar susturulmak ve bastırılmak istenmiştir.

Tam adı ““İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI” olan torba yasa tasarısı Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Alt Komisyonunda 55 maddeden 76 maddeye çıkartılmıştır.

1/1006 Esas nolu Yasa Tasarısında değiştirilen kanunlar aşağıda gösterilmektedir.

1. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
2. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
4. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu
5. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu
6. 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu
7. 3194 sayılı İmar Kanunu
8. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu
9. 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
10. 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun
11. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
12. 4857 sayılı İş Kanunu
13. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
14. 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu
15. 1322 sayılı Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve İlanı ve Meriyet Tarihi Hakkında Kanun
16. 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun
17. 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
18. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname
19. 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

AKP milletvekillerinin önergeleriyle kabul edilen ve Yasa Tasarısına eklenen yasa değişiklikleri ise aşağıda gösterilmiştir.

1. 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statülerine Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
2. 6831 sayılı Orman Kanunu
3. 5543 sayılı İskan Kanunu
4. 5434 sayılı TC.Emekli Sandığı Kanunu,
5. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu,
6. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,
7. 3572 sayılı İşyeri Açma ve çalışma ruhsatlarına dair Kanun Hükmünde Kararname
8. 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname,

Diğer bir ifadeyle, iş sağlığı ve güvenliğini sağlamak ve iş kazalarını önlemek amacıyla taslak hazırladık diyerek kamuoyuna duyurulan tasarıda iş sağlığı ve güvenliği yasasından, iskân yasasına, imar kanunundan, Maliye Bakanlığı'nın teşkilat yasasına kadar ilgili ilgisiz tam 27 yasada değişiklik yapan bir metin yaratılmıştır. Tam 27 yasa veya kanun hükmünde kararname bir tek yasayla değiştirilmektedir. Her şeyden önce, birbiriyle ilgisiz 27 yasada yapılan değişikliklerin incelenmesi, yasanın getirip götürdüklerinin değerlendirilmesi fiilen olanaklı değildir. Her birisi ayrı uzmanlık gerektiren 27 yasanın bir yasayla değiştirilip adına torba yasa denilmesi yasama faaliyeti olarak kabul edilemez. Yapılan iktidar partisinin istediği değişikliklerin meclise onaylatılmasıdır.

Diğer yandan komisyonda tasarı görüşmeleri devam ederken son dakika da gelen yeni önergeler ile komisyon çalışmaları baskı altına alınmış ve çalışmalar sıkıştırılmıştır. Son dakika da gelen önergeleri hakkıyla incelemeye fırsat olmadan oylamaya sunulması komisyonun sağlıklı işlemlerini engellemiştir.

Üstelik bu yasaların hiçbiri ilgili ihtisas komisyonlarına gönderilmemiş ve o komisyonlarda görüşülmeden, ilgili ilgisiz tümü Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda değerlendirilmiş ve AKP çoğunluğunca kabul edilmiştir. Ayrıca, daha

önce 6552 Sayılı Torba Kanunu görüşmelerinde kabul edilmeyen veya Plan ve Bütçe Komisyonu gibi uzman komisyonlar tarafından Anayasa'ya ve hukuka aykırı olduğu saptanan bazı düzenlemeler de, yeniden bu torba yasaya eklenmiştir.

Görüşmeler sırasında AKP'li milletvekillerince imzalanıp Alt Komisyona getirilen önergelerin içeriği ve anlamı hakkında imzacı milletvekillerinin hiçbir bilgisi bulunmadığı görüşmeler sırasında defalarca açığa çıkartılmıştır.

Yukarıda da görüldüğü üzere 27 Kanunu ve/veya Kanun Hükmünde Kararnameyi değiştiren bu Yasa Tasarısı olumlu ve önemli birkaç düzenleme yanında oldukça eksik ve ilgili toplumsal kesimler ve çalışma yaşamı konusunda tehlikeli hükümlerle doludur. İş Sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenlemelerin dışındaki düzenlemeler torba yasadın çıkarılmalıdır, çünkü ölümlü iş kazalarını önleme adına AKP'nin ve bürokrasinin ihtiyaçları işçilerin yaşamının iyileştirilmesinin diyeti olamamalıdır.

Yasa tasarısı Ermenek'te yaşanan acı iş cinayetinde hayatını kaybeden 18 madencinin ölümünün üzerinden gerekçelendirilerek, özalde madenlerde genelde ise birçok sektörde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması hedefiyle hazırlandığı iddia edilirken, iş cinayetlerinin ana nedeni olan rödovans sistemini kaldırmadığı gibi, taşeron çalıştırmayı hiç ele almamakta, denetim sistemindeki aksaklıkların giderilmesine ilişkin düzenleme getirilmemekte, işyerinde iş sağlığı ve güvenliğinden sorumlu personellerin işverene tabiiyetini ortadan kaldıran ve iş güvencesi getirilmesine ilişkin ihtiyaçlara cevap vermeyen bir yasa olarak karşımıza çıkmaktadır. Yasa tasarısı aynı zamanda çalışma yaşamını esnekleştirmekte, işçileri koruyucu düzenlemeleri geri götürmekte, aynı zamanda 17 Aralık'tan bu yana ülkede yaşanan pek çok olumsuzluğu torba kanunla temizleme gibi bir görüntü vermektedir.

Torba yasa tasarısında yer alan ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili düzenlemeler şöyledir;

- 1) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının 6331 Sayılı Kanun gereğince Çalışma Bakanlığı'na acil durdurmayı hallerde ve yakın ve hayati tehlikenin varlığı hallerde bildirim yükümlülüğü getirilmiş ve bu çerçevede çok yetersiz ve kısmi bir iş güvencesi getirilmiştir.

- 2) Çalışanların kendisine yazılı olarak üç defa uyarı yapılmasına rağmen iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine aykırı hareket etmesi halinde iş akdinin tazminatsız feshi düzenlenmiştir.
- 3) Kamudaki çok tehlikeli sınıfta yer alan taşeron ihalelerinde üretim zorlamasının bir iş durdurma nedeni olarak sayılması ile iş durdurulan işyerlerinde çalışma yaptırılan işveren hapis cezası getirilmesi düzenlenmiştir,
- 4) Ölümlü iş kazası yaşanan işyerlerindeki işverenlere kamu ihalelerinden iki yıl men cezası getirilmiştir. Ancak, Alt komisyonda AKP milletvekilleriince verilen bir önerge ile bu men cezası daha da azaltılmıştır.
- 5) İş Sağlığı ve güvenliği kurallarına uymayan işverenlere uygulanacak cezalar arttırılmış, maden işyerleri için özel ceza düzenlenmiştir. Ancak maden işyerleri için getirilen bu özel ceza yine AKP milletvekillerinin verdikleri önerge ile yasa tasarısından çıkarılmıştır.
- 6) 6331 Sayılı Kanun'un geçici maddesi ile alt sınıfta yeralan iş güvenliği uzmanların bir üst sınıfta çalışabilmesine ilişkin geçiş süresinin tekrar uzatılması önerilmiştir.
- 7) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırma yükümlülüğünü yerine getirmeyen işverenlere af getirilmiştir.
- 8) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacak işçiler için yeni meslek belgeleri almaları düzenlenmiştir.
- 9) Ölümlü iş kazası olmayan işyerlerindeki işverenler için işsizlik sigortası işveren hissesi primlerinin 3 yıl boyunca % 1 olarak alınmasına ilişkin teşvik sistemi düzenlenmiştir.
- 10) Ermenek ilçesinde meydana gelen kazada ölenlerin yakınları ile bu işyerinde çalışan işçilere altı ay süreyle brüt asgari ücretin iki katı tutarında İşsizlik Sigortası fonundan ödeme yapılması ve Ermenek'teki kapalı olan diğer madenlerde çalışan işçilere de 3 ay süreyle ücretlerinin işsizlik sigortası fonundan ödemesi yapılarak daha sonra işverenlerinden geri alınması düzenlenmiştir
- 11)Yapı denetim şirketlerine inşaatlarda iş sağlığı güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını denetleme ve uyulmadığının tespiti halinde Bakanlığa bildirme yükümlülüğü getirilmiştir.
- 12)Yeraltı maden işlerinde çalışanların günlük çalışma süresi 7,5 saat ve haftalık çalışma süresi 37,5 saat olarak yeniden düzenlenmiştir.

13)Ermenek'te yaşanan iş cinayetinde hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine aylık bağlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu yasa tasarısı, Konya'nın Ermenek ilçesinde meydana gelen iş cinayetinde hayatını kaybeden işçilerin yakınları ile burada kapatılan madenlerde çalışan işçiler açısından olumlu düzenlemeler içerse de bu düzenlemeler yeterli değil ve reaktif niteliktedir. Öncelikle maden işçileri için bu düzenlemeler haricinde alınması gereken ve TBMM tarafından kurulan Soma Araştırma Komisyonu'nun raporunda belirtilen düzenlemelere neredeyse hiç yer verilmemiştir.

Soma katliamından sonra özellikle gündeme gelen rödovans sistemi kaldırılmamaktadır. Havza madencilğine geçiş ile ilgili herhangi bir düzenleme yapılmadığı gibi teknik nezaretçilerin ve iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının madenlerde işveren den bağımsızlaştırılmasına ve iş güvencelerinin sağlanmasına, bunların mutlaka maden mühendisi olmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmemiştir. Yine, madenlerde yaşam odası oluşturulmasına ilişkin herhangi bir zorunluluk getirilmediği gibi, ölümlü iş kazası yaşanan işyerlerindeki işverenlerin o işkolunda faaliyet göstermemesine yönelik herhangi bir önlem de getirilmemiştir.

Ayrıca, bu yasa tasarısı reaktif olarak hazırlanmış olduğundan sadece yükselen tepkileri gidermeye yöneliktir. Sorunları kalıcı olarak çözüme amacı taşımamaktadır. Türkiye'de sadece Soma'da ve Ermenek'te ölümlü iş kazası yaşanmamıştır. Zonguldak'tan Şırnak'a ve Yalvaç' a kadar birçok yerde, madenlerde birçok işçimiz hayatını kaybetmiştir. Bu cinayetlerde ölen işçilerin hak sahiplerine ve geride kalan ailelerine de aylık bağlanması ve ödeme yapılması gerekirken bunlara yönelik hiçbir düzenleme getirilmemiştir.

Ayrıca, söz konusu Yasa Tasarısı tıpkı Soma'da olduğu gibi İşsizlik Sigortasında biriken ve işçilerin birikimlerinden bu ödemelerin yapılmasını düzenlerken işverenlere yönelik teşvik sistemini de yine işsizlik sigortası fonu ile ilişkilendirmektedir. Ölenlerin yakınlarına yapılacak ödemeler sosyal devlet olma yükümlülüğü çerçevesinde hazineden ödenmesi gereken ödemelerdir. Yine, işverenlere yönelik olarak düzenlenen teşvik sisteminin kaynağı olarak da işsizlik sigortası fonu düzenlenmiştir. 4447 Sayılı Kanun ile düzenlenen İşsizlik Sigortası Fonu'nun amaçlarında böyle bir amaç

bulunmadığı gibi iş kazalarının önlenmesi amaçlanıyorsa bu durumun kaynağı işverenler tarafından ödenen "İş Kazası ve meslek Hastalıkları primleri" olmalıdır. Ancak, getirilen Yasa tasarısında bu düzenlemeler, yine işçilerin çalışanların fonlarına göz dikilerek yapılmaya çalışılmaktadır.

Yine Söz konusu Yasa tasarısıyla özellikle meslek örgütlerine ilişkin 19 ve 52. Maddelerde hukuka ve Anayasa'ya aykırı düzenlemeler getirilmiştir. Meslek örgütlerinin bilgi edinmesini engellemeyi hedefleyen ve meslek örgütlerinin iç yönetmeliklerinin dahi siyasi iktidarın, hükümet programına uygun olması için Başbakanlık tarafından denetlenmesine ilişkin yapılan düzenlemeler Alt komisyon görüşmelerimiz esnasında geri çekilmiştir. Yine uzmanlık gerektiren "şantiye şefliği" kavramının yeterli bilgi seviyesi olmayan teknikerler ve teknik öğretmenler tarafından da yerine getirilmesine yönelik düzenleme de komisyon görüşmeleri esnasında geri çekilmiştir. Bunu olumlu bir adım olarak görüyoruz.

II. KANUN TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

İşyeri hekimlerine ve İş güvenliği uzmanlarına iş güvencesi yine yok.

Alt Komisyon metninin 1. Maddesinde yer alan değişiklik ile 6331 Sayılı Yasanın 8. Maddesinde düzenlenen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarına yönelik düzenleme yapılmaktadır. 6331 sayılı Yasa sebebiyle işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları büyük çoğunlukla işveren tarafından görevlendirilmemekte; işverenin anlaşma yaptığı taşeron ortak sağlık ve güvenlik birimi şirket tarafından işyerinde görevlendirilmeleri sağlanmaktadır. Bu durumda işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının mesleki bağımsızlığının her iki işverene karşı da korunması gerekir. Taslak düzenleme asıl işverenin çalıştırdığı işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları bakımından bir koruma sağlarken taşeron OSGB çalışanı işyeri hekiminin bu sebeple (gerekli önlemin işveren tarafından alınmadığını bildirmesi sebebiyle) OSGB tarafından işyerinden alınması ve

sonrasında iş sözleşmesinin OSGB tarafından feshedilmesinde uygulanamayacaktır. Bir başka anlatımla Taslak düzenlemenin sağladığı koruma günümüz çalışma ilişkilerinin taşeronlaştırılması göz önünde bulundurulduğunda işlevsiz bir düzenleme olarak kalacaktır. Yapılması gereken, Taslak düzenlemenin işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanını, kendisini istihdam eden OSGB'ye karşı da koruyacak şekilde genişletilmesidir.

Diğer yandan, Taslak'ta tanımlanan güvencenin, ancak yakın ve hayati tehlikenin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilmesi sebebiyle işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının hak kaybına uğratılması ya da iş akdinin feshi halinde söz konusu olması önemli eksikliklerdir. Hiç kuşku yok ki işveren iş akdinin feshini böyle bir sebebe dayandırmayacaktır. Çalışanın iş akdinin feshi ya da hak kaybının önlem alınmadığını bildirmesiyle bağlantılı olduğunu isbat etmesinin de oldukça zor olacağı açıktır. Kaldı ki, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının mesleki bağımsızlık ihtiyacı sadece yakın ve hayati tehlikenin bulunduğu durumlarda gerekli değildir. Söz konusu çalışanların mesleki özerkliklerinin her zaman sağlanması gereklidir.

Ayrıca, mevcut düzenlemede "...hayati tehlike arz edenlerin işveren tarafından yerine getirilmemesi hâlinde, bu hususu Bakanlığın yetkili birimine bildirir."(m.8/2) hükmü uyarınca Bakanlığa bildirim yükümlülüğü daha geniş düzenlenmişken Taslak'ta bu hususu "...yakın ve hayati..." tehlike şeklinde ifade edilerek daraltılmıştır.

Örneğin ortamda mevcut olan tozun uzun süreli maruziyet sebebiyle meslek hastalığına sebep olacağını saptayarak giderilmesi için işverene yapılan bildirim sonuçsuz kalması sebebiyle mesleki sorumlulukla bunu Bakanlığa bildiren işyeri hekiminin iş akdinin sonlandırılması halinde Taslak'ta belirtilen tazminattan yararlanamayacaktır. Çünkü tehlike hayatidir ancak yakın değildir. Ya da meslek hastalığı şüphesiyle bir işçiyi meslek hastalıkları hastanesine göndermek isteyen işyeri hekiminin iş akdinin feshedilmesi halinde bu Taslak'ta tanımlanan iş güvencesinden yararlanılamayacaktır. Bütün çalışanların sağlık ve güvenliklerinin korunmasında işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanını etkin kılabilmek için, Taslak'ta tanımlanan iş güvencesinin bütün haksız fesih hallerini kapsayan biçimde genişletilmesi gereklidir.

Denetim yetkisi olmayan personele Harcırâh Kanunu'na aykırı Harcırâh ödemesi Düzenlemesi Yapılmaktadır.

Alt Komisyon Metninin 3. maddesi ile işyerlerinde ölçüm ve kontrol ile görevlendirilen uzman ve uzman yardımcılarında harcırâh ödenmesi düzenlenmiştir. Alt komisyon görüşmeleri esnasında bu kişilere mühendis, fizikçi, kimyager, biyolog ve tabipler de eklenmiştir. Ancak düzenleme hem yapısal olarak sorunlu hem de hukuken sıkıntılıdır. 6245 Sayılı Harcırâh Kanunu'nun 33 ncü maddesinde belirtilen harcırâh ödemesi sadece işyerlerini teftişe yetkili kişilere verilebilir. Teftiş yetkisi de Kanun ile düzenlenir. Söz konusu madde ile her şeyden önce iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili denetim yetkisi bulunmayan kişilere denetim görevi verilmektedir. Bakanlığın, sağlık bakanlığının da görüşünü alarak yapacağı işlemler kontrol ve ölçümdür, denetim yetkisi bulunmamaktadır. Uzman ve uzman yardımcılarının mühendis, fizikçi, kimyager, biyolog ve tabiplerin yapacağı işlemler işyerlerinin, OSGB'lerin kontrol ve ölçümlerinin yapılmasıdır. Yine 3146 Sayılı Çalışma Bakanlığı'nın Teşkilat Kanunu ve 4857 Sayılı İş Kanunu'nda işyerlerini teftişe yetkili kişiler tanımlanmıştır. İlgili personellerin böyle bir yetkisi ve görevi bulunmazken bu madde ile Özel Kanun olan Harcırâh Kanunu'nun hükümleri yok sayılarak ilgili kanunda düzenleme yapmak yerine bu kanunda düzenleme yapmak idare hukukuna, devletin idari teşkilat yapısına, hukuka da aykırıdır.

İşyerlerinde ölümlü İş Kazası meydana gelen işverenlerin kamu ihalelerinden iki yıla kadar men edilmesi yeterli değildir.

Alt Komisyon metninin 5. Maddesiyle getirilen düzenleme ile "6331 sayılı kanuna yeni eklenen 25/A maddesi ile işyerlerinde ölümlü iş kazası meydana gelen işverenlerden kusuru yargı kararı ile kesinleşenlerin kamu ihalelerine iki yıl süreyle katılamaması öngörülmüştür." Alt komisyon görüşmeleri esnasında AKP milletvekillerince verilen önerge ile bu süre iki yıla kadar şekline çevrilmiş zaten az olan bu süre iyice azaltılmış ve ihalelerden men cezasını anlamsızlaştırmıştır.

Kanımızca olumlu bir adımdır, ancak oldukça yetersizdir. Kusur sorumluluğu, kusursuz sorumluluktan farklıdır. Kusuru kesinleşen kişi veya şirketlerin kamu ihalelerinden daha uzun süreli men edilmeleri sağlanmalıdır. Gelişmiş ülkelerde bu süreler oldukça uzundur.

Ayrıca söz konusu madde sadece ölümlü iş kazası yaşanan madenlere ilişkin olarak düzenlenmiştir. Oysa tüm iş yerlerinde meydana gelen ölümlü iş kazalarına yönelik olarak düzenlenmesi hakkaniyet ve kanun önünde eşitlik ilkeleri gereğince gözetilmesi gereken bir olgudur.

Ayrıca, madde metninde Soma Araştırma Komisyon Raporunda da belirtildiği üzere işkolunda faaliyetten men cezasına ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmamaktadır. Bu da cezaların caydırıcılığını azaltmaktadır. Bu tür durumda olan kişiler başka bir şirket kurarak yine aynı işkolunda faaliyet gösterebilmektedirler. Bu nedenle cezaların daha gerçekçi olarak yeniden tanımlanmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Torba yasayla İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanı istihdam etmemiş işyerleri ödüllendirilmekte ve işverenlere af getirilmektedir.

Alt Komisyon metninin 9. Maddesiyle 6331 Sayılı Kanunu'na eklenen Geçici 9. Maddeyle Tehlikeli ve çok tehlikeli işçi çalıştıran işletmeler için getirilecek af önümüzde ki dönemlerde de bir beklenti doğurup iş yeri güvenliği uzmanı ve iş hekimi görevlendirmesi yapmamış işletmeleri teşvik edecektir. Her çıkarılan af ile birlikte af beklentisi sürekli hale gelerek yaşanan olumsuz durumlar pekiştirilmektedir. Ne de olsa af gelecek beklentisiyle İşçi sağlığı ve güvenliği gibi bir konuda yasaların uygulanması gevşetilmektedir.

Üçüncü çocuk için özel olarak getirilen asgari geçim indirimi kanun önünde eşitlik ilkesine aykırıdır. Adaletli değildir.

Alt Komisyon metninin 11 Maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32'inci maddesinin ikinci fıkrasına "ilk iki çocuk için % 7,5" ibaresinden sonra gelmek üzere ", üçüncü çocuk için % 10," ibaresi eklenmiştir. Daha sonra gelen çocuklar için ise asgari geçim indirimi ise % 5 olarak düzenlenmiştir. Bu bir adaletsizlik yaratmaktadır. İki çocuk sahibi olanlarla dört yada daha fazla çocuk sahibi olanlar hiçbir biçimde dikkate alınmamıştır. Bu Anayasamızın kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı bir durum olup ,hakkaniyetli ve adaletli bir durumda yaratmamaktadır. Bu konuda önergemiz de dikkate alınmamıştır. Önergemizde gelir vergisi indirimi ve asgari geçim indirimi konusunda çocukların her birisi için asgari geçim indirim oranının %10 teklif edilmiştir. Kanun

önünde eşitlik ilkesi çerçevesinde bu maddeye verdiğimiz değişiklik önergesi dikkate alınmayarak hakkaniyetli bir tutum alınmamıştır.

Çalışma Bakanlığı'nda yeni bir kadrolaşma süreci yapılmaktadır.

Alt Komisyon metninin 22 nci maddesinde getirilen düzenleme ile 3146 Sayılı Çalışma Bakanlığı'nın Kuruluşu ve Teşkilatı Hakkında Kanun'a eklenen Geçici 17 nci maddesi ile Bakanlık ve bağlı kuruluşlar özellikle Türkiye İş Kurumu bünyesinde işe alınan ve çalışan personelin özellikle uzmanlık gerektiren, tecrübe sahibi olması gereken yurtdışı iş hizmetlerinde görevlendirmeleri için 7 yıl çalışma şartı ortadan kaldırılarak Bakanlık'taki bu şartları taşımayan personelin yurtdışına gönderilebilmesinin yolu açılmaktadır. Devlet kurumlarında liyakat ve tecrübe esaslarını ortadan kaldıracak olan bu düzenleme yeni bir kadrolaşma sürecinin başlatılması anlamına gelmektedir. Alt komisyon görüşmelerinde bu maddenin kanun metnine eklenmemesi gerektiğine ilişkin görüşlerimiz de dikkate alınmamıştır.

AKP Son Dakika golüyle 17 Aralık Hesaplaşmasını Torba Kanununa taşımakta ve devletin idari yapılanmasını ve kamu görevlilerinin özlük haklarını ortadan kaldıran bir düzenlemeyi Torba Kanununa eklemiştir.

Alt Komisyon Metninin 24 ncü maddesiyle getirilen düzenleme ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye EK MADDE 18 eklenmiş ve üst düzey devlet personelinin özlük haklarını ortadan kaldıracak bir düzenlemeyi getirmektedir. Anayasa'ya açık aykırılığı olan bu madde ile üst düzey bürokratların yasal olmayan yollarla bir görevden alınmaları halinde özlük haklarını yok ederek merkez kadrolarına atanmalarının yolu açılmıştır. AKP, devlet bürokrasisini bir paranoya üzerinden yeniden şekillendirerek idare hukukunu yerle bir etmektedir. Bu düzenleme Anayasa'ya da aykırıdır. Alt komisyon görüşmeleri esnasında AKP milletvekillerince verilen bir önerge ile Komisyon metnine eklenen bu maddenin iş sağlığı ve güvenliği ile ilişkisi de bulunmamaktadır.

Mesleki Eğitim Belgelerinin alınması özel sektöre devredilmektedir.

Alt Komisyon metninin 27, 64 Maddelerinde; İş Sağlığı ve güvenliğinin sağlanması açısından bu kanun tasarisına eklenen teşvik sistemini belirleyen bu yeni madde ile iki

yeni düzenleme yapılmaktadır. Birinci düzenleme tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanların mesleki yeterlilikleri için sertifikasyon sistemi getirilmektedir. Bu sertifikaları verecek kurumların yetkilendirme işlemlerini ve mesleklerin tanımlanması işlemini de Mesleki yeterlilik Kurumu'na devredilmektedir. Bu kurumlar tarafından yapılacak sınavların ücretlerinin ise 2017 yılına kadar tamamının 2018-2019 yılları arasında ise yarısının İşsizlik sigortası fonundan karşılanması düzenlenmiştir. Yine bu madde ile bağlantılı olan 64. madde ile getirilen düzenleme çalışma yaşamı açısından köklü bir değişimi ifade etmektedir. Özellikle tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar açısından mesleklerin standardının belirlenmesi ve buna ilişkin tebliğ yayımlanmasından 8 ay sonra bu belgeye sahip olmayanların bu işlerde çalıştırılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Halihazırda alt sektörel toplantılar neticesinde bir çok sektör açısından bu işler tanımlanmış ve standartlar belirlenmiş durumdadır. Çok hızlı bir şekilde bu tebliğ yayımlanabilir. Bu maddenin anlamı şudur. Yaklaşık 600.000 işyerinde çalışan 7,5 milyon kişinin büyük bir çoğunluğunun bu sertifikaları ve eğitimleri almış olma zorunluluğu getirilmektedir. Bunlardan resmi eğitim almış olanların önceki belgeleri geçerli olacaktır, ancak yine de oldukça büyük bir sayıda işçinin bu belgeleri olmadığından çalışma yaşamının bir kaosa sürüklenme ihtimalinin bulunduğunu belirtmekte fayda vardır. Yine, 6331 Sayılı kanunun iş güvenliği uzmanlarına ilişkin düzenlemesi gibi bu düzenleme de bu eğitim sürecini piyasalaştırmayı amaçlamakta ve yeni sektör yaratmaktadır. Oysa bu düzenlemenin kamusal bir eğitim anlayışı çerçevesinde millî eğitim bakanlığı ile ortaklaşa düzenlenmesi gerekirdi. Bir çok meslek ve teknik eğitim okullarının işlevsiz bırakılmış olmasına ve bu çerçevede sistemi bu okullar üzerinden kurmaya yönelik imkan olmasına rağmen bir piyasalaşma anlayışı çerçevesinde yapılan bu düzenlemeler işçi sağlığı ve güvenliği konusunda ortaya konan amaca hizmet etmeyecektir.

İşçi Sağlığı ve Güvenliği hususunda İşverenlerin Teşvik sistemi Yine Emekçinin Sırtına yıkılmıştır.

Alt Komisyon metninin 28. maddesinde çok tehlikeli işyerlerinden ondan fazla işçi çalıştıran ve üç yıl içerisinde iş ölümlü yada yaralanma ile sonuçlanan iş kazası yaşanmayan işyerlerine bir teşvik sistemi getirilmektedir. Buna göre herhangi ölümlü yada yaralanma ile sonuçlanan iş kazası yaşamayan işyerleri açısından işverenlerin ödedikleri işsizlik sigortası primlerinin üç yıl boyunca % 2'den yüzde % 1'e düşürülmesi önerilmektedir. Ayrıca ölümlü iş kazası meydana gelmesi halinde de % 3 oranında

işsizlik sigortası işveren hissesi primi alınması düzenlenmektedir. Burada özellikle üzerinde durulması gereken iki unsur vardır. Birincisi, eğer bir teşvik sistemi getirilecekse bu prim azaltma işlemi hatalıdır. Çünkü, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primleri açısından bu durum düzenlenmesi gerekir, işsizlik sigortası fonunun bu şekilde kullanılması yanlıştır. İkincisi, bu teşvik ve ödüllendirme sistemi arzulan amaca uygun değildir, çünkü birçok durumda maliyet analizleri nedeniyle gerekli tedbirler alınmamaktadır. Ayrıca, sadece iş kazalarının kapsanması da doğru değildir. Çok tehlikeli işyerlerinde meslek hastalıkları da yaşanmaktadır. Bu çerçevede yukarıdaki teşvik sistemi hatalıdır, eksiktir.

Yasa Tasarısı ile İş Cinayetleri nedeniyle hayatını kaybedenler arasında ayrımcılık yapılmıştır.

Alt Komisyon metninin 29. Maddesi ile Soma'da ölen madencilerin ailelerine aylık bağlanması düzenlemesine Ermenek'te ölen madencilerin ailelerinin de yararlanması eklenmiştir. Olumlu ancak yeterli değildir. Bütün ölümlü iş kazaları için bu düzenleme yapılmalıdır. Soma'daki kazadan önce ve sonra da birçok ölümlü iş kazası meydana gelmiş ve işçiler hayatlarını kaybetmişlerdir. Böyle bir düzenleme tepkisel düzenleme niteliğindedir. Yapılması gereken ise ölümlü iş kazaları açısından genel bir düzenleme yapılmasıdır. Anayasa'mızın kanun önünde eşitlik ilkesi gereğince bu tür durumlara ilişkin özel bir düzenleme yapılması yerine daha genel bir düzenleme yapılmalıdır.

Tasarı yine yükümlülüklerini yerine getirmeyen işverenleri ödüllendirmektedir.

Alt Komisyon metninin 30. ve 49. Maddeleri işverenlere af getirilmektedir. 30. madde ile 4447 Sayılı Yasa'da yapılan bir değişiklikle genç işçi ve kadın işçi çalıştırma halinde işverenlere getirilen teşvik sisteminden usulsüz bir biçimde yararlanan işverenlere af getirilmekte ve bu konuda geri ödemelerden vazgeçilmektedir. Her şeyden önce kamu zarara uğratılmakta, kurallara uyan, yükümlülüklerini yerine getiren işverenler adeta cezalandırılmaktadır. Yine 49. madde ile Bankalar Kanunu çerçevesinde iflas, kapanma ve sair nedenlerle icra işlemleri başlatılan sermaye sahipleri ve yönetim kurulu üyeleri arasından üst düzey yöneticilerin, şirket yönetiminde yer almayan sermaye sahiplerinin müşterek ve müteselsil sorumluluklarının kaldırılarak SGK tarafından başlatılan icra işlemlerinin durdurulması amaçlanmaktadır. Bu

maddenin Kanun tasarısıyla ilgisi bulunmamakta, siyasi ve seçim yatırımı olarak değerlendirilmektedir. Siyasi iktidar, bu tür afları sürekli hale getirerek işverenleri adeta yasadışı faaliyetler konusunda teşvik etmektedir. Bu nedenle işverenler arasında ayrıma neden olan ve kamu zararını doğuran bu düzenlemeler hukuka ve adalete aykırıdır.

Söz konusu yasa tasarısında yukarıda belirttiğimiz değişikliklerin haricinde birçok düzenleme daha bulunmaktadır ve bunların büyük bir kısmı toplumsal yarardan daha çok farklı amaçlar taşımaktadır. Bunları sıralayacak olursak:

Alt Komisyon metninin 31. maddesi ile 4706 Sayılı Hazineye Ait Malların Satışı hakkındaki kanuna bir madde eklenmektedir. Bu eklenen geçici madde ile Şanlıurfa iline bağlı Ceylanpınar İlçesi sınırları içerisindeki hazineye ait olan araziler, arsaların mülkiyetleri fiilen kullanıcılarına satılmalarına veya bedelsiz olarak Belediyeye devrine ilişkin hüküm düzenlenmektedir. Belediye tarafından da satışlarının kullanıcılarına veya haleflerine yapılabileceği bunların olmaması halinde üçüncü kişilere de satılabileceği belirtilmektedir. Söz konusu madde ile ilgili alt Komisyon görüşmeleri esnasında Belediye'ye bu satışlardan pay verilmesine ilişkin AKP milletvekilleri tarafından verilen önerge de kabul edilmiş, tarafımızdan en azından benzer durumda olan Zonguldak ili'ne ilişkin verilen önerge ise kabul edilmemiştir. Maliye Bakanlığının bu konuda bir çalışma yapıp asıl komisyonda Zonguldak ile ilgili konunun çözüme ulaştırılacağı hem hükümet tarafı hem de AKP vekilleri tarafından ifade edildi. Bir ilçemizdeki bütün yurttaşlarımızı ilgilendiren sorunun çözülmesi önemlidir ancak bunun benzer mağduriyet içinde olanları da kapsamaması gerekir.

Çalışma Yaşamı daha da Esnek Hale Getirilerek İş Cinayetlerine Davetiye çıkarılmaktadır

Alt Komisyon metninin 36. maddesi ile yapılan düzenleme ile İş Kanunu'nun 14. maddesi değiştirilmiş ve "uzaktan çalışma" ya ilişkin hükümler iş kanununa eklenmiştir. Uzaktan çalışma niteliği gereği işyeri olarak tanımlanan alanın dışında işçinin evinde, ya da farklı bir mekândan işverenin işini yapmasıdır. Bu esnekleştirme ve kuralsızlaştırma

politikalarının bir parçasıdır. Özellikle 2003 yılında İş Kanunu'nun çıkarılması esnasında bu "uzaktan çalışma" tartışılmış ve Kanun tasarısında olmasına rağmen kanun metninden çıkarılması düzenlenmişti. Özellikle istihdamın yaklaşık % 37'sinin enformel olarak çalıştığı ülkemizde bu düzenleme kayıtdışılığı arttıracaktır. Düzenlemenin yapılış gerekçesinde teknolojik olarak ileri teknoloji sektörlerde çalışanlar açısından bir ihtiyaç olduğu dile getirilmektedir. Ancak, özellikle tekstil sektöründe enformel çalıştırmanın yaygınlaşmasının bir aracı olarak kullanıldığı önceki yıllarda çalışma bakanlığı müfettişlerince de defalarca tespit edilen bu çalışma biçiminde işyerinin mekânsal olarak ortadan kaldırılması, işverenin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerini ortadan kaldıracığı gibi ücretsiz aile işçiliğini ve dayıbaşı sistemini, iş kazalarını, güvencesiz çalışmayı da yaygınlaştıracaktır. Uzaktan çalışma aynı zamanda kuralsız, güvencesiz çalışmayı aile emeğinin ve kadın-çocuk emeğinin sömürülmesini doğuracaktır. Ayrıca kadınları evden çalışmaya ve eve mahkum eden kadınların çalışma hayatında görünür olmasını engelleyecek bir düzenlemedir. Ev eksenli çalışmayı iş sağlığı ve güvenliği kapsamı dışında tutan İş güvenliği yasası varken getirilen bu düzenleme ev eksenli çalışmanın yoğunluğunu ve tehlike düzeyini arttırmıştır. Uzaktan çalışmayla çalışma sürelerine ilişkin sınırlar ortadan kalkacak, sendikal örgütlenme olumsuz etkilenecektir. Ücretlerin düşmesine neden olacaktır. Üretim sürecinin parçalanması yaygınlaşacaktır. İşverenlerce yapılan hammaddelerin kontrolü mümkün olmayacaktır. Ev ortamında kimyasallar ve sağlığa zararlı maddeler kullanılabilir. Bu düzenleme İLO 177 sayılı sözleşmeyle uyumsuzdur. Yapılması gereken evde yapılacak çalışmaların alanını belirlemek ve güvenceli, güvenli hale getirmektir.

Alt Komisyon metninin 40.maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 69. Maddesinde belirtilen gece çalışmaları yeniden düzenlenmekte ve sanayiden sayılmayan işyerlerinde gece çalışma sürelerine ilişkin 7,5 saatlik sınır kaldırılmaktadır. Çalışma hayatında 'gece' en geç saat 20.00'de başlayarak en erken saat 06.00'ya kadar geçen ve her durumda en fazla 11 saat süren dönem olarak tanımlanıyor. Bazı işlerin niteliğine ve gereğine göre yahut yurdun bazı bölgelerinin özellikleri bakımından, çalışma hayatına ilişkin "gece" başlangıcının daha geriye alınması veya yaz ve kış saatlerinin ayarlanması gibi düzenlemeler yapılabiliyor. İşçilerin gece çalışmaları da 7,5 saati geçemiyor. Komisyon görüşmeleri sırasında AKP milletvekillerince verilen önerge ile sanayiden sayılmayan işyerlerinde gece çalışmasına ilişkin 7,5 saatlik sınır

kaldırılmaktadır. Bu düzenleme mevcut durumda oldukça köklü bir değişiklik anlamına gelmekte ve işçi haklarının geri götürülmesi anlamını taşımaktadır. Şöyle ki, mevcut durumda da işçinin 11 saate kadar çalıştırılması mümkün bulunuyor. Ancak 7.5 saatten sonraki bölüm için fazla mesai ücreti ödenmesi gerekiyor.

AKP milletvekilleri verilen önerge, İş Kanunu'nun 69. Maddesine "Ancak sanayiden sayılmayan işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla 7.5 saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir" cümlesini ekliyor. Öncelikle "Çalışanlar işini kaybetme korkusuyla bu yazılı belgeyi verir. Ancak böyle bir durumda fazla mesai alamaz." Ayrıca, gece çalışmasına mesai ödenmesine ilişkin birçok yargı kararı bulunmaktadır. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 24 Mayıs 2011 tarihli kararında da gece çalışmasına yer verilmiştir. Söz konusu kararda "İşçilerin gece çalışmaları günde yedi buçuk saati geçemez. Bu hal de günlük çalışmanın, dolayısıyla fazla çalışmanın bir sınırını oluşturur. Gece çalışmaları yönünden haftalık 45 saat olan yasal çalışma sınırı aşılmamış olsa da gece çalışmasında 7.5 saati aşan çalışmalar için fazla çalışma ücreti ödenmelidir" denilmişti. Bu önerge ile yargının işçi lehine yaptığı yorum bertaraf edilerek emek sömürüsü artırılmakta, işçi hakları tırpanlanmaktadır.

AKP Çocuk İşçiliği önleme adına yaygınlaştırmaktadır.

Alt Komisyon metninin 41. Maddesi ile Çocuk işçiliğin önlenmesi amacıyla düzenlenen 4857 Sayılı Yasa'nın 71. Maddesi yeniden düzenlenmekte ve halihazırdaki sorunları daha da arttıracak ve çocuk emeği sömürüsünü arttıracak düzenlemeler getirilmektedir. Mevcut düzenleme de yer alan 5. Fıkra da okula devam eden çocukların günde iki, hafta da 10 saatten fazla çalıştırılmayacağı öngörülmüşken AKP'nin getirdiği önergeyle bu okul öncesi çocuklar da dahil edilerek genişletilmiştir. Bu düzenleme çocukların daha çok istismar edilmesini doğuracaktır. Çocukların çalışması ile ilgili düzenleme, Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun açıkladığı dönüşüm programına da aykırıdır. 18 Aralık'ta açıklanan "Yurtiçi tasarrufların artırılması ve israfın önlenmesi programı eylem planında" 12 yaşın altındaki çocukların ticari reklamlarda kullanılmasının önlenmesi maddesi yer alıyordu. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Radyo Televizyon Üst Kurulu tarafından yapılacak düzenlemenin gerekçesi de, "Bu alanda ortaya çıkabilecek istismar ya da ihlallerin önüne geçilmesi hedefleniyor" olarak belirtilmişti. Ancak, getirilen önerge ile bu açıklamaların tam tersi bir düzenleme yapılmaktadır. Madde de belirtilen ondört yaşını bitirmiş ve ilköğretimini tamamlamış ifadesi ondört yaşını

doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış ibaresinde çağ kelimesi anlam karışıklığına yol açıp olumsuz kullanılabilir durum yaratacaktır. Bu nedenle, bu düzenlemenin Tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Sosyal Güvenlik Sisteminin tek çatı altında birleştirilmesi söylemi çökmüştür.

Alt Komisyon metninin 46. Maddesinde getirilen düzenleme Sosyal Güvenlik sisteminin tek çatı altında birleştireceğiz söyleminin çöktüğünü göstermektedir. 5510 Sayılı SSGSS Kanunu ile 506 Sayılı Kanunun Geçici 20. Maddesi çerçevesinde kurulmuş olan özel sandıkların 2011 yılına kadar SGK'ya bütün hak ve yükümlülükleri ve mal varlıklarıyla devri söz konusu edilmiştir. Bu süre Bakanlar Kurulu kararlarıyla 2015 yılı Ekim ayına kadar uzatılmıştır. Bu süre son süredir. Bu kanun tasarısı ile bu süre sınırı kaldırılmakta ve devir işlemlerine ilişkin karar yetkisi ve tarih belirleme yetkisi Bakanlar Kurulu'na devredilmiştir. İş sağlığı ve güvenliği kanunu çerçevesinde herhangi bir ilişkisi bulunmayan bir maddedir. Bu madde 5510 Sayılı Kanunun özüne ve ruhuna aykırı olduğu gibi Anayasa'ya da aykırıdır. Yasama yetkisi Bakanlar Kurulu'na devredilmektedir. Bu özellikle Bankalar açısından oldukça yüklü meblağlar oluşturması nedeniyle bir vesayet ilişkisi doğuracaktır. Ayrıca, 5510 Sayılı Kanunun genel amacı olan sosyal güvenlik kurumlarının tek çatı altında birleştirme amacına da tamamen terstir.

Orman İşçilerine Angarya Getirilmektedir.

Alt Komisyon Metninin 71. Maddesi ile getirilen düzenleme ile Orman Yangın ve kurtarma işlerinde çalışan işçilerin çalışma süreleri değiştirilmektedir. AKP milletvekillerince alt komisyon görüşmeleri esnasında verilen önerge ile Orman Yangınlarını Söndürme İşlerinde görevlendirilen işçilerin normal çalışmaları için anayasaya aykırı bir düzenleme yapılmaktadır. İşçilerin günlük ve haftalık çalışma sürelerindeki sınır fiilen kaldırılmakta, işverenin emrinde bekledikleri süreler çalışma süresi olmaktan çıkarılmaktadır. Bu önerge ile işçilere angarya yaptırılabilceği öngörülmektedir. Haftalık 45 saat çalışma üst sınırı ve günlük 11 saat üst sınırı kaldırılmaktadır. Aynı zamanda bu işçilerin çalışma şartlarının yönetmelikle düzenleneceği öngörülmektedir. Komisyon görüşmeleri esnasında Anayasaya aykırılık iddialarımız da dikkate alınmamış ve angarya olarak tanımlanacak çalışma biçimi Komisyon metnine girmiştir.

Kamu Taşeron Sisteminde yapılan değişiklikler, Yürürlüğe girmeden ertelenmektedir.

Alt Komisyon Metninin 74. Maddesinde getirilen düzenleme ile Kamuoyunda torba kanun olarak bilinen 6552 Sayılı Kanun'un Kamuda taşeron çalıştırmanın ne şekilde yapılacağı ve ihalelerin nasıl yapılacağına ilişkin 10 ve 11. Maddelerinin yürürlük tarihleri değiştirilmiştir. Torba kanuna göre her iki maddede yayımı tarihini izleyen 4 ay sonra yürürlüğe girecektir. Bu tarihte 11.01.2015'tir. Bu kanun tasarısıyla 2015 yılı başından geçerli olacak yeni kamu ihale sisteminin devreye girmesi ertelenmekte ve seçim sonrasına bırakılmaktadır. Dolayısıyla, seçim döneminde kamu ihalelerinin bir rant dağıtım aracı olarak kullanılmasının önü açılmaktadır.

III. TORBA KANUN TASARISININ ALT KOMİSYON ÇALIŞMALARINDA CHP OLARAK VERMİŞ OLDUĞUMUZ KABUL EDİLMİYEN ÖNERGELER

Alt Komisyon görüşmeleri sırasında işçi sağlığı ve güvenliğine, iş cinayetlerinin önlenmesine, çalışma yaşamının daha demokratik hale getirilmesine, madenlerde işçi sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi için alınacak önlemlere ilişkin düzenlemeler ile diğer toplumsal sorunlara ilişkin olumlu yaklaşım sergilememiz ve yapılacak kanuni düzenlemelerin daha kapsamlı ve geniş toplumsal kesimlerin haklı taleplerini kapsaması için verdiğimiz önergelerimiz ise AKP'li vekillerin oylarıyla reddedilmiştir.

Torba Kanun Tasarısının Alt Komisyon çalışmaları sürecinde vermiş olduğumuz ancak AKP çoğunluğunca kabul edilmeyen önergelerimiz ve içerdiği konular aşağıdadır:

- Kamu kesiminde taşeron sistemine son verilmesi ve taşeron firmalarda çalışanlar ile kamu kesiminde geçici işçi pozisyonunda çalışanların çalıştıkları kurumların sürekli işçi ve memur kadrolarına atanmalarının sağlanmasına ilişkin önergemiz;
- Meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin geride bıraktıklarının hayata tutunabilmeleri için eş ve çocuklarından bir tanesinin, eş ve çocuğu olmayanların ise kardeşlerinden birinin genel ve özel şartları taşımaları kaydıyla sınav şartı aranmaksızın Devlet memurluğuna atanmalarına ilişkin önergemiz;

- İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen veya meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalı için tazminat ödenmesine ilişkin önergemiz;
- Tam iş göremezlik durumunda sigortalıya aylık kazancının %90'ı oranında gelir bağlanmasını ve İş kazası ve meslek hastalığı sonucu başka birinin sürekli yardımına ihtiyaç duyan sigortalılar da malul sayılacağından bunların gelir bağlanma oranının da aylık kazançlarının %100'ünden %120'ye çıkarılmasına ilişkin önergemiz,
- Maden İşçilerine 55 yaşında ve daha az prim ödeyerek emekli olabilmelerine imkân tanıyan önergemiz
- Kapalı maden ocaklarında, çalışanların en az otuz gün geçirebilecekleri yaşam odaları kurulması;
- Açık maden ocaklarında çalışan işçilere asgari ücretin en az iki katı, kapalı maden ocaklarında çalışan işçilere ise asgari ücretin en az ikibuçuk katı tutarında çıplak ücret ödenmesine ilişkin önergemiz;
- Tazminat ödeme, sosyal konut verme ve Devlet memurluğuna sınavsız alma uygulamalarının 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden başlatılmasına ilişkin önergemiz;
- Çalışma hayatını işçi sağlığı ve güvenliği açısından denetlemek üzere idari ve mali özerkliğe sahip bağımsız bir "Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu" kurularak denetim zafiyetinin önüne geçilmesine ilişkin önergemiz;
- Yeraltı maden ocaklarında çalışacakların üç aylık uygulamalı eğitimden sonra maden ocaklarında çalıştırılmasına ilişkin önergemiz;
- Havza madencilğine geçilmesine ilişkin önergemiz;

AKP çoğunluğu tarafından reddedilmiştir.

Son söz olarak işçilerinin işçi sağlığı ve güvenliği ile çalışma koşullarını kısmen iyileştiren ve kimsenin itirazının olmayacağı değişikliklerin, uzaktan çalışma gibi oldukça tartışmalı ve esnekleştirmeyi, kuralsızlaştırmayı daha da kalıcı hale getiren düzenlemeler ve Bürokrasinin kendi ihtiyaçlarını gidermeyi hedefleyen, önümüzdeki

genel seçimlere ilişkin rant dağıtımına olanak sağlayıcı af ve kimi farklı düzenlemelerle aynı paket içinde sunulması toplumsal açıdan kanayan bir yara haline gelmiş iş cinayetlerinin önlenmesi karşılığında bazı çevrelere özel haklar getirmek, AKP'nin şark kurnazlığı olarak değerlendirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu bürokrasisinin işleyişiyle ilgili birçok düzenlemeyi de bu yasa tasarısının içine ekleyerek, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarını bertaraf etme anlayışı da siyasi iktidarın yasaları ne için ve kimin için yaptığını açıkça ortaya koymuştur. Bu nedenle yukarıda detaylarını açıkladığımız hususlar nedeniyle Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Alt Komisyonu gündeminde olan 1/1006 Esas Nolu Kanun Tasarısının Alt Komisyon metnine yukarıda belirtilen maddelerine katılmadığımızı belirtiriz.

Süleyman Çelebi
İstanbul

Özgür Özel
Manisa

MUHALEFET ŞERHİ

Bu yasa tasarısı Başbakan Ahmet Davutoğlu imzasıyla hükümet teklifi ve 55 madde olarak İş Sağlığı Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı olarak Sağlık Aile Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonuna asıl komisyon olarak havale edilmiş, üst komisyon ise alt komisyonunda görüşülmesine karar vermiştir. Ancak komisyon görüşmeleri sırasında iktidar partisi tarafından verilen önergelerle bu tasarı hükümet tasarısı olmaktan çıkmış, alt komisyonunda adeta yeniden yazılmıştır. İktidar partisi üyesi milletvekilleri bu tasarı ile ilgili olarak 27 değişiklik önergesi ve 36 ek madde ve madde ihdası değişiklikleri önermeleri vermişlerdir. Komisyonumuzla hiç ilgisi bulunmayan maddeler komisyonumuz tarafından karara bağlanarak alt komisyon raporunda tasarı 76 madde olarak üst komisyona havale edilmiştir. 24 ayrı kanun maddesinde değişiklik önerisi yer almıştır. Alt komisyon raporunda görüleceği üzere AKP iktidarı bu şekilde tepkisel ve adrese teslim yasaları alışkanlık haline getirmiş, bu yasalarda sık sık yapılan değişikliklerle parlamento gündemini meşgul etmiştir ve Türkiye Büyük Millet Meclisini işlevsizleştirmiştir.

Bilindiği üzere 6331 sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Yasası 20/06/ 2012 tarihinde TBMM’de kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. O tarihten bugüne bu yasa uygulamaya geçmeden üçüncü defa değiştirilmek üzere komisyonlarda görüşülmektedir.

Türkiye insan hakları evrensel beyannameğine ve uluslararası çalışma örgütü (ILO) sözleşmelerine imza atan ülkelerden biridir. Ancak ülkemizde iş kazaları ve meslek hastalıkları her geçen yıl artmaktadır. Türkiye iş kazalarında OECD ve AB ülkelerine göre en sonda, dünyada ise sondan üçüncü sıradadır. Her gün ortalama dört insanımız iş kazasında hayatını kaybetmektedir. Meslek hastalıklarında ise durum daha da kötüdür. Ülkemizde doğru dürüst bir meslek hastalığı tanımı bile yapılmamıştır. Çalışanlar neyin meslek hastalığı olup olmadığını bilmemektedir. Meslek hastalıkları hastaneleri yok denecek kadar azdır. Esasen çalışma hayatı bir bütündür. Çalışma hayatında halen sendikalaşmanın önünde engeller bulunması, güvencesiz işçi çalıştırma, taşeronlaşma sürdürüldüğü ve kayıt dışının önüne geçilmediği müddetçe iş sağlığı ve güvenliğinden söz edilmesi çok mümkün değildir.

Düzenleme ile hükümet sivil toplum kuruluşlarını dışlamaktadır. Bu hükümetin katılımcı demokrasiye ne kadar uzak olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Halbuki meslek odaları ve sivil toplum demokrasinin olmazsa olmazlarıdır.

Bu yasa tasarısını iş sağlığı ve güvenliği açısından değerlendirdiğimizde bir tepki yasası olarak, kazanın önlenmesine yönelik değil, daha çok kaza olduktan sonra cezalandırmak şeklinde bir metin olarak karşımıza çıkmaktadır. Halbuki iş kazaları ve meslek hastalıkları daha ortaya çıkmadan öngörmek ve önlemek en etkili yöntemdir diye düşünmeliyiz. İş sağlığı ve güvenliği her kazanın öngörülebilir ve önenebilir olduğu anlayışıyla yönetilmelidir. Bu konuda işverenler, çalışanlar ve kamu kesimi, önleyici tedbirleri almak, güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarını yaratmak için işbirliği sağlayabilecekleri bir düzenleme yapılmalıdır.

Bütün bunlara rağmen insan sağlığı ve hayatının söz konusu olduğu ve toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren böyle bir yasa tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde görüşülmesi Milliyetçi Hareket Partisi açısından büyük önem taşımaktadır.

Tasarının maddeler ile ilgili olarak;

1-20.06.2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanununun 8. inci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, işyeri hekimi, iş sağlığı uzmanı ve işverenin görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemek ve ayrıca müeyyideler getirmektedir. Diğer taraftan maden, yapı ile diğer sektörlerde öncelikli olarak hangi mesleki unvana sahip iş güvenliği uzmanlarının belirlenmesine dair usul ve esasların bakanlıkça belirlenmesi karara bağlanmaktadır.

Ancak maddede işyeri hekimi ile iş güvenliği uzmanı görev alanları ayırt edilmemiştir. Örneğin meslek hastalığına yakalanan bir çalışan ile teknik bir arıza nedeniyle yaralanan çalışandan kim nasıl sorumlu olacaktır. Kısaca sağlıkla ilgili tedbirlerden kim, teknik olarak alınması gereken tedbirlerden kim sorumlu olacaktır. Maddede muğlaklık vardır.

2-6331 sayılı yasanın 19. uncu maddesine bir fıkra eklenerek çalışanın kendi sorumluluk alanına giren güvenlik tedbirlerini almaması hususlarından dolayı kurallara uymaması halinde ayrı ayrı üç kez yazılı olarak uyarılması halinde ve 4857 sayılı İş Kanununun 25. inci maddesine göre işverene iş akdini derhal fesih hakkı vermektedir.

Bu maddede hangi zaman dilimi içerisinde uyarılması halinde bu fesih hakkının doğacağı belli değildir. Kanaatimizce bunun bir zaman dilimi içerisinde olması halinde fesih kararı verilmesi aksi takdirde para cezası ile cezalandırılması uygun olacaktır.

3-6331 sayılı kanunun 25. inci maddesine eklenen (7) çok tehlikeli sınıfta yer alan ve kamudan ihale ile alınan işlerde, iş programlarına aykırı hareketle üretim zorlaması nedeniyle hayati tehlike oluşturacak şekilde çalışma biçimleri durdurma nedeni sayılır denilmektedir.

Bize göre kamudan ihale ile alınmayan ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde de hayati tehlike oluşturacak şekildeki çalışma biçimlerinde de iş durdurulmalıdır.

4-31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi kanununun 32. Maddesinde yapılan değişiklikle ikinci fıkrasına ilk iki çocuk için % 7,5 ibaresinden sonra gelmek üzere üçüncü çocuk için % 10 ibaresi eklenmesi öngörülmektedir. Dördüncü çocuk için ise % 15 ibaresi eklenmesi daha uygun olacağı düşünülmektedir.

5-Tasarının 29. Maddesiyle 4 sayılı kanuna geçici madde eklenmiş Karaman ili Ermenek ilçesi Güneyyurt beldesi Cenne mevkiinde 28.10.2014 tarihinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden ve mağdur olan işçilere bazı haklar tanınmış, ayrıca aynı mevkide faaliyette bulunan ve bu maddenin yayımı tarihinden önce 6331 sayılı kanunun 25. Maddesi gereği kapalı olan diğer iş yerlerinde çalışan ve 28.10.2014 tarihi itibarıyla sigortalı olanlara fondan aylık ödenmesi düzenlenmiştir.

Ancak 28.10.2014 tarihinde Karaman ili Ermenek ilçesinde meydana gelen maden kazası nedeniyle hayatını kaybeden maden işçilerinin TC. Ziraat Bankası AŞ. ve Türkiye Halk Bankası AŞ.'ye olan kredi borçları silinmemiş faaliyeti durmuş olan maden ocağı işletmelerinin işçilerinin TC. Ziraat Bankası AŞ ve Türkiye Halk Bankası AŞ' ye olan kredi borçlarını ödemekte zorluk çektikleri ve faizsiz olarak ertelenmesi, aynı yerde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri kefaletleriyle veya doğrudan Halk Bankası AŞ'den kullandıkları kredilerden doğan borçlarına bir kolaylık sağlanmamıştır. Halbuki oradaki esnafımız ve maden kazasında hayatını kaybeden işçilerimizin yakınları çok mağdurdur. Bu mağduriyetlerin giderilmesi gerekmektedir.

6- Tasarının 48.inci maddesinde 5510 sayılı kanunun geçici 59. Maddesiyle 13.05.2014 tarihinde Manisa ili Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden işçilerin yakınlarına tanınan haklar, 13.05.2014 tarih ile 28.10.2014 tarihleri arasında meydana gelen maden kazalarında da ölen işçilerin yakınlarına tanınmıştır.

Ancak bu Anayasanın 2. Maddesinde belirlenen sosyal devlet ilkesiyle bağdaşmayacağından anılan tarih itibariyle ülkemizde yaşanan tüm iş kazalarının aynı kapsamda değerlendirilmesi düşünülmelidir.

7-Tasarının 69. Maddesiyle 14/06/1989 tarihli ve 3572 sayılı iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarına dair Kanun Hükmünde Karamame değiştirilerek Avukatlar, mali müşavirler, noterler ile mühendis ve mimarlara tanınan hakların dış hekimlerine de tanınması gerektiği düşünülmelidir.

Cemalettin Şimşek
Samsun

MUHALEFET ŞERHİ

1/1006 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na (Alt komisyonda kabul edilen metin) dair **muhalefet şerhim** ektedir.

Bilgilerinize sunarım.28.01.2015

1/1006 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nda alt komisyon görüşmeleri sonrasında yapılan değişikliklere karşın tasarının esasına ilişkin itirazlarımıza karşılık verilmemiş, esasa ilişkin kusur ve zaaf lar maddelere de sirayet etmiştir. Tasarı bu haliyle yasalaşması durumdan öngörülen amacıyla tam bir çelişmeye düşeceğinden tasarıya esastan ve bütün maddeleri itibariyle karşıyım. Muhalefet gerekçelerim ve nedenlerim aşağıdadır.

Giriş

Yasa tasarısı adından başlayarak çalışma sürecinin başlıca öznesi olan işçinin karşısına işin ve iş sahibinin çıkarımı koymaktadır. "İş sağlığı ve güvenliği" kavramıyla önceliğin işçilerin iş kazaları ve meslek hastalıklarından korunmasına değil, işin yürütülmesine verildiğini görebiliriz. Bu konuda yapılan tüm düzenlemelerde görüldüğü gibi yasaya sermayenin bakış açısı egemendir ve bu bakış açısından iş sağlığı ve güvenliğinin ekonomi-politiği, rekabet ve birikime engel olmamasından geçmektedir.

Hükümetin sermaye rejimine bağlı olarak tercih ettiği ekonomik politikalar ve bu politikalara bağlı uygulamalar, iş cinayetlerini azaltamamakta, aksine artmasına yol açmaktadır. Çünkü bu tercih, yıllardır, özelleştirme, sendikasılaştırma, kayıt dışı çalıştırma, taşeronlaştırma gibi sermayenin ihtiyaçlarına cevap verecek yönde kullanılmaktadır. Aynı sistem, çalışanların sağlığını ve güvenliğini tehdit eden güvencesiz çalışma biçimlerinin yayılmasını, kadın ve çocuk emeği sömürsünü, kayıt dışı istihdamın artmasını, alana ilişkin gerekli yatırımların ve yasalarda belirtilen denetimlerin yeterince yapılmamasını da beraberinde getirmektedir.

Hükümetin ve özellikle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında araştırma yaptırmaktan, üretim süreçleri konusunda tarafları bilgilendirmeye, ulusal mevzuatı günün gereksinimlerini karşılayacak bir biçimde güncellemekten, insan sağlığını her şeyin üstünde tutarak işyerlerini etkili bir biçimde denetlemesine kadar pek çok sorumluluğu olmasına rağmen bu sorumluluklardan pek azını hayata geçirdiği söylenebilir.

Büyüme ve küresel piyasalarla rekabet edebilme adına uygulanan üretim zorlaması, uzun çalışma saatleri, işçi maliyetlerinden ve buna bağlı olarak işçi sağlığı ve iş güvenliği maliyetleri kaleminden sağlanan "tasarruf" daha kötü çalışma koşullarına zemin hazırlamakta, kazaları da beraberinde getirmektedir.

İşçilik maliyeti kategorisi içindeki ücret, kıdem tazminatı, sosyal haklar, iş güvencesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerini "büyüme ve istikrarı tehdit eden unsurlar" olarak görme alışkanlığı hem Ulusal İstihdam Stratejisi belgesine de Ulusal Sanayi Stratejisi'nde hâkim olmuştur. Emekçilerin aleyhine olan bu temel yaklaşım iş cinayetlerinin artmasındaki temel politika belirleyeni olmaya devam etmektedir.

Hizmet sunumunu ve eğitim aşamasını piyasaya devreden, işyeri ortak sağlık birimlerini tasfiye ederek işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinin özel sektör eliyle yürütülmesini hedefleyen, idari yargı kararlarını görmezden gelen bir anlayışla oluşturulan mevzuatın, işçi sağlığı ve güvenliği alanında süregelen krizi derinleştireceği görmezden gelinmiştir.

Bugün geldiğimiz noktada ne yazık ki İşçi sağlığı güvenliği hizmetleri piyasaya açıldıkça, eğitimler ve hizmetler kurulan ticari şirketlere kazanç olarak döndükçe iş kazaları ve can kayıplarının azalmadığı aksine artarak devam ettiği görülmektedir.

6331 sayılı “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu”, 155 ve 161 sayılı ILO sözleşmeleri ile “89/391EEC” sayılı AB çerçeve direktifine uyum sağlayarak, tüm çalışanları kapsamına alma iddiasını taşımaktaydı. Ayrıca, bu amacın yanı sıra, önleyici bir yaklaşımı esas alarak, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının da katkısıyla, yapılacak olan risk değerlendirmeleri çerçevesinde iş kazaları ve meslek hastalıklarını azaltmayı hedeflemekteydi. Belirtilmiş olan hususların gerçekleştirilmesi amacıyla da, hem çalışanların katılımını ve hem de etkin bir idari yapılanmayı esas almıştı.

MUHALEFET GEREKÇELERİMİZ:

Oysa ki, 6331 sayılı Yasanın hedefleri bu şekilde dile getirilirken; Yasanın kendisi, dile getirilenlerle tezat oluşturacak şekilde hazırlanmıştır:

- Tüm çalışanları kapsama iddiasındaki Yasa’da, daha başlangıçta, ev hizmetleri başta olmak üzere, anılan uluslararası düzenlemelerle de çelişecek şekilde, makul gerekçeler olmaksızın kimi işler ve faaliyetler, kapsama alınmamıştır. Süreç içinde bununla da yetinilmemiş; uluslararası çalışan denizyolu taşımacılığı da kapsam dışına çıkarılmıştır.
- Çalışanların yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı, dayanağını insan hakları evrensel bildirgesinden almakta olup; bu hakkın varlık bulabilmesi için de, devletin bireye karşı yükümlülükleri söz konusu olmaktadır. 6331 sayılı Yasa da, esas olarak, değinilmiş olan Anayasal ilkenin vücut bulabilmesi amacına hizmet etmeyi önüne görev koymuştur. Oysa ki, uygulamaya baktığımızda, kamusal nitelikli pek çok yükümlülüğün veya bu yükümlülüklerin denetiminin, doğrudan piyasaya terk edildiği görülmektedir. Özellikle, 6331 sayılı Yasanın uygulaması açısından yaşamsal öneme sahip olan işyeri hekimliği ile iş güvenliği uzmanlığının sadece faaliyetleri değil, yetiştirilme süreçleri de meslek örgütleri dışlanarak, piyasanın insafına bırakılmıştır.
- İşyeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı kurumları, ortak sağlık ve güvenlik birimleri üzerinden piyasaya açılınca; artık, önleyici olan değil, ucuz olan yaklaşım tercih edilir olmuştur. Risk değerlendirmeleri ise kopyala yapıştır yöntemlerle ve çoğu zaman da doğruluğu dahi araştırılmaksızın internette indirilir hale gelmiştir.
- İşsizliğin, güvencesizliğin ve kayıt dışılığın bu denli yaygın olduğu bir coğrafyada, çalışanların katılımı konusu, toplu iş sözleşmesi düzeninin bulunduğu sınırlı sayıda işyeri dışında, kağıt üzerinde kalmıştır.
- Böylesi bir süreçte iş kazaları ve meslek hastalıkları da, bırakın azalmayı; artış eğilimiyle süregelmektedir.

Bu Tasarı ile 6331 sayılı yasaya yama yapılmak istenmektedir.

6331 sayılı Yasa tüm çalışanları kapsamına almalıdır. Aynı zamanda, bu alanın, piyasaya değil, doğrudan işyerine özgülenmesi ve sürece yönelik kamusal denetimin güçlendirilmesi zorunludur. İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarına iş güvencesi getirilmesinin ve aynı zamanda da yetiştirilme ve atanma süreçlerine meslek odalarının da dahil olmasının sağlanması gerekmektedir. Çalışanların katılımının temini açısından ise sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kalkması gerekmektedir. Denetimden beklenenlerin gerçekleşebilmesi açısından; denetim örgütünün 81 sayılı ILO sözleşmesinin gereği olarak, bağımsız bir kurul olarak örgütlenmesi ve bu kurulun yönetiminin emek ağırlıklı olacak şekilde sosyal taraflara bırakılması gerekmektedir.

Mevcut Torba Yasa Tasarısı'na baktığımızda, değinilmiş olan sorunların çözümüne yönelik herhangi bir düzenleme yer almadığı gibi; piyasalaşmanın daha da geliştirildiği bir sürecin hedeflendiği görülmektedir. Sadece bununla da yetinilmeyerek, üzerinde bulunan yükümlülükler dağıtılarak, işverenlere adeta cezasızlık imkanı getirilmektedir. Tasarının bu haliyle yasalaşması durumunda, işyerlerindeki yükümlülüklerini piyasa şartlarında temin ettiği muhtelif firmalara devretmiş olan işverenler açısından, adeta cezasızlık imkanı getirilmiş olacaktır. Böylesi bir süreçte de, iş kazalarının artış eğiliminin gelişerek devam edeceği, kolaylıkla söylenebilecektir.

Tasarının 6331 sayılı yasanın uygulamada yaşanan eksikliklerini tamamlamak için hazırlandığı iddia edilse de; işveren otoritesini sınırlandıracak güvenceli bir çalışma yaşamının var edilmesinden ısrarla kaçınmaya devam edildiği açık bir şekilde görülmektedir. Bu nedenle tasarıda iş cinayetlerine davetiye çıkaran taşeron istihdamın ortadan kaldırılmasına, rödovans sisteminden vazgeçilmesine ilişkin bir düzenlemeye yine yer verilmemiştir. Yine iş güvenliğini denetleyecek en etkili yollardan birinin çalışanın kendi çalışma koşullarını sendikası aracılığıyla denetleme hakkı olduğu bilinmesine rağmen tasarıda özgür sendikacılık doğrultusunda hiçbir adım da görülmemektedir.

İşçi sağlığı ve güvenliğinin gerçek anlamda sağlanabilmesi için özgür ve demokratik bir sendikal örgütlenmenin önünü açmaktan uzak 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu yeniden düzenlenmeli, özgürlükçü ve katılımcı bir demokratik düzenleme gerçekleştirilmelidir. İşçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin uygulamada denetlenebilmesi sendikalar eliyle "işçi denetimi" yoluyla doğrudan demokratik denetim sistemlerinin geliştirilmesinden geçmektedir. Bu işçi sağlığı ve güvenliğinin işletme düzeyinde etkin olmasının koşullarından en önemlisidir.

Taşeron ve güvencesiz üretim sisteminin tartışmasız olarak ve kamu/özel ayrımı gözetmeksizin yasaklanması yasa koyucular açısından hedeflenmesi gereken önemli bir alandır.

Yasa Yapım Sürecinde Toplumsal Taraflar Eksiktir.

Bu yasa tasarısının oluşturulmasında toplumsal tarafların katılımı eksik kalmıştır. Yasa tasarısının görüşülmesi sırasında her ne kadar alt komisyon toplantılarına çeşitli sendika ve

sivil toplum örgütleri katılsa da yasa tasarısı komisyona gelmeden önce bu kesimlerle tartışılmış, ihtiyaçların ve gerekliliklerin tespiti konusunda bu kesimlere başvurulmamıştır. Sağlık , güvenlik ve çevreyle ilgili özerk-demokratik bir kurumsal yapının sendikalar, meslek oda ve birlikleri ve üniversiteler ile oluşturulması, bunun TBMM’de politikasının yaratılması gerekmektedir. Çalışma yaşamında köklü sonuçlara yol açacak ve toplumu çok yönlü etkileyecek bu düzenlemelerin kamuoyu ile görüşülmeden, herhangi bir ön tartışma ve bilgilendirme yapılmaksızın TBMM’ye getirilmesi hükümetin her zamanki yasa yapma tekniklerinden biridir. Ayrıca buna “torba yasa” tekniğini de eklememiz gerekir. Bir yanda ülkede çok yakıcı bir sorun olan işçi sağlığı ve güvenliği, diğer yanda yurtdışında öğrenim gören öğrencilerle ilgili düzenlemeler, bir başka tarafta ise Urfa Ceylanpınar’daki arazilerin dağıtılması. Bu meselelerin aynı yasa tasarısı içerisinde görüşülmesi olanaksızdır. Ancak iktidar olduğu günden beri AKP hükümeti bu “torba” tekniği ile yasama sürecini şekilsizleştirmektedir.

Tasarı İşçi Cinayetlerini Önlemekte Yetersizdir

Türkiye, çalışma yaşamı koşulları açısından hem hükümetin hem de kamuoyunun olağanüstü hassasiyetle üzerine eğilmesi gereken son derece olumsuz bir tablo ile karşı karşıyadır. İş cinayetlerinde, işçi ölümlerinde dünyada en üst sıralarındadır. Özellikle AKP’nin iktidara gelmesiyle artan iş kazaları açısından bakacak olursak; 2003 yılında günde ortalama 3 işçi yaşamını yitirmekte iken, bugün bu sayı 5-7 işçiye kadar çıkmıştır.

55 ve 161 sayılı ILO sözleşmelerinin 2004 yılında kabulünden, 2012 yılında 6331 sayılı İSG yasasının kabul edilmesine kadar geçen sürede iş kazası sayısı her yıl ortalama 75.000 civarındadır.

Hükümetin 12 yıllık iktidarı döneminde en az 14.668 işçi yaşamını yitirmiştir.2014 yılı içerisinde iş kazalarından hayatını kaybeden işçilerin sayısı en az1886 kişidir. İş cinayetleri inşaat, maden, tarım ve taşımacılık işkollarında; mevsimlik çalışmanın, sendikasız, örgütsüz ve güvencesiz çalışma koşullarının hakim olduğu işkollarında yoğunlaşmıştır. Meslek hastalıkları ise çağın gizlenen salgınıdır. Bu öyle bir salgındır ki her yıl tüm dünyada 2 milyondan fazla, her gün 5500, hatta her dakika 4 kişinin ölümüne neden olan bir salgındır. Bir yandan “meslek hastalıkları yüzde 100 önlenemez” denilip, diğer taraftan da çalışma koşullarına bağlı olarak ‘meslek hastalıkları çalışanların yüzde 0,4-1,2’sinde görülür’ gerçeğinin/çelişkisinin göz ardı ettirildiği bir salgındır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) bu hesapla yaptığı tahminini bu yıl daha da vurucu bir söylemle ifade etmektedir. Buna göre demektedir ki ‘dünyada yılda 160 milyon meslek hastalığı-işle ilgili hastalık tahmin edilmektedir’. Türkiye gibi kayıtlı 30 milyon aktif çalışmanı olan bir ülkede ise ILO’nun tahminlerine göre beklenen meslek hastalığı sayısı yılda 120 bin ile 360 bin arasındadır. Oysa hepimizin yıllardır bildiği ‘meslek hastalığı olmayan ancak meslek hastalıkları olarak ifade edilen sayı’ 500 (beş yüz adet) civarındadır.

Türkiye’de en çok iş cinayeti büyük madenci katliamının yaşandığı Manisa’da meydana gelmiştir. Yine sanayinin merkezi olan İstanbul’da ve hemen her sektörde yoğun iş cinayeti yaşanmıştır... Zonguldak, Karaman, Isparta, Elazığ ve Şırnak’ta maden; Antalya’da konaklama ve organize sanayi; Adana, Düzce, Isparta, Muğla, Aydın, Şanlıurfa ve Mersin’de

tarım; Ankara, Gaziantep, Tekirdağ, Samsun, Malatya, Kayseri, Malatya'da organize sanayi; Bursa ve Mersin'de metal; Kocaeli'nde kimya; Konya'da gıda ve İzmir'de tersane kazaları öne çıkmaktadır. Tarım, inşaat, enerji, taşımacılık, belediye, ticaret ve eğitim işkollarındaki cinayetler ise ülkenin her şehrinde yaşanmaktadır.

Görüşülmekte olan mevcut yasa tasarısı ile Soma, Torunlar ve Ermenek facialarının yaşanmasından sonra hükümetin kendi sorumluluklarını ve üzerinde yükseldiği birikim rejiminin ya da kalkınma modelinin işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarını reddeden karakterine dokunmadan teknik bir takım önlemlerin alınmasına dönük olarak hazırlandığı görmek mümkündür.

Tasarıda Kamusal Görevler Piyasaya Terkedilmiştir

Bu yasa tasarısıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın üzerine düşen ana sorumlulukların büyük bölümünden kaçmakta olduğunu, denetimin özelleştirilmesi yoluyla ve işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanlarını temel sorumlu haline getirerek yaşanması olası facialarda sorumluluğu işveren ve İSG uzmanlarına bıraktığını görebiliriz. İSG hizmetleri, piyasaya, sorumluluk iş güvencesi işverenin iki dudağı arasında olan İş Güvenliği Uzmanı ve işçiye yıkılmıştır. Tasarıda cezalara ilişkin düzenlemelerle büyük ölçüde mevzuatta yer verilen düzenlemelerin bir kısmı revize edilmektedir. Ancak cezalar denetimlerin yetersiz olduğu ortamdan yararlanan işverenler için caydırıcı olmaktan hala uzaktır. Uygulamada, özellikle taşeron firmaların, İSG için gerekli önlemlerin alınmasından daha düşük maliyeti olan cezaları kabul edilebilir bir risk olarak değerlendirdiği görülmektedir. Bakanlık kendisini yalnızca, parasal cezalarda devreye girebileceği zayıf kamusal görevlerden sorumlu tutmaktadır.

Tasarı ile getirilen düzenlemelerin, işyeri hekimleri ile iş güvenliği uzmanlarının 'bağımsız görev yapabilmelerine ilişkin güvencelerini' artırmayı ve 'etki altında kalmadan görevlerini yerine getirmelerini' sağlamak amacını taşıdığı belirtilmektedir. İlgili değişikliklerin hiçbirisi Genel Gerekeç'te yer verilen hedeflere ulaşılmasını sağlayabilecek kapsamda değildir. Söz konusu hedeflerin sağlanabilmesi için işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinin finansmanı, örgütlenmesi, sunumu ve emek-gücünün istihdamı alanlarında köklü değişikliklere gidilmelidir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetleri bütünüyle kamusal bir hizmet olarak kabul edilmeli ve sunumu da kamusal olarak yürütülmelidir. Kendi adına çalışanların az sayıda işçi ile birlikte üretim yaptıkları alanlar için(KOBİ vb.) ortak sağlık güvenlik birimleri benzer yaklaşımla kamusal perspektifle organize edilmeli ve hizmet sunumu gerçekleştirilmelidir.

Denetim Mekanizmaları Yetersizdir

Bunların yanı sıra, ÇSGB iş müfettişleri tarafından yapılması gereken işyeri denetimlerini ilgili sendikalar ve kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleri(TMMOB, TTB vb.) de bağımsız olarak yapabilmelidir. Söz konusu kurumlar iş kazaları sonrası ilgili Bakanlık tarafından gerçekleştirilen incelemelere ek olarak bağımsız incelemeler yapabilmeli, hukuksal süreçlerde geçerli raporlar hazırlamaya yetkilendirilmelidir. Yasanın uygulanmasında en önemli sorunlardan biri iş müfettişlerinin güvencesidir. İş müfettişlerinin gerek kendi istekleri

dışında görevinden ve gerekse de bir soruşturmaya konu olmadıkça yaptıkları teftişlerden alınamayacağı yönünde bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmaktadır. Bu sayede, iş müfettişinin siyasi baskı altında kalmaksızın görevini yapabilmesi de güvence altına alınmış olacaktır.

Çalışma yaşamının denetiminden sorumlu olan “İş Teftiş Kurulu Başkanlığı”nın, emek ağırlıklı olmak üzere, sosyal tarafların yönetiminde bulunduğu özerk bir üst kuruluş haline getirilmesi mutlaka düzenlenmesi gereken bir madde olmasına rağmen tasarıda bu konuyla ilgili bir düzenleme yapılmamıştır.

Tasarıda, işyeri hekimleri ile iş güvenliği uzmanlarının durumu değerlendirilmesine rağmen, Ortak Sağlık ve güvenlik Birimi, OSGB’ler üzerinde durulmamıştır. OSGB’ler asıl olarak yetki ve vize işlemleri sürecinde denetlenmekte; bunun dışındaki denetlemeler ise faaliyetlerinden daha çok evrak ve şekli unsurlar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Öyle ki, konuyla ilgili OSGB denetlemelerinin, “İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü” açısından görev ihmaline anlamına gelecek şekilde, iş mevzuatı konusunda bir yeterliliği bulunmayan “Sosyal Güvenlik Kurumu” denetmenleri tarafından yapıldığı da bilinmektedir. Oysa ki, matbu olarak hazırlanmış bir kısım dokümanları gelişi güzel olarak işyerlerine dağıtan ve piyasada çantacı / paket programcı vb. adlar ile anılan OSGB’lerin faaliyetlerinin de bütünüyle denetlenmesine ve bu yönde ciddi düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Tasarıda bu yönde bir düzenlemeye yer verilmemiş; adeta, bu alandaki başı bozukluğun devamına imkan tanınmıştır. Konu kapsamında, yetki ve vize işlemleri dışında, OSGB’lerin faaliyetlerini de içerecek mahiyette genel denetimlerin iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili iş müfettişlerince yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Tasarının genel gerekçesinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarının uygulanmasında karşılaşılan bazı problemlerin yasal düzenleme ile çözülmesi ve diğer kanunlarda yer alan bazı hükümlerin 6331 sayılı “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu” ile uyumlaştırılması ihtiyacı vurgulanmıştır.

Konuyla ilgili olarak kimi yasal düzenlemelerde boşluk olduğu konusunda bir şüphe bulunmamaktadır. Ancak, genel olarak tercih edilen sosyo-ekonomik model ve buna bağlı esnekleştirme ve güvencesizleştirme ve özellikle de taşeronlaştırma uygulamaları ile özel olarak da işçi sağlığı ve güvenliği alanının adeta sınırsızca piyasa açılması yaklaşımı üzerinde durulmaksızın; sadece yasal düzenlemelere vurgu yapılması ve karşılaşılan her yeni sorunda da yapılacak yeni yasal düzenlemelerin çözüm olarak sunulması uygulamasından vazgeçilmelidir.

Maddeler Açısından Değerlendirecek Olursak:

MADDE-1

- Değişiklik ile alınması gereken tedbirlerin yanı sıra işçi sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıklar ile tavsiyelerin de yazılı olarak kayda geçmesi ve işverene bildirilecek olması önemlidir. Bu durum işçi sağlığı ve iş güvenliği sürecinin takibi bakımından önemli olup yazılı bildirim, sorumluluk tespiti bağlamında ispat bakımından kolaylık sağlayacak işveren caydırıcı bir etkide bulunabilecektir. Ancak işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının çalışma süreleri ve özlük haklarını düzenlemediği için eksiktir. Ayrıca yazılı bildirim kolaylaştırılmalı, işverenle eş zamanlı olarak sendika işyeri temsilcisi veya çalışan temsilcisine de iletilmelidir. İşçilerin kolayca ulaşabileceği şekilde duyurulmalıdır.

- Tasarıda bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı ve benzeri yakın ve hayati tehlike arz etmesine rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması halinde, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanınca Bakanlığın yetkili birimine bildirim yapılması önerilmektedir.

Değişikliğe konu bu düzenlemenin 2,5 yıllık uygulamasına ilişkin somut veri ve tespitler ışığında bir ön çalışma yapılması da gerekmektedir. Bu değişiklik ile, işverene bildirilen ancak alınmayan önlemlerle ilgili durumların “hayati” tehlike arz etmesi yeterli olmayıp, aynı zamanda bu hayati tehlikenin “yakın” olması şartı getirilmektedir, böylece alınmayan önlemlerle ilgili olarak Bakanlığa bildirim ön koşulu ağırlaştırılmıştır. Meslek hastalıkları bakımından koşulun ağırlaştırılmış olması bu tarz hastalıklarda hayati tehlikenin belli bir süreye yayılmasına bağlı olduğundan “yakın”lık şartı bu tarz durumlarda problemi çözmeyecektir, telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açabilecektir.

- İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca tespit edilen tüm eksiklik ve aksaklıklar ile hayati nitelik şart aranmaksızın gereken tüm önlemler, işyerinde ilan edilmeli, işçi sendikasına ve ayrıca çalışan temsilcileri ile tüm işçilere derhal bildirilmeli, ve ilan edilmelidir. Bu bildirim işverene ve işçilere eşzamanlı yapılmalıdır. Bildirim ve ilan, işverenin onayına bırakılmadan işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı ile doğrudan sendika/çalışan temsilcisi/işçiler arasında kurulacak bir iletişim süreci ile gerçekleştirilmelidir.
- Sözkonusu maddede bildirim yapılmadığının kimin tarafından tespit edileceğinin (işveren, Bakanlık, mahkeme) açıkça belirtilmemesi uygulamada zorluklara yol açabilecektir. Belgenin askıya alınması ile birlikte işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı öngörülen sürelerde çalışamayacağı için iş akdinin askıya alınması durumu ortaya çıkacak; uygulamada iş sözleşmesinin işverence sona erdirilmesi riski doğabilecektir.
- Madde’de sözedilen “Haksız bildirim” ifadesi, işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iyi niyetle ve mesleğinin gereği olarak yaptığı ancak daha sonra mahkeme kararı ile haksız olduğu tespit edilebilecek tüm bildirimleri kapsar niteliktedir. Bildirimde bulunmadığı takdirde “belgesinin askıya alınması” riski ile karşı karşıya

olan işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı, işçilerin sağlığı ve güvenliğini korumak ile kendi istihdamını korumak gerçeklikleri arasında sıkışıp kalabilecektir.

MADDE-2

- En ağır fesih biçimi iş akdinin İş Yasası'nın 25'nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca işveren tarafından haklı nedenle derhal fesih yoluyla feshedilmesidir. İşçilerin iş sağlığı ve güvenliği konusunda yükümlülüklerini yerine getirmemesi İş Yasası'nda düzenlenmiş durumdadır.

Ancak bu madde ile işverenin haklı nedenle fesih hakkı genişletilmiş, işverenin işçiyi işten çıkarması kolaylaştırılmıştır. Madde işyerinde iş güvenliğinin tesisini sağlamak amacıyla konmuş gibi gözükse de uygulamada işçi sağlığı ve güvenliğinden çok işin yürütülmesinde işverenin elini güçlendirip, işçiyi işten atmanın sürekli bir tehdit olarak kullanılmasını sağlayacaktır.

MADDE-3

- Madde metninde değinilmiş olan "30/f.1.ç". madde içeriğinde, denetim ifadesi yer almamaktadır. Bu nedenle, madde hatalı olarak düzenlenmiştir. Gerçekten de, iş sağlığı ve güvenliği uzman ve uzman yardımcılarının denetim gibi bir vasfı ve yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu şekilde, denetim teşkilatının güçlendirilmesi yerine, yaygınlaştırılarak etkisizleştirilmesi gibi bir sonuca neden olunması riski bulunmaktadır.

MADDE-4

- Söz konusu düzenlemenin "çok tehlikeli sınıfta yer alan ve kamudan ihale ile alınan işler" ile sınırlanması kaldırılmalı, düzenleme kamu ya da özel, az, orta ya da çok, tüm işleri kapsamalıdır.

MADDE-5

- Madenlerde Yaşanan İş Cinayetlerinin Başlıca Sebepleri arasında:

1. Taşeronlaştırma: İşçilere dönük sendikal hak ihlalleri, ekonomik ve sosyal hak kayıpları yanında işçi ölümlerine de neden olmaktadır. Özellikle madencilik sektöründe çok ilkel bir şekilde hayata geçirilen taşeronlaştırma sonucu ortaya çıkan aşırı hırs ve denetimsizlik maden kazalarına davetiye çıkarmaktadır.

2-Üretim zorlaması: Maden işçileri tarafından "hadi hadi" düzeni olarak tercüme edilen "üretim zorlaması" rödovans modeliyle hayata geçirilmiştir. Modelin temeli, devletin kendi mülkiyetindeki madeni kiraya vermesi ve madende ne üretilirse onu satın alması şeklinde yürümektedir. Maden şirketi en az maliyetle ne kadar çok kömür çıkarırsa o kadar çok kazanıyor. Böylece, işçilerin beş dakika soluklandıklarında bile "hadi hadi" diye işe koşuldukları bir emek cehennemi yaratılmaktadır.

3-Rödovans: Kamuya ait olan madenler rödovans yöntemiyle dolaylı olarak özelleştirilmiş, kamunun taşeronu haline getirilen bu özel teşebbüslere büyük kamu imkânları sunulmuştur.

Bu imkanlar;

- a) Maden işletmeciliği yüksek sermaye yatırımı gerektirdiği için kamunun tüm teşvik politikaları bu alanda oldukça yüksek düzeyde uygulamaya konulmuştur.
- b) Hazır madenlerde bulunan kamuya ait tüm kurulu maddi sistemler sermaye tahsis edilmiştir.
- c) Üretilen kömürün kamu tarafından alınma garantisi getirilmiştir
- d) Yapılan yasal düzenlemelerle madenlerin denetlenmesi ve iş sağlığı ve işçi güvenliği konuları işveren inisiyatifine bırakılmış, İşletmeci, taşeronluk sisteminin kendisine sağladığı tüm olanakları sonuna kadar kullanmıştır.

4-Denetim Zaafiyeti: Türkiye’de uygulanan küresel politikaların son aşaması “denetimsizleştirme” olup bunun en önemli icraatlarını AKP iktidarı gerçekleştirmiştir. AKP iktidarı döneminde Yüksek Denetleme Kurulu, Maliye Teftiş Kurulu, Hesap Uzmanları Kurulu, ÇSGB Bakanlık Teftiş Kurulu; İş-Kur Teftiş Kurulu kapatılarak başka kurullara aktarılmış veya yapıları değiştirilmiştir. Ayrıca son 12 yılda pek çok teftiş kurulu kapatılmış ya da mevzuat ve ekonomik yönden işlevsizleştirilmişlerdir. Mevcut denetim sistematigi içerisinde; teknik nezaretçi ve iş güvenliği uzmanlarının denetim elemanı olarak tanımlanmalarına karşın ücretlerini denetledikleri işverenden almaları söz konusu personelin denetim yetkilerini hakıyla kullanabilmelerini güçleştirmektedir.

- Tasarıda öngörülen değişiklik ile, madenlerde ihale/rödovans yönteminin sürdürülmesi planlanmaktadır. “2 yıllık ihale yasağı”nın kusurla orantılı olarak ve ancak mahkeme kararı ile kusurun tespitinin ardından uygulanacak olması, bu düzenlemenin caydırıcılığını ve etkinliğini ortadan kaldırmaktadır. Soma ya da Ermenek’teki işçilerin yaşamını yitirmesine yol açan işverenler, kusurlarının mahkeme kararı ile tespit edildiği tarihe kadar (bu davalar temyiz aşaması ile birlikte 1-5 ila 3 yıl arasında sürebilmektedir) mevcut ihale uyarınca iş cinayetini işledikleri madeni işletmeye devam edebilecek, yeni ihale alarak başka madenleri de işletebilecek, yeni iş cinayetleri işleyebilecektir. İşverenin, üst sınırdan, yani 2 yıl üzerinden bir ceza aldığı varsayarsak mevcut ihaleler üzerinden, ihale süresi sonuna kadar maden işletmeye devam edebilecektir. Kusurun oranına göre de işverenin cezası düşebilmektedir. Ceza Yargılamasında, 765 sayılı Yasa döneminde olduğu gibi, ilgililerin kusur oranları saptanmamaktadır. Bunun yerine, kusurlu olup olmadıkları değerlendirilmektedir. Ayrıca, kusur oranının tespit edilmediği gerçeğinden hareketle, muhakkak ki cezanın alt sınırının tespiti gerekecektir. Aksi durumda, uygulamada duraksamalara neden olunacağı gibi, farklı mahkemelerce farklı uygulamalar gündeme gelecek ve böylesi bir durum da hukuk güvenirliliği açısından kabul edilebilir olmayacaktır.

MADDE-6

- İdari para cezalarındaki artış mevcut işçi sağlığı ve güvenliği istatistikleri göz önünde bulundurularak daha yüksek seviyelere çıkarılmalıdır. Ayrıca ceza ile tedbiri birbirine karıştırma, hatalı bir yaklaşımdır. Suç işlemiş ve aynı zamanda da tedbiren bıçağına el konulmuş olan kişiye, tedbir uygulandı diye ayrıca ceza verilmemesi gibi bir duruma neden olunmaktadır. Yine, söz konusu düzenleme şekliyle, bir kısım idari para cezalarında yer alan “aylık olarak uygulama” yaklaşımıyla da uyumsuz ve aynı zamanda da belirsizliklere neden olacak bir duruma yol açılacaktır.

MADDE-8

- İş güvenliği uzmanlığı sisteminin derecelendirilerek tehlike sınıfları ile eşleştirildiği bir sistemin 4 yıl süre ile ertelenmesi başlı başına bir sorun olarak görülmektedir. Düzenleme ile getirilen tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 6, çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1,5 yıllık bir ek erteleme işçi sağlığı ve iş güvenliği bakımından çok ciddi sakıncaları olmakla birlikte, sistemin süre bakımından ötelenmesi işçi sağlığı ve güvenliğine bütüncül bir yaklaşımın eksikliğini göstermektedir.

MADDE-9

- Tasarının bu maddesi ile iş kazaları ve meslek hastalıklarına sebep olan işverenlere geçmişe dönük çok geniş kapsamlı bir af getirilmektedir. İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları, işçi sağlığı ve iş güvenliği sisteminin en önemli unsurlarıdır. Türkiye’de her gün en az 5 işçinin iş cinayetlerinde yaşamını yitirdiği göz önünde bulundurulduğunda böyle bir düzenleme ancak işverenlere ödül olarak görülebilir. Bakanlık, bu düzenleme ile daha önceden kendi oluşturduğu görüş ile uygulamadığı ve bu nedenle de sorumluluk aldığı bir durumdan kendisini kurtarmak istemektedir. Adeta, Yasaya uyanları cezalandıran bir düzenlemedir.

MADDE-10

- Madenlerde iş kazası halinde, işçilerin buldukları yeri ve giriş çıkışlarının tespit edilememesi, işçilerin tahliye edilmesini çok güç hale getirmekte ve iş kazasının daha ağır kayıplara yol açmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla bu kadar hayati bir sistemin kurulmasına ilişkin yaptırımın aciliyeti karşısında yasa tasarısının bunu yaklaşık 11 ay ertelenmesi sorunu ötelemekte, “geç gelen adalet, adalet değildir” genel ilkesi ile çalışmaktadır.

MADDE-11

- İşçiler lehine bir gelişme olarak asgari geçim indirimi tutarının artırılması önemlidir. Ancak tasarının bu maddede, çalışanların haklarını geliştirmekten çok, AKP hükümetinin “üç çocuk” siyasetine başka bir zemin sunduğunu söyleyebiliriz.
- “Kişiler kendi özel tercihlerini ve (veya) kimliklerini daha doğal bir şekilde yaşayabilmek için uğraş verebilirler. Bu bağlamda özelin kamuya taşınması kamuyu zenginleştirir. Ama aksi bir durum, yani kamunun çeşitli nedenlere dayanarak -üç çocuk, sigara yasağı, içki yasağı- doğru davranış tarzını özele dayatması totalitarizmden başka bir şey değildir. Dinsel tercihler ve cinsel yönelimler başta

olmak üzere hayatın belli bazı yönleri kalıcı bir şekilde kamusal müdahalenin dışında kalmalı ve sadece bize ait olmalıdır. Bu bağlamda rahatlıkla diyebiliriz ki kamu adına yetkilendirilmiş kişilerin telkinler ya da talimatlar yoluyla özeli düzenlemeye kalkması en asgari ölçütlerde bile özgürlüğü ortadan kaldırır. Tabii üç çocuk politikasındaki sorun politik liderliğinin doğru yaşam tarzına yönelik sınır tanımaz ihtirası karşısında özel alanın özerkliğini kaybetmesi meselesinden ibaret değil. Ayrıca kadının toplumsal konumu ve nüfus-emek ilişkisi üzerine de birtakım hatırlatmalarda bulunmak gerekir. Her şeyden önce Erdoğan'ın üç çocuk lehine açıklamaları her birlikteliğin evlilikle, her evliliğin ise çocukla sona ermesi gerektiği yönündeki muhafazakar toplumsal tahayyülü yeniden üreten bir niteliğe sahiptir. Bahsi geçen bu anlayış aynı zamanda kadının erkek karşısındaki ekonomik ve cinsel bağımsızlığını aile ve çocuk adına feda eden ataerkil kültürü güçlendirir. Böylesi bir söylem kadını iş hayatından tümüyle koparır. Üç çocuk bir hedefse, bu tür bir hedefin bizi götüreceği yer erkeğin karısı, çocukların anası olmaktan ibaret nesneleşmiş bir kadın imgesidir. Yine bu bağlamda bir diğer mesele çocuğun ya da çokça çocuk yapmanın toplumsal işlevinde somut bir içeriğe bürünür. Çocuk evliliği aileye dönüştürür. ...Ayrıca nüfusun yaşlanmasını önlemek adına meşrulaştırılan üç çocuk siyaseti aslında ucuz emeğe dayalı sömürü düzenini garanti altına almaktan başka bir anlama gelmiyor. Güvencesiz ve örgütsüz bir şekilde çalışan on milyonlarca emekçinin içinde bulunduğu durumu değiştirmesi önündeki en büyük engel kendileriyle aynı kaderi paylaşan diğer emekçilerdir. Erdoğan'ın üç çocuk gibi bir nüfus politikasına ihtiyacı var. Çünkü ancak bu sayede yedek işsizlerle bugünkü ağırlığını koruyabilir. Ücretlerin yükselmemesi için işi daha düşük bir ücretle yapacak başka kişilere ihtiyaç var. İşte üç çocuk sermaye lehine fazlasıyla bozulmuş ekonomik ilişkilerin bugünkü sorunlu haliyle kendini yedeklemesini sağlayacaktır.¹

MADDE-13

- Yasa tasarısı bu maddede mezunları iş güvenliği uzmanı olabilen fakültelerde “iş sağlığı ve güvenliği” dersleri zorunlu ders haline getirilmeyi amaçlamaktadır. Bu düzenleme yetersizdir. Gerek genel anlamda gerek çalışma yaşamı bakımından sağlık ve güvenlik bilinç ve kültürünü geliştirmek amacıyla, okul öncesi öğretimden üniversiteye kadar her aşamada ve alanda benzer ders ve eğitsel çalışmaların verilmesi sağlanmalıdır.

MADDE -17

- ÇSGB bünyesindeki Enstitü, yönetimine işçi sendikaları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütlerinin temsilcilerinin de katılacağı biçimde, finansmanı genel bütçeden karşılanacak ve idari olarak özerk olacak bir yapıya kavuşturulmalıdır.

MADDE-27

- Sınavlardan kaynaklı doğacak belge masrafı ve sınav ücretlerinin karşılanması sadece sınavlarda başarılı olacak kişilerle sınırlı olması ve İşsizlik Sigortası Fonu'ndan

¹ Armağan Öztürk/İstanbul - BİA Haber Merkezi/16 Aralık 2011

karşılanması yerine en azından bir sınav için sınavda başarı olamayan adayların da sınav ücreti ve masraflarının karşılanması sağlanmalı ve karşılama İşsizlik Sigortası Fonu'ndan değil genel bütçeden yapılmalıdır.

MADDE-28

- Söz konusu ceza ve teşvik sisteminin İşsizlik Sigortası üzerinden yapılması doğru değildir. Alt Komisyonda verilen önerge ile cezalar tümüyle kaldırılmıştır, yüzde 1 teşvik-yüzde 3 ceza şeklindeki dengelemeden vazgeçilmiştir. Düzenlemenin mevcut haliyle, 10'dan çok işçi çalıştıran çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ölümlü ya da sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazaları 3 yıl süre ile olmadığı takdirde, İşsizlik Sigortası Fonu'nun gelirleri azalacaktır. İşçiler ve işsizlerin "kara gün dostu" olan İşsizlik Sigortası Fonu'nun aktüeryal dengesinin hem de işçilerin yaşamı ve sağlığı üzerinden bir kurgu ile bozulması yanlıştır. Bu madde ile kaza geçiren işçiler sakat kalma halleri ile işsizlik fonundaki gelirlerin azalması yoluyla birkaç kez haksızlığa uğratılmaktadır. Bu durum genel bütçe ile düzenlenmelidir.
- Mevcut düzenleme bu teşvikten yararlanan ya da yararlanmayı amaçlayan işverenleri, iş kazalarını bildirmemeye de teşvik edecektir; zira maddenin ilk halinde öngörülen "10 katı tutarında idari para cezası" yaptırımının olmadığı koşullarda, işverenlerin en azından iş kazalarını bildirmemeleri durumu şaşırtıcı olmayacaktır.

MADDE-29

- Ermenek civarında faaliyeti durdurulan madenlerde çalışan işçilere 6331 Sayılı Kanununun 25. maddesinin 6'ncı fıkrası uyarınca, işverenleri ücretlerin ödemek ya da ücretlerinde düşme olmamak üzere başka bir iş vermekle yükümlüdür ve işverenin bu yükümlülüğü faaliyetin (işin) durdurulması ile birlikte başlamaktadır. Ancak bu maddeye göre Fon'dan yapılacak ödeme, maddenin yayımını takip eden aybaşından başlayacak, işin durdurulması ile bu tarihe kadar geçen süre bakımından işçilere bir ödeme yapılmayacaktır. Yapılması planlanan ödeme, işin durdurulması tarihinden itibaren başlamalı, yapılacak tüm ödemeler, işverenlerden yasal faiziyle tahsil edilmelidir.
- Bu maddede öngörülen ödemeler İşsizlik Sigortası Fonu'ndan değil Hazine'den yapılmalıdır.

MADDE-30

Hukuk devleti ve hukukun temel prensiplerine aykırı olarak düzenlenen bu maddede yasaya aykırı bir yararlanmanın yasa değişikliği ile usulüne uygun yararlanma sayılarak uygun hale getirilmesi söz konusudur. "Ortalama sigortalı sayısının yanlış hesaplanması" tespiti olanaklı olmayan, bir gerekçedir. İşverenlere yönelik "af" niteliğinde olan bu madde İşsizlik Sigortası Fonu'nu açıkça zarara uğratmaktadır.

MADDE-31

- Bu maddenin hemen genel seçimler öncesinde getirilmesi, yasa yapma sürecinin aynı zamanda siyasi ranta da hizmet edebileceğinin açık göstergesidir. Seçim yatırımı olarak planlanan bu madde ile Ceylanpınar kentsel dönüşüme açılmakta bu alanda sağlanacak rant da doğrudan belediyenin inisiyatifine bırakılmaktadır.

- Ülkemizde kentsel dönüşüme ihtiyaç duyulan bölgelerde özel sektör tarafından 3 yaklaşım uygulanmaktadır.
 - En yüksek ranta sahip alanların dönüşümünü büyük inşaat firmaları hızlı bir şekilde gerçekleştirmektedir.
 - Daha az karlı alanların, önemli ulaşım aksları ya da prestij konut alanlarının çeperlerinin dönüşümünü küçük ölçekli firmalar ya da yapsatçılar gerçekleştirmektedir.
 - Kentin karsız alanlarında, kent çeperinde ya da sanayi alanlarının yanında yer seçmiş gecekondular alanlarında dönüşüm gerçekleştirilememekte, gecekondular ıslah imar planlarının oluşturacağı rant beklentisiyle farklı çözümleri reddetmektedir.²

- Kentsel dönüşüm, beş temel amaca hizmet etmek üzere tasarlanmalıdır.³
 1. Kentin fiziksel koşulları ile toplumsal problemleri arasında doğrudan bir ilişki kurulmasıdır. Kentsel alanların çöküntü alanı haline gelmesindeki en önemli nedenlerden birisi toplumsal çökme ya da bozulmadır. Kentsel dönüşüm projeleri, temelde toplumsal bozulmanın nedenlerini araştırmalı ve bu bozulmayı önleyecek önerilerde bulunmalı.
 2. Kentsel dönüşüm; kent dokusunu oluşturan birçok ögenin fiziksel olarak sürekli değişim ihtiyacına cevap vermelidir. Bir başka deyişle, kentsel dönüşüm projeleri kentin hızla büyüyen, değişen ve bozulan dokusunda ortaya çıkan yeni fiziksel, toplumsal, ekonomik, çevresel ve altyapısal ihtiyaçlara göre, kent parçalarının yeniden geliştirilmesine olanak sağlamalı.
 3. Kentsel refah ve yaşam kalitesini artırıcı bir ekonomik kalkınma yaklaşımını ortaya koymalı.
 4. Fiziksel ve toplumsal bozulmanın yanı sıra, kentsel alanların çöküntü bölgeleri haline gelmelerinin en önemli nedenlerinden birisi, bu alanların ekonomik canlılıklarını yitmesidir. Kentsel dönüşüm projeleri fiziksel ve toplumsal çöküntü alanları haline gelen kent parçalarında ekonomik canlılığı yeniden getirecek stratejileri geliştirmeyi ve böylece kentsel refah ve yaşam kalitesini artırmayı amaçlamalı.
 5. Kentsel alanların en etkin biçimde kullanımına ve gereksiz kentsel yayılmadan kaçınmaya yönelik stratejilerin ortaya koyulmasıdır.
 - Söz konusu maddede bölgede yaşayan topraksız köylünün durumu düşünülmemiştir. Onların da haklarını koruyacak yasal düzenlemeye ihtiyaç vardır.

² Sekmen 2007

³ Aktaran : A. Şişman1, D. Kibar oğlu1' *TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 12. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı 11-15 Mayıs 2009, Ankara*

MADDE-36

- Bu maddede düzenlenen ev eksenli çalışma Borçlar Kanunu’nu ile şekillendirilmiştir. İş yasasında yapılacak düzenlemede bu çalışma şekli kayıt altına alınmaya çalışılıyor ancak çalışmanın sınırlandırılması, bu tarz çalışanların sosyal haklarının güvence altına alınması, işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından tedbirler, yaptırımlar öngörmesi gerekirdi. Türkiye’de sayısı 200 binden fazla ve yüzde 90’ı kadın ev eksenli çalışan olduğu düşünülürse, evden çalışma, a-tipik ve esnek bir çalışma biçimi olup, prensip olarak reddedilmelidir. Hangi işlerin işyeri dışında (evde ya da ev haricinde) yürütülebileceğine ilişkin bir sınırlama getirmeyen düzenlemelerde bakış açısı bunları sadece kayıt altına almak değil aynı zamanda işçi sınıfının ortak kazanımlardan faydalanabilecekleri bir düzenleme esas alınmalı, konu sendikalar, kadın örgütleri, meslek örgütleri ve akademisyenlerin katkı ve önerilerine açık hale getirilmelidir.

MADDE-37 ve 39

- Bu maddelerde alandaki sendikaların önerileri doğrultusunda işçilere 2 gün hafta tatili hakkı tanıyarak, haftalık çalışma süresinin 35, günlük çalışma süresinin ise 7 saat ile sınırlandırılması düzenlenmelidir.

MADDE-38

- İşçiye eşinin doğum yapması veya evlat edinmesi halinde 3 gün ücretli izin düzenlemesi 5 güne çıkarılmalı İş Yasası’nda zaten mevcut olan izin sürelerine de en az bir gün ilave edilmelidir.

MADDE-40

- Bu öneri ile işçilerin gece çalışma süresi 11 saate kadar çıkabilmektedir. Üst sınır sanayiden sayılmayan tüm işlerde kaldırıldığı için uygulamada bu mümkün olacaktır. Son derece ihlal edilmeye açık hale getirilen gece çalışma saatleri işçi sağlığını tehdit eden yeni bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

MADDE-41

- 14 yaşını doldurmamış tüm çocukların “sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde” günde 5 haftada 30 saate kadar çalıştırılabilmelerine olanak tanıyan bu madde yoğun çocuk emeği sömürüsüne kapı aralamaktadır, bu konudaki uluslararası direktif ve sözleşmelere uygun değildir.

MADDE-48

- Maddede tarif edilen düzenlemeler yalnız Soma katliamında hayatını kaybeden işçi ailelerine değil, geriye de yürümek üzere iş kazası ya da meslek hastalıklarında yaşamını yitiren tüm işçilerin hak sahiplerini de kapsayacak biçimde değiştirilmelidir.

MADDE-71

- Bu maddede İşçilerin günlük ve haftalık çalışma sürelerindeki sınır kaldırılmakta, işverenin emrinde bekledikleri süreler çalışma süresi olmaktan çıkarılmaktadır. Haftalık 45 saat çalışma üst sınırı ve günlük 11 saat üst sınırı kaldırılmaktadır.

Ertuğrul Kürkcü

Mersin

ALT KOMİSYON METNİ

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNEMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(2) İşverene teknik rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı, görev aldığı işyerinde mevzuat ve teknik gelişmeleri göz önünde bulundurarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri belirler ve işverene yazılı olarak bildirir. Eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesinden, tedbir ve tavsiyelerin yerine getirilmesinden işveren sorumludur. Bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı ve benzeri yakın ve hayati tehlike arz etmesine rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması hâlinde, bu durum işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca, Bakanlığın yetkili birimine bildirilir ve bu bildirim işyerinde çalışanların görebileceği bir yerde ilan edilir. Bildirim yapılmadığı tespit edilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının belgesi üç ay, tekrarında ise altı ay süreyle askıya alınır. Bu bildirimden dolayı işvereni tarafından işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş sözleşmesine son verilemez ve hiçbir şekilde hak kaybına uğratılamaz. Aksi takdirde işveren hakkında bir yıllık sözleşme ücreti tutarından az olmamak üzere tazminata hükmedilir. İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş kanunları ve diğer kanunlara göre sahip olduğu hakları saklıdır. Açılan davada, haksız bildirimde bulunduğu mahkeme kararıyla tespit edilen kişinin belgesi altı ay süreyle askıya alınır.”

“Sektörel düzenleme çerçevesinde maden ve yapı ile diğer sektörlerde öncelikli olarak hangi mesleki unvana sahip iş güvenliği uzmanlarının ve bunların yanında görev yapacak diğer mesleklerle sahip iş güvenliği uzmanlarının belirlenmesine dair usul ve esaslar, Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 2- 6331 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) İş sözleşmesi ile çalışanların; kişisel koruyucu donanım kullanmaması, makine ve teçhizatın koruyucusunu etkisiz hale getirmesi, iş ile ilgili güvenlik kurallarına uymaması hususlarından dolayı ayrı ayrı üç defa yazılı olarak uyarılması hâlinde işveren bakımından iş sözleşmesinin 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesine göre haklı nedenle derhal fesih hakkı doğar.”

MADDE 3- 6331 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu fıkra ile 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında denetim veya inceleme amacıyla görevlendirilen iş sağlığı ve güvenliği uzman ve uzman yardımcıları ile mühendis, fizikçi, kimyager, biyolog ve tabipler hakkında 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır.”

MADDE 4- 6331 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “mülki idare amiri tarafından” ibarelerinden sonra gelmek üzere “kolluk kuvvetleri marifetiyle” ibareleri ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(7) Çok tehlikeli sınıfta yer alan ve kamudan ihale ile alınan işlerde; teknolojik gelişme, iş gücü kapasitesinin artırılması, üretim metotlarında yenilik gibi bir kısım unsurlar sağlanmadan, üretim ve/veya imalat planlarına, iş programlarına aykırı hareket edilerek üretim zorlaması nedeniyle hayati tehlike oluşturacak şekilde çalışma biçimleri işin durdurulma sebebi sayılır.

(8) İşyerinde durdurulan işlerde izinsiz çalışma yaptıran işveren veya işveren vekillerine üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.”

MADDE 5- 6331 sayılı Kanuna 25 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/A maddesi eklenmiştir.

“Ölümlü iş kazası sebebiyle kamu ihalesinden yasaklama

MADDE 25/A- Ölümlü iş kazası meydana gelen maden işyerlerinde kusuru yargı kararı ile tespit edilen işveren, mahkeme tarafından kusuru oranında iki yıla kadar kamu ihalelerine katılmaktan 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasında sayılanlarla birlikte yasaklanır. Kararın bir örneği siciline işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna gönderilir ve internet sayfasında ilan edilir.”

MADDE 6- 6331 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ğ) ve (1) bentleri ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci fıkraya aşağıdaki (o) ve (ö) bentleri ile maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“ğ) 17 nci maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene, her bir aykırılık için ayrı ayrı çalışan başına beşyüz Türk Lirası,”

“1) 25 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene ihlale uğrayan her bir çalışan için bin Türk Lirası, aykırılığın devam ettiği her ay için aynı miktar,”

“o) Çalışanlarına standartlara uygun ve CE belgeli kişisel koruyucu donanım temin etmeyen işverenlere çalışan başına beşyüz Türk Lirası,

ö) Yer altı maden işletmelerinde çalışanların buldukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmayan işverenlere çalışan başına beşyüz Türk Lirası,”

“(2) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları hariç gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu il müdürünce verilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç tahsil edilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları ise doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102 ncı maddesi hükümleri uygulanır. Verilen diğer idari para cezaları tebliğinden itibaren otuz gün içinde ödenir. İdari para cezaları tüzel kişiliği bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları adına da düzenlenebilir.

(3) Bu maddede belirtilen idari para cezaları;

a) Ondan az çalışanı bulunan işyerlerinden;

1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,

2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yirmi beş oranında artırılarak,

3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,

b) On ila kırk dokuz çalışanı bulunan işyerlerinden;

1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,

2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,

3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,

c) Elli ve daha fazla çalışanı bulunan işyerlerinden;

1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,

2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,

3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde iki yüz oranında artırılarak, uygulanır.

(4) İşin durdurulması halinde, durdurmaya sebep olan fiilden dolayı ilgili idari para cezası uygulanmaz.

(5) Çalışan sayısı ile çarpılarak verilen idari para cezalarında üçüncü fıkraya hükümleri uygulanmaz.

(6) 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç olmak üzere bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezaları, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitim ve araştırma-geliştirme projelerine ilişkin harcamalarda kullanılır. Bu amaçla ihtiyaç duyulan ödenek, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinde öngörülmüş. Söz konusu ödeneğin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 7- 6331 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“g) İşyerlerinde işin durdurulması, hangi işlerde risk değerlendirmesi yapılmamış olması durumunda işin durdurulacağı, durdurma sebeplerini gidermek için mühürlerin geçici olarak kaldırılması, yeniden çalışmaya izin verilme şartları, çok tehlikeli işler sınıfında yer alan başta maden ve yapı olmak üzere işyerlerinde acil durdurmayı gerektiren hususlar, acil hallerde işin durdurulmasına karar verilmeye kadar geçecek sürede alınacak tedbirlerin uygulanması.”

MADDE 8- 6331 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bu Kanununun 8 inci maddesinde belirtilen çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğü, 1/1/2018 tarihine kadar (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi; tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğü, 1/1/2017 tarihine kadar (C) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi kaydıyla yerine getirilmiş sayılır.”

“(3) İkinci fıkraya göre iş güvenliği uzmanlığı belge yükseltme sınavlarında başarılı olup belge almaya hak kazananların hakları saklıdır.”

MADDE 9- 6331 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirme yükümlülüğünü yerine getiren işverenlere geriye dönük 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında idari para cezası uygulanmaz.”

MADDE 10- 6331 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına eklenen (ö) bendi, 1/1/2016 tarihinden itibaren uygulanır.”

MADDE 11- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasına “ilk iki çocuk için % 7,5” ibaresinden sonra gelmek üzere “, üçüncü çocuk için % 10,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “1. Başbakanlık ve Bakanlıklarda” bölümüne “Milli Emlak Dairesi Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı” ibaresi eklenmiş, “4. Başbakanlık ve Bakanlıklarda” bölümünde yer alan “İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdürü,” ibaresi “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı,” şeklinde değiştirilmiş ve bu ibareden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürü,” ibaresi eklenmiştir.

b) Eki (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 7 nci sırasına “Gelir İdaresi Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine “yabancı dil” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 14- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kamulaştırma nedeniyle idarece ödenmiş olan ancak kesinleşen yargı kararları gereği geri ödenmesi gereken kamulaştırma bedelinin; borçlusuna bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idarece tebliğ edilmiş olması halinde bu Kanunun yayımını izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde, tebliğ edilmemiş olması halinde ilgisine tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödenmesi şartıyla kamulaştırma bedeliyle birlikte ödenmesi gereken faizin tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak tebligatlarda ödeme için verilen üç aylık sürenin bu maddede yer alan altı aylık sürenin içinde kalması halinde üç aylık süre altı aylık sürenin bitim tarihine kadar uzar. Bu madde hükmünden yararlanan şahıslar bu konuyla ilgili dava açamazlar. Bu şahıslar hakkında başlatılmış icra takipleri ödeme süresince durur, ödemeyi müteakip sonlandırılır, icra ve yargılama masrafları talep edilmez.”

MADDE 15- Ekli (1) sayılı ve (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetveli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (3) sayılı, (4) sayılı ve (5) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 16- 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Avrupa Birliği ve Malî Yardımlar Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 17- 3146 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“j) İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ile İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek.”

“İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ile İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışma usul ve esasları ile personelin nitelik, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 18- 3146 sayılı Kanunun 12/A maddesinin madde başlığı “Avrupa Birliği ve Malî Yardımlar Dairesi Başkanlığı” şeklinde, maddenin birinci fıkrasında geçen “Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığının” ibaresi “Avrupa Birliği ve Malî Yardımlar Dairesi Başkanlığının” şeklinde değiştirilmiş, maddenin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve (f) bendi (ğ) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“f) Bakanlık tarafından hazırlanacak mevzuatı Avrupa Birliği müktesebatına ve terminolojisine uyumu açısından incelemek ve görüş bildirmek.

g) İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Programı çerçevesinde kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde, mevzuat uyumu ve uygulaması için gerekli teknik, kurumsal kapasite ve mali ihtiyaçların tespitine ve faaliyetlerin izlenmesine katkıda bulunmak.”

MADDE 19- 3146 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkrada yer alan “veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı maddenin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Yurt dışı sürekli görevlere; yurt dışı işçi hizmetleri uzmanları ile Bakanlık merkez teşkilatı veya bağlı veya ilgili kuruluşlarında ek göstergeleri Genel Müdür düzeyinde veya daha yüksek tespit edilen kadrolarda bulunanlar, mesleki nitelik değerlendirmesine tabi tutulmaksızın atanabilirler. Bakanlık ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünde Genel Müdür Yardımcısı veya Daire Başkanı kadrolarında en az iki yıl çalışmış olanlar da mesleki nitelik değerlendirmesine tabi tutulmak, Bakanlığın yurt dışında bulunan toplam birim sayısının % 10’unu geçmemek ve bir defaya mahsus olmak üzere yurt dışı sürekli görevlere atanabilirler.”

MADDE 20- 3146 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinde yer alan “İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürlüğü” ibaresi “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- 3146 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığında Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanı unvanlı kadroda bulunan personel ile İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdürlüğünde İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdürü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdür Yardımcısı unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri sona erer ve bunlar en geç bir ay içinde derece ve kademelerine uygun diğer kadrolara atanır. Bunlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklarını almaya devam eder. Söz konusu personelin atandıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir.

b) Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığında ve İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Bölge Laboratuvarlarında görev yapan personel kadroları ile birlikte çalıştığı birim dikkate alınarak durumuna göre Avrupa Birliği ve Malî Yardımlar Dairesi Başkanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ya da İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerine herhangi bir işleme gerek kalmaksızın aktarılmış sayılır.

c) İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsüne ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanlar, hiçbir işleme gerek kalmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsüne tahsis edilmiş olanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına tahsis edilmiş sayılır.

ç) Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığına ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanlar, hiçbir işleme gerek kalmaksızın Avrupa Birliği ve Malî Yardımlar Dairesi Başkanlığına devredilmiş sayılır.”

MADDE 22- 3146 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Bakanlık ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü merkez teşkilatlarında; mesleğe özel yarışma sınavıyla giren ve yapılan yeterlik sınavında başarılı olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 35 yaşını doldurmamış ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde üç ay içinde düzenlenen sınavda başarılı olanlar, bir defaya mahsus olmak üzere Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanı kadrolarına atanabilirler. Atama yapılabilecek personel sayısı, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanı ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı toplam kadro sayısının %10’unu geçemez. İlgililerin, müracaat tarihinden geriye son üç yıl içinde yapılan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavlarında Almanca, Arapça, Fransızca, İngilizce veya Rusça dillerinin birinden en az (B) düzeyinde puan almış olmaları şarttır.

Bu şekilde atananların, yurt dışı sürekli göreve atanabilmeleri için en az bir yıl Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışmalarını zorunludur.”

MADDE 23- 3146 sayılı Kanunun Ek-1 sayılı cetvelinde yer alan “Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı” ibaresi “Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde ile eki (II) sayılı Cetvele (3) numaralı sıradan sonra gelmek üzere aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“EK MADDE 18- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanun hariç olmak üzere, tabii oldukları personel kanununa bakılmaksızın Başbakanlık, bakanlıklar ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların;

a) Müsteşarlar ile ek göstergesi 7000 ve daha yüksek tespit edilen yönetici kadrolarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde; valiler İçişleri Bakanlığı merkez teşkilatındaki vali kadrolarına, diğerleri Başbakanlık merkez müşaviri kadrolarına,

b) (a) bendinde belirtilenler hariç olmak üzere ek göstergesi 6400 ve daha yüksek tespit edilen kadrolarda bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde; Başbakanlık merkez teşkilatı, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarda olanlar Başbakanlık müşaviri, bakanlık merkez teşkilatında olanlar ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarda olanlar bakanlığın müşavir kadrolarına,

c) Ek göstergeleri 3600 (3600 dâhil) ile 6400 (hariç) olarak tespit edilen yönetici kadrolarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde;

1) Daha önce 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolar ile mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlilikleri aynı veya benzer nitelik arz eden kadrolarda bulunanlar daha önceki bu kadrolarına,

2) Daha önce (1) numaralı alt bentte belirtilen kadrolarda bulunmayanlardan ek göstergesi 3600 (3600 dâhil) ile 6400 (hariç) olarak tespit edilen yönetici kadrolarında toplam en az iki yıl görev yapmış olanlar ilgili kuruma ait (1) numaralı alt bentte yer alan kadrolardan kurumlarınca tespit edilmiş olan kadrolara,

3) (2) numaralı alt bentte belirtilenlerden iki yıldan az görev yapmış olanlar, bu maddeye göre ihdas edilmiş sayılan araştırmacı kadrolarına,

ç) Ek göstergesi 3600’den daha düşük tespit edilen yönetici kadrolarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde;

1) Daha önce 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolar ile mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlilikleri aynı veya benzer nitelik arz eden kadrolarda bulunanlar daha önceki bu kadrolarına,

2) Diğerleri, bu maddeye göre ihdas edilmiş sayılan araştırmacı kadrolarına

atanmış sayılırlar. Bu şekilde atanmış sayılanlardan bir ay içinde talepte bulunanlar, atamaya yetkili amirler tarafından öğrenim durumları itibarıyla ihraz etmiş buldukları unvanlara ilişkin kadrolara bir ay içinde atanırlar.

Birinci fıkra kapsamında atanmış sayılanlar ile anılan fıkranın son cümlesi uyarınca talep üzerine yapılacak atamalar için uygun boş kadro bulunmaması hâlinde, bunlar için başka bir işleme gerek kalmaksızın, söz konusu kadrolar ihdas edilmiş ve kurumların kadro cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu şekilde ihdas edilmiş sayılan kadrolar boşalması hâlinde, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Anılan kadrolara atananlar ile atanmış sayılanlar, atamaya yetkili amirleri tarafından belirlenen birimlerde istihdam edilir.

Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz. Hâkimler ve savcılar arasından Adalet Bakanlığı merkez kuruluşuna atananların hâkimlik ve savcılık mesleğine dönmelerine ilişkin hükümler, mülki idare sınıfı ve büyükelçilerin merkeze alınmalarına ilişkin hükümler saklıdır.”

3/A	Başbakanlık Merkez Müşaviri	71.230	37.950
-----	-----------------------------	--------	--------

MADDE 25- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı Cetvelin “A- Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Alanlar:” kısmının “1- Kadroları Genel İdare Hizmetleri Sınıfında yer alan personel ile Teknik Hizmetler, Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri ile Avukatlık Hizmetleri sınıflarında bulunan personelden ek ödeme oranları ilgili gruplarında düzenlenmeyen ve kadro unvanları bu bölümde yer alan personel;” bölümünün (e) sırasına “Genel Sekreter,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 26- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin altıncı fıkrasının (d) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasında yer alan “işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Fondan ödenmek üzere vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanlar ile bunlardan ilgili mevzuatına göre Kurum kadrolarına atanan ve Kurumda çalışmaya devam eden personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemeleri gerçekleştirmek” ibaresi eklenmiştir.

“d) Aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar.”

MADDE 27- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşlarının gerçekleştireceği sınavlarda başarılı olan kişilerin 31/12/2017 tarihine kadar belge masrafı ile sınav ücreti, 1/1/2018 tarihinden 31/12/2019 tarihine kadar ise belge masrafı ile sınav ücretinin yarısı Fondan karşılanır. Fondan karşılanacak sınav ücreti, brüt asgari ücretin yarısını geçmemek üzere meslekler itibarıyla Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararıyla belirlenir. Fondan karşılanan bu desteklerden kişiler bir kez yararlanabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

MADDE 28- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 4- 20/06/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışmanı bulunan ve üç yıl içerisinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinde çalışanların işsizlik sigortası işveren payı teşvik olarak bir sonraki takvim yılından geçerli olmak üzere ve üç yıl süreyle %1 olarak alınır.

Ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmesi halinde takip eden aydan itibaren bu teşvik uygulamasına son verilir. İşverenler bu fıkra da öngörülen şartları tekrar sağlamaları ve talepleri halinde bu teşvikten yeniden yararlanır. Türkiye genelinde birden fazla tescilli çok tehlikeli sınıfta yer alan işyeri bulunan işverenin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırılan toplam çalışan sayısı esas alınır.

Bu maddeye göre teşvikten yararlanan işverenlerden birinci fıkra da belirtilen iş kazalarını bildirmeyenler, iş kazasının meydana geldiği tarihten itibaren yararlandıkları primleri yasal faizi ile birlikte geri öderler ve bu teşvikten beş yıl süre ile yasaklanırlar. Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde, şirket ortaklarının tamamı hakkında; sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 29- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Karaman ili Ermenek ilçesi Güneyyurt beldesi Cenne mevkiinde 28/10/2014 tarihinde maden kazasının meydana geldiği işyerinde aynı tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlar ile bunlardan hayatını kaybedenlerin 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlara göre, bu maddenin yayımı tarihini izleyen ay başından itibaren altı ay süre ile brüt asgari ücretin iki katı tutarında Fondan aylık ödeme yapılır. Bu ödemelerden herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

Ayrıca, aynı mevki de faaliyette bulunan ve bu maddenin yayımı tarihinden önce 6331 sayılı Kanunun 25 inci maddesi gereği kapalı olan diğer işyerlerinde çalışan ve 28/10/2014 tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara; işverenin başka bir iş verip vermediğine bakılmaksızın kanuni ve özel kesintileri hariç ödenmeyen net ücretleri, işyerlerinin kapalı olduğu dönemle sınırlı olmak, bu maddenin yayımı tarihini takip eden aydan başlamak ve üç ayı geçmemek üzere Fondan aylık olarak ödenir ve yapılan bu ödemeler yasal faiz uygulanmak suretiyle işverenden tahsil edilir.”

MADDE 30- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun geçici 10 uncu maddesi ile sağlanan sigorta primi desteğinden maddenin yayımlandığı ay ve öncesine ilişkin olmak üzere ortalama sigortalı sayısının yanlış hesaplanması sebebiyle yersiz yararlandığı tespit edilen işverenlerin, bu Kanunun geçici 10 uncu maddesinde öngörülen sigorta primi desteğinden usulüne uygun yararlandığı kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sigorta primi teşvikinden yersiz yararlandığı tespit edilip tahsil edilen primler iade ve mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

MADDE 31- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlük tarihinden önce geçerli olan Şanlıurfa İli, Ceylanpınar İlçesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan alan kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilan edilmiştir. Bu alanda yer alan ve imar planında eğitim ve sağlık alanına ayrılanlar ile fiilen kamu hizmetlerinde kullanılanlar hariç, 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgililerine tapu tahsis belgesi verilenler dâhil Hazineye ait olan ve kullanıcısı bulunan taşınmazlar, öncelikle kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere talebi halinde Ceylanpınar Belediyesine bedelsiz olarak devredilir.

Ceylanpınar Belediyesince devralınan bu taşınmazlar; öncelikle kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine, satış tarihindeki 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerlerinin yüzde yirmi fazlası üzerinden doğrudan satılır ya da rayiç bedeli karşılığında genel hükümlere göre değerlendirilir. Ceylanpınar Belediyesince satılan taşınmazların satış bedellerinin tamamı, alıcıları tarafından Bakanlıkça belirlenecek saymanlık hesabına yatırılır. Tahsil edilen satış bedellerinden bu Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına göre pay ayrılır. Bu şekilde devredilen taşınmazlar, haczedilemez ve üzerlerinde üçüncü kişiler lehine herhangi bir sınırlı aynı hak tesis edilemez.

Bu alanlar hakkında 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 73 üncü maddesinin bu madde hükümlerine aykırı olmayan hükümleri uygulanabilir.

Bu madde uyarınca kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine yapılacak satışlarda 5 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen ödeme koşulları ile yedinci, sekizinci ve onuncu fıkraları hükümleri uygulanır. Ancak, varsa bu taşınmazların üzerinde bulunan yapı ve tesisler hakkında 5 inci maddenin son fıkrası hükmü uygulanmaz.”

MADDE 32- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskan Kanununun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde geçen “tapuda Hazine adına tescil edilir.” ibaresinden önce gelmek üzere “hak sahiplerine verilmek üzere” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 33- 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) İşyerinde, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına ve onaylanmış yapı projesine uygun olarak çalışmaların yapıldığını denetlemek ve gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyararak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmek.”

MADDE 34- 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari müeyyideler ve teminat

MADDE 8- Yapı denetim kuruluşlarından bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen esaslara göre denetim görevini yerine getirmedikleri tespit edilenlere, tespit edilen fiil ve hallerin durumuna göre, aşağıdaki idari yaptırımlar uygulanır.

a) Denetim personelinin görevi başında bulunmaması veya yapı denetim kuruluşunun denetim personeline görevi ile ilgili yazılı olarak bilgi vermediğinin anlaşılması,

b) Mevzuatın öngördüğü evrakın tanziminde eksiklik veya kusur bulunması,

c) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (b) veya (f) bendinde belirtilen görevlerin yerine getirilmemesi,

hallerinde, tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %10’u kadar idari para cezası,

ç) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilememesi kaydı ile, 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde, tespite konu olan yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %20'si kadar idari para cezası verilir.

d) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (d) veya (e) veya (h) veya (ı) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde, tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %30'u kadar idari para cezası verilir.

Yapı denetim kuruluşlarına denetim sorumluluğunu üstlendiği bir işe yönelik yapılacak tespitler doğrultusunda yukarıdaki bentlerde belirtilen idari müeyyidelerden birden fazla cezanın verilmesinin gerekmesi halinde o işe ait yapı denetim hizmet sözleşmesinin en fazla %50'si kadar idari para cezası verilir.

e) Aşağıda belirtilen;

1) Denetim hizmetinin bu Kanunda yazılı asgari hizmet bedelinden düşük bir bedel ile üstlenildiğinin tespit edilmesi,

2) Yapı sahibinden veya vekilinden, yapı denetim hesabına yatırılmaksızın yapı denetimi hizmet bedeli alındığının tespit edilmesi,

hallerinde, üstlenilen denetim işlerinin tamamına ait yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %3'ü kadar idari para cezası verilir.

f) 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı hareket edilmesi halinde üstlenilen denetim işlerinin tamamına ait yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %2'si kadar idari para cezası verilir.

g) Aşağıda belirtilen;

1) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilemesi halinde 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmemesi,

2) 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının birinci cümlesi hükmüne aykırı hareket edilmesi,

3) Yapı denetim kuruluşuna son bir yıl içinde üç defa idari para cezası uygulanması,

hallerinde, cezayı gerektiren fiil ve halin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilip öğrenilmesinden veya son idari para cezasının tebliğinden itibaren İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıl yeni iş almaktan men cezası verilir.

h) Yeni iş almaktan men yönünde verilen ilk cezanın ilan edilmesinden sonra, yeni iş almaktan men yönünde cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilan edilmesinden sonra üçüncü defa yeni iş almaktan men yönünde ceza vermeyi gerektiren bir fiillin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip ilan edilmesi halinde, son ilan tarihinden itibaren Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça yapı denetim kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilir ve teminatı irat kaydolunur.

Yapı denetim kuruluşunun, 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi hükmüne aykırı hareket eden veya yapı denetim kuruluşunda görevli iken laboratuvar kuruluşlarında da görev alan mimar ve mühendislerine İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne 5.000 Türk Lirası idari para cezası verilir.

İdari para cezası, cezayı gerektiren fiil ve halin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilmesini müteakip yapı denetim kuruluşunun ve ilgililerin savunmaları alınarak verilir ve yazılı olarak tebliğ edilir.

İdari para cezasına karşı onbeş gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. Bu süre içerisinde itiraz yoluna başvurulmaması halinde idari para cezası kesinleşir. İtirazlar, zaruret olmayan hallerde evrak üzerinde incelenerek en kısa süre içinde karar bağlanır. İtiraz üzerine verilen mahkeme kararları kesindir.

Yeni iş almaktan men ve faaliyetine son verme cezalarına dair işlemler, Resmî Gazete’de ilan edilir.

Yeni iş almaktan men cezası, yapı denetim kuruluşunun denetimindeki diğer işlerin devamına mani değildir. Ancak, yapı denetim kuruluşuna yeni iş almaktan men cezası verilmesine esas olan yapım işinin devam edebilmesi için, yapı sahibi tarafından başka bir yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe, ilgili idare tarafından işin devamına izin verilmez. Faaliyete son verme cezası verilen hallerde de, yapı denetim kuruluşunun denetimini üstlendiği yapıların devamına, yeni yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe ilgili idare tarafından izin verilmez.

Yeni iş almaktan men cezası alan yapı denetim kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; faaliyete son verme cezası alan yapı denetim kuruluşunun ortakları ise, üç yıl süre içinde herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Yapı denetim kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mimar ve denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonunun kararı ile iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mimar ve denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Yapı denetim kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşlarının personel, tesis, makine, teçhizat ve kalite kontrol sisteminde olumsuz yönde bir değişiklik olduğunun veya gerçekleştirilen deneylerin belirlenmiş teknik kritere uygun olmadığına veya bu Kanunda ve ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi halinde, tespit edilen fiil ve hallerin durumuna göre, İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne;

a) Laboratuvarların kalite sistemine ilişkin idari ve teknik şartlar bakımından tespit edilen aykırılıklar için uyarma cezası,

b) Verilen ilk uyarma cezasının tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa uyarma cezası vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip tebliğ edilmesi halinde, laboratuvar kuruluşuna 5.000 Türk Lirası idari para cezası,

c) Alet ve cihaz kalibrasyonlarının zamanında yaptırılmaması veya kür havuzlarında veya kür odalarında kür şartlarına uyulmaması veya şantiye mahallinde alınan taze beton numunelerinin zamanında toplanmaması veya karot numunesi alınması sırasında laboratuvar denetçisinin hazır bulunmaması veya laboratuvar kuruluşunun deney kapsam listesindeki deneyler hariç olmak üzere deney raporlarında Bakanlık logosunun kullanılması veya numune kayıt ve rapor defterinde boşluklar bulunması hallerinde, laboratuvar kuruluşuna 10.000 Türk Lirası idari para cezası,

verilir.

d) Bu fıkranın (c) bendine göre verilen ilk cezanın tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa aynı cezayı vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip tebliğ edilmesi halinde, İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıl yeni iş almaktan men cezası verilir.

e) Aşağıda belirtilen;

1- Bu fıkranın (d) bendine göre verilen cezanın ilan edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilan edilmesinden sonra üçüncü defa aynı türden ceza vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip ilan edilmesi,

2- Laboratuvar kuruluşunun idarelere veya şahıslara verdiği deney raporlarının gerçeği yansıtmayan sonuçlar ihtiva ettiğinin tespit edilmesi,

hallerinde Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça Laboratuvar kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilir. Sözleşmesi feshedilir ve teminatı irat kaydolunur.

Üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri, laboratuvar kuruluşu hakkında uygulanan idari müeyyideler için de geçerlidir.

Yeni iş almaktan men cezası alan laboratuvar kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; faaliyete son verme cezası alan laboratuvar kuruluşunun ortakları ise, üç yıl süre içinde herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonu tarafından iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

İlgili meslek odaları, yapı denetim veya laboratuvar kuruluşlarına bu madde uyarınca idari yaptırım uygulanmasına sebep olan denetçi mimar ve mühendisler ile diğer mimar ve mühendisler hakkında, kendi mevzuatına göre cezai işlem yaparak neticesini Merkez Yapı Denetim Komisyonuna bildirir.

Laboratuvar kuruluşlarının veya denetçi mimar ve denetçi mühendislerin izin belgesi alma safhasında gerçeğe aykırı belge düzenlediğinin izin belgesi verildikten sonra anlaşılması halinde, izin belgesi derhal iptal edilir.

Yapı denetim kuruluşlarına denetim sorumluluğunu üstlendiği bir işte yeni bir iş almaktan men cezası almasını gerektiren 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (c) ile (g) bendine aykırı hareket ettiğinin aynı anda tespit edilmesi halinde bir kez yeni iş almaktan men cezası verilir.

Laboratuvar kuruluşlarına uyarı cezası vermeyi gerektiren birden fazla fiilin aynı anda tespit edilmesi halinde kuruluşa idari para cezasına esas olmak üzere tek bir uyarı cezası uygulanır.

Laboratuvar kuruluşlarına idari para cezası vermeyi gerektiren birden fazla fiilin aynı anda tespit edilmesi halinde kuruluşa en fazla 15.000 Türk Lirası idari para cezası verilir.

Bu Kanun kapsamında verilecek idari para cezaları İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce verilir ve verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

Bu Kanuna göre yapı denetim izin belgesi ve laboratuvar izin belgesi verilmesi sürecinde Bakanlıkça teminat alınır. Teminatın türü, tutarı, iadesi ve irat kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 35- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“z) İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yükümlülükler.”

MADDE 36- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin madde başlığı “Çağrı üzerine çalışma ve uzaktan çalışma” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Uzaktan çalışma; işçinin, işveren tarafından oluşturulan iş organizasyonu kapsamında iş görme edimini evinde ya da teknolojik iletişim araçları ile işyeri dışında yerine getirmesi esasına dayalı ve yazılı olarak kurulan iş ilişkisidir.

Dördüncü fıkraya göre yapılacak iş sözleşmesinde; işin tanımı, yapılma şekli, süresi ve yeri, ücret ve ücretin ödenmesine ilişkin hususlar, işveren tarafından sağlanan araç ve malzeme, bunların korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin işçiyi iletişim kurması ile genel ve özel çalışma şartlarına ilişkin hükümler yer alır.

Uzaktan çalışmada, işçilerin çalıştıkları gün ve saatler işveren tarafından onaylanan günlük puantaj cetvellerine kaydedilir. İşin emsal işçi tarafından yapılabileceği süreye ilişkin bir hesaplamının sözleşmeye eklenmesi zorunludur.

Uzaktan çalışmada işçiler, ayrımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin niteliğinden ötürü emsal işçiyeye göre farklı işleme tabi tutulamaz. İşveren, işçinin yürütmekte olduğu işle ilgili iş sağlığı ve güvenliği önlemleri hususunda işçiyi bilgilendirmek ve sağladığı ekipman, malzeme ve hammadde ile ilgili gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

Uzaktan çalışmada bölünemeyen haklar, çalışılan gün ve saate ilişkin kayıtlar, yıllık ücretli izin, bildirim sürelerinin belirlenmesi ve kıdem tazminatına hak kazanmaya esas süre, hafta tatili ve ücretine hak kazanma ile benzeri konulara ilişkin hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 37- 4857 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan “haftalık otuz altı saati aşan” ibaresi “haftalık otuz yedi buçuk saati aşan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 38- 4857 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi “Ek 2 nci maddede sayılan izin süreleri,” şeklinde değiştirilmiş, 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve 65 inci” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Mazeret izni

EK MADDE 2- İşçiyeye; evlenmesi, eşinin doğum yapması veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü halinde üç gün ücretli izin verilir.

İşçilerin en az yüzde yetmiş oranında engelli veya süreğen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveynden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.”

MADDE 39- 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin çalışma süresi; günde en çok yedi buçuk, haftada en çok otuz yedi buçuk saattir.”

MADDE 40- 4857 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, sanayiden sayılmayan işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla yedi buçuk saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir.”

MADDE 41- 4857 sayılı Kanununun 71 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir; üçüncü fıkrasında geçen “ondört yaşını bitirmiş ve ilköğretimi tamamlamış” ibaresi “on dört yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağı tamamlamış” olarak, beşinci fıkrasında yer alan “Okula devam eden” ibaresi “Okul öncesi çocuklar ile okula devam eden” olarak, beşinci fıkranın son cümlesinde yer alan “birinci” ibaresi “dördüncü” olarak değiştirilmiştir; beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) On beş yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaktır. Ancak, on dört yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağı tamamlamış olan çocuklar beden, zihin, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak hafif işlerde; on dört yaşını doldurmamış çocuklar ise sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde yazılı sözleşme yapmak ve her bir faaliyet için ayrı izin almak şartıyla çalıştırılabilirler.”

“(4) Zorunlu ilköğretim çağı tamamlamış ve örgün eğitime devam etmeyen çocukların çalışma saatleri günde yedi ve haftada otuz beş saatten; sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde çalışanların ise günde beş ve haftada otuz saatten fazla olamaz. Bu süre, on beş yaşını tamamlamış çocuklar için günde sekiz ve haftada kırk saate kadar artırılabilir.”

“(6) Sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinin kapsamı, bu faaliyetlerde çalışacak çocuklara çalışma izni verilmesi, yaş grupları ve faaliyet türlerine göre çalışma ve dinlenme süreleri ile çalışma ortamı ve şartları, ücretin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 42- 4857 sayılı Kanununun 104 üncü maddesinin birinci fıkrasına “71 inci maddesi hükmüne” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bu maddenin son fıkrasında anılan yönetmelik hükümlerine” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 43- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Geçici 206 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 206- 8/9/1999 veya bu tarihten önce iştirakçiliği bulunup, 8/9/1999 tarihi itibarıyla 50 ve daha yukarı yaşlarda bulunanlar yaş haddi nedeniyle istekleri üzerine veya re’sen emekliye ayrıldıklarında fiili hizmet sürelerinin 10 yılı doldurmuş olması şartıyla emekli aylığına hak kazanırlar.

8/9/1999 tarihinden önce geçen ve aylık bağlanmasında dikkate alınan hizmetler nedeniyle bu madde hükümlerinin uygulanması talep edilemez.

Birinci fıkrada belirtilen şartları taşıyanlara maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra olmak üzere müracaatlarını takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır ve bunlara geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 44- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 45- 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “%13,5’idir.” ibaresi “%5,5’idir.” şeklinde, “%12,5’i” ibaresi “%4,5’i” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 46- 5510 sayılı Kanununun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna devir tarihini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Devir tarihi itibarıyla sandık iştirakçileri bu Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.”

MADDE 47- 5510 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde veya mecburi hizmetlerini tamamlayacakları tarihten itibaren üç ay içinde” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun geçici 59 uncu maddesinde yer alan “13/5/2014 tarihinde Manisa ilinin Soma ilçesinde meydana gelen maden kazası” ibaresi, “13/5/2014 tarihi ile 28/10/2014 (dâhil) tarihleri arasında maden ocaklarının yeraltı işlerinde meydana gelen iş kazası” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 49- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 61- Mülga 25/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanunu, mülga 4389 sayılı Kanunun ve 5411 sayılı Kanun kapsamında faaliyet izni kaldırılan ve (ortaklarının temettü haric ortaklık hakları dâhil) yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen ya da doğrudan iflasına karar verilen bankalar ve bu bankaların; hâkim ortakları, yönetim ve denetimine sahip olduğu iştirakleri, gerçek ve tüzel kişi hâkim ortaklarının hâkim ortak olduğu şirketler ve anılan Kanunlar kapsamında bankanın Fona olan borcundan sorumlu tutulan kişiler hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre iflas kararı verilmiş ve işlemleri devam eden, iflas tasfiyesi sonuçlanmış olan şirketlerin borçlarından, 506 sayılı Kanunun mülga 80 inci ve bu Kanunun 88 inci maddesi çerçevesinde müşterek ve müteselsil sorumluluğu bulunanlardan şirket yönetim organlarında görev almayan ve sermaye sahibi olmayan kanuni temsilciler ve üst düzey yönetici veya yetkilileri hakkında Kurum alacaklarından dolayı Kurumca 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre icra takibi başlatılmış olsun veya olmasın ilgili mevzuata ilişkin müşterek ve müteselsil sorumlulukları sona erer, yapılan takipler sonlandırılır ve bu kişiler hakkında uygulan hacizler kaldırılır. Haklarında icra takibi başlatılmış olanlardan, bu işlemlere karşı dava açmış olanların bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için bu davalarından feragat etmeleri şarttır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgililerin şahsi mal varlıklarından tahsil edilmiş olan tutarlar ret ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.”

MADDE 50- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmeti geri ödeme usul ve esasları çerçevesinde” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 51- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Meslek standartlarını ve yeterlilikleri onaylamak.”

MADDE 52- 5544 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“ç) Denetim Dairesi Başkanlığı.

d) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 53- 5544 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bireylerin ölçme, değerlendirme ve belgelendirilmesine ilişkin faaliyetleri gerçekleştirmek.

b) Sınav ve belgelendirme kuruluşları ile eğitim akreditasyon kurumlarının yetkilendirilmesini sağlamak ve bu kuruluşlara yönelik rehberlik faaliyetlerini gerçekleştirmek.

c) Ulusal mesleki yeterlilikler alanındaki eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonuna ve yabancıların sahip oldukları mesleki yeterlilik sertifikalarının doğrulanmasına ilişkin faaliyetleri gerçekleştirmek.”

MADDE 54- 5544 sayılı Kanuna 13/A maddesinden sonra gelmek üzere başlığı ile birlikte aşağıdaki 13/B maddesi eklenmiştir. “Denetim Dairesi Başkanlığı

MADDE 13/B- (1) Denetim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Yetkilendirilmiş kurum ve eğitim akreditasyon kurumu olma başvurularını Kurum mevzuatı dâhilinde incelemek ve değerlendirmede bulunmak.

b) Yetkilendirilmiş kurumlar ile eğitim akreditasyon kurumlarının Kurumla ilgili faaliyetlerini izlemek, denetlemek ve değerlendirmek.

c) Denetim standartlarını ve akreditasyon ilkelerini esas alarak Kurum faaliyetlerinde kalite güvencesini sağlamak amacıyla araştırma ve inceleme yapmak.

ç) İzleme, değerlendirme ve denetimlere ilişkin standart ve ilkelerin oluşturulmasını sağlamak, denetim rehberleri hazırlamak, denetimlerin etkililiğini ve verimliliğini artırıcı görüş ve önerilerde bulunmak.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.

(2) Bu madde kapsamında denetim veya inceleme amacıyla görevlendirilen uzman ve uzman yardımcılar hakkında 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır.”

MADDE 55- 5544 sayılı Kanuna 13/A maddesinden sonra gelmek üzere başlığı ile birlikte aşağıdaki 13/C maddesi eklenmiştir.

“Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığı

MADDE 13/C- (1) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulmasına, geliştirilmesine, güncelliğinin sağlanmasına ve yürütülmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak.

b) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde belirlenen kurul ve yapıların oluşturulmasına, işletilmesine ve sürdürülmesine ilişkin çalışmaları yürütmek.

c) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ve diğer bölgesel yeterlilik çerçeveleriyle referanslanması çalışmalarını ve diğer ülkelerin ulusal yeterlilik çerçeveleriyle karşılıklı tanıma çalışmalarını yürütmek.

ç) Çalışma konularıyla ilgili araştırma yapmak, yayın hazırlamak, uygulamalar sonucu elde edilen veriler çerçevesinde sistemde yapılması gereken değişiklikleri tespit etmek.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.”

MADDE 56- 5544 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi madde metninden çıkarılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“c) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.

ç) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 57- 5544 sayılı Kanuna 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere başlığı ile birlikte aşağıdaki 15/A maddesi eklenmiştir.

“Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

MADDE 15/A- (1) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yürütmek.”

MADDE 58- 5544 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 16- (1) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Kurum personelinin işe alımı ve özlük haklarına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, performans ölçütleri ile insan kaynakları politikasını hazırlamak.

b) Kurum hizmetleri için gerekli olan bilişim altyapısını oluşturmak, teknolojik gelişmeleri takip etmek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunda gereken önlemleri almak, belirlenmiş politikaları ve ilkeleri uygulamak.

c) Kurumun evrak, arşiv, dokümantasyon ve taşınır hizmetlerini yürütmek ve koordine etmek.

ç) Kurumun ihale, satın alma ve lojistik işlemlerini yürütmek.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.”

MADDE 59- 5544 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Yürürlükte olan meslek standartları en geç beş yılda bir yeniden değerlendirilir. Ulusal meslek standartlarının ve ulusal yeterliliklerin güncellenmesi ve iptaline ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Değişikliklerin kabulü ve yayımlanması ikinci fıkroda belirtilen usule tabidir.”

“(4) Mesleki ve teknik eğitim ve öğretime ilişkin orta ve yükseköğretim programları, Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler tarafından bir yıl içinde ilgili ulusal meslek standartlarıyla uyumlu hale getirilir, eğitim ve öğretimin bu programlara göre verilmesi sağlanır.”

MADDE 60- 5544 sayılı Kanunun 23/A maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Kalite güvencesi sağlanmış tüm yeterlilikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine dâhil edilir. Yeterliliklerin kalite güvencesinin sağlanmasına ilişkin ölçütler Kurum tarafından belirlenir. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşumu ve yürütülmesi için Millî Eğitim Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurulu, Kurum ve ilgili tarafların temsilcilerinden oluşan Kurul, Komisyon ve Çalışma Grupları gibi danışma, karar ve uygulama birimleri oluşturulabilir. Bu birimlerin oluşturulmasına, işletilmesine, kalite güvence ölçütlerine, kalite güvencesini belirleyecek kurum ve kuruluşların belirlenmesine ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 61- 5544 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin beşinci fıkrasına “iktisadî ve idarî bilimler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “fen ve edebiyat,” ibaresi eklenmiştir.

“Personel sayısının mevcut pozisyon sayılarının yarısını aşmamak kaydıyla arttırılmasına ve unvanlarda değişiklik yapılmasına Yönetim Kurulunun kararı ve ilgili Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilir.”

MADDE 62- 5544 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) Ulusal mesleki yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonundan elde edilen gelirler.”

MADDE 63- 5544 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ç) Ulusal mesleki yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonuna ilişkin giderler.”

MADDE 64- 5544 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Kurumca standardı yayımlanan ve Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, tebliğin yayım tarihinden itibaren on iki ay sonra bu Kanunda düzenlenen esaslara göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmaz. 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin mesleki ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmaz.

(2) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarını ilgilendiren mevzuatta bu maddede belirtilen hususlara ilişkin gerekli düzenlemeler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iki ay içerisinde yapılır.

(3) Birinci fıkraya ilişkin denetimler iş müfettişlerince yapılır. Birinci fıkrada belirtilen hükümlere aykırı davranan işveren veya işveren vekillerine Çalışma ve İş Kurumu il müdürü tarafından her bir çalışan için beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.”

MADDE 65- 5544 sayılı Kanunun “İhdas Edilen Pozisyonlar Cetveli” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“POZİSYON CETVELİ

POZİSYON UNVANI	SAYISI
Kurum Başkanı	1
Başkan Yardımcısı	2
Meslek Standartları Dairesi Başkanı	1
Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanı	1
Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Dairesi Başkanı	1
Denetim Dairesi Başkanı	1
Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanı	1
1. Hukuk Müşaviri	1
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1
Uzman	90
Uzman Yardımcısı	45
Avukat	2
Mütercim/Tercüman	1
İstatistikçi	7
Mühendis	4
Bilgisayar Programcısı	1
Çözümleyici	1
Mali Hizmetler Uzmanı	2
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	2
Muhasebeci	1
Bilgisayar İşletmeni	4
Sekreter	6
Büro Görevlisi	20
TOPLAM	197”

MADDE 66- 5544 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ulusal yeterlilik çerçevesiyle” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesiyle”, 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “Ulusal yeterlilik çerçevesi” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”, 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Ulusal Yeterlilik Çerçevesi” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”, 23/A maddesinin madde başlığı “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi” ve aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 67- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) Türkiye İş Kurumu tarafından yürütülen aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar,”

MADDE 68- 23/5/1928 tarihli ve 1322 sayılı Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve İlanı ve Meriyet Tarihi Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Resmî Gazete basılı olarak ve internet ortamında yayımlanır. İnternet ortamında yayımlanan Resmî Gazete ile basılı nüsha arasında farklılık olması hâlinde basılı nüsha esas alınır. Ancak, Resmî Gazete’de yayımlanacak ilanlar, sadece internet ortamında duyurulur.”

MADDE 69- 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (1) bendi eklenmiştir.

“1) 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca mühendis ve mimar meslek mensuplarınca açılan bürolara,”

MADDE 70- 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statülerine Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi kadrosunda görev yapan ve ilgili mevzuatına göre alınan sağlık kurulu raporunda en az yüzde kırk oranında engelli olduğu belirtilen işçiler ile ağır engelli raporlu eşi veya bakmakla yükümlü olduğu birinci derece kan hısımları bulunan işçiler, engellilik durumundan kaynaklanan gerekçelere dayalı olarak kurum içinde yer değiştirme talebinde bulunabilir.

(2) Bu kapsamdaki talepler kamu kurum ve kuruluşlarının kadro imkânları ve teşkilat yapıları dikkate alınarak karşılanır ve bu haktan bir defadan fazla yararlanılamaz.

(3) İşçinin kendisinin veya birlikte yaşadığı eşi ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının engellilik durumunun tedavisi sebebiyle kurum içinde yer değişikliği talep etmesi halinde, yer değiştirme suretiyle atama yapılacak yerin, işçinin ve bu fıkra kapsamındaki yakınlarının engellilik durumuna uygun olması esastır.

(4) Engellilik durumu devam ettiği sürece kurum ve kuruluşlarca isteği dışında işçinin görev yeri değiştirilmez. Engellilik durumu ortadan kalkan işçiler hakkında genel hükümler çerçevesinde işlem yapılır.”

MADDE 71- 31/08/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 72- Orman yangınlarını önleme ve söndürme işlerinde görevlendirilen işçilerin orman yangın ekip bina ve kulelerinde bulunan sosyal tesisler ve lojmanlarda çalışma saatleri dışında geçirdiği süreler, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 63 üncü maddesinde düzenlenen çalışma süresinden sayılmaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin yapılacak fazla çalışma ve diğer hususlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşü alınarak Orman Genel Müdürlüğüne hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 72- 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 26 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 73- 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı ve Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı kadrolarında bulunanların görevi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname eki (I) sayılı Cetvelin Maliye Bakanlığına ait bölümünde yer alan; Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı kadrosu Bakanlık Müşaviri kadrosu olarak değiştirilmiş, Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı kadrosu ise herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı Bakanlık Müşaviri kadrosuna, Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcıları ise Vergi Başmüfettişi kadrolarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu madde uyarınca atanmış sayılanlara, yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları ek ders ücreti hariç olmak üzere ücret ve tazminat toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan, ek ders ücreti hariç olmak üzere aylık, ek gösterge, ücret ve her türlü tazminat ve benzeri ödemelerin toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir. Bu maddeyle değiştirilen Bakanlık Müşaviri kadrosu boşalması halinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Kaldırılan Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığına tahsis edilen kadrolar ile birinci fıkrada dışında kalan diğer personel ve Başkanlıkta kullanılan her türlü taşınır, dosya, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve diğer dokümanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın Personel Genel Müdürlüğüne devredilmiş sayılır.

Diğer mevzuatta Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığına yapılan atıflar Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğüne yapılmış sayılır.”

MADDE 74- 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun 145 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) 10 uncu maddesi ve 11 inci maddesiyle 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları 11/1/2015 tarihinde, 11 inci maddesiyle 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları 11/7/2015 tarihinde,”

MADDE 75- Bu Kanunun 11 inci maddesi, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ay başından, 48 inci maddesi 13/5/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 76- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYON METNİNE EKİLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanı	1	1	1
TOPLAM			1	1

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürü	1	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdür Yardımcısı	1	3	3
TOPLAM			4	4

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanı	1	1	1
TOPLAM			1	1

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: DÖNER SERMAYE

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İşletme Müdür Yardımcısı	1	1	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	5	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	5	5
TH	İstatistikçi	7	1	1
TOPLAM			12	12

(5) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı	1	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı	1	2	2
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı	2	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı Bölge Laboratuvar Müdürü	1	4	4
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı Bölge Laboratuvar Müdürü	3	4	4
GİH	Şube Müdürü	1	2	2
GİH	Şube Müdürü	2	2	2
GİH	Şube Müdürü	3	1	1
SH	Uzman Tabip	2	2	2
SH	Uzman Tabip	1	2	2
TOPLAM			21	21

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal

İşler Komisyonu

11.2.2015

*Esas No: 1/1006, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670,
2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205,
2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546*

Karar No: 20

TBMM Başkanlığınca tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ve İçişleri Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/1006 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 6 Ocak 2015 tarihli toplantısında ele alınmış; bu toplantıda söz konusu Kanun Tasarısı ile 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546 esas sayılı kanun tekliflerinin birleştirilerek 1/1006 esas sayılı Kanun Tasarısı'nın esas alınması kabul edilmiştir.

Görüşmeler sırasında, konunun daha ayrıntılı olarak ele alınmasını sağlamak amacıyla bir alt komisyon kurulması kararlaştırılmıştır. Söz konusu alt komisyon, 7, 14, 15, 21 ve 22 Ocak 2015 günlerinde gerçekleştirdiği toplantılar sonucunda hazırladığı raporu, 27 Ocak 2015 günü Komisyonumuza sunmuştur.

Komisyon toplantılarına Başbakanlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Devlet Personel Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye İş Kurumu, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Karayolları Genel Müdürlüğü, Kamu İhale Kurumu, Türk Tabipleri Birliği, Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Jeoloji Mühendisleri Odası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Maden İşçileri Sendikası, Genel Maden İşçileri Sendikası, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Kamu-Sen, Türk Sanayici ve İşadamları Derneği, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği, Kömür Üreticileri Derneği ve Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği temsilcileri katılım sağlamıştır.

Komisyonumuzun, 29 Ocak, 3, 4 ve 5 Şubat 2015 tarihli toplantılarında, Alt komisyon tarafından hazırlanan metin esas alınmıştır.

Alt komisyon metni üzerindeki görüşmeler kapsamında, alt komisyon metninde yer alan 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73 ve 76'ncı maddeler aynen kabul edilmiştir.

Alt komisyon metninin çerçeve 1'inci maddesinde yapılan değişiklikle, işverene rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının görev tanımı belirginleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirimde bulunmasını gerekli kılan durumları belirleyen ölçütlerden “yakın ve hayati tehlike” ölçütü, “hayati tehlike” olarak değiştirilerek Bakanlığa bildirimde bulunulması gereken durumların çerçevesi genişletilmiş, böylece iş sağlığı ve güvenliğini daha etkin bir temelde korumaya dönük bir düzenleme yapılmıştır. Son olarak, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının belgesine hangi durumlarda el konulacağını belirleyen hükümdede, bir kesinleştirmeye gidilmiş; bu kapsamda “haksız bildirim” yerine “kötü niyetle gerçek dışı bildirim”in mahkeme kararı ile tespiti, belgenin altı ay süreyle askıya alınmasının koşulu olarak hükme bağlanmıştır.

Çerçeve 3'üncü madde; -denetim veya inceleme amaçlı görevlendirilen iş sağlığı ve güvenliği uzman ve yardımcılarını ile mühendis, fizikçi, kimyager, biyolog ve tabiplerin harcırahlarına ilişkin hususlar, çerçeve 17'nci maddede yapılan değişiklikle, 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında düzenlendiğinden- alt komisyon metninden çıkarılmıştır. Alt komisyon metninin çerçeve 17'nci maddesi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yetkilendirilmiş ortak sağlık ve güvenlik birimleri, eğitim kurumları ve iş sağlığı ve güvenliği ortam ölçüm, analiz laboratuvarlarının denetim, kontrol ve inceleme görevlerinin hangi memurlar eliyle yapılacağına ve bunlarla ilgili harcırah ödeme usulüne açıklık getirmeye dönük bir yeniden düzenleme ile birlikte, çerçeve 15'inci madde olarak kabul edilmiştir.

Alt komisyon metninin çerçeve 15'inci maddesine bağlı (1) ve (3) sayılı listelerde yapılan değişiklikle, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün etkinliğinin artırılması ve çalışan başına iş yükünün azaltılması amacıyla, merkez kadrolarda değişikliğe gidilmiş, yeni İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı kadroları ihdas edilmiştir. Alt komisyon metninin çerçeve 15'inci maddesi, maddenin işlenemeyen hüküm olarak kalmaması ve kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması için, düzeltme (redaksiyon) kapsamında, 3146 sayılı Kanuna eklenecek bir ek madde olarak yapılandırılmış; bu biçimiyle çerçeve 19'uncu madde olarak kabul edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hariç olmak üzere, tabi oldukları personel kanununa bakılmaksızın kamuda belli yönetici kadrolarında bulunanların görevden alındıklarında ya da görev süreleri sona erdiğinde hangi kadrolara atanacaklarını belirleyen çerçeve 24'üncü maddede yapılan değişiklikle; Dışişleri meslek memurları, mülki idare amirliği hizmetleri sınıfı, millî istihbarat hizmetleri sınıfı ve emniyet hizmetleri sınıfı kapsamına giren yönetici kadrolarında bulunanlar ile -3046 sayılı Kanunun 21/A maddesi kapsamında bulunan- bakan yardımcılarının, ayrıca atanma şartlarını kaybetme, ceza kovuşturması veya disiplin soruşturması sonucunda görevden alınanlar ile mevzuatı uyarınca görevde yükselme sınavıyla atanabilecek kadrolardan ek göstergesi 3000 (dâhil) ve daha düşük tespit edilenlerde bulunanların madde hükmü kapsamının dışına çıkarılması amaçlanmıştır. Bunun yanında, yapılan değişiklikle, yönetici kadrolarında toplam en az iki yıl fiilen görev yapmış olanların mali haklarının, atandıkları söz konusu kadrolarda bulunmaları kaydıyla, atandıkları tarihi takip eden ay başından itibaren ikinci yılın sonuna kadar fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç, önceki görevine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmesine yönelik bir düzenleme yapılmıştır. Çerçeve 24'üncü madde Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 23'üncü madde olarak yer almaktadır.

Yine aynı konu ile ilgili olarak alt komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 24'üncü madde içinde düzenlenmiş bulunan ve Başbakanlık Merkez Müşaviri kadrosu ihdası ile mali haklarına ilişkin hüküm, kanun tekniğine uygunluğu sağlamak amacıyla ayrı bir madde olarak düzenlenmiş ve çerçeve 24'üncü madde olarak kabul edilmiştir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 10 uncu maddesinde öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanma şartlarından, işe alındıkları işyerinden bildirilen prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak çalıştırma şartının kontrolünün her bir sigortalı için her ay yapılmasının uygulamada sorunlar oluşturması ve bu kontrolü sağlıklı yapamayan işverenler için teşviklerin iptal edilerek geriye dönük prim borcu çıkarılması nedeniyle ortaya çıkan mağduriyetin giderilmesi amacıyla düzenleme öngören çerçeve 30'uncu maddede yapılan değişiklikle, işverenin ortalama sigortalı sayısını yanlış hesapladığı durumda, söz konusu sigorta primi desteğinden usulüne uygun olarak yararlandığını varsaymaya yönelik hüküm yerine, daha kısıtlı bir çerçeve içinde, bu kapsamdaki teşviklerden yersiz yararlanan prim tutarlarına ilişkin sadece "gecikme cezası ile gecikme zammı"nın uygulamasından vazgeçilmesine (borcun anaparasının korunmasına) yönelik bir düzenleme kabul edilmiştir.

3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile Zonguldak Taşkömürü Havzasında bulunan taşınmazları kullanan kişilerin bunların mülkiyet hakkını edinememelerinden kaynaklanan sorunların ve mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla, Havzada; yeniden kadastro çalışması yapılması, taşınmazların 14/11/1999 tarihindeki zilyetlerinin veya fiili kullanıcılarının tespit edilmesi, taşınmazların fiili kullanım durumları dikkate alınarak ifraz ve/veya tevhit işlemlerinin yapılması, daha önceki durumlarına bakılmaksızın yeniden tapuda Hazine adına tescil edilmesi, tespit edilen zilyetleri veya fiili kullanıcıları veya üzerindeki muhdesatın sahibi olarak gösterilen kişilerin veya bunların kanuni ya da akdi haleflerinin bu Kanun bakımından hak sahibi olarak kabul edilmesi ve bu taşınmazların tespit edilen kişilere harca esas değeri üzerinden devredilmesi olanağı sağlanmaktadır. Öte yandan taşınmazların hukuki durumunda söz konusu değişiklikler yapılırken, bu taşınmazlara ilişkin daha önce 2981 sayılı Kanun kapsamında işlem yapılan kişilerin haklarının da korunması öngörülmektedir. Yeni madde komisyon metninde çerçeve 31'inci madde olarak yer almıştır.

Çerçeve 33'üncü maddede kabul edilen değişiklik önergesi, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan yapı denetim kuruluşlarının görevlerine ilişkin çerçeve düzenlemenin değiştirilmesine yöneliktir. Bu bağlamda, yapı denetim kuruluşlarına verilmesi öngörülen "işyerinde, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına ve onaylanmış yapı projesine uygun olarak çalışmaların yapıldığını denetlemek ve gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyararak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmek" görevi; "onaylanmış yapı projesine uygunluk" unsuru, buna ilişkin düzenlemenin 4708 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinde zaten içerilmiş olduğu düşüncesiyle çıkarılarak ve "denetlemek" ibaresi yerine daha sınırlı bir kapsama işaret ettiği düşüncesiyle "kontrol etmek" ibaresi getirilerek kabul edilmiştir. Çerçeve 33'üncü madde, Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 34'üncü madde olarak yer almıştır.

Çerçeve 38'inci maddede (Komisyonun kabul ettiği metnin çerçeve 39'uncu maddesi) yapılan değişiklik ile, işçiye, eşinin doğum yapması hâlinde tanınması öngörülen üç günlük ücretli izin süresinin beş güne çıkarılması amaçlanmıştır.

Çerçeve 41'inci maddede (Komisyonun kabul ettiği metnin çerçeve 42'nci maddesi) yapılan değişiklik, on dört yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılabileceği durumların yeniden düzenlenmesine yöneliktir. Bu bağlamda, alt komisyon metninde belirlenen çalıştırma kısıtları arasına, bu çocukların çalıştırılabileceği sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinin çocukların "beden, zihin, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak" bir nitelikte olması ölçütü de eklenmektedir.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile emekli ikramiyesinin hesabında otuz fiili hizmet yılından fazla sürelerin dikkate alınmasını engelleyen hükmün Anayasa Mahkemesinin 25/12/2014 tarihli Kararı ile iptal edilmesine koşut olarak, emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların söz konusu görevlerinden ayrılmaları hâlinde ve yeniden emekli ikramiyesine hak kazanmaları durumunda kendilerine ödenecek emekli ikramiyesinin hesabında otuz yıllık üst sınırın aranmaması düzenlenmiştir. Yeni madde komisyon metninde çerçeve 44'üncü madde olarak yer almıştır.

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile SGK uhdesinde bulunan ve paylaşımı kural olarak ilgisinin yazılı muvafakatine bağlı olan kişisel verilerin hangi şartlarda ve ne şekilde paylaşılacağı belirlenmiştir. Buna göre; Kurum, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin kanunlarında belirtilen görevleri yapabilmeleri için ihtiyaç duydukları sağlık verileri dışındaki kişisel veriler ile ticari sırları bu kurumlar ile paylaşabileceklerdir. Diğer gayri maddi haklar ile anonimleştirilmiş sağlık verileri ise araştırma, planlama, istatistik ve bilimsel araştırma gibi amaçlara hizmet etmek üzere kamu idareleri, bilimsel araştırma yapan kamu personeli, bilimsel dernekler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya üniversiteler ile ücretsiz olarak paylaşabileceklerdir. Düzenleme ile ayrıca tüzel kişilere ait olan anonimleştirilmiş verilerin gerçek veya tüzel diğer kişilere ücretli olarak verilmesine olanak sağlanmıştır. Son olarak veri paylaşılan kamu idareleri ile gerçek ve tüzel kişilerin, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uyarınca, paylaşılan verinin gizliliğinden ve güvenliğinden sorumlu oldukları düzenlenmiştir. Yeni madde komisyon metninde çerçeve 46'ncı madde olarak yer almıştır.

Komisyonun kabul ettiği metne çerçeve 49'uncu madde olarak eklenen madde ile, emeklilik işlemlerinin daha hızlı ve sağlıklı yürütülebilmesi amacı doğrultusunda, 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bulunan sigortalıların hizmet bilgilerinin Sosyal Güvenlik Kurumunca oluşturulan Hizmet Takip Programına aktarılmasının yasal zemini oluşturulmuş; bu çerçevede bilgi aktarımında bulunmayanlara uygulanacak idari para cezaları da düzenlenmiştir.

5510 sayılı Kanuna ek madde eklenmesini öngören yeni madde ile hekimlerin sözleşme ile çalıştırmış oldukları hekimlerden aynı zamanda fatura karşılığı hizmet alımı yaparak veya aralarında herhangi bir iş sözleşmesi bulunmayan hekimlerden fatura karşılığı hizmet alımı yaparak vermiş oldukları sağlık hizmetlerini, ilgili usul ve esaslara uygun olarak fatura etmeleri hâlinde, bunların bedelinin SGK tarafından karşılanacağı düzenlenmiştir. Ayrıca serbest meslek makbuzu veya fatura karşılığında özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde hizmet vermeleri hâlinde sigortalılık statüsü ile ilgili olarak yaşanan tereddütlerin ortadan kaldırılması amaçlanmış ve söz konusu hekimlerin sözleşmelerinde aksi bir hüküm bulunmadıkça 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları kabul edilmiştir. Yeni madde komisyon metninde çerçeve 50'nci madde olarak yer almıştır.

Çerçeve 55'inci madde olarak kabul edilen yeni madde ile, ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım paylarının eczanelerce usulüne uygun tahsil edilmemesi nedeniyle, eczacılar hakkında öngörülen cezai şartın, her fatura dönemi için brüt asgari ücretin beş katı tutarını geçemeyeceği hükme bağlanmış; böylece -yasalaşması durumunda- bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce birikmiş cezaların, eczacılar bakımından sorumluluk doğuran üst sınırı belirlenmiştir.

Çerçeve 56'ncı madde olarak yeni ihdas edilen maddeyle; kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıt ve tescilleri yapıldığı hâlinde, on iki ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların sigortalılıklarının durdurulması ve daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamının ihya edilebilmesi amaçlanmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici madde eklenmesini öngören yeni madde ile iş kazası, meslek hastalığı, hastalık, malullük, adi malullük ve ölüm hâlleri nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumunun işveren ve üçüncü kişilerden alacağı, belirlenen süre ve şartlarda ödenmesi hâlinde kanuni faizinin tahsilinden vazgeçilmesi düzenlenmiştir. Böylece SGK'nin rücu alacaklarının, 5510 sayılı Kanunun geçici 60'ncı maddesinde yer alan hükümler doğrultusunda yapılandırılarak tahsil edilmesi amaçlanmıştır. Yeni madde komisyon metninde çerçeve 57'nci madde olarak yer almıştır.

Çerçeve 61'inci maddede yapılan değişiklik ile, Meslekî Yeterlilik Kurumunun ana hizmetleri için gereksinim duyulan, özellikle meslek standartları hazırlama, etki ölçümü ve değerlendirmesi işleri için en uygun nitelikte insan kaynağı yetiştiren bölümler olan istatistik, matematik ve aktüerya bilimleri bölümlerinden mezun olanların uzman yardımcısı, uzman ve yönetici olarak Kurumda istihdam edilebilmelerine olanak tanıyan bir düzenleme gerçekleştirilmektedir. Söz konusu değişiklikte ayrıca, Kurum pozisyon cetvelinin değiştirilmesinde Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması, Yönetim Kurulu Başkanı seçilen Kurum Başkanının sosyal güvenlik ve emeklilik statüsü ile Yönetim Kurulu Başkanının bu görevinden sonra atanacağı yerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Alt komisyon metninin çerçeve 61'inci maddesi, Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 69'uncu madde olarak yer almıştır.

Çerçeve 69'uncu maddede yapılan değişiklikte, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasına eklenmesi öngörülen bende bir bent daha eklenmiş; böylelikle 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'a göre açılan muayenehane ve müşterek muayenehanelerin de söz konusu Kanun kapsamının dışında bırakılması, hâlihazırda İl Sağlık Müdürlüklerinin izniyle kurlan bu muayenehanelerin ayrıca işyeri açma ruhsatı için belediyelere başvurma zorunluluğunun kaldırılması amaçlanmıştır. Bu çerçeve madde, Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 77'nci madde olarak yer almıştır.

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (b) fıkrasına yeni cümleler eklenmesini öngören yeni madde ile teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma elemanlarının denetimlerini daha etkin ve verimli olarak yapabilmeleri için memuriyet mahalli dışında yapacakları teftiş, denetim, inceleme ve soruşturmalarda yol masraflarının ne şekilde karşılanacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Yeni madde komisyon metninde çerçeve 79'uncu madde olarak yer almıştır.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yayımlanan 2009 Temmuz istatistiğinde kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde onunu üyesi bulduran işçi sendikaları ile 2009 Temmuz istatistiği sonrasında 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş işçi sendikalarının, bir sonraki toplu iş sözleşmesine kadar yapacakları yetki tespit başvuruları ile kurulu buldukları işkolundaki diğer işyeri ve işletmelerde yapacakları yetki tespit başvurularının 6356 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer alan işyeri veya işletme çoğunluğu şartlarına göre sonuçlandırılacağı düzenlenmiştir. Yeni madde komisyon metninde çerçeve 80'inci madde olarak yer almıştır.

Üç ayrı kanuna eklenmesi öngörülen dört yeni madde ile asansörlerin bakımı ve periyodik kontrollerine ilişkin düzenlemelerde güvenlik önlemlerinin artırılması doğrultusunda değişiklikler yapılmıştır. Buna göre:

- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununda değişiklik yapılmasını öngören yeni madde ile anagayrimenkulde bulunan asansörlerin aylık bakımları ile yıllık kontrollerinin ilgili teknik düzenlemelere uygun şekilde yaptırılması ve bu işlemlere ilişkin ücretlerin ödenmesi, bina yöneticisinin görevleri arasına alınmaktadır. Ayrıca 634 sayılı Kanun ile zorunlu kılınmasına rağmen yöneticinin atanmamış olduğu hâllerde kat maliklerinin müştereken sorumlu olacağı düzenlenmiştir. Yeni madde komisyon metninde çerçeve 82'nci madde olarak yer almıştır.

- 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda değişiklik yapılmasını öngören yeni madde ve 5393 sayılı Belediye Kanununda bir değişiklik ve bir ek madde eklenmesini öngören iki yeni madde ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca çıkarılan, asansörlerin bakım ve işletmesine ilişkin ikincil mevzuatta il özel idarelerine ve belediyelere verilen, asansörlerin yıllık periyodik kontrollerini yetkilendirilmiş bir muayene kuruluşu eliyle yaptırmak görevinin yasal dayanağı bulunmadığı gerekçesiyle, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak, il özel idaresinin ve belediyelerin görevleri arasında alınmıştır. Ayrıca asansörlerin yıllık periyodik kontrolünü yapabilecek il özel idareleri ve belediyeler ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşlarının sahip olması gereken nitelikler, yıllık periyodik kontrol esasları ile yıllık periyodik kontrol ücretlerinin Vilayetler Hizmet Birliği/Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Standardları Enstitüsü temsilcilerinden oluşan bir komisyon tarafından belirlenmesi öngörülmüştür. Son olarak verilen yetki ve sorumlulukların usulüne uygun olarak kullanılmaması hâlinde ortaya çıkabilecek yaralanma ve ölüm olaylarında cezai sorumluluğun ilgili il özel idaresi veya belediye yetkililerinde olacağı düzenlenmiştir. Yeni maddeler komisyon metninde çerçeve 83'üncü, 84'üncü ve 85'inci maddeler olarak yer almıştır.

6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun 11'inci maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ve personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde uygun görüş verme sürecini düzenleyen ek 8'inci maddesinin yürürlüğünü erteleyen alt komisyon metninin çerçeve 74'üncü maddesi, ilgili hükmün 11/1/2015 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi nedeniyle yürürlüğünün ertelenmesine ihtiyaç kalmadığı gerekçesiyle değiştirilmiş; ancak maddede öngörülen idari yaptırımların 2015 yılı sonuna kadar ertelenmesi düzenlenmiştir. Söz konusu çerçeve madde komisyon metnine geçici 1'inci madde olarak eklenmiştir.

Alt komisyon metninin yürürlük maddesinde yapılan değişiklik ile emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların emekli ikramiyesinin hesabında 30 fiili hizmet yılından fazla sürelerin dikkate alınmasını engelleyen hükmün kaldırılmasına ilişkin maddenin 7/1/2015 tarihinden; 6552 sayılı Kanunun 11'inci maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ve personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde uygun görüş verme sürecini düzenleyen ek 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasının yürürlüğünün 2015 yılı sonuna kadar ertelenmesini düzenleyen maddenin ise 11/1/2015 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe gireceği düzenlenmiş ve komisyon metnine çerçeve 88'inci madde olarak işlenmiştir.

Alt Komisyon metni oy çokluğuyla kabul edilmiş ve alınan yetki doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur. Redaksiyon kapsamında numaraları yeniden düzenlenen maddelerin; tasarı alt komisyon ve komisyon metnindeki yerlerini gösterir çizelge ekte sunulmuştur.

İçtüzüğün 45. maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Mehmet Domaç, İzmir Milletvekili Nesrin Ulema, Manisa Milletvekili Muzaffer Yurttaş ve Uşak Milletvekili İsmail Güneş özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

EK: KANUN TASARISI, ALT KOMİSYON METNİ VE KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ
METİNDEKİ MADDELERİN YERLERİNİ GÖSTERİR ÇİZELGE

1/1006 esas sayılı Kanun Tasarısındaki Madde Numaraları	Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metindeki Madde Numaraları	Komisyonun Kabul Ettiği Metindeki Madde Numaraları
1	1	1
2	2	2
3	3	Metinden çıkarıldı
4	4	3
5	5	4
6	6	5
7	7	6
8	8	7
9	9	8
	10	9
10	11	10
11	12	11
12	13	12
13	14	13
14	15	19
	16 (Yeni Madde)	14
15	17	15
	18 (Yeni Madde)	16
	19 (Yeni Madde)	17
16	20	18
17	21	20
	22 (Yeni Madde)	21
	23 (Yeni Madde)	22
18		
19	Metinden çıkarıldı	
20		
	24 (Yeni Madde)	23
		24 (Yeni Madde)
21	25	25
	26 (Yeni Madde)	26
22	27	27
	28	28
23	29	29
	30 (Yeni Madde)	30
		31 (Yeni Madde)
24	31	32
	32 (Yeni Madde)	33
25	33	34
26	34	35
27	35	36
28	36	37
29	37	38
31	38	39
30	39	40
	40 (Yeni Madde)	41
	41 (Yeni Madde)	42

1/1006 esas sayılı Kanun Tasarısındaki Madde Numaraları	Alt Komisyonun Kabul Ettiği Metindeki Madde Numaraları	Komisyonun Kabul Ettiği Metindeki Madde Numaraları
	42 (Yeni Madde)	43
		44 (Yeni Madde)
	43 (Yeni Madde)	45
		46 (Yeni Madde)
	44 (Yeni Madde)	47
	45 (Yeni Madde)	48
		49 (Yeni Madde)
		50 (Yeni Madde)
32	46	51
33	47	52
34	48	53
35	49	54
		55 (Yeni Madde)
		56 (Yeni Madde)
		57 (Yeni Madde)
	50 (Yeni Madde)	58
36	51	59
37	52	60
38	53	61
39	54	62
	55	63
40	56	64
41	57	65
42	58	66
43	59	67
44	60	68
45	61	69
46	62	70
47	63	71
48	64	72
49	65	73
50	66	74
	67 (Yeni Madde)	75
51	68	76
	69 (Yeni Madde)	77
	70 (Yeni Madde)	78
		79 (Yeni Madde)
		80 (Yeni Madde)
	71 (Yeni Madde)	81
		82 (Yeni Madde)
		83 (Yeni Madde)
		84 (Yeni Madde)
		85 (Yeni Madde)
	72 (Yeni Madde)	86
	73 (Yeni Madde)	87
52	Metinden çıkarıldı	
53	74	Geçici Madde 1
54	75	88
55	76	89

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Necdet Ünüvar</i>	<i>Türkan Dağoğlu</i>	<i>İsmail Tamer</i>
Adana	İstanbul	Kayseri
Kâtip	Üye	Üye
<i>Vural Kavuncu</i>	<i>Salih Fırat</i>	<i>Muhammed Murtaza Yetiş</i>
Kütahya	Adıyaman	Adıyaman
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Süleyman Hamzaoğulları</i>	<i>Ruhsar Demirel</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>
Diyarbakır	Eskişehir	İstanbul
	(Son toplantıya katılmadı)	(Muhalefet şerhim vardır)
	(Muhalefet şerhim vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Domaç</i>	<i>Kadir Gökmen Öğüt</i>	<i>Hülya Güven</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhim vardır)	(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Nesrin Ulema</i>	<i>Fuat Karakuş</i>	<i>Özgür Özel</i>
İzmir	Kilis	Manisa
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Karşı oy yazımız ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Yurttaş</i>	<i>Aytuğ Atıcı</i>	<i>Ertuğrul Kürkcü</i>
Manisa	Mersin	Mersin
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Karşı oy yazımız ektedir)	(Son toplantıya katılmadı, karşı oy yazısı ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Öz</i>	<i>Nurettin Demir</i>	<i>Cemalettin Şimşek</i>
Mersin	Muğla	Samsun
(Son toplantıya katılmadı)	(Muhalefet şerhim vardır)	(Muhalefet şerhim var)
(Muhalefet şerhim ektedir)		
	Üye	Üye
	<i>Mehmet Emin Dindar</i>	<i>İsmail Güneş</i>
	Şırnak	Uşak
		(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

I. KANUN TASARISININ GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

“İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI” başlıklı 89 maddeden oluşan torba yasa tasarısı, 9 Aralık 2014 tarihinde, TBMM’ye sunulmuştur. Sözde iş kazalarının önlenmesinde etkili olacağı belirtilen söz konusu yasa tasarısı, TBMM’ye sunulmasının hemen ardından Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna sevk edilmiştir. 6 Ocak 2015 tarihinde başlayan Komisyon Başkanlığınca söz konusu kanun tasarısıyla ilişkili görülen diğer kanun teklifleri birleştirilmiş ve Alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir. Alt Komisyon çalışmalarına 7 Ocak günü başlamış ve çalışmalar 22 Ocak tarihine kadar devam etmiştir. Komisyonumuzun, 29 Ocak, 3, 4 ve 5 Şubat 2015 tarihli toplantılarında, Alt komisyon tarafından hazırlanan metin esas alınmıştır.

Yapılan komisyon çalışmalarında, Komisyon Başkanı ve Komisyonun AKP üyesi milletvekilleri, toplum yararına ve ihtiyaçlarına uygun bir düzenleme yapma gayesinin dışında partilerinin ve bürokrasinin ihtiyaçlarına yönelik Anayasa’ya ve hukuk sistematığına aykırı birçok düzenleme yaparken muhalefet partili milletvekillerinin en makul ve haklı önerilerinin birçoğu iktidar partisi milletvekillerinin oy çokluklarıyla reddetmişlerdir. 76 madde olarak Alt Komisyondan gelen torba yasa tasarısı, üst komisyon çalışmaları sonrasında 89 maddeye çıkmıştır.

Söz konusu yasa tasarısı niteliği itibarıyla, TBMM’ye sevk edilmeden önce 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile anayasal bir kurum olan Ekonomik ve Sosyal Konsey’e sunulmamış, ayrıca ilgili sivil toplum örgütleri ve sendikalarla da paylaşılmamıştır. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu tarafından sendikalar, meslek örgütleri ve sivil toplum örgütleri görüşmeler esnasında toplantılara çağrılmış, ancak söz konusu yasa tasarısından etkilenecek toplumsal kesimlerin görüşleri komisyonda zaman zaman şeklen dinlenmiş, ancak büyük çoğunluğu dikkate alınmamıştır.

Ermemek'te yaşanan iş cinayeti sonrası gündeme gelen ve işçi sağlığı ve güvenliğinde devrim olarak sunulan tasarı “işverenlere af, işçilere esneklik” paketine dönüşmüştür. Tasarıda işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili kısmi ve yetersiz birkaç iyileştirmeye yer verilirken, işverenlere çok sayıda af ve erteleme getiren, işçileri ise esnek koşullarda çalışmaya iten düzenlemeler öngörülmüştür.

Her vahim işçi cinayeti sonrası söylediğimiz gibi konu sadece yasaların değiştirilmesi ile çözülebilecek bir sorun değildir. Sorunun asıl kaynağı taşeronlaşma, güvencesiz çalışma, sendikasız çalışma, kurlsız çalışma kısaca çalışma hayatının temel mantığı olan vahşi kapitalist çalışma koşullarıdır.

Bu yüzden asıl olarak yapılması gereken çalışma hayatında insanca çalışma koşullarını sağlayacak insanların kölelik koşullarında çalıştırılmalarına son verecek sosyal adaleti sağlayan ve halktan yana politikalar üretmektir. Emek üzerinden yaratılan servetlerin küçük bir zümrenin elinde toplanmasını bertaraf eden, çokça üreten ama hakça bölüşen bir sistemi yaratmakla bu sorunlara çözüm bulabiliriz. Bu çerçevede politika değişiklikleri ile yasa değişiklikleri bir arada değiştirilmelidir

Diğer taraftan, ilgili kanun tasarısı ile birleştirilen kanun teklifleriyle yapılan düzenlemelerin çalışma yaşamına, bütçeye ve yurttaşların temel, ekonomik hak ve özgürlüklerine ciddi şekilde etkileri bulunacağı açıktır. Komisyonda yaptığımız eleştiriler ile seçim yatırımı yapmak uğruna kamunun zarara uğratılmaması için elimizden geleni yaptık. Bu konuda bazı uyarılarımız sonucu kamuyu ciddi zarara uğratacak vahim hataların yapılması da engellendi.

İş Sağlığı ve güvenliğinin geliştiren, işçileri koruyucu tedbirlerin alınmasını teşvik eden ve işçilerinin çalışma koşullarını kısmen iyileştiren ve kimsenin itirazının olmayacağı değişiklikler, Çalışma Bakanlığı'nın kendi ihtiyaçları, çalışma yaşamını esnekleştirmeyi hedefleyen maddeler ile seçim yatırımı olarak tanımlanabilecek düzenlemelerin aynı paket içinde sunulması toplumsal açıdan kanayan bir yara haline gelmiş ölümlü iş kazalarının önlenmesine yönelik diyet önermek, kurnazlığın da ötesinde insafsızlık ve vicdansızlık olarak değerlendirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu bürokrasisinin işleyişiyle ilgili birçok düzenlemenin de bu yasa tasarısının içine eklenerek, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarını bertaraf etme anlayışı da siyasi iktidarın yasaları ne için ve kimin için yaptığını açıkça ortaya koymuştur. Kanun tasarısı siyasi iktidarın ve bürokrasinin kendi içinde ki hesaplaşmasının bir aracı haline getirilmeye çalışılmıştır. Bu kanunların kim için ne için çıktığı hususunda hükümetin halktan yana tutum almadığını kendi ve yakın çevrelerinin çıkarlarını düşündüğünü bizlere bir kere daha göstermiştir.

AKP pek çok benzemez düzenlemeyi bir pakete koymuştur. Paketteki çalışma yaşamını işçiler aleyhine daha da esnekleştiren düzenlemelerle AKP'nin kendi ihtiyaçlarına ilişkin seçim yatırımı niteliğinde olan ve iş sağlığı ve güvenliğiyle hiçbir ilişkisi olmayan düzenlemelerine itiraz edilmesini, iş sağlığı ve güvenliği konusunda yapılacak iyileştirmelere karşı çıkıyormuş gibi bir algı yaratılarak, bu yolla Anayasaya aykırı olan düzenlemelere karşı olanlar susturulmak ve bastırılmak istenmiştir.

Söz konusu Kanun Tasarısı Komisyonunda kabul edildiği şekliyle onlarca kanunu değiştirmektedir.

1/1006 Esas nolu Yasa Tasarısında değiştirilen kanunlar aşağıda gösterilmiştir.

1. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
2. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
4. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu
5. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu
6. 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu
7. 3194 sayılı İmar Kanunu
8. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu
9. 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
10. 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun
11. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
12. 4857 sayılı İş Kanunu
13. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
14. 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu
15. 1322 sayılı Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve İlanı ve Meriyet Tarihi Hakkında Kanun
16. 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun
17. 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
18. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname
19. 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

Alt komisyonda Yasa Tasarisına eklenen yasa değişiklikleri:

5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statülerine Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

1. 6831 sayılı Orman Kanunu
2. 5543 sayılı İskan Kanunu
3. 5434 sayılı TC.Emekli Sandığı Kanunu,
4. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu,
5. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,
6. 3572 sayılı İşyeri Açma ve çalışma ruhsatlarına dair Kanun Hükmünde Kararname
7. 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname,

Üst komisyonda eklenen kanunlar

- 1- 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanunun
- 2- 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununu
- 3- 6245 sayılı Harcırah Kanununu
- 4- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununu
- 5- 5393 sayılı Belediye Kanununu
- 6- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununu

Diğer bir ifadeyle, iş sağlığı ve güvenliğini sağlamak ve iş kazalarını önlemek amacıyla taslak hazırladık diyerek kamuoyuna duyurulan tasarıda iş sağlığı ve güvenliği yasasından, iskân yasasına, imar kanunundan, Maliye Bakanlığının teşkilat yasasına kadar ilgili ilgisiz tam 33 yasada değişiklik yapan bir metin yaratılmıştır. Tam 33 yasa veya kanun hükmünde kararname bir tek yasayla değiştirilmektedir. Her şeyden önce, birbiriyle ilgisiz 33 yasada yapılan değişikliklerin incelenmesi, yasanın getirip götürdüklerinin değerlendirilmesi fiilen olanaklı değildir. Her birisi ayrı uzmanlık gerektiren 33 yasanın bir yasayla değiştirilip adına torba yasa denilmesi yasama faaliyeti olarak kabul edilemez. Yapılan iktidar partisinin istediği değişikliklerin meclise onaylatılmasıdır.

Diğer yandan komisyonda tasarı görüşmeleri devam ederken son dakika da gelen yeni önergeler ile komisyon çalışmaları baskı altına alınmış ve çalışmalar sıkıştırılmıştır. Son dakika da gelen önergeleri hakkıyla incelemeye fırsat olmadan oylamaya sunulması komisyonun sağlıklı işlemlerini engellemiştir.

Üstelik bu yasaların hiçbiri ilgili ihtisas komisyonlarına gönderilmemiş ve o komisyonlarda görüşülmeden, ilgili ilgisiz tüm yasal düzenlemeler Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda değerlendirilmiş ve AKP çoğunluğunca kabul edilmiştir. Ayrıca, daha önce 6552 Sayılı Torba Kanunu görüşmelerinde kabul edilmeyen veya Plan ve Bütçe Komisyonu gibi uzman komisyonlar tarafından Anayasa'ya ve hukuka aykırı olduğu saptanan bazı düzenlemeler de, yeniden bu torba yasaya eklenmiştir.

Görüşmeler sırasında AKP'li milletvekillerince imzalanıp Alt Komisyona getirilen önergelerin içeriği ve anlamı hakkında imzacı milletvekillerinin hiçbir bilgisi bulunmadığı görüşmeler sırasında defalarca açığa çıkartılmıştır.

Yukarıda da görüldüğü üzere 27 Kanunu ve/veya Kanun Hükmünde Kararnameyi değiştiren bu Yasa Tasarısı olumlu ve önemli birkaç düzenleme yanında oldukça eksik ve ilgili toplumsal kesimler ve çalışma yaşamı konusunda tehlikeli hükümlerle doludur. İş Sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenlemelerin dışındaki düzenlemeler torba yasadan çıkarılmalıdır, çünkü ölümlü iş kazalarını önleme adına AKP'nin ve bürokrasinin ihtiyaçları işçilerin yaşamının iyileştirilmesinin diyeti olamamalıdır.

Yasa tasarısı Ermenek'te yaşanan acı iş cinayetinde hayatını kaybeden 18 madencinin ölümünün üzerinden gerekçelendirilerek, özelde madenlerde genelde ise birçok sektörde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması hedefiyle hazırlandığı iddia edilirken, iş cinayetlerinin ana nedeni olan rödovans sistemini kaldırmadığı gibi, taşeron çalıştırmayı hiç ele almamakta, denetim sistemindeki aksaklıkların giderilmesine ilişkin düzenleme getirilmemekte, işyerinde iş sağlığı ve güvenliğinden sorumlu personellerin işverene tabiiyetini ortadan kaldıran ve iş güvencesi getirilmesine ilişkin ihtiyaçlara cevap vermeyen bir yasa olarak karşımıza çıkmaktadır. Yasa tasarısı aynı zamanda çalışma yaşamını esnekleştirmekte, işçileri koruyucu düzenlemeleri geri götürmekte, aynı zamanda 17 Aralık'tan bu yana ülkede yaşanan pek çok olumsuzluğu torba kanunla temizleme gibi bir görüntü vermektedir.

Torba yasa tasarısında yer alan ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili düzenlemeler şöyledir;

- 1) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının 6331 Sayılı Kanun gereğince Çalışma Bakanlığı'na acil durdurmayı hallerde ve hayati tehlikenin varlığı hallerde bildirim yükümlülüğü getirilmiş ve bu çerçevede çok yetersiz ve kısmi bir iş güvencesi getirilmiştir.
- 2) Çalışanların kendisine yazılı olarak üç defa uyarı yapılmasına rağmen iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine aykırı hareket etmesi halinde iş akdinin tazminatsız feshi düzenlenmiştir.
- 3) Kamudaki çok tehlikeli sınıfta yer alan taşeron ihalelerinde üretim zorlamasının bir iş durdurma nedeni olarak sayılması ile iş durdurulan işyerlerinde çalışma yaptıran işveren hapis cezası getirilmesi düzenlenmiştir,
- 4) Ölümlü iş kazası yaşanan işyerlerindeki işverenlere kamu ihalelerinden mahkeme kararıyla iki yıla kadar men cezası getirilmiştir.
- 5) İş Sağlığı ve güvenliği kurallarına uymayan işverenlere uygulanacak cezalar arttırılmış, maden işyerleri için özel ceza düzenlenmiştir. Ancak maden işyerleri için getirilen bu özel ceza yine AKP milletvekillerinin verdikleri önerge ile yasa tasarısından çıkarılmıştır.
- 6) 6331 Sayılı Kanun'un geçici maddesi ile alt sınıfta yeralan iş güvenliği uzmanların bir üst sınıfta çalışabilmesine ilişkin geçiş süresinin tekrar uzatılması önerilmiştir.
- 7) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırma yükümlülüğünü yerine getirmeyen işverenlere af getirilmiştir.
- 8) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacak işçiler için yeniden meslek belgeleri almaları düzenlenmiştir.
- 9) Ölümlü iş kazası olmayan işyerlerindeki işverenler için işsizlik sigortası işveren hissesi primlerinin 3 yıl boyunca % 1 olarak alınmasına ilişkin teşvik sistemi düzenlenmiştir.
- 10) Ermenek ilçesinde meydana gelen kazada ölenlerin yakınları ile bu işyerinde çalışan işçilere altı ay süreyle brüt asgari ücretin iki katı tutarında İşsizlik Sigortası fonundan ödeme yapılması ve Ermenek'teki kapalı olan diğer madenlerde çalışan işçilere de 3 ay süreyle ücretlerinin işsizlik sigortası fonundan ödemesi yapılarak daha sonra işverenlerinden geri alınması düzenlenmiştir

- 11)Yapı denetim şirketlerine inşaatlarda iş sağlığı güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını denetleme ve uyulmadığının tespiti halinde Bakanlığa bildirme yükümlülüğü getirilmiştir.
- 12) Yeraltı maden işlerinde çalışanların günlük çalışma süresi 7,5 saat ve haftalık çalışma süresi 37,5 saat olarak yeniden düzenlenmiştir.
- 13) Soma'da yaşanan iş cinayetinden sonra Ermenek'te yaşanan iş cinayeti de dahil olmak üzere madenlerde yaşanan iş cinayetlerinde hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine aylık bağlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu yasa tasarısı, Konya'nın Ermenek ilçesinde meydana gelen iş cinayetinde hayatını kaybeden işçilerin yakınları ile burada kapatılan madenlerde çalışan işçiler açısından olumlu düzenlemeler içerse de bu düzenlemeler yeterli değil ve reaktif niteliktedir. Öncelikle maden işçileri için bu düzenlemeler haricinde alınması gereken ve TBMM tarafından kurulan Soma Araştırma Komisyonu'nun raporunda belirtilen düzenlemelere neredeyse hiç yer verilmemiştir.

Soma katliamından sonra özellikle gündeme gelen rödovans sistemi kaldırılmamaktadır. Havza madenciliğine geçiş ile ilgili herhangi bir düzenleme yapılmadığı gibi teknik nezaretçilerin ve iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının madenlerde işverenden bağımsızlaştırılmasına ve iş güvencelerinin sağlanmasına, bunların mutlaka maden mühendisi olmasına ilişkin düzenlemelere yer verilmemiştir. Yine, madenlerde yaşam odası oluşturulmasına ilişkin herhangi bir zorunluluk getirilmediği gibi, ölümlü iş kazası yaşanan işyerlerindeki işverenlerin o işkolunda faaliyet göstermemesine yönelik herhangi bir önlem de getirilmemiştir.

Ayrıca, bu yasa tasarısı reaktif olarak hazırlanmış olduğundan sadece yükselen tepkileri gidermeye yöneliktir. Sorunları kalıcı olarak çözme amacı taşımamaktadır. Türkiye'de sadece Soma'da ve Ermenek'te ölümlü iş kazası yaşanmamıştır. Yaşanmış ve yaşanması muhtemel olan iş kazalarını da bu değişiklikler çerçevesinde değerlendirmemiz gerekirdi. Zonguldak'tan Şırnak'a ve Yalvaç' a kadar birçok yerde, madenlerde ve diğer işkollarında birçok işçimiz hayatını kaybetmiştir. Bu cinayetlerde ölen işçilerin hak sahiplerine ve geride kalan ailelerine de aylık bağlanması ve ödeme yapılması gerekirken bunlara yönelik hiçbir düzenleme getirilmemiştir.

Ayrıca, söz konusu Yasa Tasarısı tıpkı Soma'da olduğu gibi İşsizlik Sigortasında biriken ve işçilerin birikimlerinden bu ödemelerin yapılmasını düzenlerken işverenlere yönelik teşvik sistemini de yine işsizlik sigortası fonu ile ilişkilendirmektedir. Ölenlerin yakınlarına yapılacak ödemeler sosyal devlet olma yükümlülüğü çerçevesinde hazineden ödenmesi gereken ödemelerdir. Yine, işverenlere yönelik olarak düzenlenen teşvik sisteminin kaynağı olarak da işsizlik sigortası fonu düzenlenmiştir. 4447 Sayılı Kanun ile düzenlenen İşsizlik Sigortası Fonu'nun amaçlarında böyle bir amaç bulunmadığı gibi iş kazalarının önlenmesi amaçlanıyorsa bu durumun kaynağı işverenler tarafından ödenen "İş Kazası ve meslek Hastalıkları primleri" olmalıdır. Ancak, getirilen Yasa tasarısında bu düzenlemeler, yine işçilerin çalışanların fonlarına göz dikilerek yapılmaya çalışılmaktadır.

II. KANUN TASARISININ MADDELERİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE ELEŞTİRİLERİMİZ

İşyeri hekimlerine ve İş güvenliği uzmanlarına iş güvencesi yine yok.

Komisyon metninin 1. Maddesinde yer alan değişiklik ile 6331 Sayılı Yasanın 8. Maddesinde düzenlenen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarına yönelik düzenleme yapılmaktadır. 6631 Sayılı Kanunun 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken **tedbirleri** işverene yazılı olarak bildirmesi öngörülürken, tasarı ile işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının "**iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri**" işverene yazılı olarak bildirmesi öngörülmektedir. Böylece işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının işverene **yazılı bildirim yükümlülüğünün kapsamı genişletilmekte**; iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirlerin yanı sıra "**ilgili eksiklik ve aksaklıklar ile tavsiyelerin**" de işverene yazılı olarak bildirilmesi düzenlenmektedir.

Söz konusu değişiklik isabetli ancak yetersizdir. 6331 sayılı Yasa sebebiyle işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları büyük çoğunlukla işveren tarafından görevlendirilmemekte; işverenin anlaşma yaptığı taşeron ortak sağlık ve güvenlik birimi şirket tarafından işyerinde görevlendirilmeleri sağlanmaktadır. Bu durumda işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının mesleki bağımsızlığının her iki işverene karşı da korunması gerekir. Taslak düzenleme asıl işverenin çalıştırdığı işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları bakımından bir koruma sağlarken

taşeron OSGB çalışanı işyeri hekiminin bu sebeple (gerekli önlemin işveren tarafından alınmadığını bildirmesi sebebiyle) OSGB tarafından işyerinden alınması ve sonrasında iş sözleşmesinin OSGB tarafından feshedilmesinde uygulanamayacaktır. Bir başka anlatımla Taslak düzenlemenin sağladığı koruma günümüz çalışma ilişkilerinin taşeronlaştırılması göz önünde bulundurulduğunda işsiz bir düzenleme olarak kalacaktır. Yapılması gereken, Taslak düzenlemenin işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanını, kendisini istihdam eden OSGB'ye karşı da koruyacak şekilde genişletilmesidir.

6331 sayılı Kanununun 8'inci maddesinin 2'nci fıkrasında yapılacak değişik ile hiçbir ek ölçüt/koşul aranmaksızın işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca işverene alınması için bildirilen önlemler işveren tarafından alınmadığı takdirde, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanına Bakanlığa bildirim yapma yetkisi ve yükümlülüğü tanımlanmalıdır.

İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanına, acil durdurmayı gerektirecek eksiklik ve aksaklıkların tespiti halinde, işyerinde faaliyeti derhal durdurma yetkisi tanınmalı, böylece Bakanlığa yapılan bildirim ile Bakanlığın müdahalesi arasında yaşanabilecek tehlike ortadan kaldırılmalıdır. .

Alt komisyonda kabul edilerek Komisyona gönderilen metinde, “yakın ve hayati tehlike” ölçütü yer alırken, Komisyonda “yakın” sözcüğünün çıkarılarak, mevcut yasa maddesinde olduğu gibi “hayati tehlike” ölçütünün korunması isabetli olmuştur. “Hayati tehlikeye” ilişkin olarak “yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı” gibi örneklemeler yapılmıştır.

Ancak taslak'ta tanımlanan güvencenin, ancak hayati tehlikenin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilmesi sebebiyle işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının hak kaybına uğratılması ya da iş akdinin feshi halinde söz konusu olması önemli eksikliklerdir. Hiç kuşku yok ki işveren iş akdinin feshini böyle bir sebebe dayandırmayacaktır. Çalışanın iş akdinin feshi ya da hak kaybının önlem alınmadığını bildirmesiyle bağlantılı olduğunu ispat etmesinin de oldukça zor olacağı açıktır. Kaldı ki, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının mesleki bağımsızlık ihtiyacı sadece yakın ve hayati tehlikenin bulunduğu durumlarda gerekli değildir. Söz konusu çalışanların mesleki özerkliklerinin her zaman sağlanması gereklidir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki “*Bildirim yapılmadığı tespit edilen*” ifadesi muğlaktır; öngörülen bildirim yapılmadığının kimin tarafından tespit edileceğinin (işveren, Bakanlık, mahkeme) açıkça belirtilmemesi uygulamada belirsizliklere ve farklılıklara yol açabilecektir. Öte yandan belgenin askıya alınması ile birlikte işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı öngörülen sürelerde çalışamayacağı için iş akdinin askıya alınması durumu ortaya çıkacak; her ne kadar bu duruma münhasır olmak üzere iş akdinin 3 ay ya da 6 ay askıya alınmasının iş sözleşmesinin işverence

(sürelî fesih ya da derhal fesih yoluyla) feshedilmesini sağlayabilecek bir düzenleme mevzuatta bulunmasa da, uygulamada iş sözleşmesinin işverence sona erdirilmesi riski doğabilecektir.

Alt komisyonda kabul edilerek Komisyona gönderilen tasarı metnindeki “*açılan davada haksız bildirimde bulunduğu*” şeklindeki ifadenin “*açılan davada kötü niyetle gerçek dışı bildirimde bulunduğu*” şeklinde değiştirilmesi isabetli olmuştur. Böylece objektif iyi niyet ve dürüstlük kurallarına göre davranan, mesleğinin ve sorumluluğunun gereğini yapmaya çalışan, mevcut bulgular ışığında işçilerin sağlığının korunması için bildirim sürecini işleten işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının yapabileceği kasıt ve kötü niyet içermeyen ancak gerçek dışı olduğu tespit edilen bildirimlerden dolayı yaptırıma maruz kalmaması sağlanmıştır.

Son olarak, öngörülen güvence yetersizdir zira yalnızca işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanını bildirimde bulunması nedeniyle iş akdinin feshi ya da hak kaybına karşı kısmen korumaktadır. Öte yandan mevcut haliyle tasarıdaki madde, ispat yükünü işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanına yüklemektedir. Son olarak belirtmek gerekir ki, söz konusu düzenleme doğrudan işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı istihdam eden işverenlere yöneliktir ve Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri’nde çalışan işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarını kapsamamaktadır.

İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının iş güvenceleri hususunda benimsenmesi gereken model, 17.1.2002 tarihinde Fransa parlamentosunda kabul edilen Sosyal Modernleşme Yasası’nın öngördüğü modeldir¹. Bu modele göre, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının iş sözleşmesinin feshedilmesi, **iş müfettişinin izni ile mümkündür**. Şöyle ki konu öncelikle işçilerin de temsil edildiği işletme kurulunda görüşülmekte, işletme kurulu iş akdi feshi yönünde karar verse dahi, bu görüş bilgilendirme işlevi görmektedir. Bu modelde iş müfettişi, işten çıkarılma nedeninin işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının mesleki faaliyeti ile ilgili olup olmadığını araştırmakta, eğer böyle bir bağlantı varsa işten çıkarılma talebi reddedilmekte, böylece iş sözleşmesi kesintisiz devam etmektedir. Sonuç olarak, bu modeldeki mutlak iş güvencesi benimsenmediği sürece, Türkiye’de işçi sağlığı ve iş güvenliği örgütlenmesinin en temel saç ayaklarından biri eksik kalmış olacaktır.

Kanunlar çalışma hakkını güvence altına almalı tazminatsız ve kolay işten çıkarmaya bahane yaratmamalıdır

Tasarının 2’nci maddesi ile iş sözleşmesi ile çalışanların, kişisel koruyucu donanım kullanmaması, makine ve teçhizat koruyucusunu etkisiz hale getirmesi, iş ile ilgili güvenlik

¹ Süzek, Sarper. 2014. İş Hukuku (Yenilenmiş 10. Baskı). Beta Yayınları. İstanbul. s. 909 ve 96 sayılı dipnotta gösterilen diğer kaynaklar.

kurallarına uymaması hususlarından dolayı ayrı ayrı üç defa yazılı olarak uyarılması halinde işveren bakımından iş sözleşmesinin 4857 sayılı Kanununun 25'inci maddesine göre haklı nedenle derhal fesih hakkı doğacağı öngörülmüştür.

İş akdinin İş Yasası'nın 25'nci maddesinde belirtilen "ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri"ne dayanılarak haklı nedenle derhal fesih yoluyla feshedilen işçi, kıdem ve ihbar tazminatı alamayacağı gibi işsizlik sigortası ödeneğinden de yararlanamaz. Dolayısıyla, bu fesih, işçi bakımından en ağır işten çıkarma biçimidir ve ancak belli durumlarda söz konusu olabilmektedir.

Ancak tasarının 2'nci maddesi ile mevcut düzenlemeye göre iş sözleşmesinin haklı feshine neden olmayacak durumlar, haklı fesih nedeni yapılmaktadır. Yani zaten en ağır işten çıkarma halleri İş Yasası'nın 25. Maddesinde mevcutken verilecek uyarılara ilişkin bir zaman ölçütü getirilmemiş olmaması nedeniyle, bir işçi bir işyerindeki tüm çalışma süreci boyunca yazılı uyarıyı gerektiren üçüncü hatası ya da kusurunda haklı fesih yoluyla işten çıkarılabilecektir. Örneğin, işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uyan, kişisel koruyucu ekipmanlarını düzenli biçimde kullanan bir işçi, çalışma yaşamının olağan akışı içinde bir kastı olmaksızın yıllar içinde üç kez kişisel koruyucu ekipman kullanmayı unuttur ya da işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uymazsa, tazminatsız işten çıkarılabilecektir. Böylece işveren bakımından haklı fesih hakkı genişlemiş olacaktır.

Bununla birlikte, mevcut düzenlemeye göre haklı feshi gerektirecek bazı durumların, ancak üçüncü uyarıda fesih nedeni haline getirildiği, bir başka deyişle haklı fesih hakkının sınırlandırıldığı düşünülebilir. Ancak işçinin makine ve teçhizatın koruyucusunu etkisiz hale getirmesi veya iş ile ilgili güvenlik kurallarına uymaması, İş Yasası'nın 25'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (1) bendinde düzenlenen "*işçinin kendi isteği veya savsaması yüzünden işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi*" halini oluşturuyorsa, işverenin yine 25/2/1 uyarınca haklı fesih hakkını, herhangi bir uyarıya gerek olmaksızın kullanabileceği de öne sürülebilir. Dolayısıyla, tasarının 2'nci maddesinin işverenin haklı nedenle fesih hakkını genişlettiği tartışma gerektirmeyen bir gerçek olmakla birlikte, bu maddenin belli durumlarda haklı fesih hakkını sınırladığı tezi tartışmalıdır.

Üretim zorlaması İşçi Ölümüne neden olur. Üretim Zorlaması olan yerde İşçi cinayetlerinin olması kaçınılmazdır.

Komisyon Metninin 3. maddesi ile İşin durdurulması kararının mülki idare amirlerince yerine getirilmesine engel olmaya çalışan işverenlere karşı, bu kararın “kolluk kuvvetleri marifetiyle” mülki idare amirlerince yerine getirilmesinin öngörülmesi ve işin durdurulması kararına rağmen izinsiz çalışma yaptıran işverenlere hapis cezasının getirilmesi makul bir düzenlemedir. Fakat “üretim zorlaması nedeniyle hayati tehlike oluşturacak şekilde çalışma biçimleri”nin işin durdurulması nedeni sayılması da olumlu bir düzenleme olmakla birlikte, yetersiz ve kapsamı dardır. Bu düzenlemeyi “çok tehlikeli sınıfta yer alan ve kamudan ihale ile alınan işler” ile sınırlanması doğru değildir. Çünkü üretim zorlaması sadece kamuda olmayıp özel sektörde yoğunluklu olarak kullanılan bir yöntemdir. Bundan dolayı maddeye eklenen sınırlama kaldırılmalı, söz konusu düzenleme tehlikeli tüm işleri kapsamalıdır.

Öngörülen değişiklik, madenlerde ihale/rödovans yönteminin sürdürülmesini öngörerek, iş cinayetlerine kapı aralamaktadır.

Komisyon metninin 4. Maddesiyle getirilen düzenleme ile “6331 sayılı kanuna yeni eklenen 25/A maddesi ile işyerlerinde ölümlü iş kazası meydana gelen işverenlerden kusuru yargı kararı ile kesinleşenlerin kamu ihalelerine iki yıl süreyle katılmaması öngörülmüştür.” Komisyon görüşmeleri esnasında AKP milletvekillerince verilen önerge ile bu süre iki yıla kadar şekline çevrilmiş zaten az olan bu süre iyice azaltılmış ve ihalelerden men cezasını anlamsızlaştırmıştır.

Kanun metninde yapılan düzenleme kanımızca olumlu bir adım olmasına rağmen, oldukça yetersizdir. Kusur sorumluluğu, kusursuz sorumluluktan farklıdır. Kusuru kesinleşen kişi veya şirketlerin kamu ihalelerinden daha uzun süreli men edilmeleri sağlanmalıdır. Gelişmiş ülkelerde bu süreler oldukça uzundur.

Ayrıca söz konusu madde sadece ölümlü iş kazası yaşanan madenlere ilişkin olarak düzenlenmiştir. Oysa tüm iş yerlerinde meydana gelen ölümlü iş kazalarına yönelik olarak düzenlenmesi hakkaniyet ve kanun önünde eşitlik ilkeleri gereğince gözetilmesi gereken bir olgudur.

Madde metninde Soma Araştırma Komisyon Raporunda da belirtildiği üzere işkolunda faaliyetten men cezasına ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmamaktadır. Bu da cezaların caydırıcılığını azaltmaktadır. Bu tür durumda olan kişiler başka bir şirket kurarak yine aynı

işkolunda faaliyet gösterebilmektedirler. Bu nedenle cezaların daha gerçekçi olarak yeniden tanımlanmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Cezalar caydırıcı nitelikte olmalıdır.

Komisyon metninin 5. Maddesi ile 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'ndaki idari para cezaları artırılmaktadır. Ancak bu yetersizdir çünkü madenlere ilişkin cezalar caydırıcı nitelikten oldukça uzaktır. Şöyle ki, bu düzenlemelerin maliyetleri verilen cezalardan oldukça fazladır. Bu nedenle bir çok işveren maliyeti karşılamaktansa idari para cezasını ödemeyi yeğleyebilir. Bu nedenle daha yüksek cezalar öngörülmelidir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, Alt Komisyon görüşmeleri sırasında verilen önerge ile tasarıdaki “idari para cezalarının maden ve yapı işyerleri için çalışan sayısına bakılmaksızın yüzde üç yüz oranında artırılması” yönündeki düzenleme, tasarıdan çıkarılmıştır. Türkiye’de en çok ölümlü iş kazalarının meydana geldiği iki sektöre ilişkin öngörülen bu düzenlemenin tasarıdan çıkarılması doğru değildir; düzenleme tasarıya geri eklenmelidir.

Siyasi İktidarın İşçi Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Kurmaya Çalıştığı Sistemin Çöktüğü ilan edilmektedir.

Komisyon metninin 7. Maddesi ile Tehlike sınıfları ile iş güvenliği uzmanlığı sisteminin derecelendirilerek eşleştirildiği bir sistemin 4 yıl süre ile ertelenmesi başlı başına büyük bir handicap olmakla birlikte, tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 6, çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1,5 yıllık bir ek erteleme getirilmesi kabul edilebilir bir düzenleme değildir. Bu ertelemenin işçi sağlığı ve iş güvenliği bakımından çok ciddi sakıncaları olmakla birlikte, sistemin süre bakımından ötelenmesinin bizzat kendisi işçi sağlığı ve güvenliğine sistematik, planlı ve bütüncül bir yaklaşımın mevcut olmadığını gözler önüne sermektedir. Mühendis, mimar ve şehir plançılarında işsizlik ve alan dışı çalışma oranı giderek yükselirken, yeterli sayıda ve sınıfta iş güvenliği uzmanının olmadığı gibi bir gerekçenin öne sürülebilmesinin maddi zemini de bulunmamaktadır. Aynı zamanda ikinci fıkrada uzatılan sertifikalara ilişkin haklarının saklı tutulması daha nitelikli olunmasının önünde engel oluşturacaktır.

Torba yasayla İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanı istihdam etmemiş işyerleri ödüllendirilmekte ve işverenlere af getirilmektedir.

Komisyon metninin 8. Maddesiyle 6331 Sayılı Kanunu'na eklenen Geçici 9. Maddeyle Tehlikeli ve çok tehlikeli işçi çalıştıran işletmeler için getirilecek af önümüzde ki dönemlerde de bir beklenti doğurup iş yeri güvenliği uzmanı ve iş hekimi görevlendirmesi yapmamış işletmeleri teşvik edecektir. Her çıkarılan af ile birlikte af beklentisi sürekli hale gelerek yaşanan olumsuz durumlar pekiştirilmektedir. Ne de olsa af gelecek beklentisiyle İşçi sağlığı ve güvenliği gibi bir konuda yasaların uygulanması gevşetilmektedir.

Üçüncü çocuk için özel olarak getirilen asgari geçim indirim kanun önünde eşitlik ilkesine aykırıdır. Adaletli değildir.

Komisyon metninin 10. Maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32'inci maddesinin ikinci fıkrasına "ilk iki çocuk için % 7,5" ibaresinden sonra gelmek üzere ", üçüncü çocuk için % 10," ibaresi eklenmiştir. Daha sonra gelen çocuklar için ise asgari geçim indirim oranı % 5 olarak düzenlenmiştir. Bu bir adaletsizlik yaratmaktadır. İki çocuk sahibi olanlarla dört yada daha fazla çocuk sahibi olanlar hiçbir biçimde dikkate alınmamıştır. Bu Anayasamızın kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı bir durum olup, hakkaniyetli ve adaletli bir durumda yaratmamaktadır. Bu konuda önergemiz de dikkate alınmamıştır. Önergemizde gelir vergisi indirim ve asgari geçim indirim oranlarında çocukların her birisi için asgari geçim indirim oranının %10 teklif edilmiştir. Kanun önünde eşitlik ilkesi çerçevesinde bu maddeye verdiğimiz değişiklik önergesi dikkate alınmayarak hakkaniyetli bir tutum alınmamıştır.

İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Asıl İlköğretimden Başlamalıdır.

Komisyon metninin 12. maddesiyle işçi sağlığı ve güvenliği kültürünün geliştirilmesi için eğitim sürecinin sadece yükseköğretim aşamasında müfredata ders eklenmesi düzenlenmektedir. Oysa yapılması gereken sadece yüksek öğretimde değil eğitim sürecinin her aşamasında buna ilişkin eğitim verilmesi ve zorunlu ders olarak müfredata eklenmesi gerekmektedir.

Çalışma Bakanlığında liyakat prensibi ortadan kaldırılıyor kadrolaşmanın önü açılıyor

Komisyon metninin 17. Ve 21. Maddelerinde yapılan düzenleme ile 3146 Sayılı Çalışma Bakanlığı'nın Kuruluşu ve Teşkilatı Hakkında Kanun'a eklenen Geçici 17 nci maddesi ile Bakanlık ve bağlı kuruluşlar özellikle Türkiye İş Kurumu bünyesinde işe alınan ve çalışan personelin özellikle uzmanlık ve, tecrübe sahibi olması gereken yurtdışı iş hizmetlerinde görevlendirmeleri için 7 yıl çalışma şartı ortadan kaldırılarak Bakanlık'taki bu şartları taşımayan

personelin yurtdışına gönderilebilmesinin yolu açılmaktadır. Devlet kurumlarında liyakat ve tecrübe esaslarını ortadan kaldıracak olan bu düzenleme yeni bir kadrolaşma sürecinin başlatılması anlamına gelmektedir.

Ayrıca, Çalışma Bakanlığı merkez kadroları bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlarda ki üst düzey bürokratlara bir ayrıcalık getirilmektedir. Bu ayrıcalık çerçevesinde 7 yıllık çalışma şartı ve dil yeterliliği gibi devletin liyakat sistemi ortadan kaldırılmakta ve imtiyaz tanınmaktadır. Anayasamıza göre belli bir gruba yada zümreye imtiyaz tanınmaz. Bu ayrımcılık ve kayırmacılıktır. AKP bu kanun teklifiyle devletin işleyişinin ve bugüne kadar süregelen usul ve esasların bozulmasını getirecektir. Bu durum diğer Bakanlıklar için de benzer durumları yaratabilir.

Komisyon Metninin 23'ncü maddesiyle getirilen düzenleme ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye EK MADDE 18 eklenmiş ve üst düzey devlet personelinin özlük haklarını ortadan kaldıracak bir düzenlemeyi getirmektedir. Anayasa'ya açık aykırılığı olan bu madde ile üst düzey bürokratların yasal olmayan yollarla bir görevden alınmaları halinde özlük haklarını yok ederek merkez kadrolarına atanmalarının yolu açılmıştır. AKP, devlet bürokrasisini bir paranoya üzerinden yeniden şekillendirerek idare hukukunu yerle bir etmektedir. Bu düzenleme Anayasa'ya da aykırıdır. Alt komisyon görüşmeleri esnasında AKP milletvekillerince verilen ve Komisyon çalışmaları esnasında yeniden değiştirilerek verilen bir önerge ile Komisyon metnine eklenen bu maddenin iş sağlığı ve güvenliği ile ilişkisi de bulunmamaktadır.

Mesleki Eğitim Belgelerinin alınması özel sektöre devredilmektedir.

Komisyon metninin 27 ve 72. Maddelerinde; İş Sağlığı ve güvenliğinin sağlanması açısından bu kanun tasarısına eklenen teşvik sistemini belirleyen bu yeni madde ile iki yeni düzenleme yapılmaktadır. Birinci düzenleme tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanların mesleki yeterlilikleri için sertifikasyon sistemi getirilmektedir. Bu sertifikaları verecek kurumların yetkilendirme işlemlerini ve mesleklerin tanımlanması işlemini de Mesleki yeterlilik Kurumu'na devredilmektedir. Bu kurumlar tarafından yapılacak sınavların ücretlerinin ise 2017 yılına kadar tamamının 2018-2019 yılları arasında ise yarısının İşsizlik sigortası fonundan karşılanması düzenlenmiştir. Yine bu madde ile bağlantılı olan 64. madde ile getirilen düzenleme çalışma yaşamı açısından köklü bir değişimi ifade etmektedir. Özellikle tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar açısından mesleklerin standardının belirlenmesi ve buna ilişkin tebliğ yayımlanmasından 8 ay sonra bu belgeye sahip olmayanların bu işlerde çalıştırılmayacağı

hüküm altına alınmaktadır. Halihazırda alt sektörel toplantılar neticesinde bir çok sektör açısından bu işler tanımlanmış ve standartlar belirlenmiş durumdadır. Çok hızlı bir şekilde bu tebliğ yayımlanabilir. Bu maddenin anlamı şudur. Yaklaşık 600.000 işyerinde çalışan 7,5 milyon kişinin büyük bir çoğunluğunun bu sertifikaları ve eğitimleri almış olma zorunluluğu getirilmektedir. Bunlardan resmi eğitim almış olanların önceki belgeleri geçerli olacaktır, ancak yine de oldukça büyük bir sayıda işçinin bu belgeleri olmadığından çalışma yaşamının bir kaosa sürüklenme ihtimalinin bulunduğunu belirtmekte fayda vardır. Yine, 6331 Sayılı kanunun iş güvenliği uzmanlarına ilişkin düzenlemesi gibi bu düzenleme de bu eğitim sürecini piyasalaştırmayı amaçlamakta ve yeni sektör yaratmaktadır. Oysa bu düzenlemenin kamusal bir eğitim anlayışı çerçevesinde milli eğitim bakanlığı ile ortaklaşa düzenlenmesi gerekirdi. Bir çok meslek ve teknik eğitim okullarının işsiz bırakılmış olmasına ve bu çerçevede sistemi bu okullar üzerinden kurmaya yönelik imkan olmasına rağmen bir piyasalaşma anlayışı çerçevesinde yapılan bu düzenlemeler İşçi sağlığı ve güvenliği konusunda ortaya konan amaca hizmet etmeyecektir.

İşçi Sağlığı ve Güvenliği hususunda İşverenlerin Teşvik sistemi Yine Emekçinin Sırtına yıkılmıştır.

Komisyon metninin 28. maddesinde çok tehlikeli işyerlerinden ondan fazla işçi çalıştıran ve üç yıl içerisinde iş ölümlü ya da yaralanma ile sonuçlanan iş kazası yaşanmayan işyerlerine bir teşvik sistemi getirilmektedir. Buna göre herhangi ölümlü ya da yaralanma ile sonuçlanan iş kazası yaşamayan işyerleri açısından işverenlerin ödedikleri işsizlik sigortası primlerinin üç yıl boyunca % 2'den yüzde % 1'e düşürülmesi önerilmektedir. Ayrıca ölümlü iş kazası meydana gelmesi halinde de % 3 oranında işsizlik sigortası işveren hissesi primi alınması düzenlenmektedir. Burada özellikle üzerinde durulması gereken iki unsur vardır. Birincisi, eğer bir teşvik sistemi getirilecekse bu prim azaltma işlemi hatalıdır. Çünkü iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primleri açısından bu durum düzenlenmesi gerekir, işsizlik sigortası fonunun bu şekilde kullanılması yanlıştır. İkincisi, bu teşvik ve ödüllendirme sistemi arzulanan amaca uygun değildir, çünkü birçok durumda maliyet analizleri nedeniyle gerekli tedbirler alınmamaktadır. Ayrıca, sadece iş kazalarının kapsanması da doğru değildir. Çok tehlikeli işyerlerinde meslek hastalıkları da yaşanmaktadır. Bu çerçevede yukarıdaki teşvik sistemi hatalıdır, eksiktir.

Yasa Tasarısı ile İş Cinayetleri nedeniyle hayatını kaybedenler arasında ayrımcılık yapılmıştır.

Komisyon metninin 29. Maddesi ile öngörülen ödemeler İşsizlik Sigortası Fonu'ndan değil Hazine'den yapılmalıdır. Öte yandan Ermenek civarında faaliyeti durdurulan madenlerde çalışan işçilere 6331 Sayılı Kanununun 25. maddesinin 6'ncı fıkrası uyarınca, işverenleri ücretlerin ödemek ya da ücretlerinde düşme olmamak üzere başka bir iş vermekle yükümlüdür ve işverenin bu yükümlülüğü faaliyetin (işin) durdurulması ile birlikte başlamaktadır. Ancak tasarının 29'uncu maddesi uyarınca Fon'dan yapılacak ödeme, maddenin yayımını takip eden aybaşından başlayacak, işin durdurulması ile bu tarihe kadar geçen süre bakımından işçilere bir ödeme yapılmayacaktır. Bu nedenle, yapılması planlanan ödeme, işin durdurulması tarihinden itibaren başlamalı, yapılacak tüm ödemeler, işverenlerden yasal faiziyle tahsil edilmelidir.

Soma'da ölen madencilerin ailelerine aylık bağlanması düzenlemesine Ermenek'te ölen madencilerin ailelerinin de yararlanması eklenmiştir. Olumlu ancak yeterli değildir. Bütün ölümlü iş kazaları için bu düzenleme yapılmalıdır. Soma'daki kazadan önce ve sonra da birçok ölümlü iş kazası meydana gelmiş ve işçiler hayatlarını kaybetmişlerdir. Böyle bir düzenleme tepkisel düzenleme niteliğindedir. Yapılması gereken ise ölümlü iş kazaları açısından genel bir düzenleme yapılmasıdır. Anayasa'mızın kanun önünde eşitlik ilkesi gereğince bu tür durumlara ilişkin özel bir düzenleme yapılması yerine daha genel bir düzenleme yapılmalıdır.

Kanun Düzenlemelerinde Kamunun yararı düşünülmelidir.

Komisyon metninin 30. Maddesi alt komisyondan geldiği şekliyle 4447 Sayılı Yasa'da yapılan bir değişiklikle genç işçi ve kadın işçi çalıştırma halinde işverenlere getirilen teşvik sisteminden usulsüz bir biçimde yararlanan işverenlere af getirilmekteydi. İşverenlerin yersiz ve hukuksuz olarak yararlandığı teşvik primlerinin geri iadesine ilişkin anapara ve faiz alacaklarından vaz geçilmesine ilişkin bir düzenleme içermekteydi. Komisyon görüşmeleri esnasında söz konusu düzenlemeden etkilenecek işçi sayısının 380 bin ve kamunun alacağını ise yaklaşık 76 Milyon TL olduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede yaptığımız haklı eleştiriler neticesinde büyük bir yanlıştan kısmi olarak dönülerek faiz ve gecikme zamları affedilmiştir. Ancak bu da yeterli değildir. Her şeyden önce kamu zarara uğratılmakta, kurallara uyan, yükümlülüklerini yerine getiren işverenler adeta cezalandırılmaktadır. Bu maddenin Kanun tasarısıyla ilgisi bulunmamakta, siyasi ve seçim yatırımı olarak değerlendirilmektedir. Siyasi iktidar, bu tür afları sürekli hale getirerek işverenleri adeta yasadışı faaliyetler konusunda teşvik

etmektedir. Bu nedenle işverenler arasında ayrımaya neden olan ve kamu zararını doğuran bu düzenlemeler hukuka ve adalete aykırıdır.

Zonguldak'ta yaşanan yüzyıllık Sorunun Çözümü İçin Atılan adım iyi bir adımdır, ancak yetersizdir.

Komisyon metninin 31. Maddesi Zonguldak İli'ne ilişkin tarihi bir sorunun çözümüne ilişkindir. TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığına sunmuş olduğumuz Havza-i Fahmiye sınırları içerisinde kalan taşınmazların mülkiyet sorunları ve tapu tahsis belgesi sorunlarıyla ilgili sunmuş olduğumuz önergemiz iktidar grubunca benimsenmemiş, önergemizde sunduğumuz tapu tahsis belgesi sorunları yönünden çözümlerimiz AKP'nin sunmuş olduğu önergeyle birlikte belli oranda benimsenmiş, ancak, Havza-i Fahmiye sınırları içerisindeki taşınmazların zilliyetleri adına bedelsiz tescili yönünden kabul görmemiştir.

Hepimizin bildiği gibi, son değişiklikten önceki medeni kanunumuzun 639. Maddesi ve şu anki yürürlükte bulunan Medeni Kanunumuzun 713. Maddesi olağanüstü zaman aşımıyla iktisap şartlarını düzenlemektedir.

Medeni Kanunun bu hükmüne göre, **“Tapu kütüğünde olmayan bir taşınmazı davasız ve aralıksız olarak 20 yıl süreyle ve malik sıfatıyla zilliyetinde bulunduran kişi o taşınmazın tamamını, bir parçasını veya bir payı üzerindeki mülkiyet hakkını tapu kütüğüne tesciline karar verilmesini isteyebilir.”**

Yine, Yargıtay'ın 8. Hukuk Dairesinin açık kararına göre, **“Taşınmaz, kazandırıcı zaman aşımı koşullarının gerçekleştiği anda iktisap edilir. Yani, mahkeme kararı veya tapuya tescil kararı bile bir yenilik doğurucu karar değildir. Vatandaşın zilliyetlik koşullarının gerçekleştiği anda vatandaş malik sayılır.”**

Dolayısıyla, Medeni Kanun açık hükmü uyarınca tüm Türkiye'deki kadastro çalışmaları sırasında taşınmazlar, o taşınmaza 20 yılı aşkın bir süre, nizasız, fasılasız, malik sıfatıyla zilliyet edenler adına kadastro tutanaklarında tespit ve adlarına tapu kütüğüne tescil edilmiştir.

Ancak, bir tek Zonguldak'ta; 17 Ocak 1910 tarih ve 289 Sayılı Teskere –İ Samiyye **“Başbakanlık Teskeresi”** ile belirlenen ve ileriki tarihlerde Bakanlar Kurulu kararları ile genişletilen Taşkömürü Havzası sınırları ve bu sınırlar içerisinde zilliyetlik yolu ile taşınmaz mal edinilmesinin yasaklanması dolayısıyla bu durum gerçekleşmemiş, taşınmazlar zilliyetleri adına

kadastro tutanaklarının beyanlar hanesinde tespit edilmesine karşın, tapu kütüğüne zilliyetleri adına tescil edilmemiş, il merkezinde hazine adına tescil edilmiş, bazı ilçe ve köylerde tescil harcı bırakılmıştır.

Bu durum, Medeni Kanunun açık hükmü karşısında büyük bir eşitsizlik yaratmış ve Zonguldak'ta ciddi bir mülkiyet sorunu yaratarak, Zonguldak'ı "**Tapusuz kente**" döndürmüştür.

19.06.1986 tarihinde yürürlüğe giren 3303 Sayılı Taşkömürü Havzasındaki taşınmaz malların iktisabına dair kanun ile havzada zilliyetlik ile taşınmaz mal edinilmesi hakkındaki kısıtlamalar kaldırılmıştır.

3303 Sayılı kanundan sonra, il merkezi dışındaki Havza-i Fahmiye Kapsamında kalan tescil harici taşınmazlarla ilgili tescil davaları açılarak pek çok taşınmaz zilliyetleri lehine bedelsiz tescil edilmiştir. Ancak, ilçe merkezinde kalan ve hazine adına tescil edilen taşınmazların gerek 10 yıllık hak düşümü süresi, gerekse diğer bir kısım sorunlar nedeniyle zilliyetleri lehine tescili gerçekleşmemiştir.

11.11.1999 tarih ve 4479 Sayılı Kanun ile zilliyetlerden, zilliyetlikleri altındaki arazilerden metrekare emlak değeri üzerinden arazi bedelinin istenmesi nedeniyle bu kanunda sorunu çözmemiş, bu kanundan yararlanacak olanların başvuruları oldukça az olmuş ve kanun işlevini yitirmiştir.

Çünkü, Medeni Kanun hükümleri uyarınca lehlerine iktisap koşulları gerçekleşmiş olan yani taşınmazın mülkiyetini zilliyetlikle kazanmış olan, hiç kimse kendi taşınmazını haklı olarak bir bedel karşılığı satın almaya yanaşmamıştır.

AKP tarafından verilen önergeyle; "**Tapuda hazine adına tescil edilen taşınmaz mallardan hak sahiplerine devrinde sakınca bulunmayanlar, kadastro işlemlerinin kesinleştiği tarihten itibaren 5 yıl içinde il defterdarlığına veya taşınmazın bulunduğu ilçe mal müdürlüğüne müracaat etmeleri halinde hak sahiplerine, 3402 Sayılı Kanunun 14. Maddesinde belirtilen miktarları aşmamak kaydıyla 2.7.1964 tarihli ve 492 Sayılı Harçlar Kanununun 63. Maddesine göre, hesaplanacak harcı esas değer üzerinden devredilir.**" Hükmü getirilmektedir.

Yani lehine Medeni Kanun eski 639, yeni 713. Maddesi uyarınca lehine mülkiyeti tescil ettirme hakkına sahip olan Zonguldak'taki Havza-i Fahmiye sınırları içerisinde kalan taşınmazların zilliyetlerine, bu taşınmazların "**Harıcı esas değer üzerinden**" satışı öngörülmektedir.

Zonguldak'taki vatandaşlar, Türkiye'nin diğer tarafındaki uygulamalarından farklı olarak Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin açık kararına göre, aslında maliki oldukları taşınmazları bedelle satın almaya zorlanmaktadır.

Bu düzenleme hem Anayasanın 10. Maddesine, hem de Medeni Kanunun ilgili hükümlerine aykırıdır ve adaletsizdir.

Yapılması gereken; "19.06.1986 tarihinden önce yapılan kadastro çalışmalarında tapulama tutanaklarında veya kadastro beyannamelerinde zilliyetleri belirlenerek malik tespiti yapılmış, ve daha sonra Havza-i Fahmiye sınırları içinde kalmalarından dolayı çeşitli nedenlerle malikleri iptal edilen taşınmaz malların mülkiyetleri, kadastro tutanağı, kadastro komisyon kararı veya mahkeme ilamında gösterilen zilliyetleri veya bunların kanuni ya da akdi halefleri adına tapuya tespit ve tescil edilmelidir. Yani zilliyetlerden harcı esas bedel alınmamalıdır. Taşınmazların gerçek sahibi olan vatandaşlar, kendi taşınmazları için bir bedel ödemek zorunda bırakılmamalıdır."

Gerek, Havza-i Fahmiye kapsamında kalan taşınmazlara yönelik gerekse tapu tahsis düzenlemesindeki ileri adıma rağmen eksiklere yönelik kapsamlı düşüncelerimizi genel kurul aşamasında da ifade edeceğiz.

Çalışma Yaşamı daha da Esnek Hale Getirilerek İş Cinayetlerine Davetiye çıkarılmaktadır

Komisyon Metninin 37. Maddesiyle yapılan düzenleme ile İş Kanunu'nun 14. maddesi değiştirilmiş ve "uzaktan çalışma" ya ilişkin hükümler iş kanununa eklenmiştir. Uzaktan çalışma niteliği gereği işyeri olarak tanımlanan alanın dışında işçinin evinde, ya da farklı bir mekândan işverenin işini yapmasıdır. Bu esnekleştirme ve kuralsızlaştırma politikalarının bir parçasıdır. Özellikle 2003 yılında İş Kanunu'nun çıkarılması esnasında bu "uzaktan çalışma" tartışılmış ve Kanun tasarısında olmasına rağmen kanun metninden çıkarılması düzenlenmişti. Özellikle istihdamın yaklaşık % 37'sinin enformel olarak çalıştığı ülkemizde bu düzenleme kayıtdışılığı arttıracaktır. Düzenlemenin yapılış gerekçesinde teknolojik olarak ileri teknoloji sektörlerde çalışanlar açısından bir ihtiyaç olduğu dile getirilmektedir. Ancak, özellikle tekstil sektöründe enformel çalıştırmanın yaygınlaşmasının bir aracı olarak kullanıldığı önceki yıllarda çalışma bakanlığı müfettişlerince de defalarca tespit edilen bu çalışma biçiminde işyerinin mekânsal olarak ortadan kaldırılması, işverenin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerini ortadan

kaldıracağı gibi ücretsiz aile işçiliğini ve dayıbaşı sistemini, iş kazalarını, güvencesiz çalışmayı da yaygınlaştıracaktır. Özellikle kimyasal üretim biçiminin hane içinde gerçekleşmesi özellikle çocukların sağlığını tehlikeye sokacaktır. Uzaktan çalışma aynı zamanda kurlsız, güvencesiz çalışmayı aile emeğinin ve kadın-çocuk emeğinin sömürülmesini doğuracaktır. Ayrıca kadınları evden çalışmaya ve eve mahkum eden kadınların çalışma hayatında görünür olmasını engelleyecek bir düzenlemedir. Ev eksenli çalışmayı iş sağlığı ve güvenliği kapsamı dışında tutan İş güvenliği yasası varken getirilen bu düzenleme ev eksenli çalışmanın yoğunluğunu ve tehlike düzeyini arttırmıştır. Uzaktan çalışmayla çalışma sürelerine ilişkin sınırlar ortadan kalkacak, sendikal örgütlenme olumsuz etkilenecektir. Ücretlerin düşmesine neden olacaktır. Üretim sürecinin parçalanması yaygınlaşacaktır. İşverenlerce yapılan hammaddelerin kontrolü mümkün olmayacaktır. Ev ortamında kimyasallar ve sağlığa zararlı maddeler kullanılacaktır. Bu düzenleme İLO 177 sayılı sözleşmeyle uyumsuzdur. Yapılması gereken evde yapılacak çalışmaların alanını belirlemek ve güvenceli, güvenli hale getirmektir.

İşçileri korumak yerine işverenlerin sorunları çözülmek isteniyor. Yeni iş kazalarına davetiye çıkarılıyor.

Komisyon metninin 41. Maddesiyle 4857 sayılı İş Kanunu'nun 69. Maddesinde belirtilen gece çalışmaları yeniden düzenlenmekte ve sanayiden sayılmayan işyerlerinde gece çalışma sürelerine ilişkin 7,5 saatlik sınır kaldırılmaktadır. Çalışma hayatında 'gece' en geç saat 20.00'de başlayarak en erken saat 06.00'ya kadar geçen ve her durumda en fazla 11 saat süren dönem olarak tanımlanıyor. Bazı işlerin niteliğine ve gereğine göre yahut yurdun bazı bölgelerinin özellikleri bakımından, çalışma hayatına ilişkin "gece" başlangıcının daha geriye alınması veya yaz ve kış saatlerinin ayarlanması gibi düzenlemeler yapılabilir. İşçilerin gece çalışmaları da 7,5 saati geçemiyor. Komisyon görüşmeleri sırasında AKP milletvekilleri verilen önerge ile sanayiden sayılmayan işyerlerinde gece çalışmasına ilişkin 7,5 saatlik sınır kaldırılmaktadır. Bu düzenleme mevcut durumda oldukça köklü bir değişiklik anlamına gelmekte ve işçi haklarının geri götürülmesi anlamını taşımaktadır. Şöyle ki, mevcut durumda da işçinin 11 saate kadar çalıştırılması mümkün bulunuyor. Ancak 7.5 saatten sonraki bölüm için fazla mesai ücreti ödenmesi gerekiyor.

AKP milletvekilleri verilen önerge, İş Kanunu'nun 69. Maddesine "Ancak sanayiden sayılmayan işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla 7.5 saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir" cümlesini ekliyor. Öncelikle "Çalışanlar işini kaybetme korkusuyla bu yazılı belgeyi verir. Ancak böyle bir durumda fazla mesai alamaz." Ayrıca, gece çalışmasına mesai

ödenmesine ilişkin birçok yargı kararı bulunmaktadır. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 24 Mayıs 2011 tarihli kararında da gece çalışmasına yer verilmiştir. Söz konusu kararda "İşçilerin gece çalışmaları günde yedi buçuk saati geçemez. Bu hal de günlük çalışmanın, dolayısıyla fazla çalışmanın bir sınırını oluşturur. Gece çalışmaları yönünden haftalık 45 saat olan yasal çalışma sınırı aşılmamış olsa da gece çalışmasında 7.5 saati aşan çalışmalar için fazla çalışma ücreti ödenmelidir" denilmiştir. Bu önerge ile yargının işçi lehine yaptığı yorum bertaraf edilerek emek sömürüsü arttırılmakta, işçi hakları kırılmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin AB direktifleri ile uyumlu olduğu öne sürülse de, bu düzenleme 2003/88 Sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Direktifi ile uyumlu değildir.

Direktifin 8'inci maddesine göre gece işçileri için normal çalışma saatlerinin herhangi bir 24 saatlik süre içinde ortalama 8 saati geçmemesi gerekirken, işleri ağır fiziksel ve zihinsel baskı veya özel tehlike içeren gece işçilerinin gece çalışmasını icra etmeleri esnasındaki herhangi bir 24 saatlik sürede 8 saatten fazla çalışmaması gerekmektedir.

Oysa tasarının 41'inci maddesi ile sanayiden sayılmayan işlerde çalışan tüm işçiler için gece çalışma süresini 11 saate kadar artırabilen bir düzenlemeye gidilmekte; gece ve gündüz çalışmaları arasında hiçbir fark kalmamaktadır.

Emzikli çocukların bile çalıştırılması yasal hale getiriliyor.

Komisyon metninin 42. Maddesiyle Emzikli bebekler dâhil olmak üzere 14 yaşını doldurmamış tüm çocukların "sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde" günde 5 haftada 30 saate kadar çalıştırılabilmelerine olanak tanıyan bu madde yoğun çocuk emeği sömürüsüne kapı aralamaktadır.

Ayrıca İş Yasası'nın 71'inci maddesi ve ilgili yönetmeliğe göre "14 yaşını bitirmiş ve ilköğretimini tamamlamış" (ve 15 yaşını doldurmamış) şeklindeki çocuk işçi tanımı, "14 yaşını bitirmiş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış" (ve 15 yaşını doldurmamış) şeklinde değiştirilmektedir. 4+4+4 sistemi ile zorunlu ilköğretim çağının üst sınırı 14 yaşının bitirilmesinden 13 yaşının bitirilmesine çekildiği için, tasarının 42'nci maddesindeki "zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış" ifadesi, zaten ilk koşul "14 yaşını bitirmiş" şeklinde olduğu için sonuç doğurmayan bir hükme dönüşmüştür. Mevcut düzenlemede "ilköğretimi tamamlamış" koşulu olduğu için çocuk (işçi) 14 yaşını bitirmiş ancak ilköğretimini tamamlamış ise 15 yaşını bitirene kadar çalıştırılmazken, tasarı ile 14 yaşını bitirmiş ancak henüz ilköğretimini tamamlamamış çocukların çalıştırılabilmeleri olanaklı hale getirilmektedir.

Çocuk emeği sömürüsüne neden olan ve uluslararası normlara da aykırı olan bu madde geri çekilmelidir.

Kişisel verilerin korunması kanununun bir an önce çıkarılmalıdır.

Komisyon metninin 46. Maddesiyle getirilen düzenleme sağlık alanında kayıtlı verilerin kötü amaçlı kullanıma kapı aralamaktadır. 46. Madde üzerinde Komisyon'da yaptığımız uyarılar ve tartışmalar ile kişisel sağlık verilerinin; daha iyi bir yaşam tarzının teşvik edilmesi, sağlık hizmeti kalitesinin yükseltilmesi, sağlık hizmeti maliyetinin düşürülmesi, yeniliklerin uygulanması için temel bilgi kaynağı olarak kullanılması sağlanmıştır. Ancak kişisel verilerin korunması konusunda yine de endişelerimiz devam etmektedir. Kişisel ve mahrem verilerin kötü amaçlı kullanımının önlenmesi için kişisel verilerin korunması kanununun bir an önce çıkarılması gerekmektedir.

Komisyon'daki girişimlerimizle kurumların, sadece kanunla tanımlanmış iş ve işlemleri ile sınırlı olmak kaydıyla gerek duydukları verileri kanun çerçevesinde kullanmaları sağlanmıştır. Bununla birlikte kişisel sağlık verilerinin paylaşılması yine bizim gayretlerimizle engellenmiştir. Böylece kişisel sağlık verilerinin mahremiyeti sağlanmış ve bu veriler üzerinden ticaret yapılması engellenmiştir.

Bu madde ile ayrıca veri sahibi tüzel kişilerin, kendi verilerini bile alabilmesi için noter onaylı muvafakatlerinin olması gerektiği hükme bağlanmış, diğer verilere ise erişim engellenerek ticari kötü kullanımın önüne geçilmiştir.

Kişisel verilerin güvenliği, paylaşımı ve hukuki dayanakları çok çeşitli kanunlar içinde geçmektedir, dolayısı ile bir kargaşa söz konusudur. Bu sebeple Türkiye'nin ihtiyacı kişisel verilerin korunması kanununun bir an önce çıkarılarak tartışmaların ve kanunlardaki kargaşanın ortadan kaldırılması gereği unutulmamalıdır.

Kamu Kurumlarına zaten var olan bir ceza yeniden veriliyor.

Komisyon Metninin 49. Maddesiyle komisyon metninde bulunmayan ancak Komisyon görüşmeleri sırasında AKP Milletvekillerince önerilen ve kabul edilen Kanun metnine göre 5510 sayılı kanunun 100. Maddesi gereğince SGK'ya dijital ortamda veri girişi yapmayan kamu kurum ve kuruluşlarına idari para cezası verilmesi öngörülmektedir. Söz konusu düzenlemenin gerekçesi olarak 2009 yılından bu yana bazı kamu kurum ve kuruluşlarının bu veri girişini yapmadığı ve sosyal güvenlik kurumuna da göndermediği ifade edilmiştir. Oysaki 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı kanunun 100. Maddesinde bu hususa ilişkin 25.06.2009

tarikh ve 5917 sayılı kanunun 41. Maddesi ile bir düzenleme yapılmış ve burada da idare para cezası öngörölmüştür. Nitekim 102. Maddenin K fıkrasında bu bilgi girişlerini yapmayanlara asgari ücretin yarısı civarında idari para cezası uygulanacağı ifade edilmiştir. Dolayısıyla komisyon tarafından kabul edilen metin hukuk prensiplerine aykırı bir durum yaratmaktadır. Şöyle ki kanunun yükümlölüklerini yerine getirmeyen bir kişi yada kurum açısından iki farklı ceza düzenlenmektedir. Dolayısıyla verilen her ceza yargı sürecine konu edilecektir. Bir suç hakkında aynı anda iki farklı ceza verilemeyeceği gibi bu iki farklı cezadan biri de verilemez. Bu yüzden Sosyal Güvenlik Kurumunun uygulamada yaşadığı sorunları kanun yoluyla çözmek için getirilen bu düzenleme hukukun genel ilkelerine ceza hukukuna ve idari ceza hukukuna aykırıdır.

Özel hastaneler hastalara verdikleri hizmetleri kendi kadrolarıyla vermeli ve her türlü tıbbi ve yasal sorumluluğu üstlenmelidir.

Kanun Metninin 50. Maddesi ile 5510 sayılı kanuna ek madde getirilmektedir. Bu maddenin "a" fıkrası, özelleştirilen sağlık hizmetlerini hekimlerin yaptıkları işler dahil olmak üzere taşeronlaştırmaya yönelik hukuki altyapıyı pekiştirme amacını taşımaktadır. Sağlık hizmetinde hekimlik hizmeti asıl iştir ve asla taşeron şirketlere devredilemez. Asıl iş olan sağlık hizmetini taşeronla devretme sağlık hizmetleri kalitesini bozacak, hastaya karşı sorumlulukları muğlâk hale getirecek özelliindedir. "**Beyaz yakalı taşeron**" yaratma olarak da isimlendirilen bu uygulama sağlık hizmetini alanlar kadar sağlık çalışanlarını da işveren karşısında savunmasız bırakacaktır.

50.Madde'nin "b" fıkrası, özel sağlık kuruluşunda çalıştırılan hekimlerin sigortalılıklarının sorumluluğundan özel hastaneleri kaçırmaya yöneliktir. Hastaneler çalıştırdıkları hekimlerin sigortalarından sorumlu olmalıdır.

Kanunun Komisyon aşmasındaki tartışmalarında, 50. Maddenin yürürlüğünün 2008'e kadar geri çekilmek istenmesi, özel sağlık kuruluşlarını bazı yükümlölüklerden kurtarmaya yönelik olduğunu ortaya çıkarmıştır. Yasalar karşısında mali yükümlölükler, vatandaşların aleyhinde ve kanunla affedilmemelidir. Bu nedenle bu maddenin kanunlaşmaması gerekmektedir. Özel hastaneler hastalara verdikleri hizmetleri kendi kadrolarıyla vermeli ve her türlü tıbbi ve yasal sorumluluğu üstlenmelidir.

Sosyal güvenlik sisteminin “Tek Çatı” altında birleştirilmesi söyleminin de çöktüğü ilan ediliyor.

Kanun Metninin 51. Maddesiyle getirilen düzenleme Sosyal Güvenlik sisteminin tek çatı altında birleştireceğimiz söyleminin çöktüğünü göstermektedir. 5510 Sayılı SSGSS Kanunu ile 506 Sayılı Kanunun Geçici 20. Maddesi çerçevesinde kurulmuş olan özel sandıkların 2011 yılına kadar SGK’ya bütün hak ve yükümlülükleri ve mal varlıklarıyla devri söz konusu edilmiştir. Bu süre Bakanlar Kurulu kararlarıyla 2015 yılı Ekim ayına kadar uzatılmıştır. Bu süre son süredir. Bu kanun tasarısı ile bu süre sınırı kaldırılmakta ve devir işlemlerine ilişkin karar yetkisi ve tarih belirleme yetkisi Bakanlar Kurulu’na devredilmiştir. İş sağlığı ve güvenliği kanunu çerçevesinde herhangi bir ilişkisi bulunmayan bir maddedir. Bu madde 5510 Sayılı Kanunun özüne ve ruhuna aykırı olduğu gibi Anayasa’ya da aykırıdır. Yasama yetkisi Bakanlar Kurulu’na devredilmektedir. Bu özellikle Bankalar açısından oldukça yüklü meblağlar oluşturması nedeniyle bir vesayet ilişkisi doğuracaktır. Ayrıca, 5510 Sayılı Kanunun genel amacı olan sosyal güvenlik kurumlarının tek çatı altında birleştirme amacına da tamamen terstir.

İş Cinayetleri Soma’dan önce de, Ermenek’den Sonrada Yaşanıyor. AKP, işçilere şanslı olsaydınız diyor.

Kanun Metninin 53. Maddesiyle getirilen 10.9.2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 63. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici 59. maddenin birinci fıkrasında, “13/5/2014 tarihinde Manisa ilinin Soma ilçesinde meydana gelen maden kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.” denilirken; üçüncü fıkrasında ise “Birinci fıkrada belirtilen nedenlerden dolayı ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında 3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler ayrıca uygulanır.” denilerek madde ile sağlanan haklar Soma faciasında yaşamını yitirenlerin geride bıraktıkları ile sınırlanmıştır.

Düzenlemenin temelinde Soma maden kazası sonrasında ortaya çıkan toplumsal duyarlılığı bastırma arayışı yatmaktadır. Düzenlemenin Soma maden kazası ile sınırlandırılarak “Soma maden kazasında yaşamını yitirenler” ile “Zonguldak’taki maden kazalarında yaşamını yitirenler” veya “Ermenek maden kazasında yaşamını yitirenler” arasında ayırım yapılması, Anayasa ve hukukun evrensel kurallarına aykırılık taşımaktadır.

Bu itibarla maddenin en azından linyit ve taşkömürü işyerlerinde ki kazalarda yaşamını yitirenlerin geride bıraktıklarının yararlanması ve böylece düzenlemenin evrensel hak ve adalet ölçütleri ve Anayasanın “sosyal devlet”, “hukuk devleti” ve “kanun önünde eşitlik” ilkeleriyle

uyumlu hale getirilmesi gerekirdi. Ancak Komisyonunda kabul edilen metin Ermenek'te yaşanan vahim iş kazasından sonra hayatını kaybeden yüzlerce maden işçisinin ve hak sahipleri bu kapsamın dışında bırakılmaktadır. Komisyonumuzun kabul ettiği metinde sadece 13.05.2014 tarihi 28.10.2014 tarihleri arasında ölen maden işçilerinin yakınlarına hak tanılmaktadır. Bu hakkaniyetli değildir. Devlet yurttaşları arasında ayırım yapmadan adil ve eşit davranmalıdır.

İşverenlere getirilen afların sürekliliği kanunları caydırıcı olmaktan çıkarmaktadır.

Kanun Metninin 54. Maddesiyle Bankalar Kanunu çerçevesinde iflas, kapanma ve sair nedenlerle icra işlemleri başlatılan sermaye sahipleri ve yönetim kurulu üyeleri arasından üst düzey yöneticilerin, şirket yönetiminde yer almayan sermaye sahiplerinin müşterek ve müteselsil sorumluluklarının kaldırılarak SGK tarafından başlatılan icra işlemlerinin durdurulması amaçlanmaktadır. Bu maddenin Kanun tasarısıyla ilgisi bulunmamakta, siyasi ve seçim yatırımı olarak değerlendirilmektedir. Siyasi iktidar, bu tür afları sürekli hale getirerek işverenleri adeta yasadışı faaliyetler konusunda teşvik etmektedir. Bu nedenle işverenler arasında ayırma neden olan ve kamu zararını doğuran bu düzenlemeler hukuka ve adalete aykırıdır.

Sağlık hakkı kısıtlanamaz

Kanun Metninin 58. Maddesiyle Mevcut düzenlemede trafik kazasına uğrayan kişinin sağlık giderleri SGK tarafından hiçbir kısıtlama olmaksızın karşılanmakta iken getirilen önergeyle GSS'liler için belirlenen usul ve esaslara göre yapılması düzenlenmektedir. Bu yüzden protezlerinden ilaçlarına kadar birçok hususta yurttaşın hakları kısıtlanacak ve mağduriyet oluşacaktır.

Sağlık hakkından yararlanmaya yönelik getirilen her kısıtlamanın sosyal devlet anlayışından bizi uzaklaştıracağı ilkesiyle bu düzenlemenin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir. Sağlık bir haktır ve kısıtlanamaz.

Sendikal hakları ağır bir biçimde sınırlayan işkolu barajı tümüyle kaldırılmalıdır.

Kanun Metninin 80. Maddesiyle 2009 Temmuz istatistiklerine göre işkolu barajının üzerinde olan ancak şu an işkolu barajının altında olan sendikalar ile 2009 Temmuz istatistiği ile 15 Eylül 2012 tarihleri arasında kurulan baraj altındaki işçi sendikalarına geçici bir muafiyet getirilmektedir. Bu sendikalar, mevcut toplu iş sözleşmelerini, işyerinde ya da işletmede çoğunluğu sağlayabiliyorlarsa, işkolu barajı şartı aranmaksızın bir dönem daha yenileyebileceklerdir. Ayrıca, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 ay içinde, yeni örgütlendikleri ve yasal çoğunluğu sağladıkları işyerlerinde de, baraj şartı aranmaksızın toplu iş sözleşmesi yetkisi alabileceklerdir. Bu düzenleme çelişkilidir. Daha önce sendikaların sözleşme yaptıkları yerler için 2 yıl süreyle Toplu Sözleşme yapmak için Bakanlıktan yetki tespiti için

başvuru yapma hakkı varken yeni örgütlendikleri yerler için bu yetkinin 1 ay ile sınırlı olması hakkaniyetli bir durum yaratmamaktadır. Bu düzenleme örgütlenme özgürlüğünü zedeleyen bir durum yaratmaktadır. Sendikal hakları ağır bir biçimde sınırlayan işkolu barajı şartı, İLO'nun 87 ve 98 Sayılı Sözleşmeleri başta olmak üzere uluslararası sözleşmelere aykırıdır ve tümüyle kaldırılmalıdır.

Angarya çalışma yasallaşamaz

Kanun Metninin 81. Maddesiyle Getirilen düzenleme ile Orman Yangın ve kurtarma işlerinde çalışan işçilerin çalışma süreleri değiştirilmektedir. AKP milletvekilleriince alt komisyon görüşmeleri esnasında verilen önerge ile Orman Yangınlarını Söndürme İşlerinde görevlendirilen işçilerin normal çalışmaları için anayasaya aykırı bir düzenleme yapılmaktadır. İşçilerin günlük ve haftalık çalışma sürelerindeki sınır fiilen kaldırılmakta, işverenin emrinde bekledikleri süreler çalışma süresi olmaktan çıkarılmaktadır. Bu önerge ile işçilere angarya yaptırılacağı öngörülmektedir. Haftalık 45 saat çalışma üst sınırı ve günlük 11 saat üst sınırı kaldırılmaktadır. Aynı zamanda bu işçilerin çalışma şartlarının yönetmelikle düzenleneceği öngörülmektedir. Komisyon görüşmeleri esnasında Anayasaya aykırılık iddialarımız da dikkate alınmamış ve angarya olarak tanımlanacak çalışma biçimi Komisyon metnine girmiştir.

Yasalar çalışanların özlük haklarını ve sosyal haklarını zarara uğratmamalıdır

Kanun Metninin 87. Maddesiyle Maliye Yüksek Eğitim Merkezi hiçbir gerekçe gösterilmeksizin kapatılmakta ve burada görev yapmakta olan Başkan ve iki Başkan yardımcısının görevlerine son verilmektedir. Bu düzenleme nedeniyle Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığı'nda görev yapan Başkan Yardımcıları Bakanlık Genel Müdür Yardımcıları ile aynı mali ve sosyal açıdan hak kaybına uğramaktadır. Uzun vadede kişilerin özlük hakları ve emekliliğe esas hakları açısından ayrımcılık yaratan bir durum ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle komisyonun kabul ettiği metin haksız bir durum yarattığından 24. Madde de düzenlenen hükme paralel bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Komisyon görüşmelerinde bu duruma ilişkin yaptığımız eleştiriler ve öneriler dikkate alınmamıştır.

Taşeronlaştırmaya son verilmeli ve tüm taşeron işçilerin kamu işçisi olarak istihdam edilmelidir.

Komisyon metninin kabul ettiği Geçici Madde 1 ile getirilen düzenleme ile Kamuoyunda torba kanun olarak bilinen 6552 Sayılı Kanun'un Kamuda taşeron çalıştırmanın ne şekilde yapılacağı ve ihalelerin nasıl yapılacağına ilişkin 11. Maddelerinin yürürlük tarihi değiştirilmiştir. Torba kanuna göre bu maddede yayımı tarihini izleyen 4 ay sonra yürürlüğe girecekti. Bu tarihte 11.01.2015'ti. Bu kanun tasarısıyla 2015 yılı başından geçerli olacak yeni kamu ihale sisteminin devreye girmesi ve bu yeni kanuna göre ihaleye çıkmak zorunda olan kamu görevlilerine uygulanacak cezalar ertelenmekte ve seçim sonrasına bırakılmaktadır. Dolayısıyla, seçim döneminde kamu ihalelerinin bir rant dağıtım aracı olarak kullanılmasının önü açılmaktadır. Bu çerçevede yasaya aykırı ihaleleri yapacak kamu görevlileri korunmaktadır. Bu da 6552 sayılı kanunda ve gerekçesinde öngörülen muvazzalı taşeron sistemin devam edeceği öngörülmektedir.

Söz konusu maddenin yürürlüğe girmesi ile birlikte, özellikle muvazaalı alt işveren ilişkilerinin devam ettiği, işçilerin ihale konusu dışındaki işlerde çalıştırıldığı kamu kurumlarında, yöneticiler, bu yaptırımlardan kaçmak için, işçileri mevcut işlerinden alıp, ihale konusu işlere sevk etmeye başlamıştır. Özellikle temizlik ihalesi kapsamında çalıştırılıp, fiilen büro işi yaptırılan işçilerin zorla temizlikte görevlendirilmesi söz konusu olmuştur. Bu durum çok sayıda kamu kurum ve kuruluşunda kaosa ve taşeron işçilerin mağdur olmasına yol açmıştır.

Bu maddenin yürürlüğünün ertelenmesi, sorunu çözmeyecek sadece öteleyecektir. Sorunun kaynağına inilmeden sorunun çözülmesi olanaklı değildir. Sorunun çözümü için en azından muvazaa kararları uygulanmalı, ihale konusu dışındaki asıl işlerde çalıştırılan işçiler kamu işçisi olarak istihdam edilmelidir. Sorunun nihai çözümü ise taşeronlaştırmaya son verilmesi ve tüm taşeron işçilerin kamu işçisi olarak istihdam edilmesi ile mümkündür.

III. TORBA KANUN TASARISININ ALT KOMİSYON ÇALIŞMALARINDA CHP OLARAK VERMİŞ OLDUĞUMUZ KABUL EDİLMİYEN ÖNERGELER

Komisyon görüşmeleri sırasında işçi sağlığı ve güvenliğine, iş cinayetlerinin önlenmesine, çalışma yaşamının daha demokratik hale getirilmesine, madenlerde işçi sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi için alınacak önlemlere, emeklilikte yaşa takılanların sorunun çözümüne ilişkin

düzenlemeler ile diğer toplumsal sorunlara ilişkin olumlu yaklaşım sergilememiz ve yapılacak kanuni düzenlemelerin daha kapsamlı ve geniş toplumsal kesimlerin haklı taleplerini kapsamaları için verdiğimiz önergelerimiz ise AKP'li vekillerin oylarıyla içerikleri bile tartışılmadan reddedilmiştir.

Torba Kanun Tasarısının Komisyon çalışmaları sürecinde vermiş olduğumuz ancak AKP çoğunluğunca kabul edilmeyen önergelerimiz ve içerdiği konular aşağıdadır:

- Kamu kesiminde taşeron sistemine son verilmesi ve taşeron firmalarda çalışanlar ile kamu kesiminde geçici işçi pozisyonunda çalışanların çalıştıkları kurumların sürekli işçi ve memur kadrolarına atanmalarının sağlanmasına ilişkin önergemiz;
- Meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin geride bıraktıklarının hayata tutunabilmeleri için eş ve çocuklarından bir tanesinin, eş ve çocuğu olmayanların ise kardeşlerinden birinin genel ve özel şartları taşımaları kaydıyla sınav şartı aranmaksızın Devlet memurluğuna atanmalarına ilişkin önergemiz;
- İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen veya meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalı için tazminat ödenmesine ilişkin önergemiz;
- Kapalı maden ocaklarında, çalışanların en az otuz gün geçirebilecekleri yaşam odaları kurulması;
- Açık maden ocaklarında çalışan işçilere asgari ücretin en az iki katı, kapalı maden ocaklarında çalışan işçilere ise asgari ücretin en az ikibuçuk katı tutarında çıplak ücret ödenmesine ilişkin önergemiz;
- Tazminat ödeme, sosyal konut verme ve Devlet memurluğuna sınavsız alma uygulamalarının 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden başlatılmasına ilişkin önergemiz;
- Çalışma hayatını işçi sağlığı ve güvenliği açısından denetlemek üzere idari ve mali özerkliğe sahip bağımsız bir "Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kurumu" kurularak denetim zafiyetinin önüne geçilmesine ilişkin önergemiz;
- Yeraltı maden ocaklarında çalışacakların üç aylık uygulamalı eğitimden sonra maden ocaklarında çalıştırılmasına ilişkin önergemiz;
- Havza madencilğine geçilmesine ilişkin önergemiz;

AKP çoğunluğu tarafından reddedilmiştir.

Son söz olarak işçilerinin işçi sağlığı ve güvenliği ile çalışma koşullarını kısmen iyileştiren ve kimsenin itirazının olmayacağı değişikliklerin, uzaktan çalışma gibi oldukça tartışmalı ve esnekleştirmeyi, kuralsızlaştırmayı daha da kalıcı hale getiren düzenlemeler ve Bürokrasinin kendi ihtiyaçlarını gidermeyi hedefleyen, önümüzdeki genel seçimlere ilişkin rant dağıtımına olanak sağlayıcı af ve kimi farklı düzenlemelerle aynı paket içinde sunulması toplumsal açıdan kanayan bir yara haline gelmiş iş cinayetlerinin önlenmesi karşılığında bazı çevrelere özel haklar getirmek, AKP'nin şark kurnazlığı olarak değerlendirilmelidir. Yine aynı şekilde kamu bürokrasisinin işleyişiyle ilgili birçok düzenlemeyi de bu yasa tasarısının içine ekleyerek, Anayasa Mahkemesi ve yargı kararlarını bertaraf etme anlayışı da siyasi iktidarın yasaları ne için ve kimin için yaptığını açıkça ortaya koymuştur. Bu nedenle yukarıda detaylarını açıkladığımız hususlar nedeniyle Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu gündeminde olan 1/1006 Esas Nolu Kanun Tasarısının Komisyon metninin yukarıda belirtilen maddelerine katılmadığımızı belirtiriz.

Süleyman Çelebi
İstanbul
Kadir Gökmen Öğüt
İstanbul

Özgür Özel
Manisa
Hülya Güven
İzmir

Aytuğ Atıcı
Mersin
Nurettin Demir
Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

1/1006 esas numaralı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı geneli hakkında muhalefet şerhimiz aşağıdadır.

Bu yasa tasarısı alt komisyon metnine yazdığımız muhalefet şerhinde de ifade edildiği gibi Sağlık Aile Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu'na asıl komisyon olarak Başbakan Ahmet Davutoğlu imzasıyla 55 madde olarak İş Sağlığı Güvenliği Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından havale edilmiştir. Ancak bu tasarı alt komisyonda iktidar partisi milletvekilleri tarafından verilen ek madde önerleriyle üst komisyona 76 madde olarak gelmiş nihayet üst komisyonda eklenen önergelerle tasarı 89 maddeye çıkarılmıştır. Tasarı bu haliyle bir hükümet tasarısı olmaktan çıkmış, adeta komisyonların hazırladığı bir tasarı haline gelmiştir. Bu durum ne kanun yapım tekniğine nede iç tüzük kurallarına uygundur. İncancımız odur ki bu şekilde kanunlaşan yasa tasarıları kapsayıcı bir kanun olmaktan çok kısa vadeli ve günübirlik, sözde ihtiyaçlara cevap vermek için AKP iktidarı tarafından getirilen adrese teslim, tepkisel ve yandaş koruma metinleri olarak hep karşımıza çıkmaktadır. Bu bakımdan komisyonlarda Milliyetçi Hareket Partisi olarak tasarıya olumlu katkı verme çabalarımız neticesiz kalmıştır. Öyle ki çoğu madde iktidar milletvekilleri tarafından bile anlaşılmanan parmak usulü ile geçmiştir.

Bu yasa tasarısı 32 kanunda değişiklik öngörmektedir. Birçok bakanlıktaki personellere kadro verilmesinden tutunda yapı denetim kanunu, iskân kanunu, kamulaştırma kanunu hatta orman kanunu ile ilgili birçok konuda değişiklik getirmektedir. Görüşülen maddelerin beşte biri ancak komisyonumuzu ilgilendirmektedir. En çok muhalefetimiz de bunlarla ilgilidir. Ülkemizin kamulaştırma ile ilgili yüzyıllık sorunları iktidar ve ana muhalefet partisi tarafından komisyona getirilen önergelerle çözülmeye çalışılmıştır. Şanlıurfa, Ceylanpınar ve Zonguldak ilimizle ilgili kamulaştırma sorunlarının aynısı ülkemizin her yanında olacağı göz ardı edilerek çözülmeye çalışılması Milliyetçi Hareket Partisi açısından yeterli değildir. Bu konuda çıkarılacak yasada ülkemizdeki benzer sorunları kökünden çözmeye yönelik olmalıdır. Benzer şekilde kamuoyunda Soma yasası olarak bilinen, sadece Soma'da maden kazasında ölenlerin yakınlarına verilen haklar, bizim Türkiye genelinde meydana gelen tüm ölümlü iş kazalarını da kapsayan önergemiz reddedilerek bu seferde sadece Ermenek' te hayatını kaybeden işçi yakınlarına verilerek kapsam yine dar tutulmuştur. Hâlbuki nerede ve nasıl olursa olsun iş kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yakınları aynı sorunları yaşamakta ve mağdur olmaktadır. Bu konuda bize başvuran vatandaşlarımız "biz bu ülkenin vatandaşı değil miyiz, bize niçin ayrımcılık uygulanıyor" diye sitem etmektedirler. Esasen bu durum Anayasamızın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine, 2' nci maddesindeki sosyal devlet ilkesi ne de aykırıdır. Anayasamızın bu maddeleri gereği bu şekilde meydana gelen iş kazalarında devlet ayrımcılık yapamaz.

Ayrıca hükümetin genel politikalarında olduğu gibi bu tasarisında da sivil toplum ve meslek odalarını dışlama tavrı devam etmektedir. Bu yasa tasarısına baktığımızda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili maddelerde iş sağlığı ve güvenliği konusu, Ortak Sağlık Birimi (OSGB) ile

Sağlık Güvenlik Birimi (SGB) ve işverenlerin iradesine terk edilmiş, ancak iş kazası meydana geldikten sonra devlet ceza vermeye memur edilmiştir. Bize göre Türkiye'de birçok konuda olduğu gibi bu konuda da en önemli sorun denetim sorunudur. Ülkemizde önemli bir boyut kazanan iş kazaları artık çok dramatik bir hale gelmiştir. Devletin etkin denetimi olmadan bu kazaların önüne geçmek mümkün olmayacaktır. Bu yasa tasarısında devletin denetimi konusunda tek madde yoktur. Bizce bu büyük bir eksikliktir. Bu yasaya devletin denetimini düzenleyen maddeler ilave edilmelidir, aksi halde kaza olduktan ve insanlar öldükten sonra uygulanacak ceza ne olursa olsun önemi olmayacaktır.

Ayrıca meslek hastalıkları kapsamında yeterli düzenlemenin yapılmadığı aşikardır. Meslek hastalıkları yönünden Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) verileri ile değerlendirme ve analiz yapılarak "meslek hastalığı" sebebiyle oluşan kamu zararı dikkatle incelenmiş olması gerekirken, maalesef yok sayılmıştır.

Tasarının 1'inci maddesinde işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının görevleri konusunda dayanağın ne olacağı belli değildir. Yasa tasarısına bunun derç edilmesi gerekir.

Tasarının 2'inci maddesine bir fıkra eklenerek işçinin kendisinin güvenliği ile ilgili kurallara uymaması, bu hususlarından dolayı üç defa yazılı olarak bir yer olması halinde işverenin iş ahdini fesh etme yetkisi veriyor, ama bunun için bir zaman sınırlaması olması gerekir. İşverene böyle bir sınırsız yetki verilmesi uygun değildir. Buna bir iki yıl gibi bir süre için sınırlanması gerekir.

Tasarının 3'üncü maddesi ile 6331 sayılı kanunun 21'inci maddesine bir fıkra eklenerek çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde sadece kamudan ihale ile alınan işlerde birtakım unsurları yerine getirmeyen ve iş programına uymayan, üretim zorlaması nedeniyle hayati tehlike oluşturacak şekilde çalışma biçimleri için durdurulma sebebi sayılmakta, ancak çok tehlikeli sınıfta yer alan fakat kamuda ihale ile alınmayan işlerde uygulanması öngörülmemektedir. Bu maddenin bütün çok tehlikeli işleri kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir.

Tasarının 4'üncü maddesinde, 6331 sayılı kanunun 25 inci maddesine 25/A maddesi eklenerek ölümlü iş kazası meydana gelen işyerlerinde kusuru yargı kararı ile tespit edilen işveren, kusuru oranında 2 yıla kadar kamu ihalelerinden men edilmektedir. Bu ceza Anayasanın teşebbüs hürriyetine aykırı olduğu gibi böylece önüne geçilmesi düşünülen iş kazası yönünden de etkili olacağı kanaatinde değiliz. Bize göre kendi yasası içerisinde yasaklı olmayan birinin başka bir nedenle önünün kesilmesi ülkenin yatırım ve istihdamına da olumsuz katkı yapacağı aşikârdır.

Ayrıca 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu ile 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren riskli işletme sınıfında yer alan berber, kasap, ayakkabı tamircisi, hamam-saunalar, diş teknisyeni gibi işyerleri, iş güvenliği uzmanı, hekim ve yardımcı personel çalıştırmak zorunda bırakılmıştır. Daha önce 6495 sayılı kanun ile ertelenen en az 1, en fazla 5 çalışması olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıftaki işletmelerin (berber, ayakkabı tamircisi, kasap vb.) bu yükümlülüklerini kendilerini bu sürece hazırlayabilmeleri için, bugün devlete ödemek zorunda kaldığı vergi, harç, prim borcu gibi yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlanan esnafımız için 1 Ocak 2016 tarihine ertelenmelerinin uygun olacağını düşünmekteyiz.

Yine tasarının 11.maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32'nci maddesinin ikinci fıkrasına eklenen üçüncü çocuk için yüzde 10 teşvik, ayrımcılığa neden olacağı için doğacak her çocuk için yüzde 10 baz alınmalıdır.

Kamuoyunda Soma yasası diye bilinen ve Soma'da meydana gelen maden kazasında ölenlerin yakınlarına verilen cüzi haklar, Ermenek' te meydana gelen maden kazasındaki mağdurlara da verilmiş, daha önce de ifade ettiğimiz gibi bu hakların sadece Soma ve Ermenek' te meydana gelen iş kazalarındaki mağduriyetler için değil Türkiye'de meydana gelen bütün iş kazalarında da uygulanması gerektiği görüşümüzü bir kez daha burada ifade etmek isteriz. Ermenek'te meydana gelen maden kazasından etkilenen Ermenek, Başyayla, Sarıevliler ilçelerinde faaliyet gösteren esnafımızın da banka borçlarının faizsiz ertelenmesi gerekmektedir.

Tasarının 31.Maddesinde 3303 sayılı taşkömürü havzalarındaki taşınmaz mallar kanununda değişiklik yapılarak taş kömürü havzasında bulunan taşınmazların mülkiyet hakkını kullanan kişilere devrini öngören bir düzenleme yapılmaktadır. Bu düzenlemeyi olumlu bulmakla beraber ülkemizin diğer yerlerinde de benzer sorunları olan vatandaşlarımızın bu sorunlarını çözmektedir ve bu anlamda kapsam dar tutulmuştur. Aynı şekilde Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesinde benzer sorunlar yaşayan vatandaşlarımızın da sorunları lokal olarak dar kapsamda çözülmeye çalışılması yine benzer sorunları yaşayan vatandaşlarımız bakımından bir haksızlık olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tasarının 34. Maddesinde 4708 sayılı kanunda yapılan değişiklikle işyerinde çalışmaların iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına uygun olarak yapıldığını kontrol etmek görevi yapı denetim kuruluşlarına verilerek bir yetki çatışmasına meydan verecektir. Ayrıca kuruluş kanunu ve sorumluluk alanı farklı olan bir kuruluşu burada sorumlu tutmak uygun değildir.

Tasarının 39.maddesinde İşçiye; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü hâlinde üç gün, eşinin doğum yapması hâlinde ise beş gün ücretli izin verilmesi uygun olmuştur.

Tasarının 42.maddesiyle 14 yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılabileceği durumların yeniden düzenlenmesi yerinde olmuştur.

Tasarının 44.maddesinde 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile yıllardır memurlar bir hak gasbı ile 30 yıl üzerindeki çalışmalarının karşılığının verilmemesine son verilmiş olması önemseydiğimiz ve olumlu baktığımız bir düzenlemedir.

Tasarının 46.maddesiyle 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununda değişiklik öngören yeni madde ile SGK uhdesinde bulunan verilerin, kamu idareleri ve bilimsel araştırma yapan kamu personeli, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ve üniversitelere ücretsiz, anonim hale getirilen verilerin gerçek ve tüzel kişilere tüzel kişinin noter onaylı muvafakat alınmak suretiyle kurum tarafından satılabilmesi sağlanmaktadır. Biz bu maddeye olumlu bakmakla beraber ihtiyatlı yaklaşmaktayız.

Tasarıda 55 inci madde olarak kabul edilen yeni madde ile ayakta tedavi hekim ve diş hekimii muayenehanesi katılım paylarının eczanelerce usulüne uygun tahsil edilmemesi nedeniyle, eczacılar hakkında cezai müeyyide getirmektedir. Biz bu maddenin tasaru metninden çıkartılmasını talep etmekteyiz. Bu uygulama hükümetin her zaman ve her yerde yaptığı gibi bir algı uygulamasıdır. Neden muayene fark ücretleri hastaneler tarafından tahsil edilmemektedir. Çünkü bu hükümetin *ben fark almıyorum, eczacılar alıyor* gibi bir algı yönetiminden ibaret olarak vatandaşı kandırmaya yönelik bir uygulamadır. Hâlbuki bu farklar hem de daha fazla olarak özel sağlık kuruluşlarının kendisine tahsil ettirilmektedir.

Tasarının 69 uncu maddesinde yapılan değişiklikle 3572 sayılı işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına dair kanun hükmünde karamamelerin değiştirilerek kabulüne dair kanunun 2. nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen bir bent ile, il sağlık müdürlüklerinin izniyle kurulan muayenehanelerin işyeri açma ruhsatı için belediyelere başvurma mecburiyeti ortadan kaldırılmış olması yerindedir.

Sonuç olarak bu torba yasa ile birçok konuda kadro düzenlenmesi yapılırken Milliyetçi Hareket Partisi olarak Sosyal Güvenlik Kurumunun merkez ve taşra teşkilatlarında sağlık harcamalarına esas olan fatura ve reçetelerin incelenmesi işlerinde ve kurum sağlık kurullarında çalışan sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri personelinin, baş müfettiş, müfettiş ve müfettiş yardımcılığı kadrolarında çalıştırılması teklifimiz iktidar milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Diğer konulardaki marifetimiz genel kurul safhasında vereceğimiz önergelerle dile getirilecektir.

Cemalettin Şimşek
Samsun

Ruhsar Demirel
Eskişehir

Ali Öz
Mersin

MUHALEFET ŞERHİ

1/1006 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na dair **muhalefet şerhim** ektedir.

Bilgilerinize sunarım.11.02.2015

1/1006 esas sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nda alt komisyon görüşmeleri sonrasında yapılan değişikliklere karşın tasarının esasına ilişkin itirazlarımıza karşılık verilmemiş bu gerekçeyle alt-komisyon dan çıktığı haliyle Tasarıya karşı oy kullanmıştık. Ne var ki, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'ndaki görüşmeler sırasında da bakanlığın tutumunda esasa ilişkin bir değişiklik gerçekleşmemiş, Komisyon'un AKP'ye mensup çoğunluk vekillerinin onayıyla esasa ilişkin bütün kusur ve zaaf lar Tasarının her maddesine sirayet etmiştir. Bu haliyle yasal aşaması durumunda yasa öngörülen amacıyla tam bir çelişmeye düşecektir. Dolayısıyla esastan ve her bir maddesi itibariyle karşıyım. Muhalefet gerekçe ve nedenlerim aşağıdadır.

Giriş

Yasa tasarısı adından başlayarak - İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu- çalışma sürecinin başlıca öznesi olan işçinin karşısına işin ve iş sahibinin çıkarını koymaktadır. "İş sağlığı ve güvenliği" kavramıyla önceliğin işçilerin iş kazaları ve meslek hastalıklarından korunmasına değil, işin yürütülmesine verildiğini görebiliriz, tasarı sahiplerine göre işin sağlıklı ve güvenli yürütülmesi esastır. Bu konuda yapılan tüm düzenlemelerde görüldüğü gibi yasaya sermayenin bakış açısı egemendir ve bu bakış açısından iş sağlığı ve güvenliğinin ekonomi-politiği, rekabet ve birikime engel olmamasından geçmektedir.

İşçi sağlığı ve çalışma güvenliği esasen ülke genelinde uygulanan ve hükümetçe özendirilen ekonomik politikalarla doğrudan ilgilidir. Türkiye'yi sarsan ve hükümetin bir yasa değişikliğine gitmesini zorunlu kılan Soma, Ermenek madenleri ve Torunlar inşaat şantiyesinde gerçekleşen büyük işçi katliamlarının temelinde hükümetin neo-liberal sermaye birikim rejimine bağlı olarak tercih ettiği ekonomik politikalara bağlı işyeri uygulamaları vardır. Çünkü bu tercih, yıllardır sermayenin ihtiyaçlarına cevap verecek yönde, bütün sektörlerde ve her bir işyerinde özelleştirme, sendikasılaştırma, kayıt dışı çalıştırma, taşeronlaştırma dayatmanın başlıca saikidir. Aynı rejim, çalışanların sağlığını ve güvenliğini tehdit eden güvencesiz çalışma biçimlerinin yayılmasını, kadın ve çocuk emeği sömürsünü, kayıt dışı istihdamın artmasını, alana ilişkin gerekli yatırımların ve yasalarda belirtilen denetimlerin yeterince yapılmamasını da beraberinde getirmektedir.

Hükümetin ve özellikle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın, işçi sağlığı ve çalışma güvenliği alanında araştırma yaptırılmaktan, üretim süreçleri konusunda tarafları bilgilendirmeye, ulusal mevzuatı günün gereksinimlerini karşılayacak bir biçimde güncellemekten, insan sağlığını her şeyin üstünde tutarak işyerlerini etkili bir biçimde denetlemesine kadar pek çok sorumluluğu olmasına rağmen bu sorumluluklardan pek azını hayata geçirdiği söylenebilir.

Büyüme ve küresel piyasalarla rekabet edebilme adına uygulanan üretim zorlaması, uzun çalışma saatleri, işçi maliyetlerinden ve buna bağlı olarak işçi sağlığı ve çalışma güvenliği maliyetleri kaleminden sağlanan "tasarruf" daha kötü çalışma koşullarına zemin hazırlamakta, kazaları da beraberinde getirmektedir.

İşçilik maliyeti kategorisi içindeki ücret, kıdem tazminatı, sosyal haklar, iş güvencesi, işçi sağlığı ve çalışma güvenliği tedbirlerini “büyüme ve istikrarı tehdit eden unsurlar” olarak görme alışkanlığı hem Ulusal İstihdam Stratejisi belgesine de Ulusal Sanayi Stratejisi’nde hâkim olmuştur. Emekçilerin aleyhine olan bu temel yaklaşım iş cinayetlerinin artmasındaki temel politika belirleyeni olmaya devam etmektedir.

Hizmet sunumunu ve eğitim aşamasını piyasaya devreden, işyeri ortak sağlık birimlerini tasfiye ederek işçi sağlığı ve çalışma güvenliği hizmetlerinin özel sektör eliyle yürütülmesini hedefleyen, idari yargı kararlarını görmezden gelen bir anlayışla oluşturulan mevzuatın, işçi sağlığı ve güvenliği alanında süregelen krizi derinleştireceği görmezden gelinmiştir.

Bugün geldiğimiz noktada ne yazık ki işçi sağlığı güvenliği hizmetleri piyasaya açıldıkça, eğitimler ve hizmetler kurulan ticari şirketlere kazanç olarak döndükçe iş kazaları ve can kayıplarının azalmadığı aksine artarak devam ettiği görülmektedir.

Esasa Dair Genel Muhalefet Gerekçelerimiz:

6331 sayılı “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu”, 155 ve 161 sayılı ILO sözleşmeleri ile “89/391EEC” sayılı AB çerçeve direktifine uyum sağlayarak, tüm çalışanları kapsamına alma iddiasını taşımaktaydı. Ayrıca, bu amacın yanı sıra, önleyici bir yaklaşımı esas alarak, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının da katkısıyla, yapılacak olan risk değerlendirmeleri çerçevesinde iş kazaları ve meslek hastalıklarının azaltmayı hedeflemekteydi. Belirtilmiş olan hususların gerçekleştirilmesi amacıyla da, hem çalışanların katılımını ve hem de etkin bir idari yapılanmayı esas almıştı.

Oysa, 6331 sayılı yasanın yukarıda dile getirilen hedefleriyle eldeki tasarı arasında tam bir karşılık vardır:

- **Tüm çalışanları kapsama** iddiasındaki Yasa’da, daha başlangıçta, ev hizmetleri başta olmak üzere, anılan uluslararası düzenlemelerle de çelişecek şekilde, makul gerekçeler olmaksızın kimi işler ve faaliyetler, kapsama alınmamıştır. Süreç içinde bununla da yetinilmemiş; uluslararası çalışan denizyolu taşımacılığı da kapsam dışına çıkarılmıştır.
- **Çalışanların yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı**, dayanağını insan hakları evrensel bildirgesinden almakta olup; bu hakkın varlık bulabilmesi için de, devletin bireye karşı yükümlülükleri söz konusu olmaktadır. 6331 sayılı Yasa da, esas olarak, değinilmiş olan Anayasal ilkenin vücut bulabilmesi amacına hizmet etmeyi önüne görev koymuştur. Oysa, uygulamaya baktığımızda, kamusal nitelikli pek çok yükümlülüğün veya bu yükümlülüklerin denetiminin, doğrudan piyasaya terk edildiği görülmektedir. Özellikle, 6331 sayılı Yasanın uygulaması açısından yaşamsal öneme sahip olan işyeri hekimliği ile iş güvenliği uzmanlığının sadece faaliyetleri değil, yetiştirilme süreçleri de meslek örgütleri dışlanarak, piyasanın insafına bırakılmıştır.
- **İşyeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı kurumları**, ortak sağlık ve güvenlik birimleri üzerinden piyasaya açılınca; artık, önleyici olan değil, ucuz olan yaklaşım tercih edilir olmuştur. Risk değerlendirmeleri ise kopyala yapıştır yöntemlerle ve çoğu zaman da doğruluğu dahi araştırılmaksızın internette indirilir hale gelmiştir.

- **Çalışanların katılımı konusu** işsizliğin, güvencesizliğin ve kayıt dışılığın bu denli yaygın olduğu bir coğrafyada, toplu iş sözleşmesi düzeninin bulunduğu sınırlı sayıda işyeri dışında, kâğıt üzerinde kalmıştır.
- **İş kazaları ve meslek hastalıkları** da böylesi bir süreçte, bırakın azalmayı; artış eğilimiyle süregelmektedir.

Tasarı 6331 sayılı yasanın açıklarını kapatamayan bir yamadan ibarettir

6331 sayılı Yasa tüm çalışanları kapsamına almalıdır. Aynı zamanda, bu alanın, piyasaya değil, doğrudan işyerine özgülmesi ve sürece yönelik kamusal denetimin güçlendirilmesi zorunludur. İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarına iş güvencesi getirilmesinin ve aynı zamanda da yetiştirilme ve atanma süreçlerine meslek odalarının da dahil olmasının sağlanması gerekmektedir. Çalışanların katılımının temini açısından ise sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kalkması gerekmektedir. Denetimden beklenenlerin gerçekleşebilmesi açısından; denetim örgütünün 81 sayılı ILO sözleşmesinin gereği olarak, bağımsız bir kurul olarak örgütlenmesi ve bu kurulun yönetiminin emek ağırlıklı olacak şekilde sosyal taraflara bırakılması gerekmektedir.

Mevcut Torba Yasa Tasarısı'na baktığımızda, değinilmiş olan sorunların çözümüne yönelik herhangi bir düzenleme yer almadığı gibi; piyasalaşmanın daha da geliştirildiği bir sürecin hedeflendiği görülmektedir. Sadece bununla da yetinilmeyerek, üzerinde bulunan yükümlülükler dağıtılarak, işverenlere adeta cezasızlık imkânı getirilmektedir. Tasarının bu haliyle yasalaşması durumunda, işyerilerindeki yükümlülüklerini piyasa şartlarında temin ettiği muhtelif firmalara devretmiş olan işverenler açısından, adeta cezasızlık imkanı getirilmiş olacaktır. Böylesi bir süreçte de, iş kazalarının artış eğiliminin gelişerek devam edeceği, kolaylıkla söylenebilecektir.

Tasarının 6331 sayılı yasanın uygulamada yaşanan eksikliklerini tamamlamak için hazırlandığı iddia edilse de; işveren otoritesini sınırlandıracak güvenceli bir çalışma yaşamının var edilmesinden ısrarla kaçınmaya devam edildiği açık bir şekilde görülmektedir. Bu nedenle tasarıda iş cinayetlerine davetiye çıkaran taşeron istihdamın ortadan kaldırılmasına, rödovans sisteminden vazgeçilmesine ilişkin bir düzenlemeye yine yer verilmemiştir. Yine iş güvenliğini denetleyecek en etkili yollardan birinin çalışanın kendi çalışma koşullarını sendikası aracılığıyla denetleme hakkı olduğu bilinmesine rağmen tasarıda özgür sendikacılık doğrultusunda hiçbir adım da görülmemektedir.

İşçi sağlığı ve güvenliğinin gerçek anlamda sağlanabilmesi için özgür ve demokratik bir sendikal örgütlenmenin önünü açmaktan uzak 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu yeniden düzenlenmeli, özgürlükçü ve katılımcı bir demokratik düzenleme gerçekleştirilmelidir. İşçi sağlığı ve güvenliği önlemlerinin uygulamada denetlenebilmesi sendikalar eliyle "işçi denetimi" yoluyla doğrudan demokratik denetim sistemlerinin geliştirilmesinden geçmektedir. Bu işçi sağlığı ve güvenliğinin işletme düzeyinde etkin olmasının koşullarından en önemlisidir.

Taşeron ve güvencesiz üretim sisteminin tartışmasız olarak ve kamu/özel ayrımı gözetmeksizin yasaklanması yasa koyucular açısından hedeflenmesi gereken önemli bir alandır.

Yasa Yapım Sürecinde Toplumsal Taraflar, Özellikle Emek Tarafı, İhmal Edilmiştir

Bu yasa tasarısının oluşturulmasında toplumsal tarafların katılımı eksik kalmıştır. Yasa tasarısının görüşülmesi sırasında her ne kadar alt komisyon toplantılarına çeşitli sendika ve sivil toplum örgütleri katılsa da yasa tasarısı komisyona gelmeden önce bu kesimlerle tartışılmamış, ihtiyaçların ve gerekliliklerin tespiti konusunda bu kesimlere başvurulmamıştır. Sağlık, güvenlik ve çevreyle ilgili özerk-demokratik bir kurumsal yapının sendikalar, meslek oda ve birlikleri ve üniversiteler ile oluşturulması, bunun TBMM’de politikasının yaratılması gerekmektedir.

Tasarı hazırlanırken, emek ve meslek örgütlerinin görüşleri alınmadığı gibi, tasarı, bir işçi sağlığı ve güvenliği paketi olmaktan çıkmış, “işverenlere af, işçilere esneklik” paketine dönüşmüştür. Tasarıda işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili kısmi ve yetersiz birkaç iyileştirmeye yer verilirken, işverenlere çok sayıda af ve erteleme getiren, işçileri ise esnek koşullarda çalışmaya iten düzenlemeler öngörülmüştür. Çalışma yaşamında köklü sonuçlara yol açacak ve toplumu çok yönlü etkileyecek bu düzenlemelerin kamuoyu ile görüşülmeden, herhangi bir ön tartışma ve bilgilendirme yapılmaksızın TBMM’ye getirilmesi hükümetin her zamanki yasa yapma tekniklerinden biridir.

Ayrıca buna “torba yasa” tekniğini de eklememiz gerekir. Bir yanda ülkede çok yakıcı bir sorun olan işçi sağlığı ve güvenliği, diğer yanda yurtdışında öğrenim gören öğrencilerle ilgili düzenlemeler, bir başka tarafta ise Urfa Ceylanpınar’daki arazilerin dağıtılması. Bu meselelerin aynı yasa tasarısı içerisinde görüşülmesi olanaksızdır. Ancak iktidar olduğu günden beri AKP hükümeti bu “torba” tekniği ile yasama sürecini şekilsizleştirmektedir.

Tasarı İşçi Cinayetlerini Önlemede Yetersizdir

Türkiye, çalışma yaşamı koşulları açısından hem hükümetin hem de kamuoyunun olağanüstü hassasiyetle üzerine eğilmesi gereken son derece olumsuz bir tablo ile karşı karşıyadır. İş cinayetlerinde, işçi ölümlerinde dünyada en üst sıralarındadır. Özellikle AKP’nin iktidara gelmesiyle artan iş kazaları açısından bakacak olursak; 2003 yılında günde ortalama 3 işçi yaşamını yitirmekte iken, bugün bu sayı 5-7 işçiye kadar çıkmıştır.

55 ve 161 sayılı ILO sözleşmelerinin 2004 yılında kabulünden, 2012 yılında 6331 sayılı İSG yasasının kabul edilmesine kadar geçen sürede iş kazası sayısı her yıl ortalama 75.000 civarındadır.

Hükümetin 12 yıllık iktidarı döneminde en az 14.668 işçi yaşamını yitirmiştir. 2014 yılı içerisinde iş kazalarından hayatını kaybeden işçilerin sayısı en az 1886 kişidir. İş cinayetleri inşaat, maden, tarım ve taşımacılık işkollarında; mevsimlik çalışmanın, sendikasız, örgütsüz ve güvencesiz çalışma koşullarının hakim olduğu işkollarında yoğunlaşmıştır. Meslek hastalıkları ise çağın gizlenen salgınıdır. Bu öyle bir salgındır ki her yıl tüm dünyada 2 milyondan fazla, her gün 5500, hatta her dakika 4 kişinin ölümüne neden olan bir salgındır.

Bir yandan “meslek hastalıkları yüzde 100 önlenebilir” denilip, diğer taraftan da çalışma koşullarına bağlı olarak ‘meslek hastalıkları çalışanların yüzde 0,4-1,2’sinde görülür’ gerçeğinin/çelişkisinin göz ardı ettirildiği bir salgındır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) bu hesapla yaptığı tahminini bu yıl daha da vurucu bir söylemle ifade etmektedir. Buna göre demektedir ki ‘dünyada yılda 160 milyon meslek hastalığı-işle ilgili hastalık tahmin edilmektedir’. Türkiye gibi kayıtlı 30 milyon aktif çalışanı olan bir ülkede ise ILO’nun tahminlerine göre beklenen meslek hastalığı sayısı yılda 120 bin ile 360 bin arasındadır. Oysa hepimizin yıllardır bildiği ‘meslek hastalığı olmayan ancak meslek hastalıkları olarak ifade edilen sayı’ 500 (beş yüz adet) civarındadır.

Türkiye’de en çok iş cinayeti büyük madenci katliamının yaşandığı Manisa’da meydana gelmiştir. Yine sanayinin merkezi olan İstanbul’da ve hemen her sektörde yoğun iş cinayeti yaşanmıştır... Zonguldak, Karaman, Isparta, Elazığ ve Şırnak’ta maden; Antalya’da konaklama ve organize sanayi; Adana, Düzce, Isparta, Muğla, Aydın, Şanlıurfa ve Mersin’de tarım; Ankara, Gaziantep, Tekirdağ, Samsun, Malatya, Kayseri, Malatya’da organize sanayi; Bursa ve Mersin’de metal; Kocaeli’nde kimya; Konya’da gıda ve İzmir’de tersane kazaları öne çıkmaktadır. Tarım, inşaat, enerji, taşımacılık, belediye, ticaret ve eğitim işkollarındaki cinayetler ise ülkenin her şehrinde yaşanmaktadır.

Görülmekte olan mevcut yasa tasarısı ile Soma, Torunlar ve Ermenek facialarının yaşanmasından sonra hükümetin kendi sorumluluklarını ve üzerinde yükseldiği birikim rejiminin ya da kalkınma modelinin işçi sağlığı ve iş güvenliği uygulamalarını reddeden karakterine dokunmadan teknik bir takım önlemlerin alınmasına dönük olarak hazırlandığını görmek mümkündür.

Tasarıyla Kamusal Görevler Piyasaya Terkedilmiştir

Bu yasa tasarıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın üzerine düşen ana sorumlulukların büyük bölümünden kaçmakta olduğunu, denetimin özelleştirilmesi yoluyla ve işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanlarını temel sorumlu haline getirerek yaşanması olası facialarda sorumluluğu işveren ve İSG uzmanlarına bıraktığını görebiliriz. İSG hizmetleri, piyasaya, sorumluluk iş güvencesi işverenin iki dudağı arasında olan İş Güvenliği Uzmanı ve işçiye yıkılmıştır. Tasarıda cezalara ilişkin düzenlemelerle büyük ölçüde mevzuatta yer verilen düzenlemelerin bir kısmı revize edilmektedir. Ancak cezalar denetimlerin yetersiz olduğu ortamdan yararlanan işverenler için caydırıcı olmaktan hala uzaktır. Uygulamada, özellikle taşeron firmaların, İSG için gerekli önlemlerin alınmasından daha düşük maliyeti olan cezaları kabul edilebilir bir risk olarak değerlendirdiği görülmektedir. Bakanlık kendisini yalnızca, parasal cezalarda devreye girebileceği zayıf kamusal görevlerden sorumlu tutmaktadır.

Tasarı ile getirilen düzenlemelerin, işyeri hekimleri ile iş güvenliği uzmanlarının ‘bağımsız görev yapabilmelerine ilişkin güvencelerini’ artırmayı ve ‘etki altında kalmadan görevlerini yerine getirmelerini’ sağlamak amacını taşıdığı belirtilmektedir. İlgili değişikliklerin hiçbiri Genel Gerekeç’de yer verilen hedeflere ulaşılmasını sağlayabilecek kapsamda değildir. Söz konusu hedeflere ulaşılabilmesi için işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinin finansmanı, örgütlenmesi, sunumu ve emek-gücünün istihdamı alanlarında köklü değişikliklere gidilmesi

gerekir. İŖiŖi sağlığı ve iŖ guvenliği hizmetleri bütünüyle kamusal bir hizmet olarak kabul edilmeli ve sunumu da kamusal olarak yürütülmelidir. Kendi adına çalıŖanların az sayıda iŖçi ile birlikte üretim yaptıkları alanlar için(KOBİ vb.) ortak sağlık guvenlik birimleri benzer yaklaşımla kamusal perspektifle organize edilmeli ve hizmet sunumu gerçekteŖtirilmelidir.

Denetim Mekanizmaları Yetersizdir

Bunların yanı sıra, ÇSGB iŖ müfettiŖleri tarafından yapılması gereken iŖyeri denetimlerini ilgili sendikalar ve kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleri(TMMOB, TTB vb.) de bağımsız olarak yapabilmelidir. Söz konusu kurumlar iŖ kazaları sonrası ilgili Bakanlık tarafından gerçekteŖtirilen incelemelere ek olarak bağımsız incelemeler yapabilmeli, hukuksal süreçlerde geçerli raporlar hazırlamaya yetkilendirilmelidir. Yasanın uygulanmasında en önemli sorunlardan biri iŖ müfettiŖlerinin güvencesidir. İŖ müfettiŖlerinin gerek kendi istekleri dışında görevinden ve gerekse de bir soruşturmaya konu olmadıkça yaptıkları teftiŖlerden alınmayacağı yönünde bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmaktadır. Bu sayede, iŖ müfettiŖinin siyasi baskı altında kalmaksızın görevini yapabilmesi de güvence altına alınmış olacaktır.

ÇalıŖma yaŖamının denetiminden sorumlu olan “İŖ TeftiŖ Kurulu Başkanlığı”nın, emek ağırlıklı olmak üzere, sosyal tarafların yönetiminde bulunduğu özerk bir üst kuruluş haline getirilmesi mutlaka düzenlenmesi gereken bir madde olmasına rağmen tasarıda bu konuyla ilgili bir düzenleme yapılmamıştır.

Tasarıda, iŖyeri hekimleri ile iŖ guvenliği uzmanlarının durumu değerlendirilmesine rağmen, Ortak Sağlık ve Guvenlik Birimleri (OSGB) üzerinde durulmamıştır. OSGB asıl olarak yetki ve vize iŖlemleri sürecinde denetlenmekte; bunun dışındaki denetlemeler ise faaliyetlerinden daha çok evrak ve Ŗekli unsurlar üzerinde yoğunlaŖmaktadır. Öyle ki, konuyla ilgili OSGB denetlemelerinin, “İŖ Sağlığı ve Guvenliği Genel Müdürlüğü” açısından görev ihmali anlamına gelecek Ŗekilde, iŖ mevzuatı konusunda bir yeterliliği bulunmayan “Sosyal Guvenlik Kurumu” denetmenleri tarafından yapıldığı da bilinmektedir. Oysa matbu olarak hazırlanmış bir kısım dokümanları geliŖi güzel olarak iŖyerlerine dağıtan ve piyasada çantacı/paket programcı vb. adlar ile anılan OSGB faaliyetlerinin de bütünüyle denetlenmesine ve bu yönde ciddi düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Tasarıda bu yönde bir düzenlemeye yer verilmemiŖ; adeta, bu alandaki başıbozukluğun devamına imkân tanınmıştır. Konu kapsamında, yetki ve vize iŖlemleri dışında, OSGB faaliyetlerini de içerecek mahiyette genel denetimlerin iŖ sağlığı ve guvenliği yönünden teftiŖ yapmaya yetkili iŖ müfettiŖlerince yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Tasarının genel gerekçesinde, iŖ sağlığı ve guvenliği kurallarının uygulanmasında karşılaŖılan bazı problemlerin yasal düzenleme ile çözülmesi ve diğer kanunlarda yer alan bazı hükümlerin 6331 sayılı “İŖ Sağlığı ve Guvenliği Kanunu” ile uyumlaŖtırılması ihtiyacı vurgulanmıştır.

Konuyla ilgili olarak kimi yasal düzenlemelerde boşluk olduğu konusunda bir Ŗüphe bulunmamaktadır. Ancak, genel olarak tercih edilen sosyo-ekonomik model ve buna bağlı esnekleŖtirme ve güvencesizleŖtirme ve özellikle de taŖeronlaŖtırma uygulamaları ile özel

olarak da işçi sağlığı ve güvenliği alanının adeta sınırsızca piyasa açılması yaklaşımı üzerinde durulmaksızın; sadece yasal düzenlemelere vurgu yapılması ve karşılaşılan her yeni sorunda da yapılacak yeni yasal düzenlemelerin çözüm olarak sunulması uygulamasından vazgeçilmelidir.

Maddeler İtibariyle Muhalefet Gerekçelerimiz

MADDE-1

- Değişiklik ile alınması gereken tedbirlerin yanı sıra işçi sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıklar ile tavsiyelerin de yazılı olarak kayda geçmesi ve işverene bildirilecek olması önemlidir. Bu durum işçi sağlığı ve iş güvenliği sürecinin takibi bakımından önemli olup yazılı bildirim, sorumluluk tespiti bağlamında ispat bakımından kolaylık sağlayacak işveren caydırıcı bir etkiye bulunabilecektir. Ancak işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının çalışma süreleri ve özlük haklarını düzenlemediği için eksiktir. Ayrıca yazılı bildirim kolaylaştırılmalı, işverenle eş zamanlı olarak sendika işyeri temsilcisi veya çalışan temsilcisine de iletilmelidir. İşçilerin kolayca ulaşabileceği şekilde duyurulmalıdır.
- İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca tespit edilen tüm eksiklik ve aksaklıklar ile hayati nitelik şart aranmaksızın gereken tüm önlemler, işyerinde ilan edilmeli, işçi sendikasına ve ayrıca çalışan temsilcileri ile tüm işçilere derhal bildirilmeli ve ilan edilmelidir. Bu bildirim işverene ve işçilere eşzamanlı yapılmalıdır. Bildirim ve ilan, işverenin onayına bırakılmadan işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı ile doğrudan sendika/çalışan temsilcisi/işçiler arasında kurulacak bir iletişim süreci ile gerçekleştirilmelidir.
- Söz konusu maddede bildirim yapılmadığının kimin tarafından tespit edileceğinin (işveren, Bakanlık, mahkeme) açıkça belirtilmemesi uygulamada zorluklara yol açabilecektir. Belgenin askıya alınması ile birlikte işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı öngörülen sürelerde çalışamayacağı için iş akdinin askıya alınması durumu ortaya çıkacak; uygulamada iş sözleşmesinin işverence sona erdirilmesi riski doğabilecektir.
- Tasarı'da geçen "Bildirim yapmadığı tespit edilen" ifadesi muğlaktır; öngörülen bildirim yapılmadığının kimin tarafından tespit edileceğinin (işveren, Bakanlık, mahkeme) açıkça belirtilmemesi uygulamada belirsizliklere ve farklılıklara yol açacaktır. Belgenin askıya alınması ile birlikte işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı öngörülen sürelerde çalışamayacağı için iş akdinin askıya alınması durumu ortaya çıkacak, uygulamada iş sözleşmesinin işverence sona erdirilmesi riski doğabilecektir.
- Öngörülen güvence yetersizdir zira yalnızca işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanını bildirimde bulunması nedeniyle iş akdinin feshi ya da hak kaybına karşı kısmen korumaktadır. Ayrıca söz konusu düzenleme doğrudan işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı istihdam eden işverenlere yönelik olup Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri'nde çalışan işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarını kapsamamaktadır.

- Sendikaya üye olduğu için işçilerini işten çıkaran ve yüklü miktarlarda (12 aylık ücret tutarındaki) sendikal tazminat ödemeyi göze alan işverenlerin azımsanamayacak sayıda olduğu bir ülkede, tazminat odaklı bir güvence sisteminin yeterli olacağını düşünmek olanaklı değildir. Tam da bu noktada benimsenmesi gereken model, 17.01.2002’de Fransa parlamentosunda kabul edilen Sosyal Modernleşme Yasası’nın öngördüğü modeldir. Bu modele göre, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının iş sözleşmesinin feshedilmesi, iş müfettişinin izni ile mümkündür. Konu öncelikle işçilerin de temsil edildiği işletme kurulunda görüşülmekte, işletme kurulu iş akdi feshi yönünde karar verse dahi, bu görüş bilgilendirme işlevi görmektedir. Bu modelde iş müfettişi, işten çıkarılma nedeninin işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının mesleki faaliyeti ile ilgili olup olmadığını araştırmakta, eğer böyle bir bağlantı varsa işten çıkarılma talebi reddedilmekte, böylece iş sözleşmesi kesintisiz devam etmektedir. Sonuç olarak, bu modeldeki mutlak iş güvencesi benimsenmediği sürece, Türkiye’de işçi sağlığı ve iş güvenliği örgütlenmesinin en temel saç ayaklarından biri eksik kalmış olacaktır.

MADDE-2

- En ağır iş akdi fesih biçimi İş Yasası’nın 25’nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca akdin işveren tarafından haklı nedenle derhal fesih yoluyla feshedilmesidir. İşçilerin iş sağlığı ve güvenliği konusunda yükümlülüklerini yerine getirmemesi İş Yasası’nda düzenlenmiş durumdadır.

Ancak bu madde ile işverenin haklı nedenle fesih hakkı genişletilmiş, işverenin işçiyi işten çıkarması kolaylaştırılmıştır. Madde işyerinde iş güvenliğinin tesisini sağlamak amacıyla konmuş gibi gözükse de uygulamada işçi sağlığı ve güvenliğinden çok işin yürütülmesinde işverenin elini güçlendirip, işçiyi işten atmanın sürekli bir tehdit olarak kullanılmasını sağlayacaktır.

- Özellikle uyarılara ilişkin bir zaman ölçütü getirilmemiş olmaması nedeniyle, bir işçi işyerindeki tüm çalışma süreci boyunca yazılı uyarıyı gerektiren üçüncü hatası ya da kusurunda haklı fesih yoluyla işten çıkarılabilecektir. Örneğin, işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uyan, kişisel koruyucu ekipmanlarını düzenli biçimde kullanan bir işçi, çalışma yaşamının olağan akışı içinde bir kastı olmaksızın yıllar içinde üç kez kişisel koruyucu ekipman kullanmayı unuttur ya da işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uymazsa, tazminatsız işten çıkarılabilecektir.

MADDE-3

- Söz konusu düzenlemenin “çok tehlikeli sınıfta yer alan ve kamudan ihale ile alınan işler” ile sınırlanması kaldırılmalı, düzenleme kamu ya da özel, az, orta ya da çok, tüm işleri kapsmalıdır.

MADDE-4

- Madenlerde Yaşanan İş Cinayetlerinin Başlıca Sebepleri arasında:

-Taşeronlaştırma: İşçilere dönük sendikal hak ihlalleri, ekonomik ve sosyal hak kayıpları yanında işçi ölümlerine de neden olmaktadır. Özellikle madencilik

sektöründe çok ilkel bir şekilde hayata geçirilen taşeronlaştırma sonucu ortaya çıkan aşırı hırs ve denetimsizlik maden kazalarına davetiye çıkarmaktadır.

-Üretim zorlaması: Maden işçileri tarafından “hadi hadi” düzeni olarak tercüme edilen “üretim zorlaması” rödovans modeliyle hayata geçirilmiştir. Modelin temeli, devletin kendi mülkiyetindeki madeni kiraya vermesi ve madende ne üretilirse onu satın alması şeklinde yürümektedir. Maden şirketi en az maliyetle ne kadar çok kömür çıkarırsa o kadar çok kazanıyor. Böylece, işçilerin beş dakika soluklandıklarında bile “hadi hadi” diye işe koşuldukları bir emek cehennemi yaratılmaktadır.

-Rödovans: Kamuya ait olan madenler rödovans yöntemiyle dolaylı olarak özelleştirilmiş, kamunun taşeronu haline getirilen bu özel teşebbüslere büyük kamu imkânları sunulmuştur.

Bu imkanlar;

- a) Maden işletmeciliği yüksek sermaye yatırımı gerektirdiği için kamunun tüm teşvik politikaları bu alanda oldukça yüksek düzeyde uygulamaya konulmuştur.
- b) Hazır madenlerde bulunan kamuya ait tüm kurulu maddi sistemler sermaye tahsis edilmiştir.
- c) Üretilen kömürün kamu tarafından alınma garantisi getirilmiştir
- d) Yapılan yasal düzenlemelerle madenlerin denetlenmesi ve iş sağlığı ve işçi güvenliği konuları işveren inisiyatifine bırakılmış, İşletmeci, taşeronluk sisteminin kendisine sağladığı tüm olanakları sonuna kadar kullanmıştır.

-Denetim Zaafiyeti: Türkiye’de uygulanan küresel politikaların son aşaması “denetimsizleştirme” olup bunun en önemli icraatlarını AKP iktidarı gerçekleştirmiştir. AKP iktidarı döneminde Yüksek Denetleme Kurulu, Maliye Teftiş Kurulu, Hesap Uzmanları Kurulu, ÇSGB Bakanlık Teftiş Kurulu, İş-Kur Teftiş Kurulu kapatılarak başka kurullara aktarılmış veya yapıları değiştirilmiştir. Ayrıca son 12 yılda pek çok teftiş kurulu kapatılmış ya da mevzuat ve ekonomik yönden işlevsizleştirilmişlerdir. Mevcut denetim sistematigi içerisinde; teknik nezaretçi ve iş güvenliği uzmanlarının denetim elemanı olarak tanımlanmalarına karşın ücretlerini denetledikleri işverenden almaları söz konusu personelin denetim yetkilerini hakkıyla kullanabilmelerini güçleştirmektedir.

- Tasarıda öngörülen değişiklik ile, madenlerde ihale/rödovans yönteminin sürdürülmesi planlanmaktadır. “2 yıllık ihale yasağı”nın kusurlu orantılı olarak ve ancak mahkeme kararı ile kusurun tespitinin ardından uygulanacak olması, bu düzenlemenin caydırıcılığını ve etkinliğini ortadan kaldırmaktadır. Soma ya da Ermenek’teki işçilerin yaşamını yitirmesine yol açan işverenler, kusurlarının mahkeme kararı ile tespit edildiği tarihe kadar (bu davalar temyiz aşaması ile birlikte 1-5 ila 3 yıl arasında sürebilmektedir) mevcut ihale uyarınca iş cinayetini işledikleri madeni işletmeye devam edebilecek, yeni ihale alarak başka madenleri de işletebilecek, yeni iş cinayetleri işleyebileceklerdir. İşverenin, üst sınırdan, yani 2 yıl üzerinden bir ceza

aldığını varsayarsak mevcut ihaleler üzerinden, ihale süresi sonuna kadar maden işletmeye devam edebilecektir. Kusurun oranına göre de işverenin cezası düşebilmektedir. Ceza Yargılamasında, 765 sayılı Yasa döneminde olduğu gibi, ilgililerin kusur oranları saptanamamaktadır. Bunun yerine, kusurlu olup olmadıkları değerlendirilmektedir. Ayrıca, kusur oranının tespit edilmediği gerçeğinden hareketle, muhakkak ki cezanın alt sınırının tespiti gerekecektir. Aksi durumda, uygulamada duraksamalara neden olunacağı gibi, farklı mahkemelerce farklı uygulamalar gündeme gelecek ve böylesi bir durum da hukuk güvenirliliği açısından kabul edilebilir olmayacaktır.

MADDE-5

- İdari para cezalarındaki artış mevcut işçi sağlığı ve güvenliği istatistikleri göz önünde bulundurularak daha yüksek seviyelere çıkarılmalıdır. Ayrıca ceza ile tedbiri birbirine karıştırma, hatalı bir yaklaşımdır. Suç işlemiş ve aynı zamanda da tedbiren bıçağına el konulmuş olan kişiye, tedbir uygulandı diye ayrıca ceza verilmemesi gibi bir duruma neden olunmaktadır. Yine, söz konusu düzenleme şekliyle, bir kısım idari para cezalarında yer alan “aylık olarak uygulama” yaklaşımıyla da uyumsuz ve aynı zamanda da belirsizliklere neden olacak bir duruma yol açılacaktır.

MADDE-7

- İş güvenliği uzmanlığı sisteminin derecelendirilerek tehlike sınıfları ile eşleştirildiği bir sistemin 4 yıl süre ile ertelenmesi başlı başına bir sorun olarak görülmektedir. Düzenleme ile getirilen tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 6, çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1,5 yıllık bir ek erteleme işçi sağlığı ve iş güvenliği bakımından çok ciddi sakıncaları olmakla birlikte, sistemin süre bakımından ertelenmesi işçi sağlığı ve güvenliğine bütüncül bir yaklaşımın eksikliğini göstermektedir. Mühendis, mimar ve şehir plancılarında işsizlik ve alan dışı çalışma oranı giderek yükselirken, yeterli sayıda ve sınıfta iş güvenliği uzmanının olmadığı gibi bir gerekçenin öne sürülebilmesinin maddi zemini de bulunmamaktadır.

MADDE-8

- Tasarımın bu maddesi ile iş kazaları ve meslek hastalıklarına sebep olan işverenlere geçmişe dönük çok geniş kapsamlı bir af getirilmektedir. İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları, işçi sağlığı ve iş güvenliği sisteminin en önemli unsurlarıdır. Türkiye’de her gün en az 5 işçinin iş cinayetlerinde yaşamını yitirdiği göz önünde bulundurulduğunda böyle bir düzenleme ancak işverenlere ödül olarak görülebilir. Bakanlık, bu düzenleme ile daha önceden kendi oluşturduğu görüş ile uygulamadığı ve bu nedenle de sorumluluk aldığı bir durumdan kendisini kurtarmak istemektedir. Adeta, Yasaya uyanları cezalandıran bir düzenlemedir.

MADDE-9

- Madenlerde iş kazası halinde, işçilerin buldukları yeri ve girişi çıkışlarının tespit edilememesi, işçilerin tahliye edilmesini çok güç hale getirmekte ve iş kazasının daha ağır kayıplara yol açmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla bu kadar hayati bir sistemin kurulmasına ilişkin yaptırımın aciliyeti karşısında yasa tasarısının bunu yaklaşık 11 ay

ertelenmesi sorunu ötelemekte, “geç gelen adalet, adalet değildir” genel ilkesi ile çelişmektedir.

MADDE-10

- İşçiler lehine bir gelişme olarak asgari geçim indirimi tutarının artırılması önemlidir. Ancak tasarının bu maddede, çalışanların haklarını geliştirmekten çok, AKP hükümetinin “üç çocuk” siyasetine başka bir zemin sunduğunu söyleyebiliriz.
- “Kişiler kendi özel tercihlerini ve (veya) kimliklerini daha doğal bir şekilde yaşayabilmek için uğraş verebilirler. Bu bağlamda özelin kamuya taşınması kamuyu zenginleştirir. Ama aksi bir durum, yani kamunun çeşitli nedenlere dayanarak -üç çocuk, sigara yasağı, içki yasağı- doğru davranış tarzını özele dayatması totalitarizmden başka bir şey değildir. Dinsel tercihler ve cinsel yönelimler başta olmak üzere hayatın belli bazı yönleri kalıcı bir şekilde kamusal müdahalenin dışında kalmalı ve sadece bize ait olmalıdır. Bu bağlamda rahatlıkla diyebiliriz ki kamu adına yetkilendirilmiş kişilerin telkinler ya da talimatlar yoluyla özeli düzenlemeye kalkması en asgari ölçütlerde bile özgürlüğü ortadan kaldırır. Tabii üç çocuk politikasındaki sorun politik liderliğinin doğru yaşam tarzına yönelik sınır tanımaz ihtirası karşısında özel alanın özerkliğini kaybetmesi meselesinden ibaret değil. Ayrıca kadının toplumsal konumu ve nüfus-emek ilişkisi üzerine de birtakım hatırlatmalarda bulunmak gerekir. Her şeyden önce Erdoğan'ın üç çocuk lehine açıklamaları her birlikteliğin evlilikle, her evliliğin ise çocukla sona ermesi gerektiği yönündeki muhafazakar toplumsal tahayyülü yeniden üreten bir niteliğe sahiptir. Bahsi geçen bu anlayış aynı zamanda kadının erkek karşısındaki ekonomik ve cinsel bağımsızlığını aile ve çocuk adına feda eden ataerkil kültürü güçlendirir. Böylesi bir söylem kadını iş hayatından tümüyle koparır. Üç çocuk bir hedefse, bu tür bir hedefin bizi götüreceği yer erkeğin karısı, çocukların anası olmaktan ibaret nesneleşmiş bir kadın imgesidir. Yine bu bağlamda bir diğer mesele çocuğun ya da çokça çocuk yapmanın toplumsal işlevinde somut bir içeriğe bürünür. Çocuk evliliği aileye dönüştürür. ...Ayrıca nüfusun yaşlanmasını önlemek adına meşrulaştırılan üç çocuk siyaseti aslında ucuz emeğe dayalı sömürü düzenini garanti altına almaktan başka bir anlama gelmiyor. Güvencesiz ve örgütsüz bir şekilde çalışan on milyonlarca emekçinin içinde bulunduğu durumu değiştirmesi önündeki en büyük engel kendileriyle aynı kaderi paylaşan diğer emekçilerdir. Erdoğan'ın üç çocuk gibi bir nüfus politikaya ihtiyacı var. Çünkü ancak bu sayede yedek işsizlerle bugünkü ağırlığını koruyabilir. Ücretlerin yükselmemesi için işi daha düşük bir ücretle yapacak başka kişilere ihtiyaç var. İşte üç çocuk sermaye lehine fazlasıyla bozulmuş ekonomik ilişkilerin bugünkü sorunlu haliyle kendini yedeklemesini sağlayacaktır.¹

MADDE-12

- Yasa tasarısı bu maddede mezunları iş güvenliği uzmanı olabilen fakültelerde “iş sağlığı ve güvenliği” dersleri zorunlu ders haline getirilmeyi amaçlamaktadır. Bu

¹ Armağan Öztürk/İstanbul - BİA Haber Merkezi/16 Aralık 2011

düzenleme yetersizdir. Gerek genel anlamda gerek çalışma yaşamı bakımından sağlık ve güvenlik bilinç ve kültürünü geliştirmek amacıyla, okul öncesi öğretimden üniversiteye kadar her aşamada ve alanda benzer ders ve eğitsel çalışmaların verilmesi sağlanmalıdır.

MADDE -18

- ÇSGB bünyesindeki Enstitü, yönetimine işçi sendikaları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütlerinin temsilcilerinin de katılacağı biçimde, finansmanı genel bütçeden karşılanacak ve idari olarak özerk olacak bir yapıya kavuşturulmalıdır.

MADDE-27

- Sınavlardan kaynaklı doğacak belge masrafı ve sınav ücretlerinin karşılanması sadece sınavlarda başarılı olacak kişilerle sınırlı olması ve İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanması yerine en azından bir sınav için sınavda başarı olamayan adayların da sınav ücreti ve masraflarının karşılanması sağlanmalı ve karşılama İşsizlik Sigortası Fonu'ndan değil genel bütçeden yapılmalıdır.

MADDE-28

- Söz konusu ceza ve teşvik sisteminin İşsizlik Sigortası üzerinden yapılması doğru değildir. Alt Komisyonda verilen önerge ile cezalar tümüyle kaldırılmıştır, yüzde 1 teşvik-yüzde 3 ceza şeklindeki dengelemeden vazgeçilmiştir. Düzenlemenin mevcut haliyle, 10'dan çok işçi çalıştıran çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ölümlü ya da sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazaları 3 yıl süre ile olmadığı takdirde, İşsizlik Sigortası Fonu'nun gelirleri azalacaktır. İşçiler ve işsizlerin "kara gün dostu" olan İşsizlik Sigortası Fonu'nun aktüeryal dengesinin hem de işçilerin yaşamı ve sağlığı üzerinden bir kurgu ile bozulması yanlıştır. Bu madde ile kaza geçiren işçiler sakat kalma halleri ile işsizlik fonundaki gelirlerin azalması yoluyla birkaç kez haksızlığa uğratılmaktadır. Bu durum genel bütçe ile düzenlenmelidir.
- Mevcut düzenleme bu teşvikten yararlanan ya da yararlanmayı amaçlayan işverenleri, iş kazalarını bildirmemeye de teşvik edecektir; zira maddenin ilk halinde öngörülen "10 katı tutarında idari para cezası" yaptırımının olmadığı koşullarda, işverenlerin en azından iş kazalarını bildirmemeleri durumu şaşırtıcı olmayacaktır.

MADDE-29

- Ermenek civarında faaliyeti durdurulan madenlerde çalışan işçilere 6331 Sayılı Kanununun 25. maddesinin 6'ncı fıkrası uyarınca, işverenleri ücretlerin ödemek ya da ücretlerinde düşme olmamak üzere başka bir iş vermekle yükümlüdür ve işverenin bu yükümlülüğü faaliyetin (işin) durdurulması ile birlikte başlamaktadır. Ancak bu maddeye göre Fon'dan yapılacak ödeme, maddenin yayımını takip eden aybaşından başlayacak, işin durdurulması ile bu tarihe kadar geçen süre bakımından işçilere bir ödeme yapılmayacaktır. Yapılması planlanan ödeme, işin durdurulması tarihinden itibaren başlamalı, yapılacak tüm ödemeler, işverenlerden yasal faiziyle tahsil edilmelidir.

- Bu maddede öngörülen ödemeler İşsizlik Sigortası Fonu'ndan değil Hazine'den yapılmalıdır.

MADDE-30

Hukuk devleti ve hukukun temel prensiplerine aykırı olarak düzenlenen bu maddede yasaya aykırı bir yararlanmanın yasa değişikliği ile usulüne uygun yararlanma sayılarak uygun hale getirilmesi söz konusudur. “Ortalama sigortalı sayısının yanlış hesaplanması” tespiti olanaklı olmayan, bir gerektir. İşverenlere yönelik “af” niteliğinde olan bu madde İşsizlik Sigortası Fonu’nu açıkça zarara uğratmaktadır.

MADDE-37

- Bu maddede düzenlenen ev eksenli çalışma Borçlar Kanunu’nu ile şekillendirilmiştir. İş yasasında yapılacak düzenlemede bu çalışma şekli kayıt altına alınmaya çalışılıyor ancak çalışmanın sınırlandırılması, bu tarz çalışanların sosyal haklarının güvence altına alınması, işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından tedbirler, yaptırımlar öngörmesi gerekirdi. Türkiye’de sayısı 200 binden fazla ve yüzde 90’ı kadın ev eksenli çalışan olduğu düşünülürse, evden çalışma, a-tipik ve esnek bir çalışma biçimi olup, prensip olarak reddedilmelidir. Hangi işlerin işyeri dışında (evde ya da ev haricinde) yürütülebileceğine ilişkin bir sınırlama getirmeyen düzenlemelerde bakış açısı bunları sadece kayıt altına almak değil aynı zamanda işçi sınıfının ortak kazanımlardan faydalanabilecekleri bir düzenleme esas alınmalı, konu sendikalar, kadın örgütleri, meslek örgütleri ve akademisyenlerin katkı ve önerilerine açık hale getirilmelidir.

MADDE-38 ve 40

- Bu maddelerde alandaki sendikaların önerileri doğrultusunda işçilere 2 gün hafta tatili hakkı tanıyarak, haftalık çalışma süresinin 35, günlük çalışma süresinin ise 7 saat ile sınırlandırılması düzenlenmelidir.

MADDE-41

- Bu öneri ile işçilerin gece çalışma süresi 11 saate kadar çıkabilmektedir. Üst sınır sanayiden sayılmayan tüm işlerde kaldırıldığı için uygulamada bu mümkün olacaktır. Son derece ihlal edilmeye açık hale getirilen gece çalışma saatleri işçi sağlığını tehdit eden yeni bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Hizmetler ve tarım sektöründe işçiler geceleri 11 saate kadar çalıştırılacak ve haftalık 45 saat geçilmediği sürece de işçilere fazla mesai ödenmeyecektir.
- Söz konusu düzenlemenin AB direktifleri ile uyumlu olduğu öne sürülse de, bu düzenleme 2003/88 Sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Direktifi ile uyumlu değildir. Direktifin 8’inci maddesine göre gece işçileri için normal çalışma saatlerinin herhangi bir 24 saatlik süre içinde ortalama 8 saati geçmemesi gerekirken, işleri ağır fiziksel ve zihinsel baskı veya özel tehlike içeren gece işçilerinin gece çalışmasını icra etmeleri esasındaki herhangi bir 24 saatlik sürede 8 saatten fazla çalışmaması gerekmektedir. Oysa tasarının bu maddesi ile sanayiden sayılmayan işlerde çalışan tüm işçiler için gece çalışma süresini 11 saate kadar artırabilen bir düzenlemeye gidilmekte; gece ve gündüz çalışmaları arasında hiçbir fark kalmamaktadır.

MADDE-42

- 14 yaşını doldurmamış tüm çocukların “sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde” günde 5,haftada 30 saate kadar çalıştırılabilmelerine olanak tanıyan bu madde yoğun çocuk emeği sömürüsüne kapı aralamaktadır, bu konudaki uluslararası direktif ve sözleşmelere uygun değildir.
- İş Yasası'nın 71'inci maddesi ve ilgili yönetmeliğe göre “14 yaşını bitirmiş ve ilköğretimini tamamlamış” (ve 15 yaşını doldurmamış) şeklindeki çocuk işçi tanımı, “14 yaşını bitirmiş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış” (ve 15 yaşını doldurmamış) şeklinde değiştirilmektedir. 4+4+4 sistemi ile zorunlu ilköğretim çağının üst sınırı 14 yaşının bitirilmesinden 13 yaşının bitirilmesine çekildiği için, tasarının 42'nci maddesindeki “zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış” ifadesi, zaten ilk koşul “14 yaşını bitirmiş” şeklinde olduğu için sonuç doğurmayan bir hükme dönüşmüştür. Mevcut düzenlemede “ilköğretimi tamamlamış” koşulu olduğu için çocuk (işçi) 14 yaşını bitirmiş ancak ilköğretimini tamamlamış ise 15 yaşını bitirene kadar çalıştırılmazken, tasarı ile 14 yaşını bitirmiş ancak henüz ilköğretimini tamamlamamış çocukların çalıştırılabilmesi olanaklı hale getirilmektedir.

MADDE-53

- Maddede tarif edilen düzenlemeler yalnız Soma ve Ermenek faciaları arasındaki tüm yer altı maden işlerinde meydana gelen iş kazalarında yaşamını yitiren işçilerin Soma ailelerine değil, geriye de yürümek üzere iş kazası ya da meslek hastalıklarında yaşamını yitiren tüm işçilerin hak sahiplerini de kapsayacak biçimde değiştirilmelidir.

MADDE-58

- Trafik kazasına uğrayan kişinin sağlık giderleri SGK tarafından hiçbir kısıtlama olmaksızın karşılanmakta iken getirilen yeni düzenleme ile Genel Sağlık Sigortası sahipleri için belirlenen usul ve esaslara göre yapılması düzenlenmektedir. Bu yüzden protez ihtiyaçları veya ilaç talepleri konusunda yurttaşın hakları kısıtlanacaktır. Bu durum genel Sağlık hakkına dair bir kısıtlamadır.

MADDE-78

- Bu maddede kamuda sürekli işçi kadrosunda görev yapan ve en az yüzde 40 oranında engelli olan işçiler ile ağır engelli eşi veya birinci derecede kan hısımları olan işçiler, kurum içinde yer değiştirme talebinde bulunabilecektir. Söz konusu düzenleme, özel sektörde çalışan işçileri de kapsayacak biçimde genişletilmelidir.

MADDE-80

- Sendikal hakları ağır bir biçimde sınırlayan işkolu barajı şartı, İLO'nun 87 ve 98 Sayılı Sözleşmeleri başta olmak üzere uluslararası sözleşmelere aykırıdır ve tümüyle kaldırılmalıdır.

MADDE-81

- Bu maddede İşçilerin günlük ve haftalık çalışma sürelerindeki sınır kaldırılmakta, işverenin emrinde bekledikleri süreler çalışma süresi olmaktan çıkarılmaktadır. Haftalık 45 saat çalışma üst sınırı ve günlük 11 saat üst sınırı kaldırılmaktadır.

GEÇİCİ MADDE-1

- Söz konusu maddenin yürürlüğe girmesi ile birlikte, özellikle muvazaalı alt işveren ilişkilerinin devam ettiği, işçilerin ihale konusu dışındaki işlerde çalıştırıldığı kamu kurumlarında, yöneticiler, bu yaptırımlardan kaçmak için, işçileri mevcut işlerinden alıp, ihale konusu işlere sevk etmeye başlamıştır. Özellikle temizlik ihalesi kapsamında çalıştırılıp, fiilen büro işi yaptırılan işçilerin zorla temizlikte görevlendirilmesi söz konusu olmuştur. Bu durum çok sayıda kamu kurum ve kuruluşunda kaosa ve taşeron işçilerin mağdur olmasına yol açmıştır.
- Bu maddenin yürürlüğünün ertelenmesi, sorunu çözmeyecek sadece öteleyecektir. Sorunun kaynağına inilmeden sorunun çözülmesi olanaklı değildir. Sorunun çözümü için en azından muvazaa kararları uygulanmalı, ihale konusu dışındaki asıl işlerde çalıştırılan işçiler kamu işçisi olarak istihdam edilmelidir. Sorunun nihai çözümü ise taşeronlaştırmaya son verilmesi ve tüm taşeron işçilerin kamu işçisi olarak istihdam edilmesi ile mümkündür. Bu maddede İşçilerin günlük ve haftalık çalışma sürelerindeki sınır kaldırılmakta, işverenin emrinde bekledikleri süreler çalışma süresi olmaktan çıkarılmaktadır. Haftalık 45 saat çalışma üst sınırı ve günlük 11 saat üst sınırı kaldırılmaktadır.

Ertuğrul Kürkcü

Mersin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-130.05-215346
Konu : Komisyon raporu

12.02.2015

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca, 13.12.2014 tarihinde 1/1006 esas numaralı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı esas komisyon olarak Komisyonunuza havale edilmiştir.

Tasarı Komisyonunuzca 15 adet kanun teklifi ile birleştirilerek görüşülmüş ve bu konudaki 05.02.2015 tarihli ve 20 karar numaralı raporunuz 11.02.2015 tarihinde Başkanlığımıza gönderilmiştir. Rapor ve metnin incelenmesi sonucunda, kanun tasarısı ve birleştirilen kanun teklifleri metinlerinde yer almayan 5543 sayılı İskan Kanunu, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 6831 sayılı Orman Kanunu, 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanun, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ile 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan 31, 33, 44, 45, 46, 58, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86 ve 87'nci maddelerin ihdas edilerek Komisyonun kabul ettiği metne eklendiği görülmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün "Komisyonların yetkisi, toplantı yeri ve zamanı" başlıklı 35'inci maddesinin birinci fıkrasında "Komisyonlar, kendilerine havale edilen kanun tasarısı veya tekliflerini aynen veya değiştirilerek kabul veya reddedebilirler; birbirleriyle ilgili gördüklerini birleştirilerek görüşebilirler..." hükmü ile aynı maddenin ikinci fıkrasında ise "komisyonlar... kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilen işler dışında kalan işlerle uğraşamazlar,..." hükmü yer almaktadır.

Açıklanan nedenlerle konuya ilişkin rapor ve metin yeniden değerlendirilmek üzere dosyası ile birlikte geri gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Cemil ÇİÇEK
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Ekler: 1/1006 esas numaralı Kanun Tasarısı, 2/1449, 2/1511, 2/1664, 2/1670, 2/1691, 2/1788, 2/2068, 2/2182, 2/2183, 2/2205, 2/2235, 2/2295, 2/2534, 2/2541, 2/2546 esas numaralı kanun teklifleri, Komisyon raporu ve ekleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

Sayı : 67871466-130.99/215368
Konu : Komisyon Raporu

13.2.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 12/2/2015 tarih ve 43452547-130.05-215346 sayılı yazısı.

1/1006 esas numaralı “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 15 adet kanun teklifi birbirleri ile ilgili görülerek birleştirilmek suretiyle görüşülmüştür. 55 maddeden oluşan Kanun Tasarısı, başta iş güvenliği ve işçi sağlığı konularında ihtiyaç duyulanlar olmak üzere, çeşitli konularda düzenlemeler içermektedir. Alt Komisyonunda ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda birleştirilen tekliflerdeki kimi düzenlemelerin yanı sıra ülkemizin önemli sorunlarının çözülmesi konusunda ihtiyaç duyulan diğer düzenlemeler de Tasarıya eklenmiştir. Bu düzenlemeler esas itibarıyla birleştirilen Tasarı ve Tekliflerin düzenlediği alanlara ilişkindir.

Komisyonumuz kendisine havale edilen Kanun Tasarı ve Tekliflerini İçtüzüğe uygun olarak görüşmüş ve bu çerçevede Tasarı ve Tekliflerle düzenlenen konularda yeni maddeleri metne eklemiştir. Komisyonumuza havale edilen Kanun Tasarı ve Teklifleri tek bir konuya ilişkin olmayıp, pek çok farklı konuda düzenleme içerdikleri de göz önüne alındığında İçtüzük hükümlerine aykırı bir uygulamanın yapılmadığı değerlendirilmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Komisyonumuz Raporunun Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Necdet ÜNÜVAR
Adana Milletvekili
Komisyon Başkanı

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(2) İşverene teknik rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı, görev aldığı işyerinde mevzuat ve teknik gelişmeleri gözönünde bulundurarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri belirler ve işverene yazılı olarak bildirir. Eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesinden, tedbir ve tavsiyelerin yerine getirilmesinden işveren sorumludur. Bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı ve benzeri yakın ve hayati tehlike arz etmesine rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması hâlinde, bu durum işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca, Bakanlığın yetkili birimine bildirilir. Bildirim yapmadığı tespit edilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının belgesi üç ay, tekrarında ise altı ay süreyle askıya alınır. Bu bildirimden dolayı işvereni tarafından işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş sözleşmesine son verilemez ve hiçbir şekilde hak kaybına uğratılamaz. Aksi takdirde işveren hakkında bir yıllık ücret tutarından az olmamak üzere tazminata hükmedilir. İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş kanunları ve diğer kanunlara göre sahip olduğu hakları saklıdır.”

“Sektörel düzenleme çerçevesinde maden ve yapı ile diğer sektörlerde öncelikli olarak hangi mesleki unvana sahip iş güvenliği uzmanlarının ve bunların yanında görev yapacak diğer mesleklere sahip iş güvenliği uzmanlarının belirlenmesine dair usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 2- 6331 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) İş sözleşmesi ile çalışanların bu maddede belirtilen yükümlülüklerini kendisine yazılı olarak hatırlatıldığı halde yerine getirmemesi, işveren bakımından iş sözleşmesinin 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesine göre haklı nedenle derhal fesih hakkı doğurur.”

MADDE 3- 6331 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu fıkra ile 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında denetim veya inceleme amacıyla görevlendirilen iş sağlığı ve güvenliği uzman ve uzman yardımcıları hakkında 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır.”

MADDE 4- 6331 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “mülki idare amiri tarafından” ibarelerinden sonra gelmek üzere “kolluk kuvvetleri marifetiyle” ibareleri ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(7) Çok tehlikeli sınıfta yer alan ve kamudan ihale ile alınan işlerde; teknolojik gelişme, iş gücü kapasitesinin artırılması, üretim metotlarında yenilik gibi bir kısım unsurlar sağlanmadan, üretim ve/veya imalat planlarına, iş programlarına aykırı hareket edilerek üretim zorlaması nedeniyle hayati tehlike oluşturacak şekilde çalışma biçimleri için durdurulma sebebi sayılır.

(8) İşyerinde durdurulan işlerde izinsiz çalışma yaptıran işveren veya işveren vekillerine üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.”

MADDE 5- 6331 sayılı Kanuna 25 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/A maddesi eklenmiştir.

“Ölümlü iş kazası sebebiyle kamu ihalesinden yasaklama

MADDE 25/A- Ölümlü iş kazası meydana gelen maden işyerlerinde kusuru yargı kararı ile tespit edilen işveren, mahkeme tarafından iki yıl süreyle kamu ihalelerine katılmaktan 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasında sayılanlarla birlikte yasaklanır. Kararın bir örneği siciline işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna gönderilir ve internet sayfasında ilan edilir.”

MADDE 6- 6331 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“o) Çalışanlarına standartlara uygun ve CE belgeli kişisel koruyucu donanım temin etmeyen işverenlere çalışan başına (n) bendinde belirtilen miktarda,

ö) 25 inci maddenin yedinci fıkrasına aykırı davranan işverenlere ellibin Türk Lirası,

p) 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde öngörülen yönetmelikle belirlenmiş acil durdurmayı gerektiren hallerin tespiti halinde yirmibin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar,

r) Yer altı maden işletmelerinde çalışanların buldukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmayan işverenlere çalışan başına (n) bendinde belirtilen miktarda,”

“(2) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu il müdürünce verilir. Tahsil edilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları ise doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesi hükümleri uygulanır. Verilen diğer idari para cezaları tebliğinden itibaren otuz gün içinde ödenir. İdari para cezaları tüzel kişiliği bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları adına da düzenlenebilir.

(3) Bu maddede belirtilen idari para cezaları;

a) Ondan az çalışanı bulunan işyerlerinden;

1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,

2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yirmibeş oranında arttırılarak,

3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında arttırılarak,

b) On ila kırkdokuz çalışanı bulunan işyerlerinden;

1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,

2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında arttırılarak,

3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında arttırılarak,

c) Elli ila ikiyüzkırkdokuz çalışanı bulunan işyerlerinden;

1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında arttırılarak,

2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında arttırılarak,

3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüzelli oranında arttırılarak,

ç) İkiyüzelli ila daha fazla çalışanı bulunan işyerlerinden;

1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında arttırılarak,

2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde ikiyüz oranında arttırılarak,

3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde üçyüz oranında arttırılarak,

d) Maden ve yapı işyerleri için çalışan sayısına bakılmaksızın yüzde üçyüz oranında arttırılarak, uygulanır.

(4) Birinci fıkranın (ö) ve (p) bentlerinde belirtilen idari para cezaları ile çalışan sayısıyla çarpılarak verilen idari para cezalarında üçüncü fıkraya hükümleri uygulanmaz.

(5) Bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezaları, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimine ilişkin harcamalarda kullanılır. Bu amaçla ihtiyaç duyulan ödenek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinde öngörülür. Söz konusu ödeneğin eğitim amacıyla kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 7- 6331 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“g) İşyerlerinde işin durdurulması, hangi işlerde risk değerlendirmesi yapılmamış olması durumunda işin durdurulacağı, durdurma sebeplerini gidermek için mühürlerin geçici olarak kaldırılması, yeniden çalışmaya izin verilme şartları, çok tehlikeli işler sınıfında yer alan başta maden ve yapı olmak üzere işyerlerinde acil durdurmayı gerektiren hususlar, acil hallerde işin durdurulmasına karar verilmeye kadar geçecek sürede alınacak tedbirlerin uygulanması.”

MADDE 8- 6331 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkraya eklenmiştir.

“(1) Bu Kanununun 8 inci maddesinde belirtilen çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğü, 1/1/2018 tarihine kadar (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi; tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğü, 1/1/2017 tarihine kadar (C) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi kaydıyla yerine getirilmiş sayılır.”

“(3) İkinci fıkraya göre iş güvenliği uzmanlığı belge yükseltme sınavlarında başarılı olup belge almaya hak kazananların hakları saklıdır.”

MADDE 9- 6331 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirme yükümlülüğünü yerine getiren işverenlere geriye dönük 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında idari para cezası uygulanmaz. Ancak bu süre içinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenlere Bakanlık kayıtları esas alınarak gerekli idari para cezası uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına eklenen (r) bendi, 1/1/2016 tarihinden itibaren uygulanır.”

MADDE 10- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasına “ilk iki çocuk için % 7,5” ibaresinden sonra gelmek üzere “, üçüncü çocuk için % 10,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “1. Başbakanlık ve Bakanlıklarda” bölümüne “Millî Emlak Dairesi Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı” ibaresi eklenmiş, “4. Başbakanlık ve Bakanlıklarda” bölümünde yer alan “İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürü,” ibaresi “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı,” şeklinde değiştirilmiş ve bu ibareden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürü,” ibaresi eklenmiştir.

b) Eki (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 7 nci sırasına “Gelir İdaresi Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine “yabancı dil” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kamulaştırma nedeniyle idarece ödenmiş olan ancak kesinleşen yargı kararları gereği geri ödenmesi gereken kamulaştırma bedelinin; borçlusuna bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idarece tebliğ edilmiş olması halinde bu Kanunun yayımını izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde, tebliğ edilmemiş olması halinde ilgisine tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödenmesi şartıyla kamulaştırma bedeliyle birlikte ödenmesi gereken faizin tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak tebligatlarda ödeme için verilen üç aylık sürenin bu maddede yer alan altı aylık sürenin içinde kalması halinde üç aylık süre altı aylık sürenin bitim tarihine kadar uzar. Bu madde hükmünden yararlanan şahıslar bu konuyla ilgili dava açamazlar. Bu şahıslar hakkında başlatılmış icra takipleri ödeme süresince durur, ödemeyi müteakip sonlandırılır, icra ve yargılama masrafları talep edilmez.”

MADDE 14- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 15- 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“j) İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ile İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek.”

“İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ile İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışma usul ve esasları ile personelin nitelik, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 16- 3146 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinde yer alan “İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürlüğü” ibaresi “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 17- 3146 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürlüğünde İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdürü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdür Yardımcısı unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri sona erer ve bunlar en geç bir ay içinde derece ve kademelerine uygun diğer kadrolara atanır. Bunlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklarını almaya devam eder. Söz konusu personelin atandıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atanarlara fark tazminatı ödenmesine son verilir.

b) İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Bölge Laboratuvarlarında görev yapan personel kadroları ile birlikte çalıştığı birim dikkate alınarak durumuna göre İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ya da İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerine herhangi bir işleme gerek kalmaksızın aktarılmış sayılır.

c) İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsüne ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanlar, hiçbir işleme gerek kalmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsüne tahsis edilmiş olanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığına tahsis edilmiş sayılır.”

MADDE 18- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki tanım eklenmiştir.

“Şantiye şefi; konusuna ve niteliğine göre yapım işlerini yapı müteahhidi adına yöneterek uygulayan veya uygulatan, tekniker, teknik öğretmen, mühendis veya mimar diplomasına sahip teknik personeldir.”

MADDE 19- 3194 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 20- 3194 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Her türlü inşaat ve tesisat dâhil yapım işlerine dair yapı müteahhitlerinin yetki belgelendirilmesi işlemlerine; yapı müteahhitlerinin iş gruplarına, ihtisaslaşmalarına ve yüklenilecek işin büyüklüğüne göre sınıflandırılmasına ve bunların sahip olmaları gereken asgari eğitim, iş tecrübesi, teknik donanımı ve kapasitesi, mali durumu, idari yapısı ve personel şartları ile niteliklerine; yapı müteahhitlerinin faaliyetlerinin denetlenmesine, kayıtlarının tutulmasına ve değerlendirilmesine ve bunlara uygulanacak idari müeyyidelerin derecelendirilmesine ve uygulanmasına; şantiye şefi çalıştırılması mecburi ve yapı müteahhidi olmaksızın da yapılması mümkün olan yapılara; şantiye şeflerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile bunlardan hangilerinin iş güvenliği uzmanlığı görevini yürüteceğine, yapım ve denetim işlerinde istihdam edilecek fen adamlarına ve yetki belgeli ustalara ilişkin usul ve esaslar ile ilgili hususlar, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak,”

MADDE 21- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı Cetvelin “A- Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Alanlar:” kısmının “1- Kadroları Genel İdare Hizmetleri Sınıfında yer alan personel ile Teknik Hizmetler, Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri ile Avukatlık Hizmetleri sınıflarında bulunan personelden ek ödeme oranları ilgili gruplarında düzenlenmeyen ve kadro unvanları bu bölümde yer alan personel;” bölümünün (e) sırasına “Genel Sekreter,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 22- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşlarının gerçekleştireceği sınavlarda başarılı olan kişilerin 31/12/2017 tarihine kadar belge masrafı ile sınav ücreti, 1/1/2018 tarihinden 31/12/2019 tarihine kadar ise belge masrafı ile sınav ücretinin yarısı Fondan karşılanır. Fondan karşılanacak sınav ücreti, brüt asgari ücretin yarısını geçmemek üzere meslekler itibarıyla Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararıyla belirlenir. Fondan karşılanan bu desteklerden kişiler bir kez yararlanabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

EK MADDE 4- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışmanı bulunan ve üç yıl içerisinde ölümlü veya sürekli ya da geçici iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinde çalışanların işsizlik sigortası işveren payı teşvik olarak bir sonraki takvim yılından geçerli olmak üzere ve üç yıl süreyle %1 olarak; ölümlü iş kazası meydana gelmesi halinde ise aynı şartlara tabi olmak üzere %3 olarak almır. Türkiye genelinde birden fazla tescilli çok tehlikeli sınıfta yer alan işyeri bulunan işverenin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırılan toplam çalışan sayısı esas alınır.

Bu maddeye göre teşvikten yararlanan işverenlerden birinci fıkrada belirtilen iş kazalarını bildirmeyenlere fiil başka bir suç oluştursa dahi 6331 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen idari para cezası, aynı maddenin üçüncü fıkraya hükümlerine tabi olmaksızın on katı olarak uygulanır. Geçmişe dair yararlanılan primler yasal faizi ile birlikte geri alınır. Bu durumdaki işverenlere beş yıl süre teşvik yasağı uygulanır. Haklarında yasaklama kararı uygulananların gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı teşvik yasağı uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 23- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Karaman ili Ermenek ilçesi Güneyyurt beldesi Cenne mevkiinde 28/10/2014 tarihinde maden kazasının meydana geldiği işyerinde aynı tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlar ile bunlardan hayatını kaybedenlerin 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlara göre, bu maddenin yayımı tarihini izleyen aybaşından itibaren altı ay süre ile brüt asgari ücret tutarında Fondan aylık ödeme yapılır. Bu ödemelerden herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

Ayrıca, aynı mevkiide faaliyette bulunan ve bu maddenin yayımı tarihinden önce 6331 sayılı Kanunun 25 inci maddesi gereği kapalı olan maden işyerlerinde çalışan ve 28/10/2014 tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların ödenmeyen net ücretleri işyerlerinin kapalı olduğu dönemle sınırlı olmak ve bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay geçmemek üzere Fondan aylık olarak ödenir ve yapılan bu ödemeler yasal faiz uygulanmak suretiyle işverenden tahsil edilir.”

MADDE 24- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlük tarihinden önce geçerli olan Şanlıurfa İli, Ceylanpınar İlçesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan alan kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilan edilmiştir. Bu alanda yer alan ve imar planında eğitim ve sağlık alanına ayrılanlar ile fiilen kamu hizmetlerinde kullanılanlar hariç Hazineye ait olan ve kullanıcıları bulunan taşınmazlar, öncelikle kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere talebi halinde Ceylanpınar Belediyesine bedelsiz olarak devredilir.

Ceylanpınar Belediyesince devralınan bu taşınmazlar; öncelikle kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine, satış tarihindeki 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerleri üzerinden doğrudan satılır ya da rayiç bedeli karşılığında genel hükümlere göre değerlendirilir. Ceylanpınar Belediyesince satılan taşınmazların satış bedellerinin tamamı, alıcıları tarafından Bakanlıkça belirlenecek saymanlık hesabına yatırılır. Tahsil edilen bedellerden beşinci fıkraya göre pay ayrılmaz. Bu şekilde devredilen taşınmazlar, haczedilemez ve üzerlerinde üçüncü kişiler lehine herhangi bir sınırlı aynı hak tesis edilemez.

Bu alanlar hakkında 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 73 üncü maddesinin bu madde hükümlerine aykırı olmayan hükümleri uygulanabilir.

Bu madde uyarınca kullanıcılarına veya bunların kanunî veya akdi haleflerine yapılacak satışlarda 5 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen ödeme koşulları ile yedinci, sekizinci ve onuncu fıkraları hükümleri uygulanır. Ancak, varsa bu taşınmazların üzerinde bulunan yapı ve tesisler hakkında 5 inci maddenin son fıkrası hükmü uygulanmaz.”

MADDE 25- 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) İşyerinde, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına ve onaylanmış yapı projesine uygun olarak çalışmaların yapıldığını denetlemek ve gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmek.”

MADDE 26- 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari müeyyideler ve teminat

MADDE 8- Yapı denetim kuruluşlarından bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen esaslara göre denetim görevini yerine getirmedikleri tespit edilenlere, tespit edilen fiil ve hallerin durumuna göre, aşağıdaki idari yaptırımlar uygulanır.

a) Denetim personelinin görevi başında bulunmaması veya yapı denetim kuruluşunun denetim personeline görevi ile ilgili yazılı olarak bilgi vermediğinin anlaşılması,

b) Mevzuatın öngördüğü evrakın tanziminde eksiklik veya kusur bulunması,

c) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (b) veya (f) bendinde belirtilen görevlerin yerine getirilmemesi, hallerinde, tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %10’u kadar idari para cezası,

ç) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilememesi kaydı ile, 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde, tespite konu olan yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %20’si kadar idari para cezası verilir.

d) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (d) veya (e) veya (h) veya (ı) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde, tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %30’u kadar idari para cezası verilir.

Yapı denetim kuruluşlarına denetim sorumluluğunu üstlendiği bir işe yönelik yapılacak tespitler doğrultusunda yukarıdaki bentlerde belirtilen idari müeyyidelerden birden fazla cezanın verilmesinin gerekmesi halinde o işe ait yapı denetim hizmet sözleşmesinin en fazla %50’si kadar idari para cezası verilir.

e) Aşağıda belirtilen;

1) Denetim hizmetinin bu Kanunda yazılı asgari hizmet bedelinden düşük bir bedel ile üstlenildiğinin tespit edilmesi,

2) Yapı sahibinden veya vekilinden, yapı denetim hesabına yatırılmaksızın yapı denetimi hizmet bedeli alındığının tespit edilmesi,

hallerinde, üstlenilen denetim işlerinin tamamına ait yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %3’ü kadar idari para cezası verilir.

f) 6 nci maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı hareket edilmesi halinde üstlenilen denetim işlerinin tamamına ait yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %2’si kadar idari para cezası verilir.

g) Aşağıda belirtilen;

1) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilemesi halinde 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmemesi,

2) 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının birinci cümlesi hükmüne aykırı hareket edilmesi,

3) Yapı denetim kuruluşuna son bir yıl içinde üç defa idari para cezası uygulanması,

hallerinde, cezayı gerektiren fiil ve halin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilip öğrenilmesinden veya son idari para cezasının tebliğinden itibaren İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıl yeni iş almaktan men cezası verilir.

h) Yeni iş almaktan men yönünde verilen ilk cezanın ilan edilmesinden sonra, yeni iş almaktan men yönünde cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilan edilmesinden sonra üçüncü defa yeni iş almaktan men yönünde ceza vermeyi gerektiren bir fiillin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip ilan edilmesi halinde, son ilan tarihinden itibaren Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça yapı denetim kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilir ve teminatı irat kaydolunur.

Yapı denetim kuruluşunun, 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi hükmüne aykırı hareket eden veya yapı denetim kuruluşunda görevli iken laboratuvar kuruluşlarında da görev alan mimar ve mühendislerine İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne 5.000 Türk Lirası idari para cezası verilir.

İdari para cezası, cezayı gerektiren fiil ve halin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilmesini müteakip yapı denetim kuruluşunun ve ilgililerin savunmaları alınarak verilir ve yazılı olarak tebliğ edilir.

İdari para cezasına karşı onbeş gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. Bu süre içerisinde itiraz yoluna başvurulmaması halinde idari para cezası kesinleşir. İtirazlar, zaruret olmayan hallerde evrak üzerinde incelenerek en kısa süre içinde karar bağlanır. İtiraz üzerine verilen mahkeme kararları kesindir.

Yeni iş almaktan men ve faaliyetine son verme cezalarına dair işlemler, Resmî Gazetede ilan edilir.

Yeni iş almaktan men cezası, yapı denetim kuruluşunun denetimindeki diğer işlerin devamına mani değildir. Ancak, yapı denetim kuruluşuna yeni iş almaktan men cezası verilmesine esas olan yapım işinin devam edebilmesi için, yapı sahibi tarafından başka bir yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe, ilgili idare tarafından işin devamına izin verilmez. Faaliyete son verme cezası verilen hallerde de, yapı denetim kuruluşunun denetimini üstlendiği yapıların devamına, yeni yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe ilgili idare tarafından izin verilmez.

Yeni iş almaktan men cezası alan yapı denetim kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; faaliyete son verme cezası alan yapı denetim kuruluşunun ortakları ise, üç yıl süre içinde herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Yapı denetim kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mimar ve denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonunun kararı ile iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mimar ve denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Yapı denetim kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşlarının personel, tesis, makine, teçhizat ve kalite kontrol sisteminde olumsuz yönde bir değişiklik olduğunun veya gerçekleştirilen deneylerin belirlenmiş teknik kritere uygun olmadığına veya bu Kanunda ve ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi halinde, tespit edilen fiil ve hallerin durumuna göre, İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne;

a) Laboratuvarların kalite sistemine ilişkin idari ve teknik şartlar bakımından tespit edilen aykırılıklar için uyarma cezası,

b) Verilen ilk uyarma cezasının tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa uyarma cezası vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip tebliğ edilmesi halinde, laboratuvar kuruluşuna 5.000 Türk Lirası idari para cezası,

c) Alet ve cihaz kalibrasyonlarının zamanında yaptırılmaması veya kür havuzlarında veya kür odalarında kür şartlarına uyulmaması veya şantiye mahallinde alınan taze beton numunelerinin zamanında toplanmaması veya karot numunesi alınması sırasında laboratuvar denetçisinin hazır bulunmaması veya laboratuvar kuruluşunun deney kapsam listesindeki deneyler hariç olmak üzere deney raporlarında Bakanlık logosunun kullanılması veya numune kayıt ve rapor defterinde boşluklar bulunması hallerinde, laboratuvar kuruluşuna 10.000 Türk Lirası idari para cezası,

verilir.

d) Bu fıkranın (c) bendine göre verilen ilk cezanın tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa aynı cezayı vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip tebliğ edilmesi halinde, İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıl yeni iş almaktan men cezası verilir.

e) Aşağıda belirtilen;

1- Bu fıkranın (d) bendine göre verilen cezanın ilan edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilan edilmesinden sonra üçüncü defa aynı türden ceza vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip ilan edilmesi,

2- Laboratuvar kuruluşunun idarelere veya şahıslara verdiği deney raporlarının gerçeği yansıtmayan sonuçlar ihtiva ettiğinin tespit edilmesi,

hallerinde Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça Laboratuvar kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilir. Sözleşmesi feshedilir ve teminatı irat kaydolunur.

Üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri, laboratuvar kuruluşu hakkında uygulanan idari müeyyideler için de geçerlidir.

Yeni iş almaktan men cezası alan laboratuvar kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; faaliyete son verme cezası alan laboratuvar kuruluşunun ortakları ise, üç yıl süre içinde herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonu tarafından iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

İlgili meslek odaları, yapı denetim veya laboratuvar kuruluşlarına bu madde uyarınca idari yaptırım uygulanmasına sebep olan denetçi mimar ve mühendisler ile diğer mimar ve mühendisler hakkında, kendi mevzuatına göre cezai işlem yaparak neticesini Merkez Yapı Denetim Komisyonuna bildirir.

Laboratuvar kuruluşlarının veya denetçi mimar ve denetçi mühendislerin izin belgesi alma safhasında gerçeğe aykırı belge düzenlediğinin izin belgesi verildikten sonra anlaşılması halinde, izin belgesi derhal iptal edilir.

Yapı denetim kuruluşlarına denetim sorumluluğunu üstlendiği bir işte yeni bir iş almaktan men cezası almasını gerektiren 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (c) ile (g) bendine aykırı hareket ettiğinin aynı anda tespit edilmesi halinde bir kez yeni iş almaktan men cezası verilir.

Laboratuvar kuruluşlarına uyarı cezası vermeyi gerektiren birden fazla fiilin aynı anda tespit edilmesi halinde kuruluşa idari para cezasına esas olmak üzere tek bir uyarı cezası uygulanır.

Laboratuvar kuruluşlarına idari para cezası vermeyi gerektiren birden fazla fiilin aynı anda tespit edilmesi halinde kuruluşa en fazla 15.000 Türk Lirası idari para cezası verilir.

Bu Kanun kapsamında verilecek idari para cezaları İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne verilir ve verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

Bu Kanuna göre yapı denetim izin belgesi ve laboratuvar izin belgesi verilmesi sürecinde Bakanlıkça belirlenecek miktarda nakit para, banka teminatı veya hazine bonusu teminat olarak alınır. Teminatın miktarı, iadesi ve gerektiğinde kullanılması ve irat kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 27- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir,

“(z) İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yükümlülükler.”

MADDE 28- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin madde başlığı “Çağrı üzerine çalışma ve uzaktan çalışma” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Uzaktan çalışma; işverenin belirlediği mal veya hizmeti üretmek amacıyla, işçinin işyeri dışında, iş edimini yerine getirdiği yazılı sözleşmeye dayalı iş ilişkisidir.

Dördüncü fıkraya göre yapılacak iş sözleşmesinde; işin tanımı, yapıma şekli, süresi ve yeri, ücret ve ücretin ödenmesine ilişkin hususlar, işveren tarafından sağlanan araç ve malzeme, bunların korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin işçiyle iletişim kurması ile genel ve özel çalışma şartlarına ilişkin hükümler yer alır.

Uzaktan çalışmada, işçilerin çalıştıkları gün ve saatler işveren tarafından onaylanan günlük puantaj cetvellerine kaydedilir. İşin emsal işçi tarafından yapılabileceği süreye ilişkin bir hesaplamanın sözleşmeye eklenmesi zorunludur.

Uzaktan çalışmada işçiler, ayrımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin niteliğinden ötürü emsal işçiye göre farklı işleme tabi tutulamaz. İşveren, işçinin yürütmekte olduğu işle ilgili iş sağlığı ve güvenliği önlemleri hususunda işçiyi bilgilendirmek ve sağladığı ekipman, malzeme ve hammadde ile ilgili gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

Uzaktan çalışmada bölünemeyen haklar, çalışılan gün ve saate ilişkin kayıtlar, yıllık ücretli izin, bildirim sürelerinin belirlenmesi ve kıdem tazminatına hak kazanmaya esas süre, hafta tatili ve ücretine hak kazanma ile benzeri konulara ilişkin hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 29- 4857 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan “haftalık otuz altı saati aşan” ibaresi “haftalık otuzyedibuçuk saati aşan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 30- 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin çalışma süresi; günde en çok yedibuçuk, haftada en çok otuzyedibuçuk saattir.”

MADDE 31- 4857 sayılı Kanununun 46 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi “Ek 2 nci maddede sayılan izin süreleri,” şeklinde değiştirilmiş, 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve 65 inci” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Mazeret izni

EK MADDE 2- İşçiye; evlenmesi, eşinin doğum yapması veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü halinde üç gün ücretli izin verilir.

İşçilerin en az yüzde yetmiş oranında engelli veya süregelen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveyninden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.”

MADDE 32- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna devir tarihini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Devir tarihi itibarıyla sandık iştirakçileri bu Kanunun 4 üncü maddesinin (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.”

MADDE 33- 5510 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde veya mecburi hizmetlerini tamamlayacakları tarihten itibaren üç ay içinde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 34- 5510 sayılı Kanunun geçici 59 uncu maddesinin birinci fıkrasına “Soma ilçesinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 28/10/2014 tarihinde Karaman ilinin Ermenek ilçesinde” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 35- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 61 - Mülga 24/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanunu, mülga 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyet izni kaldırılan ve (ortaklarının temettü hariç ortaklık hakları dahil) yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen ya da doğrudan iflasına karar verilen bankalar ve bu bankaların; hâkim ortakları, yönetim ve denetimine sahip olduğu iştirakleri, gerçek ve tüzel kişi hâkim ortaklarının hâkim ortak olduğu şirketler ve anılan Kanunlar kapsamında bankanın Fona olan borcundan sorumlu tutulan kişiler hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre iflas kararı verilmiş ve işlemleri devam eden, iflas tasfiyesi sonuçlanmış olan şirketlerin borçlarından, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 80 inci ve bu Kanunun 88 inci maddesi çerçevesinde müşterek ve müteselsil sorumluluğu bulunanlardan şirket yönetim organlarında görev almayan ve sermaye sahibi olmayan kanuni temsilciler ve üst düzey yönetici veya yetkilileri hakkında Kurum alacaklarından dolayı Kurumca 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre icra takibi başlatılmış olsun veya olmasın ilgili mevzuata ilişkin müşterek ve müteselsil sorumlulukları sona erer, yapılan takipler sonlandırılır ve bu kişiler hakkında uygulanan hacizler kaldırılır. Haklarında icra takibi başlatılmış olanlardan, bu işlemlere karşı dava açmış olanların bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için bu davalardan feragat etmeleri şarttır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgililerin şahsi mal varlıklarından tahsil edilmiş olan tutarlar red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.”

MADDE 36- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının

(c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir, “c) Meslek standartlarını ve yeterlilikleri onaylamak.”

MADDE 37- 5544 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“ç) Denetim Dairesi Başkanlığı,

d) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 38- 5544 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bireylerin ölçme, değerlendirme ve belgelendirilmesine ilişkin faaliyetleri gerçekleştirmek.

b) Sınav ve belgelendirme kuruluşları ile eğitim akreditasyon kurumlarının yetkilendirilmesini sağlamak ve bu kuruluşlara yönelik rehberlik faaliyetlerini gerçekleştirmek.

c) Ulusal mesleki yeterlilikler alanındaki eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonuna ve yabancıların sahip oldukları mesleki yeterlilik sertifikalarının doğrulanmasına ilişkin faaliyetleri gerçekleştirmek.”

MADDE 39- 5544 sayılı Kanuna 13/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 13/B ve 13/C maddeleri eklenmiştir.

“Denetim Dairesi Başkanlığı

MADDE 13/B- (1) Denetim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Yetkilendirilmiş kurum ve eğitim akreditasyon kurumu olma başvurularını Kurum mevzuatı dâhilinde incelemek ve değerlendirmede bulunmak.

b) Yetkilendirilmiş kurumlar ile eğitim akreditasyon kurumlarının Kurumla ilgili faaliyetlerini izlemek, denetlemek ve değerlendirmek.

c) Denetim standartlarını ve akreditasyon ilkelerini esas alarak Kurum faaliyetlerinde kalite güvencesini sağlamak amacıyla araştırma ve inceleme yapmak.

ç) İzleme, değerlendirme ve denetimlere ilişkin standart ve ilkelerin oluşturulmasını sağlamak, denetim rehberleri hazırlamak, denetimlerin etkililiğini ve verimliliğini artırıcı görüş ve önerilerde bulunmak.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.

(2) Bu madde kapsamında denetim veya inceleme amacıyla görevlendirilen uzman ve uzman yardımcılar hakkında 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır.”

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığı

MADDE 13/C- (1) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulmasına, geliştirilmesine, güncelliğinin sağlanmasına ve yürütülmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak.

b) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde belirlenen kurul ve yapıların oluşturulmasına, işletilmesine ve sürdürülmesine ilişkin çalışmaları yürütmek.

c) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ve diğer bölgesel yeterlilik çerçeveleriyle referanslanması çalışmalarını ve diğer ülkelerin ulusal yeterlilik çerçeveleriyle karşılıklı tanıma çalışmalarını yürütmek.

ç) Çalışma konularıyla ilgili araştırma yapmak, yayın hazırlamak, uygulamalar sonucu elde edilen veriler çerçevesinde sistemde yapılması gereken değişiklikleri tespit etmek.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.”

MADDE 40- 5544 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir,

“c) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı,

ç) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 41- 5544 sayılı Kanuna 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 15/A maddesi eklenmiştir.

“Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

MADDE 15/A- (1) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yürütmek.”

MADDE 42- 5544 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 16- (1) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Kurum personelinin işe alımı ve özlük haklarına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, performans ölçütleri ile insan kaynakları politikasını hazırlamak.

b) Kurum hizmetleri için gerekli olan bilişim altyapısını oluşturmak, teknolojik gelişmeleri takip etmek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunda gereken önlemleri almak, belirlenmiş politikaları ve ilkeleri uygulamak.

c) Kurumun evrak, arşiv, dokümantasyon ve taşınır hizmetlerini yürütmek ve koordine etmek.

ç) Kurumun ihale, satın alma ve lojistik işlemlerini yürütmek.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.

MADDE 43- 5544 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Yürürlükte olan meslek standartları en geç beş yılda bir yeniden değerlendirilir. Ulusal meslek standartlarının ve ulusal yeterliliklerin güncellenmesi ve iptaline ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Değişikliklerin kabulü ve yayımlanması ikinci fıkrada belirtilen usule tabidir.

(4) Mesleki ve teknik eğitim ve öğretime ilişkin orta ve yükseköğretim programları, Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler tarafından bir yıl içinde ilgili ulusal meslek standartlarıyla uyumlu hale getirilir, eğitim ve öğretimin bu programlara göre verilmesi sağlanır.”

MADDE 44- 5544 sayılı Kanununun 23/A maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Kalite güvencesi sağlanmış tüm yeterlilikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine dâhil edilir. Yeterliliklerin kalite güvencesinin sağlanmasına ilişkin ölçütler Kurum tarafından belirlenir. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşumu ve yürütülmesi için Milli Eğitim Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurulu, Kurum ve ilgili tarafların temsilcilerinden oluşan Kurul, Komisyon ve Çalışma Grupları gibi danışma, karar ve uygulama birimleri oluşturulabilir. Bu birimlerin oluşturulmasına, işletilmesine, kalite güvence ölçütlerine, kalite güvencesini belirleyecek kurum ve kuruluşların belirlenmesine ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 45- 5544 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin beşinci fıkrasına “iktisadî ve idarî bilimler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “fen ve edebiyat,” ibaresi eklenmiştir.

“Personel sayısının mevcut pozisyon sayılarının yarısını aşmamak kaydıyla artırılmasına ve unvanlarda değişiklik yapılmasına Yönetim Kurulunun kararı ve ilgili Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilir.”

MADDE 46- 5544 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) Ulusal mesleki yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonundan elde edilen gelirler.”

MADDE 47- 5544 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ç) Ulusal mesleki yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonuna ilişkin giderler.”

MADDE 48- 5544 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Kurumca standardı yayımlanan ve Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, tebliğin yayım tarihinden itibaren sekiz ay sonra bu Kanunda düzenlenen esaslara göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmaz. 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin mesleki ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmaz.

(2) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarını ilgilendiren mevzuatta bu maddede belirtilen hususlara ilişkin gerekli düzenlemeler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz ay içerisinde yapılır.

(3) Birinci fıkraya ilişkin denetimler iş müfettişlerince yapılır. Birinci fıkrada belirtilen hükümlere aykırı davranan işveren veya işveren vekillerine Çalışma ve İş Kurumu il müdürü tarafından her bir çalışan için bin Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.”

MADDE 49- 5544 sayılı Kanunun “İhdas Edilen Pozisyonlar Cetveli” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“POZİSYON CETVELİ

POZİSYON UNVANI	SAYISI
Kurum Başkanı	1
Başkan Yardımcısı	2
Meslek Standartları Dairesi Başkanı	1
Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanı	1
Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Dairesi Başkanı	1
Denetim Dairesi Başkanı	1
Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanı	1
1. Hukuk Müşaviri	1
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1
Uzman	90
Uzman Yardımcısı	45
Avukat	2
Mütercim/Tercüman	1
İstatistikçi	7
Mühendis	4
Bilgisayar Programcısı	1
Çözümleyici	1
Mali Hizmetler Uzmanı	1
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	2
Muhasebeci	1
Bilgisayar İşletmeni	4
Sekreter	6
Büro Görevlisi	20
TOPLAM	197”

MADDE 50- 5544 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ulusal yeterlilik çerçevesiyle” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesiyle”, 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “Ulusal yeterlilik çerçevesi” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”, 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Ulusal Yeterlilik Çerçevesi” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”, 23/A maddesinin madde başlığı “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi” ve aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 51- 23/5/1928 tarihli ve 1322 sayılı Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve İlanı ve Meriyet Tarihi Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Resmî Gazete basılı olarak ve internet ortamında yayımlanır. İnternet ortamında yayımlanan Resmî Gazete ile basılı nüsha arasında farklılık olması hâlinde basılı nüsha esas alınır. Ancak, Resmî Gazete’de yayımlanacak ilanlar, sadece internet ortamında duyurulur.”

MADDE 52- 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının mülga (a) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“a) Resmî Gazete’de yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilen yönetmelik, tebliğ ve diğer düzenleyici işlemlere ilişkin taslakları Anayasaya, kanunlara, genel hukuk kurallarına, kalkınma plan ve programları ile Hükümet Programına uygunluğu açısından incelemek;”

MADDE 53- 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun 145 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) 10 uncu maddesi ile 11 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları 11/1/2015 tarihinde, 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları 11/7/2015 tarihinde;”

MADDE 54- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 55- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkar

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

N. Canikli

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

L. Elvan

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(2) İşverene iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı, görev aldığı işyerinde göreviyle ilgili mevzuat ve teknik gelişmeleri göz önünde bulundurarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri belirler ve işverene yazılı olarak bildirir. Eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesinden, tedbir ve tavsiyelerin yerine getirilmesinden işveren sorumludur. Bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı ve benzeri hayati tehlike arz etmesine rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması hâlinde, bu durum işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca, Bakanlığın yetkili birimine bildirilir ve bu bildirim işyerinde çalışanların görebileceği bir yerde ilan edilir. Bildirim yapmadığı tespit edilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının belgesi üç ay, tekrarında ise altı ay süreyle askıya alınır. Bu bildirimden dolayı işvereni tarafından işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş sözleşmesine son verilemez ve bu kişiler hiçbir şekilde hak kaybına uğratılamaz. Aksi takdirde işveren hakkında bir yıllık sözleşme ücreti tutarından az olmamak üzere tazminata hükmedilir. İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş kanunları ve diğer kanunlara göre sahip olduğu hakları saklıdır. Açılan davada, kötü niyetle gerçek dışı bildirimde bulunduğu mahkeme kararıyla tespit edilen kişinin belgesi altı ay süreyle askıya alınır.”

“Sektörel düzenleme çerçevesinde maden ve yapı ile diğer sektörlerde öncelikli olarak hangi meslekî unvana sahip iş güvenliği uzmanlarının görev yapacağını ve bunların yanında görev yapacak diğer mesleklerle sahip iş güvenliği uzmanlarının belirlenmesine dair usul ve esaslar, Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 2- 6331 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) İş sözleşmesi ile çalışanların; kişisel koruyucu donanım kullanmaması, makine ve teçhizatın koruyucusunu etkisiz hâle getirmesi, iş ile ilgili güvenlik kurallarına uymaması hususlarından dolayı ayrı ayrı üç defa yazılı olarak uyarılması hâlinde işveren bakımından iş sözleşmesinin 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesine göre haklı nedenle derhâl fesih hakkı doğar.”

MADDE 3- 6331 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “mülki idare amiri tarafından” ibarelerinden sonra gelmek üzere “kolluk kuvvetleri marifetiyle” ibareleri ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(7) Çok tehlikeli sınıfta yer alan ve kamudan ihale ile alınan işlerde; teknolojik gelişme, iş gücü kapasitesinin artırılması, üretim metotlarında yenilik gibi bir kısım unsurlar sağlanmadan, üretim ve/veya imalat planlarına, iş programlarına aykırı hareket edilerek üretim zorlaması nedeniyle hayati tehlike oluşturacak şekilde çalışma biçimleri işin durdurulma sebebi sayılır.

(8) İşyerinde durdurulan işlerde izinsiz çalışma yaptırın işveren veya işveren vekillerine üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.”

MADDE 4- 6331 sayılı Kanunun 25 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ölümlü iş kazası sebebiyle kamu ihalesinden yasaklama

MADDE 25/A- Ölümlü iş kazası meydana gelen maden işyerlerinde kusuru yargı kararı ile tespit edilen işveren, mahkeme tarafından kusuru oranında iki yıla kadar kamu ihalelerine katılmaktan 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasında sayılanlarla birlikte yasaklanır. Kararın bir örneği işverenin siciline işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna gönderilir ve Kurumun internet sayfasında ilan edilir.”

MADDE 5- 6331 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ğ) ve (1) bentleri ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci fıkraya aşağıdaki bentler ile maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“ğ) 17 nci maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene, her bir aykırılık için çalışan başına ayrı ayrı beşyüz Türk lirası,”

“1) 25 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene ihlale uğrayan her bir çalışan için bin Türk lirası, aykırılığın devam ettiği her ay için aynı miktar,”

“o) Çalışanlarına, standartlara uygun ve CE işaretli kişisel koruyucu donanım temin etmeyen işverenlere çalışan başına beşyüz Türk lirası,

ö) Yer altı maden işletmelerinde çalışanların buldukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmayan işverenlere çalışan başına beşyüz Türk lirası,”

“(2) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları hariç gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu il müdürünce verilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç tahsil edilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları ise doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesi hükümleri uygulanır. Verilen diğer idari para cezaları tebliğinden itibaren otuz gün içinde ödenir. İdari para cezaları tüzel kişiliği bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları adına da düzenlenebilir.”

“(3) Bu maddede belirtilen idari para cezaları;

a) Ondan az çalışanı bulunan işyerlerinden;

- 1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,
- 2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yirmi beş oranında artırılarak,
- 3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,

b) On ila kırk dokuz çalışanı bulunan işyerlerinden;

- 1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,
- 2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,
- 3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,

c) Elli ve daha fazla çalışanı bulunan işyerlerinden;

- 1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,
- 2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,
- 3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde iki yüz oranında artırılarak uygulanır.

(4) İşin durdurulması hâlinde, durdurmaya sebep olan fiilden dolayı ilgili idari para cezası uygulanmaz.

(5) Çalışan sayısı ile çarpılarak verilen idari para cezalarında üçüncü fıkraya hükümleri uygulanmaz.

(6) 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç olmak üzere bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezaları, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitim ve araştırma-geliştirme projelerine ilişkin harcamalarda kullanılır. Bu amaçla ihtiyaç duyulan ödenek, Bakanlık bütçesinde öngörülmüştür. Söz konusu ödeneğin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 6- 6331 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“g) İşyerlerinde işin durdurulması, hangi işlerde risk değerlendirmesi yapılmamış olması durumunda işin durdurulacağı, durdurma sebeplerini gidermek için mühürlerin geçici olarak kaldırılması, yeniden çalışmaya izin verilme şartları, çok tehlikeli işler sınıfında yer alan başta maden ve yapı olmak üzere işyerlerinde acil durdurmayı gerektiren hususlar, acil hâllerde işin durdurulmasına karar verinceye kadar geçecek sürede alınacak tedbirlerin uygulanması.”

MADDE 7- 6331 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkraya eklenmiştir.

“(1) Bu Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğü, 1/1/2018 tarihine kadar (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi; tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise (B) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirme yükümlülüğü, 1/1/2017 tarihine kadar (C) sınıfı belgeye sahip iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi kaydıyla yerine getirilmiş sayılır.”

“(3) İkinci fıkraya göre iş güvenliği uzmanlığı belge yükseltme sınavlarında başarılı olup belge almaya hak kazananların hakları saklıdır.”

MADDE 8- 6331 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9-(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirme yükümlülüğünü yerine getiren işverenlere geriye dönük 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında idari para cezası uygulanmaz.”

MADDE 9- 6331 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına eklenen (ö) bendi, 1/1/2016 tarihinden itibaren uygulanır.”

MADDE 10- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ilk iki çocuk için % 7,5” ibaresinden sonra gelmek üzere “, üçüncü çocuk için %10,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “1. Başbakanlık ve Bakanlıklarda” bölümüne “Milli Emlak Dairesi Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı” ibaresi eklenmiş, “4. Başbakanlık ve Bakanlıklarda” bölümünde yer alan “İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürü,” ibaresi “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı,” şeklinde değiştirilmiş ve bu ibareden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürü,” ibaresi eklenmiştir.

b) Eki (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 7 nci sırasına “Gelir İdaresi Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan “yabancı dil” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kamulaştırma nedeniyle idarece ödenmiş olan ancak kesinleşen yargı kararları gereği geri ödenmesi gereken kamulaştırma bedelinin; borçlusuna bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idarece tebliğ edilmiş olması hâlinde bu Kanunun yayımını izleyen aydan başlamak üzere altı ay içinde, tebliğ edilmemiş olması hâlinde ilgisine tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödenmesi şartıyla kamulaştırma bedeliyle birlikte ödenmesi gereken faizin tahsilinden vazgeçilir. Şu kadar ki, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak tebliğatlarda ödeme için verilen üç aylık sürenin bu maddede yer alan altı aylık sürenin içinde kalması hâlinde üç aylık süre altı aylık sürenin bitim tarihine kadar uzar. Bu madde hükmünden yararlanan şahıslar bu konuyla ilgili dava açamazlar. Bu şahıslar hakkında başlatılmış icra takipleri ödeme süresince durur, ödemeyi müteakip sonlandırılır, icra ve yargılama masrafları talep edilmez.”

MADDE 14- 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 15- 3146 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“j) İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ile İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek.”

“İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ile İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin çalışma usul ve esasları ile personelin nitelik, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

“20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen eğitim kurumları, ortak sağlık ve güvenlik birimleri ile birinci fıkra gereğince iş sağlığı ve güvenliği ortam ölçüm, analiz laboratuvarlarının inceleme, kontrol ve denetimleri, iş sağlığı ve güvenliği uzmanı ve yardımcılarını mühendis, fizikçi, kimyager, biyolog ve tabipler tarafından yerine getirilebilir. Bu madde kapsamında görevlendirilenler hakkında 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır.”

MADDE 16- 3146 sayılı Kanunun 12/A maddesinin başlığı “Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı” şeklinde, maddenin birinci fıkrasında yer alan “Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığının” ibaresi “Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığının” şeklinde değiştirilmiş, maddenin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve (f) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“f) Bakanlık tarafından hazırlanacak mevzuatı Avrupa Birliği müktesebatına ve terminolojisine uyumu açısından incelemek ve görüş bildirmek.

g) İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Programı çerçevesinde kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde, mevzuat uyumu ve uygulaması için gerekli teknik, kurumsal kapasite ve mali ihtiyaçların tespitine ve faaliyetlerin izlenmesine katkıda bulunmak.”

MADDE 17- 3146 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, birinci cümlesinden sonra aşağıdaki cümle eklenmiş, fıkrada yer alan “veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddenin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Yurt dışı sürekli görevlere; yurt dışı işçi hizmetleri uzmanları ile Bakanlık merkez teşkilatı veya bağlı veya ilgili kuruluşlarında ek göstergeleri Genel Müdür düzeyinde veya daha yüksek tespit edilen kadrolarda bulunanlar, mesleki nitelik değerlendirmesine tabi tutulmaksızın atanabilirler.”

“Bakanlık ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünde Genel Müdür Yardımcısı veya Daire Başkanı kadrolarında en az iki yıl çalışmış olanlar da mesleki nitelik değerlendirmesine tabi tutulmak, Bakanlığın yurt dışında bulunan toplam birim sayısının %10'unu geçmemek ve bir defaya mahsus olmak üzere yurt dışı sürekli görevlere atanabilirler.”

MADDE 18- 3146 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinde yer alan “İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürlüğü” ibaresi “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 3146 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (3), (4) ve (5) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 20- 3146 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 16- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığında Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanı unvanlı kadroda bulunan personel ile İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdürlüğünde İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdürü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitü Müdür Yardımcısı unvanlı kadrolarda bulunanların görevleri sona erer ve bunlar en geç bir ay içinde derece ve kademelerine uygun diğer kadrolara atanır. Bunlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklarını almaya devam eder. Söz konusu personelin atandıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti ve ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir.

b) Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığında ve İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü ile İş Sağlığı ve Güvenliği Bölge Laboratuvarlarında görev yapan personel kadroları ile birlikte çalıştığı birim dikkate alınarak durumuna göre Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı ya da İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürlüklerine herhangi bir işleme gerek kalmaksızın aktarılmış sayılır.

c) İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsüne ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanlar, hiçbir işleme gerek kalmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsüne devredilmiş sayılır. Mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsüne tahsis edilmiş olanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsüne tahsis edilmiş sayılır.

ç) Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığına ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve dokümanlar, hiçbir işleme gerek kalmaksızın Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığına devredilmiş sayılır.”

MADDE 21- 3146 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Bakanlık ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü merkez teşkilatlarında; mesleğe özel yarışma sınavıyla giren ve yapılan yeterlik sınavında başarılı olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 35 yaşını doldurmamış ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde üç ay içinde düzenlenen sınavda başarılı olanlar, bir defaya mahsus olmak üzere Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanı kadrolarına atanabilirler. Atama yapılabilecek personel sayısı, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanı ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcısı toplam kadro sayısının %10’unu geçemez. İlgililerin, müracaat tarihinden geriye son üç yıl içinde yapılan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavlarında Almanca, Arapça, Fransızca, İngilizce veya Rusça dillerinin birinden en az (B) düzeyinde puan almış olmaları şarttır.

Bu şekilde atananların, yurt dışı sürekli göreve atanabilmeleri için en az bir yıl Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışmalarını zorunludur.”

MADDE 22- 3146 sayılı Kanuna ekli Ek-1 sayılı cetvelin ana hizmet birimleri bölümünün (5) numaralı sırasında yer alan “Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı” ibaresi “Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 23- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 18- (1) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hariç olmak üzere, tabi oldukları personel kanununa bakılmaksızın Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlarda ve başkan ve üyeleri hariç olmak üzere 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda;

a) Müsteşarlar ile ek göstergesi 7000 ve daha yüksek tespit edilen yönetici kadrolarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde Başbakanlık merkez müşaviri kadrolarına,

b) (a) bendinde belirtilenler hariç olmak üzere ek göstergesi 6400 ve daha yüksek tespit edilen yönetici kadrolarında bulunanlardan Başbakanlık merkez teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarında olanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde Başbakanlık müşaviri, bakanlık merkez teşkilatları ile bağlı ve ilgili kuruluşlarında olanlar bakanlığın müşavir kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda olanlar kurumlarının müşavir veya danışman kadrolarına,

c) Ek göstergeleri 3600 (dâhil) ila 6400 (hariç) olarak tespit edilen yönetici kadrolarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde;

1) Daha önce 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan merkez teşkilatına ait kadrolar ile mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlilikleri aynı veya benzer nitelik arz eden merkez teşkilatına ait kadrolarda bulunanlar daha önceki bu kadrolarına,

2) Daha önce (1) numaralı alt bentte belirtilen kadrolarda bulunmayanlardan ek göstergesi 3600 (dâhil) ila 6400 (hariç) olarak tespit edilen yönetici kadrolarında toplam en az üç yıl görev yapmış olanlar ilgili kuruma ait (1) numaralı alt bentte yer alan kadrolardan kurumlarınca tespit edilmiş olan kadrolara,

3) (2) numaralı alt bentte belirtilenlerden üç yıldan az görev yapmış olanlar, bu maddeye göre ihdas edilmiş sayılan merkez veya taşra teşkilatına ait araştırmacı kadrolarına,

ç) Ek göstergesi 3600’den daha düşük tespit edilen yönetici kadrolarında bulunanlar görevden alındıklarında veya görev süreleri sona erdiğinde;

1) Daha önce 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolar ile mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlilikleri aynı veya benzer nitelik arz eden kadrolarda bulunanlar daha önceki bu kadrolarına,

2) Diğerleri, bu maddeye göre ihdas edilmiş sayılan merkez veya taşra teşkilatına ait araştırmacı kadrolarına

atanırlar. Bu şekilde atananlardan bir ay içinde talepte bulunanlar, atamaya yetkili amirler tarafından bu fıkra kapsamında yer alan yönetici kadroları dışındaki daha önce buldukları veya öğrenim durumları itibarıyla ihraz etmiş oldukları unvanlara ilişkin kadrolara bir ay içinde atanırlar.

(2) Birinci fıkra kapsamında atananlar ile anılan fıkranın son cümlesi uyarınca talep üzerine yapılacak atamalar için uygun boş kadro veya pozisyon bulunmaması hâlinde, bunlar için başka bir işleme gerek kalmaksızın, söz konusu kadro veya pozisyonlar ihdas edilmiş ve kurumların kadro veya pozisyon envanterinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu şekilde ihdas edilmiş sayılan kadro ve pozisyonlar, boşalması hâlinde, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Anılan kadro ve pozisyonlara atananlar, atamaya yetkili amirleri tarafından belirlenen birimlerde istihdam edilir.

(3) Birinci fıkra hükmü kapsamında atananlardan birinci fıkra kapsamında yer alan yönetici kadrolarında toplam en az iki yıl fiilen görev yapmış olanların mali hakları, atandıkları söz konusu kadrolarda bulunmaları kaydıyla, atandıkları tarihi takip eden ay başından itibaren ikinci yılın sonuna kadar fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç, önceki görevine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmeyle devam edilir.

(4) Bu madde hükümleri hâkim ve savcılar, Dışişleri meslek memurları, mülki idare Amirliği hizmetleri sınıfı, millî istihbarat hizmetleri sınıfı ve emniyet hizmetleri sınıfı kapsamına giren ve yönetici kadrolarında bulunanlar, 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanunun 21/A maddesi kapsamında bulunanlar, atanma şartlarını kaybetme, ceza kovuşturması veya disiplin soruşturması sonucunda görevden alınmaları ile mevzuatı uyarınca görevde yükselme sınavıyla atanılabilecek kadrolardan ek göstergesi 3000 (dâhil) ve daha düşük tespit edilenlerde bulunanlar hakkında uygulanmaz.

(5) Bu maddenin uygulanması bakımından özel mevzuatına göre emeklilik bakımından yararlanılanlar da dâhil olmak üzere ek göstergeleri farklı tespit edilenler hakkında 657 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan aynı veya benzer kadro unvanları için uygulanan ek gösterge rakamları dikkate alınır.

(6) Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

(7) Bu maddenin uygulanmasında mali konularda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı, diğer konularda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.”

MADDE 24- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki (II) sayılı cetvele (3) numaralı sıradan sonra gelmek üzere aşağıdaki sıra eklenmiştir.

3/A	Başbakanlık Merkez Müşaviri	68.950	37.950
-----	-----------------------------	--------	--------

MADDE 25- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin “A- Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Göre Alanlar:” kısmının “1- Kadroları Genel İdare Hizmetleri Sınıfında yer alan personel ile Teknik Hizmetler, Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri ile Avukatlık Hizmetleri sınıflarında bulunan personelden ek ödeme oranları ilgili gruplarında düzenlenmeyen ve kadro unvanları bu bölümde yer alan personel;” bölümünün (e) sırasına “genel sekreter,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.”

MADDE 26- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesinin altıncı fıkrasının (d) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasında yer alan “işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Fondan ödenmek üzere vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanlar ile bunlardan ilgili mevzuatına göre Kurum kadrolarına atanan ve Kurumda çalışmaya devam eden personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemeleri gerçekleştirmek” ibaresi eklenmiştir.

“d) Aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar.”

MADDE 27- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşlarının gerçekleştireceği sınavlarda başarılı olan kişilerin 31/12/2017 tarihine kadar belge masrafı ile sınav ücreti, 1/1/2018 tarihinden 31/12/2019 tarihine kadar ise belge masrafı ile sınav ücretinin yarısı Fondan karşılanır. Fondan karşılanacak sınav ücreti, brüt asgari ücretin yarısını geçmemek üzere meslekler itibarıyla Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararıyla belirlenir. Fondan karşılanan bu desteklerden kişiler bir kez yararlanabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

MADDE 28- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 4- 20/06/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışanı bulunan ve üç yıl içerisinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinde çalışanların işsizlik sigortası işveren payı teşvik olarak bir sonraki takvim yılından geçerli olmak üzere ve üç yıl süreyle %1 olarak alınır. Ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmesi hâlinde takip eden aydan itibaren bu teşvik uygulamasına son verilir. İşverenler bu fıkrafta öngörülen şartları tekrar sağlamaları ve talepleri hâlinde bu teşviktan yeniden yararlanır. Türkiye genelinde birden fazla tescilli çok tehlikeli sınıfta yer alan işyeri bulunan işverenin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırılan toplam çalışan sayısı esas alınır.

Bu maddeye göre teşviktan yararlanan işverenlerden birinci fıkrafta belirtilen iş kazalarını bildirmeyenler, iş kazasının meydana geldiği tarihten itibaren yararlandıkları primleri yasal faizi ile birlikte geri öderler ve bu teşviktan beş yıl süre ile yasaklanırlar. Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması hâlinde, şirket ortaklarının tamamı hakkında; sermaye şirketi olması hâlinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları hâlinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları hâlinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 29- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Karaman ili Ermenek ilçesi Güneyyurt beldesi Cenne mevkiinde 28/10/2014 tarihinde maden kazasının meydana geldiği işyerinde aynı tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlar ile bunlardan hayatını kaybedenlerin 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlara göre, bu maddenin yayımı tarihini izleyen ay başından itibaren altı ay süre ile brüt asgari ücretin iki katı tutarında Fondan aylık ödeme yapılır. Bu ödemelerden herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

Ayrıca, aynı mevkiide faaliyette bulunan ve bu maddenin yayımı tarihinden önce 6331 sayılı Kanunun 25 inci maddesi gereği kapalı olan diğer işyerlerinde çalışan ve 28/10/2014 tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara; işverenin başka bir iş verip vermediğine bakılmaksızın kanuni ve özel kesintileri hariç ödenmeyen net ücretleri, işyerlerinin kapalı olduğu dönemle sınırlı olmak, bu maddenin yayımı tarihini takip eden aydan başlamak ve üç ayı geçmemek üzere Fondan aylık olarak ödenir ve yapılan bu ödemeler yasal faiz uygulanmak suretiyle işverenden tahsil edilir.”

MADDE 30- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- Bu Kanunun geçici 10 uncu maddesi ile sağlanan sigorta primi desteğinden maddenin yayımlandığı ay ve öncesine ilişkin olmak üzere ortalama sigortalı sayısının yanlış hesaplanması sebebiyle yersiz yararlandığı tespit edilen işverenlerin yersiz yararlanılan teşvik tutarlarına ilişkin 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sigorta primi teşvikinden yersiz yararlandığı tespit edilip tahsil edilen primlere ait gecikme cezası ve gecikme zamları iade ve mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

MADDE 31- 5/6/1986 tarihli ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanun kapsamında kalan ve bu maddeyi ihdas eden 11/11/1999 tarihli ve 4479 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih olan 14/11/1999 tarihinden önce yapılan tapulama ve kadastro çalışmaları sonucunda hükmen de olsa tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmaz mallar ile tescil harici bırakılan Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler; 14/11/1999 tarihindeki ziyetleri veya fiili kullanıcıları tespit edilmek ve aynı tarih itibarıyla varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğu ve kim veya kimler tarafından ne zamandan beri kullanıldığı kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmek suretiyle, 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen askı ilanı hariç diğer ilanlar yapılmaksızın öncelikle fiili durumlarına uygun olarak ifraz ve/veya tevhit edilmek suretiyle kadastroları yapılarak tapuda Hazine adına tescil edilir ve kadastro tutanağının beyanlar hanesindeki bilgiler tapu kütüğünün beyanlar hanesine de aynen aktarılır. Tapu kütüğünün beyanlar hanesinde taşınmazın ziyedi/kullanıcısı ve/veya üzerindeki muhdesatın sahibi olarak gösteren kişiler veya bunların kanuni ya da akdi halefleri, bu madde kapsamında hak sahibi sayılır.”

“Bu kapsamda yapılacak kadastro çalışmaları ikinci kadastro sayılmaz.

Bu madde kapsamında kalan taşınmaz mallar ile tescil harici yerler, daha öncesinde tapuda Hazine adına tescil edilmiş olup olmadığına veya tescil harici bırakılıp bırakılmadığına bakılmaksızın Maliye Bakanlığının talebi üzerine, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce fiili kullanım durumları dikkate alınmak suretiyle ifraz ve/veya tevhit de edilebilir.

Bu madde kapsamında kalan taşınmaz mallar ile tescil harici yerlerin kadastro çalışmaları ile diğer iş ve işlemler, 3402 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümlerine göre yürütülür.

Bu maddeye göre tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmaz mallardan hak sahiplerine devrinde sakınca bulunmayanlar, kadastro işlemlerinin kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl içinde il defterdarlığına veya taşınmazın bulunduğu ilçe malmüdürlüğüne müracaat etmeleri hâlinde hak sahiplerine, 3402 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen miktarları aşmamak kaydıyla 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesine göre hesaplanacak harca esas değeri üzerinden devredilir.

Bu taşınmaz mallardan fiili durumuna uygun olarak ifraz ve/veya tevhit edilerek müstakil parsel olarak devredilmesi mümkün olmayanlar paylı olarak, üzerinde çok katlı bina bulunan taşınmazlar ise kat irtifakı/mülkiyeti tesisi suretiyle, bunun mümkün olmaması hâlinde ise paylı olarak hak sahiplerine devredilebilir.

Hak sahiplerinin, daha önce bu taşınmaz mallar hakkında 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak arsa bedelinin tamamını ödeyerek; tapu tahsis belgesi almış olan kişiler veya tapu tahsis belgesi almak için yetkili idaresine müracaat eden ancak işlemleri henüz sonuçlandıramamış olan kişiler olması hâlinde, bu taşınmaz malların tapu tahsis veya müracaat belgelerinde belirtilen miktar kadar olan kısmı 2981 sayılı Kanun hükümlerine göre, bu miktardan fazla olan kısmı ise 492 sayılı Kanunun 63 üncü maddesine göre hesaplanacak harca esas değeri üzerinden devredilir. Devredilen

taşınmaz malların tapu tahsis veya müracaat belgelerinde belirtilen ve arsa bedeli tamamen ödenen kısımları için hak sahiplerinden kadastro harcı dışında bir bedel alınmaz. Bu taşınmaz mallar için hak sahipleri tarafından kısmen ödenen arsa bedelleri ise, devir işleminin yapılacağı tarihe kadar kanuni faizi uygulanarak güncellenir ve devir bedelinden düşülür. Arsa bedelini hiç ödemeyen hak sahipleri hakkında ise bu maddeye göre harca esas değer üzerinden devir işlemi yapılır.”

MADDE 32- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlük tarihinden önce geçerli olan Şanlıurfa ili Ceylanpınar ilçesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan alan kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilan edilmiştir. Bu alanda yer alan ve imar planında eğitim ve sağlık alanına ayrılanlar ile fiilen kamu hizmetlerinde kullanılanlar hariç, 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgililerine tapu tahsis belgesi verilenler dâhil Hazineye ait olan ve kullanıcısı bulunan taşınmazlar, öncelikle kullanıcılarına veya bunların kanuni veya akdi haleflerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere talebi hâlinde Ceylanpınar Belediyesine bedelsiz olarak devredilir.

Ceylanpınar Belediyesince devralınan bu taşınmazlar; öncelikle kullanıcılarına veya bunların kanuni veya akdi haleflerine, satış tarihindeki 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değerlerinin yüzde yirmi fazlası üzerinden doğrudan satılır ya da rayiç bedeli karşılığında genel hükümlere göre değerlendirilir. Ceylanpınar Belediyesince satılan taşınmazların satış bedellerinin tamamı, alıcıları tarafından Bakanlıkça belirlenecek saymanlık hesabına yatırılır. Tahsil edilen satış bedellerinden bu Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına göre pay ayrılır. Bu şekilde devredilen taşınmazlar, haczedilemez ve üzerlerinde üçüncü kişiler lehine herhangi bir sınırlı aynı hak tesis edilemez.

Bu alanlar hakkında 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 73 üncü maddesinin bu madde hükümlerine aykırı olmayan hükümleri uygulanabilir.

Bu madde uyarınca kullanıcılarına veya bunların kanuni veya akdi haleflerine yapılacak satışlarda 5 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen ödeme koşulları ile yedinci, sekizinci ve onuncu fıkrâ hükümleri uygulanır. Ancak, varsa bu taşınmazların üzerinde bulunan yapı ve tesisler hakkında 5 inci maddenin son fıkrası hükmü uygulanmaz.”

MADDE 33- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanununun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “tapuda Hazine adına tescil edilir.” ibaresinden önce gelmek üzere “hak sahiplerine verilmek üzere” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 34- 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) İşyerinde, çalışmaların, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına uygun olarak yapıldığını kontrol etmek ve gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyararak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bildirmek.”

MADDE 35- 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari müeyyideler ve teminat

MADDE 8- Yapı denetim kuruluşlarından bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen esaslara göre denetim görevini yerine getirmedikleri tespit edilenlere, tespit edilen fiil ve hâllerin durumuna göre, aşağıdaki idari müeyyideler uygulanır.

a) Denetim personelinin görevi başında bulunmaması veya yapı denetim kuruluşunun denetim personeline görevi ile ilgili yazılı olarak bilgi vermediğinin anlaşılması,

b) Mevzuatın öngördüğü evrakın tanziminde eksiklik veya kusur bulunması,

c) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (b) veya (f) bendinde belirtilen görevlerin yerine getirilmemesi, hâllerinde, tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %10'u kadar idari para cezası,

ç) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilememesi kaydı ile, 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti hâlinde, tespite konu olan yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %20'si kadar idari para cezası verilir.

d) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (d) veya (e) veya (h) veya (i) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti hâlinde, tespite konu yapının yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %30'u kadar idari para cezası verilir.

Yapı denetim kuruluşlarına denetim sorumluluğunu üstlendiği bir işe yönelik yapılacak tespitler doğrultusunda yukarıdaki bentlerde belirtilen idari müeyyidelerden birden fazlasının uygulanmasının gerekmesi hâlinde o işe ait yapı denetim hizmet sözleşmesinin en fazla %50'si kadar idari para cezası verilir.

e) Aşağıda belirtilen;

1) Denetim hizmetinin bu Kanunda yazılı asgari hizmet bedelinden düşük bir bedel ile üstlenildiğinin tespit edilmesi,

2) Yapı sahibinden veya vekilinden, yapı denetim hesabına yatırılmaksızın yapı denetimi hizmet bedeli alındığının tespit edilmesi,

hâllerinde, üstlenilen denetim işlerinin tamamına ait yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %3'ü kadar idari para cezası verilir.

f) 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı hareket edilmesi hâlinde üstlenilen denetim işlerinin tamamına ait yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %2'si kadar idari para cezası verilir.

g) Aşağıda belirtilen;

1) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilemesi hâlinde 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevlerin yerine getirilmemesi,

2) 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının birinci cümlesi hükmüne aykırı hareket edilmesi,

3) Yapı denetim kuruluşuna son bir yıl içinde üç defa idari para cezası uygulanması,

hâllerinde, cezayı gerektiren fiil ve hâlin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilip öğrenilmesinden veya son idari para cezasının tebliğinden itibaren İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıl yeni iş almaktan men cezası verilir.

h) Yeni iş almaktan men yönünde verilen ilk cezanın ilan edilmesinden sonra, yeni iş almaktan men yönünde cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilan edilmesinden sonra üçüncü defa yeni iş almaktan men yönünde ceza vermeyi gerektiren bir fiillin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip ilan edilmesi hâlinde, son ilan tarihinden itibaren Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça yapı denetim kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilir ve teminatı irat kaydolunur.

Yapı denetim kuruluşunun, 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi hükmüne aykırı hareket eden veya yapı denetim kuruluşunda görevli iken laboratuvar kuruluşlarında da görev alan mimar ve mühendislerine İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne 5.000 Türk lirası idari para cezası verilir.

İdari para cezası, cezayı gerektiren fiil ve hâlin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilmesini müteakip yapı denetim kuruluşunun ve ilgililerin savunmaları alınarak verilir ve yazılı olarak tebliğ edilir.

İdari para cezasına karşı onbeş gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. Bu süre içinde itiraz yoluna başvurulmaması hâlinde idari para cezası kesinleşir. İtirazlar, zaruret olmayan hâllerde evrak üzerinde incelenerek en kısa süre içinde karara bağlanır. İtiraz üzerine verilen mahkeme kararları kesindir.

Yeni iş almaktan men ve faaliyetine son verme cezalarına dair işlemler, Resmî Gazete’de ilan edilir.

Yeni iş almaktan men cezası, yapı denetim kuruluşunun denetimindeki diğer işlerin devamına mani değildir. Ancak, yapı denetim kuruluşuna yeni iş almaktan men cezası verilmesine esas olan yapım işinin devam edebilmesi için, yapı sahibi tarafından başka bir yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe, ilgili idare tarafından işin devamına izin verilmez. Faaliyete son verme cezası verilen hâllerde de, yapı denetim kuruluşunun denetimini üstlendiği yapıların devamına, yeni yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe ilgili idare tarafından izin verilmez.

Yeni iş almaktan men cezası alan yapı denetim kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; faaliyete son verme cezası alan yapı denetim kuruluşunun ortakları ise, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Yapı denetim kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mimar ve denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonunun kararı ile iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mimar ve denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Yapı denetim kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşlarının personel, tesis, makine, teçhizat ve kalite kontrol sisteminde olumsuz yönde bir değişiklik olduğunun veya gerçekleştirilen deneylerin belirlenmiş teknik kritere uygun olmadığına veya bu Kanunda ve ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi hâlinde, tespit edilen fiil ve hâllerin durumuna göre, İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne;

a) Laboratuvarların kalite sistemine ilişkin idari ve teknik şartlar bakımından tespit edilen aykırılıklar için uyarma cezası,

b) Verilen ilk uyarma cezasının tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa uyarma cezası vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip tebliğ edilmesi hâlinde, laboratuvar kuruluşuna 5.000 Türk lirası idari para cezası,

c) Alet ve cihaz kalibrasyonlarının zamanında yaptırılmaması veya kür havuzlarında veya kür odalarında kür şartlarına uyulmaması veya şantiye mahallinde alınan taze beton numunelerinin zamanında toplanmaması veya karot numunesi alınması sırasında laboratuvar denetçisinin hazır bulunmaması veya laboratuvar kuruluşunun deney kapsam listesindeki deneyler hariç olmak üzere deney raporlarında Bakanlık logosunun kullanılması veya numune kayıt ve rapor defterinde boşluklar bulunması hâllerinde, laboratuvar kuruluşuna 10.000 Türk lirası idari para cezası,

verilir.

d) Bu fıkranın (c) bendine göre verilen ilk cezanın tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa aynı cezayı vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip tebliğ edilmesi hâlinde, İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıl yeni iş almaktan men cezası verilir.

e) Aşağıda belirtilen;

1) Bu fıkranın (d) bendine göre verilen cezanın ilan edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilan edilmesinden sonra üçüncü defa aynı türden ceza vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da ceza verilip ilan edilmesi,

2) Laboratuvar kuruluşunun idarelere veya şahıslara verdiği deney raporlarının gerçeği yansıtmayan sonuçlar ihtiva ettiğinin tespit edilmesi,

hâllerinde Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça laboratuvar kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilir. Sözleşmesi feshedilir ve teminatı irat kaydolunur.

Üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri, laboratuvar kuruluşu hakkında uygulanan idari müeyyideler için de geçerlidir.

Yeni iş almaktan men cezası alan laboratuvar kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; faaliyete son verme cezası alan laboratuvar kuruluşunun ortakları ise, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonu tarafından iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı da olamaz.

İlgili meslek odaları, yapı denetim veya laboratuvar kuruluşlarına bu madde uyarınca idari müeyyide uygulanmasına sebep olan denetçi mimar ve mühendisler ile diğer mimar ve mühendisler hakkında, kendi mevzuatına göre cezai işlem yaparak neticesini Merkez Yapı Denetim Komisyonuna bildirir.

Laboratuvar kuruluşlarının veya denetçi mimar ve denetçi mühendislerin izin belgesi alma safhasında gerçeğe aykırı belge düzenlediğinin izin belgesi verildikten sonra anlaşılması hâlinde, izin belgesi derhâl iptal edilir.

Yapı denetim kuruluşlarına denetim sorumluluğunu üstlendiği bir işte yeni bir iş almaktan men cezası almasını gerektiren 2 nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (c) ile (g) bendine aykırı hareket ettiğinin aynı anda tespit edilmesi hâlinde bir kez yeni iş almaktan men cezası verilir.

Laboratuvar kuruluşlarına uyarı cezası vermeyi gerektiren birden fazla fiilin aynı anda tespit edilmesi hâlinde kuruluşa idari para cezasına esas olmak üzere tek bir uyarı cezası uygulanır.

Laboratuvar kuruluşlarına idari para cezası vermeyi gerektiren birden fazla fiilin aynı anda tespit edilmesi hâlinde kuruluşa en fazla 15.000 Türk lirası idari para cezası verilir.

Bu Kanun kapsamında verilecek idari para cezaları İl Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne verilir ve verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

Bu Kanuna göre yapı denetim izin belgesi ve laboratuvar izin belgesi verilmesi sürecinde Bakanlıkça teminat alınır. Teminatın türü, tutarı, iadesi ve irat kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 36- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“z) İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yükümlülükler.”

MADDE 37- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin başlığı “Çağrı üzerine çalışma ve uzaktan çalışma” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Uzaktan çalışma; işçinin, işveren tarafından oluşturulan iş organizasyonu kapsamında iş görme edimini evinde ya da teknolojik iletişim araçları ile işyeri dışında yerine getirmesi esasına dayalı ve yazılı olarak kurulan iş ilişkisidir.

Dördüncü fıkraya göre yapılacak iş sözleşmesinde; işin tanımı, yapılma şekli, süresi ve yeri, ücret ve ücretin ödenmesine ilişkin hususlar, işveren tarafından sağlanan araç ve malzeme, bunların korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin işçiyle iletişim kurması ile genel ve özel çalışma şartlarına ilişkin hükümler yer alır.

Uzaktan çalışmada, işçilerin çalıştıkları gün ve saatler işveren tarafından onaylanan günlük puantaj cetvellerine kaydedilir. İşin emsal işçi tarafından yapılabileceği süreye ilişkin bir hesaplamanın sözleşmeye eklenmesi zorunludur.

Uzaktan çalışmada işçiler, ayrımı haklı kılan bir neden olmadıkça, salt iş sözleşmesinin niteliğinden ötürü emsal işçiye göre farklı işleme tabi tutulamaz. İşveren, işçinin yürütmekte olduğu işle ilgili iş sağlığı ve güvenliği önlemleri hususunda işçiyi bilgilendirmek ve sağladığı ekipman, malzeme ve hammadde ile ilgili gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

Uzaktan çalışmada bölünemeyen haklar, çalışılan gün ve saate ilişkin kayıtlar, yıllık ücretli izin, bildirim sürelerinin belirlenmesi ve kıdem tazminatına hak kazanmaya esas süre, hafta tatili ve ücretine hak kazanma ile benzeri konulara ilişkin hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 38- 4857 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan “haftalık otuz altı saati aşan” ibaresi “haftalık otuz yedi buçuk saati aşan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 4857 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi “Ek 2 nci maddede sayılan izin süreleri,” şeklinde değiştirilmiş, 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve 65 inci” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Mazeret izni

EK MADDE 2- İşçiye; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü hâlinde üç gün, eşinin doğum yapması hâlinde ise beş gün ücretli izin verilir.

İşçilerin en az yüzde yetmiş oranında engelli veya süregelen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveynden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.”

MADDE 40- 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yer altı maden işlerinde çalışan işçilerin çalışma süresi; günde en çok yedi buçuk, haftada en çok otuz yedi buçuk saattir.”

MADDE 41- 4857 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, sanayiden sayılmayan işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla yedi buçuk saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir.”

MADDE 42- 4857 sayılı Kanunun 71 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; üçüncü fıkrasında yer alan “ondört yaşını bitirmiş ve ilköğretimini tamamlamış” ibaresi “on dört yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış” olarak, beşinci fıkrasında yer alan “Okula devam eden” ibaresi “Okul öncesi çocuklar ile okula devam eden”, “birinci” ibaresi “dördüncü” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“On beş yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaktır. Ancak, on dört yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış olan çocuklar; bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak hafif işlerde çalıştırılabilirler. On dört yaşını doldurmamış çocuklar ise bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devamına engel olmayacak sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde yazılı sözleşme yapmak ve her bir faaliyet için ayrı izin almak şartıyla çalıştırılabilirler.”

“Zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış ve örgün eğitime devam etmeyen çocukların çalışma saatleri günde yedi ve haftada otuz beş saatten; sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinde çalışanların ise günde beş ve haftada otuz saatten fazla olamaz. Bu süre, on beş yaşını tamamlamış çocuklar için günde sekiz ve haftada kırk saate kadar artırılabilir.”

“Sanat, kültür ve reklam faaliyetlerinin kapsamı, bu faaliyetlerde çalışacak çocuklara çalışma izni verilmesi, yaş grupları ve faaliyet türlerine göre çalışma ve dinlenme süreleri ile çalışma ortamı ve şartları, ücretin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 43- 4857 sayılı Kanununun 104 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “71 inci maddesi hükmüne” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bu maddenin son fıkrasında anılan yönetmelik hükümlerine” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 44- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesinin sekizinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 45- 5434 sayılı Kanunun geçici 206 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 206- 8/9/1999 veya bu tarihten önce iştirakçiliği bulunup, 8/9/1999 tarihi itibarıyla 50 ve daha yukarı yaşlarda bulunanlar yaş haddi nedeniyle istekleri üzerine veya re’sen emekliye ayrıldıklarında fiili hizmet sürelerinin 10 yılı doldurmuş olması şartıyla emekli aylığına hak kazanırlar.

8/9/1999 tarihinden önce geçen ve aylık bağlanmasında dikkate alınan hizmetler nedeniyle bu madde hükümlerinin uygulanması talep edilemez.

Birinci fıkrada belirtilen şartları taşıyanlara maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra olmak üzere müracaatlarını takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır ve bunlara geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 46- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 35 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurum, bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirmek amacıyla işlediği kişisel veriler ile ticari sır niteliğinde olan verileri, veri sahibinin noter onaylı muvafakatı olmadan gerçek veya tüzel kişilerle paylaşamaz. Ancak, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin kanunlarında belirtilen görevleri yapabilmeleri için ihtiyaç duydukları sağlık verisi dışındaki kişisel veriler ile ticari sır niteliğindeki veriler paylaşılabilir. Kurum, bunların dışındaki gayri maddi hakları ile kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek veya tüzel kişiyle ilişkilendirilemeyecek şekilde anonim hâle getirdiği verileri araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlar için kamu idareleri, bilimsel araştırma yapan kamu personeli, bilimsel dernekler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya üniversiteler ile ücretsiz olarak paylaşabilir. Anonim hâle getirilen verinin tüzel kişilere ait olması hâlinde bu fıkrada sayılanlar dışındaki gerçek veya tüzel kişilere tüzel kişinin noter onaylı muvafakatı alınmak kaydıyla ücretli olarak verilebilir. Veri paylaşılan kamu idareleri ile gerçek ve tüzel kişiler, paylaşılan verinin gizliliğinden ve güvenliğinden sorumludur. Bu fıkranın aksine davrananlar hakkında, veri paylaşımı yapılanlar da dâhil olmak üzere 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.”

MADDE 47- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “%13,5’idir.” ibaresi “%5,5’idir.” şeklinde, “%12,5’i” ibaresi “%4,5’i” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 49- 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bulunan sigortalıların hizmet bilgilerinin 100 üncü madde kapsamında Kurumca oluşturulan yazılım programına bilgi girişi yapması gereken işyerlerince, Kurumca belirlenen süre içerisinde elektronik ortamda Kuruma hiç gönderilmemesi hâlinde sigortalı başına aylık brüt asgari ücretin beşte biri, geç gönderilmesi hâlinde ise sigortalı başına aylık brüt asgari ücretin onda biri tutarında, idari para cezası uygulanır. Ancak, idari para cezası ilgilinin yılın aralık ayında geçerli olan brüt asgari ücretin yirmi dört katını geçemez.”

MADDE 50- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 10- Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucuları tarafından Kuruma bildirilen hekimlerden Kurumca belirlenen yüzdelik oran içerisinde kalan ve sözleşme kapsamı branşlarda fiilen hizmet sunan sağlık hizmet sunucusu bünyesindeki hekimlerle sınırlı olmak üzere,

a) İl Sağlık Müdürlüklerinden çalışma izni almak suretiyle ve 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aykırı olmayacak şekilde sözleşme ile çalıştırmış oldukları hekimlerden aynı zamanda fatura karşılığı hizmet alımı yaparak,

b) Bir iş sözleşmesine tabi olmamakla birlikte, İl Sağlık Müdürlüklerinden çalışma izni almak suretiyle ve 1219 sayılı Kanuna aykırı olmayacak şekilde hekimlerden fatura karşılığı hizmet alımı yaparak,

genel sağlık sigortası kapsamındaki kişilere vermiş oldukları sağlık hizmetlerini Kurumca belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak fatura etmeleri hâlinde, verilmiş olan sağlık hizmetlerinin bedeli Kurum tarafından karşılanır.

Şirket ortağı olan veya mesleğini serbest olarak icra eden hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler, özel hukuk kişileri ve/veya vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde hizmet vermeleri hâlinde sözleşmelerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılır.”

MADDE 51- 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna devir tarihini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Devir tarihi itibarıyla sandık iştirakçileri bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.”

MADDE 52- 5510 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde veya mecburi hizmetlerini tamamlayacakları tarihten itibaren üç ay içinde” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 53- 5510 sayılı Kanunun geçici 59 uncu maddesinde yer alan “13/5/2014 tarihinde Manisa ilinin Soma ilçesinde meydana gelen maden kazası” ibaresi, “13/5/2014 tarihi ile 28/10/2014 (dâhil) tarihleri arasında maden ocaklarının yeraltı işlerinde meydana gelen iş kazası” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 54- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 61- Mülga 25/4/1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanunu, mülga 4389 sayılı Kanun ve 5411 sayılı Kanun kapsamında faaliyet izni kaldırılan ve (ortaklarının temettü hariç ortaklık hakları dâhil) yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen ya da doğrudan iflasına karar verilen bankalar ve bu bankaların; hâkim ortakları, yönetim ve denetimine sahip olduğu iştirakleri, gerçek ve tüzel kişi hâkim ortaklarının hâkim ortak olduğu şirketler ve anılan kanunlar kapsamında bankanın Fona olan borcundan sorumlu tutulan kişiler hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla haklarında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre iflas kararı verilmiş ve işlemleri devam eden, iflas tasfiyesi sonuçlanmış olan şirketlerin borçlarından, 506 sayılı Kanunun mülga 80 inci ve bu Kanunun 88 inci maddesi çerçevesinde müşterek ve müteselsil sorumluluğu bulunanlardan şirket yönetim organlarında görev almayan ve sermaye sahibi olmayan kanuni temsilciler ve üst düzey yönetici veya yetkilileri hakkında Kurum alacaklarından dolayı Kurumca 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre icra takibi başlatılmış olsun veya olmasın ilgili mevzuata ilişkin müşterek ve müteselsil sorumlulukları sona erer, yapılan takipler sonlandırılır ve bu kişiler hakkında uygulan hacizler kaldırılır. Haklarında icra takibi başlatılmış olanlardan, bu işlemlere karşı dava açmış olanların bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için bu davalardan feragat etmeleri şarttır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgililerin şahsi mal varlıklarından tahsil edilmiş olan tutarlar ret ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir.”

MADDE 55- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 62- Bu maddenin yayımı tarihinden önce, ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım paylarının eczanelerce usulüne uygun tahsil edilmemesi nedeniyle, eczacılar hakkında öngörülen cezai şart, her fatura dönemi için brüt asgari ücretin beş katı tutarını geçemez.”

MADDE 56- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 63- Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı hâlde, bu maddenin yayımlandığı ayın sonu itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreyle ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren üç ay içerisinde ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırılmamaları hâlinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek bunlara Kurum alacakları arasında yer verilmez. Sigortalılıkları durdurulandan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları bu maddenin yayım tarihini takip eden ay başı itibarıyla yeniden başlatılır.

Ancak, daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi hâlinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı, talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanarak ihya edilir. Hesaplanan borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tamamen ödenmemesi hâlinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. İhya edilerek kazanılan hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılır.

Birinci fıkraya göre sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler hakkında 1/1/2012 tarihinden bu maddenin yürürlük tarihine kadar durdurulan süreler için genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaz.

Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 57- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 64- İşverenlerin ve/veya üçüncü şahısların, 31/12/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bu Kanunun 14 üncü, 21 inci, 23 üncü, 39 uncu ve 76 ncı maddeleri, 506 sayılı Kanunun mülga 10 uncu, 26 ncı, 27 nci, 28 inci ve 39 uncu maddeleri, 1479 sayılı Kanunun mülga 63 üncü maddesi ve 5434 sayılı Kanunun mülga 129 uncu maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, malullük, adi malullük ve ölüm hâlleri ile sigortalıya, genel sağlık sigortalısına veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle, kesinleşmiş mahkeme kararı sonucu ödemekle yükümlü oldukları her türlü borçlarına, kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen şekilde ve süre içinde ödenmesi hâlinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

Söz konusu mahkeme kararlarına ilişkin yargılama giderleri ile vekâlet ücreti, peşin ödeme hâlinde peşin ödeme tarihi, taksitle ödeme hâlinde son taksit tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınıp hesaplanarak son taksit tutarıyla birlikte defaten yatırılır.

Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren üç ay içinde Kuruma başvuruda bulunmaları, ilk taksiti bu maddenin yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren dört ay içinde, diğer taksitlerini ise ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri gerekir.

Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi hâlinde, bu tutar için bu maddenin yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz alınmaz.

Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna göre hesaplanacak yasal faizi ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanır. Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm, alacakları tahsil daireleri açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

Geçici 60 ncı maddenin dördüncü fıkrasının (b) ve (c) bentleri, yedinci, sekizinci onuncu, on beşinci ve on sekizinci fıkraları bu maddeden yararlanmak için başvuranlar hakkında da uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir.

MADDE 58- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kazazedinin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmeti geri ödeme usul ve esasları çerçevesinde” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 59- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Meslek standartlarını ve yeterlilikleri onaylamak.”

MADDE 60- 5544 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“ç) Denetim Dairesi Başkanlığı.

d) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 61- 5544 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bireylerin ölçme, değerlendirme ve belgelendirilmesine ilişkin faaliyetleri gerçekleştirmek.

b) Sınav ve belgelendirme kuruluşları ile eğitim akreditasyon kurumlarının yetkilendirilmesini sağlamak ve bu kuruluşlara yönelik rehberlik faaliyetlerini gerçekleştirmek.

c) Ulusal meslekî yeterlilikler alanındaki eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonuna ve yabancıların sahip oldukları meslekî yeterlilik sertifikalarının doğrulanmasına ilişkin faaliyetleri gerçekleştirmek.”

MADDE 62- 5544 sayılı Kanuna 13/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Denetim Dairesi Başkanlığı

MADDE 13/B- (1) Denetim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Yetkilendirilmiş kurum ve eğitim akreditasyon kurumu olma başvurularını Kurum mevzuatı dâhilinde incelemek ve değerlendirmede bulunmak.

b) Yetkilendirilmiş kurumlar ile eğitim akreditasyon kurumlarının Kurumla ilgili faaliyetlerini izlemek, denetlemek ve değerlendirmek.

c) Denetim standartlarını ve akreditasyon ilkelerini esas alarak Kurum faaliyetlerinde kalite güvencesini sağlamak amacıyla araştırma ve inceleme yapmak.

ç) İzleme, değerlendirme ve denetimlere ilişkin standart ve ilkelerin oluşturulmasını sağlamak, denetim rehberleri hazırlamak, denetimlerin etkililiğini ve verimliliğini artırıcı görüş ve önerilerde bulunmak.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.

(2) Bu madde kapsamında denetim veya inceleme amacıyla görevlendirilen uzman ve uzman yardımcılar hakkında 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır.”

MADDE 63- 5544 sayılı Kanuna 13/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığı

MADDE 13/C- (1) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulmasına, geliştirilmesine, güncelliğinin sağlanmasına ve yürütülmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlamak.

b) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde belirlenen kurul ve yapıların oluşturulmasına, işletilmesine ve sürdürülmesine ilişkin çalışmaları yürütmek.

c) Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ve diğer bölgesel yeterlilik çerçeveleriyle referanslanması çalışmalarını ve diğer ülkelerin ulusal yeterlilik çerçeveleriyle karşılıklı tanıma çalışmalarını yürütmek.

ç) Çalışma konularıyla ilgili araştırma yapmak, yayın hazırlamak, uygulamalar sonucu elde edilen veriler çerçevesinde sistemde yapılması gereken değişiklikleri tespit etmek.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.”

MADDE 64- 5544 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi madde metninden çıkarılmış ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“c) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.

ç) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.”

MADDE 65- 5544 sayılı Kanuna 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

MADDE 15/A- (1) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yürütmek.”

MADDE 66- 5544 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 16- (1) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Kurum personelinin işe alımı ve özlük haklarına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, performans ölçütleri ile insan kaynakları politikasını hazırlamak.

b) Kurum hizmetleri için gerekli olan bilişim altyapısını oluşturmak, teknolojik gelişmeleri takip etmek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunda gereken önlemleri almak, belirlenmiş politikaları ve ilkeleri uygulamak.

c) Kurumun evrak, arşiv, dokümantasyon ve taşınır hizmetlerini yürütmek ve koordine etmek.

ç) Kurumun ihale, satın alma ve lojistik işlemlerini yürütmek.

d) Başkan tarafından verilen görevler ile mevzuatta öngörülen benzeri görevleri yapmak.”

MADDE 67- 5544 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Yürürlükte olan meslek standartları en geç beş yılda bir yeniden değerlendirilir. Ulusal meslek standartlarının ve ulusal yeterliliklerin güncellenmesi ve iptaline ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Değişikliklerin kabulü ve yayımlanması ikinci fıkrafta belirtilen usule tabidir.”

“(4) Meslekî ve teknik eğitim ve öğretime ilişkin orta ve yükseköğretim programları, Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler tarafından bir yıl içinde ilgili ulusal meslek standartlarıyla uyumlu hâle getirilir, eğitim ve öğretimin bu programlara göre verilmesi sağlanır.”

MADDE 68- 5544 sayılı Kanunun 23/A maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Kalite güvencesi sağlanmış tüm yeterlilikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine dâhil edilir. Yeterliliklerin kalite güvencesinin sağlanmasına ilişkin ölçütler Kurum tarafından belirlenir. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşumu ve yürütülmesi için Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Kurum ve ilgili tarafların temsilcilerinden oluşan kurul, komisyon ve çalışma grupları gibi danışma, karar ve uygulama birimleri oluşturulabilir. Bu birimlerin oluşturulmasına, işletilmesine, kalite güvence ölçütlerine, kalite güvencesini belirleyecek kurum ve kuruluşların belirlenmesine ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 69- 5544 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, beşinci fıkrasında yer alan “iktisadî ve idarî bilimler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “fen ve edebiyat,” ibaresi eklenmiş, yedinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Personel sayısının mevcut pozisyon sayılarının yarısını aşmamak kaydıyla artırılmasına ve unvanlarda değişiklik yapılmasına Yönetim Kurulunun kararı ve ilgili Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilir.”

“(7) Kurum personeli, emeklilik ve sosyal güvenlik yönünden 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabidir. Ancak, sosyal güvenlik yönünden 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında görev yapmakta

iken Yönetim Kurulu Başkanı seçilen Kurum Başkanı, emeklilik ve sosyal güvenlik yönünden Bakanlık genel müdürünün sahip olduğu gösterge, ek gösterge, makam, temsil ve diğer tazminatları aynen uygulanarak 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile ilişkilendirilir ve Kurumda geçmiş olan hizmeti bu esasa göre değerlendirilir.

(8) Kamu görevlisi iken Yönetim Kurulu Başkanı seçilen kişinin önceki kurumu ile olan ilişkisi sona erer. Kamu görevine dönmelerini engelleyecek şekilde olanlar hariç olmak üzere Kurumdaki görevi herhangi bir nedenle sona eren Yönetim Kurulu Başkanı, temsilcisi olduğu bakanlıkta durumuna uygun bir kadroya en geç bir ay içerisinde atanır. Durumuna uygun kadroya atanıncaya kadar Yönetim Kurulu Başkanı gibi Kurum bütçesinden ücreti ödenmeye devam olunur. Bu fıkra uyarınca göreve başlayan Başkanın Kurumda geçen hizmetleri, kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilir. Akademik unvanların kazanılmasına ilişkin hükümler saklıdır.”

MADDE 70- 5544 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) Ulusal meslekî yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonundan elde edilen gelirler.”

MADDE 71- 5544 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ç) Ulusal meslekî yeterlilikler alanında eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonuna ilişkin giderler.”

MADDE 72- 5544 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Kurumca standardı yayımlanan ve Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde, tebliğin yayım tarihinden itibaren on iki ay sonra bu Kanunda düzenlenen esaslara göre meslekî yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmaz. 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı meslekî ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin meslekî ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için meslekî yeterlilik belgesi şartı aranmaz.

(2) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarını ilgilendiren mevzuatta bu maddede belirtilen hususlara ilişkin gerekli düzenlemeler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iki ay içerisinde yapılır.

(3) Birinci fıkraya ilişkin denetimler iş müfettişlerince yapılır. Birinci fıkrada belirtilen hükümlere aykırı davranan işveren veya işveren vekillerine Çalışma ve İş Kurumu il müdürü tarafından her bir çalışan için beş yüz Türk lirası idari para cezası verilir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.”

MADDE 73- 5544 sayılı Kanunun “İhdas Edilen Pozisyonlar Cetveli” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“POZİSYON CETVELİ

POZİSYON UNVANI	SAYISI
Kurum Başkanı	1
Başkan Yardımcısı	2
Meslek Standartları Dairesi Başkanı	1
Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanı	1
Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Dairesi Başkanı	1
Denetim Dairesi Başkanı	1
Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanı	1

1. Hukuk Müşaviri	1
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1
Uzman	90
Uzman Yardımcısı	45
Avukat	2
Mütercim/Tercüman	1
İstatistikçi	7
Mühendis	4
Bilgisayar Programcısı	1
Çözümleyici	1
Mali Hizmetler Uzmanı	2
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	2
Muhasebeci	1
Bilgisayar İşletmeni	4
Sekreter	6
Büro Görevlisi	20
TOPLAM	197”

MADDE 74- 5544 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ulusal yeterlilik çerçevesiyle” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesiyle”, 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “Ulusal yeterlilik çerçevesi” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”, 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Ulusal Yeterlilik Çerçevesi” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”, 23/A maddesinin madde başlığı “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi” ve maddenin birinci fıkrasında yer alan “Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin” ibaresi “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 75- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“1) Türkiye İş Kurumu tarafından yürütülen aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar.”

MADDE 76- 23/5/1928 tarihli ve 1322 sayılı Kanunların ve Nizamnamelerin Sureti Neşir ve İlanı ve Meriyet Tarihi Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Resmî Gazete basılı olarak ve internet ortamında yayımlanır. İnternet ortamında yayımlanan Resmî Gazete ile basılı nüsha arasında farklılık olması hâlinde basılı nüsha esas alınır. Ancak, Resmî Gazete’de yayımlanacak ilanlar, sadece internet ortamında duyurulur.”

MADDE 77- 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“1) 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca mühendis ve mimar meslek mensuplarınca açılan bürolara,”

“i) 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun’a göre açılan muayenehane ve müşterek muayenehaneler”

MADDE 78- 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi kadrosunda görev yapan ve ilgili mevzuatına göre alınan sağlık kurulu raporunda en az yüzde kırk oranında engelli olduğu belirtilen işçiler ile ağır engelli raporlu eşi veya bakmakla yükümlü olduğu birinci derece kan hısımları bulunan işçiler, engellilik durumundan kaynaklanan gerekçelere dayalı olarak kurum içinde yer değiştirme talebinde bulunabilir.

(2) Bu kapsamdaki talepler kamu kurum ve kuruluşlarının kadro imkânları ve teşkilat yapıları dikkate alınarak karşılanır ve bu haktan bir defadan fazla yararlanılamaz.

(3) İşçinin kendisinin veya birlikte yaşadığı eşi ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının engellilik durumunun tedavisi sebebiyle kurum içinde yer değişikliği talep etmesi hâlinde, yer değiştirme suretiyle atama yapılacak yerin, işçinin ve bu fıkra kapsamındaki yakınlarının engellilik durumuna uygun olması esastır.

(4) Engellilik durumu devam ettiği sürece kurum ve kuruluşlarca isteği dışında işçinin görev yeri değiştirilmez. Engellilik durumu ortadan kalkan işçiler hakkında genel hükümler çerçevesinde işlem yapılır.”

MADDE 79- 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Bu fıkra kapsamında kurumlarına ait teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma amacıyla memuriyet mahalli dışına görevlendirilenlere, bu mahaller içindeki görevlerine ilişkin kurumlarınca taşıt sağlanamaması hâlinde yol masrafı; acil ve zorunlu hâllerde taksi, diğer durumlarda ise mutad taşıt üzerinden ödenir. Ancak bu amaçla verilecek yol masrafı her gün için, müstahak oldukları gündelik tutarını aşamaz. Memuriyet mahalli dışında, takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin aciliyetine veya gereğine göre zorunlu olması hâlinde ise bu yol ve taşıt aracına ilişkin yol masrafı gerçek masraf üzerinden verilir.”

MADDE 80- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) Mülga 2822 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre Bakanlıkça yayımlanan 2009 Temmuz istatistiğinde kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde onunu üyesi bulunduran işçi sendikaları ile 2009 Temmuz istatistiği sonrasında 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş işçi sendikalarının, bu maddenin yürürlüğünden önce imzaladıkları toplu iş sözleşmelerinden bir sonraki toplu iş sözleşmesiyle sınırlı olmak üzere yapacakları yetki tespit başvuruları ile kurulu buldukları işkolundaki diğer işyeri ve işletmelerde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde yapacakları yetki tespit başvuruları 41 inci maddede yer alan işyeri veya işletme çoğunluğu şartlarına göre sonuçlandırılır.”

MADDE 81- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 72- Orman yangınlarını önleme ve söndürme işlerinde görevlendirilen işçilerin orman yangın ekip bina ve kulelerinde bulunan sosyal tesisler ve lojmanlarda çalışma saatleri dışında geçirdiği süreler, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 63 üncü maddesinde düzenlenen çalışma süresinden sayılmaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin yapılacak fazla çalışma ve diğer hususlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşü alınarak Orman Genel Müdürlüğüne hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 82- 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 35 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“1) Anagayrimenkulde bulunan asansörlerin güvenli bir şekilde işletilmesinin sağlanması amacıyla aylık bakımları ile yıllık kontrollerinin ilgili teknik düzenlemelere uygun şekilde yaptırılması ve bu işlemlere ilişkin ücretlerin ödenmesi.”

“Bu Kanunun 34 üncü maddesinde belirtilen şartları taşımasına rağmen yönetici ataması yapılmayan anagayrimenkulde, birinci fıkrada sayılan işlerin yaptırılmasından kat malikleri müştereken sorumludur.”

MADDE 83- 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“h) Belediye sınırları dışında, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak. Bu bent uyarınca asansörlerin yıllık periyodik kontrolünü yapabilecek il özel idareleri ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşlarının sahip olması gereken koşullar, yıllık periyodik kontrol esasları ile yıllık periyodik kontrol ücretleri Vilayetler Hizmet Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Standardları Enstitüsü temsilcilerinin de yer alacağı bir komisyon tarafından belirlenir. Konuya ilişkin düzenlemeler, komisyon kararları doğrultusunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılır.”

“Birinci fıkranın (h) bendinde düzenlenen yetkinin usulüne uygun kullanılmaması sonucu oluşacak yaralanma ve ölüm olaylarından dolayı, ilgili il özel idaresi yetkilileri 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre sorumludur.”

MADDE 84- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“s) Belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak.”

“(s) bendi uyarınca asansörlerin yıllık periyodik kontrolünü yapacak belediyeler ile yetkilendirilmiş muayene kuruluşlarının sahip olması gereken şartlar, yıllık periyodik kontrol esasları ile yıllık periyodik kontrol ücretleri Türkiye Belediyeler Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Türk Standardları Enstitüsü temsilcilerinin de yer alacağı bir komisyon tarafından belirlenir. Konuya ilişkin düzenlemeler, komisyon kararları doğrultusunda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılır.”

MADDE 85- 5393 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Asansör yıllık kontrol faaliyetlerine ilişkin sorumluluk

EK MADDE 1- Bu Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde düzenlenen yetkinin usulüne uygun kullanılmaması sonucu oluşacak yaralanma ve ölüm olaylarından dolayı, ilgili belediye yetkilileri 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre sorumludur.”

MADDE 86- 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 26 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 87- 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı ve Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı kadrolarında bulunanların görevi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname eki (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığına ait bölümünde yer alan; Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı kadrosu Bakanlık Müşaviri kadrosu olarak değiştirilmiş, Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcısı kadrosu ise herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanı Bakanlık Müşaviri kadrosuna, Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkan Yardımcıları ise Vergi Başmüfettişi kadrolarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu madde uyarınca atanmış sayılanlara, yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları ek ders ücreti hariç olmak üzere ücret ve tazminat toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan, ek ders ücreti hariç olmak üzere aylık, ek gösterge, ücret ve her türlü tazminat ve benzeri ödemelerin toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir. Bu maddeyle değiştirilen Bakanlık Müşaviri kadrosu, boşalması hâlinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Kaldırılan Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığına tahsis edilen kadrolar ile birinci fıkrada dışında kalan diğer personel ve Başkanlıkta kullanılan her türlü taşınır, dosya, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıt ve diğer dokümanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın Personel Genel Müdürlüğüne devredilmiş sayılır.

Diğer mevzuatta Maliye Yüksek Eğitim Merkezi Başkanlığına yapılan atıflar Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğüne yapılmış sayılır.”

GEÇİCİ MADDE 1- 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun 11 inci maddesiyle 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin üçüncü fıkrası 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmaz.

MADDE 88- Bu Kanunun;

- a) 10 uncu maddesi, bu Kanunun yayımı tarihini izleyen ay başından itibaren,
- b) 44 üncü maddesi, 7/1/2015 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- c) 53 üncü maddesi, 13/5/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- ç) Geçici 1 inci maddesi 11/1/2015 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- d) Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 89- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürü	1	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdür Yardımcısı	1	3	3
TOPLAM			4	4

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı	1	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı	1	2	2
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı	2	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı Bölge Laboratuvar Müdürü	1	4	4
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı Bölge Laboratuvar Müdürü	3	4	4
GİH	Şube Müdürü	1	2	2
GİH	Şube Müdürü	2	2	2
GİH	Şube Müdürü	3	1	1
SH	Uzman Tabip	2	2	2
SH	Uzman Tabip	1	2	2
TOPLAM			21	21

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METNE EKİLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcısı	8	50	50
TOPLAM			51	51

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: TAŞRA

İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdürü	1	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü Müdür Yardımcısı	1	3	3
TOPLAM			4	4

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	1	25	25
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı	4	35	35
TOPLAM			61	61

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: DÖNER SERMAYE

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İşletme Müdür Yardımcısı	1	1	1
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	5	5
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	5	5
TH	İstatistikçi	7	1	1
TOPLAM			12	12

(5) SAYILI LİSTE

KURUMU: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı	1	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı	1	2	2
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı	2	1	1
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı Bölge Laboratuvar Müdürü	1	4	4
GİH	İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı Bölge Laboratuvar Müdürü	3	4	4
GİH	Şube Müdürü	1	2	2
GİH	Şube Müdürü	2	2	2
GİH	Şube Müdürü	3	1	1
SH	Uzman Tabip	2	2	2
SH	Uzman Tabip	1	2	2
TOPLAM			21	21

